

ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΟΣ Α' - ΑΡΙΘΜΟΣ 209.
Τὸ φύλλον λαπ. 10.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ 14.
Τηλέφωνον ἀριθ. 6-95.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗΝ

ΠΛΗΓΑΙ' ΤΑΣ ΟΠΟΙΑΣ ΔΕΝ ΕΚΛΕΙΣΕΝ Η ΕΙΡΗΝΗ

Ὁ κατ' ἐπαγγέλιον γενόμενος ἐσχάτως λόγος περί ἀναθεωρήσεως τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιών καθιστᾷ ἐξόχως ἐπίκαιρον τὴν δημοσίευσιν τοῦ κάτωθι ἀποσπασματός, εὐληγμένον ἐκ τοῦ πολυχρότου βιβλίου, τὸ ὁποῖον συνεγράψεν ὁ βασις Ἀγγλίας οικονομολόγος κ. John Keynes. Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Οικονομικῆς κρίσεως τῆς εἰρήνης» ἦτο ὁ ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Διάσκεψιν καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἀγγέλου ὁποῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον, παρητήθη δὲ ὅταν, ὡς ὁ βίος δηλοῖ, ἀντελήφθη διὰ τὴν συνθήκην ἤρχισεν νὰ λαμβάνη ἡλικίαν μακρὴν ἀπολύτως ἐτεροβαρῆ.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε κεφάλαιον ἀπαισιοδοξίας. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιών δὲν προβλέπει διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάρθωσιν τῆς Εὐρώπης, δὲν προβλέπει τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ καθιστᾷ νὰ νικηθείσας Κεντρικὰς Αὐτοκρατορίας καλὸς γείτονας, τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ ἐμπεδίσῃ τὰ νέα Κράτη τῆς Εὐρώπης, τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν Ρωσίαν. Ἀλλὰ καὶ δὲν προάγει καθ' ὅσονδήποτε τρόπον τὴν οἰκονομικὴν ἀλληλεγγύην αὐτῶν τῶν Συμμάχων. Καμία διευθέτησις δὲν ἐπετεύχθη ἐν Παρίσι, διὰ τῆς ὁποίας νὰ ἀνορθωθῶν τὰ εἰς ἀταξίαν εὐρισκόμενα οἰκονομικὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας καὶ νὰ προσαρμωθῶν τὰ συστήματα τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου καὶ τοῦ Νέου.

Τὸ Συμβούλιον τῶν Τεσσάρων δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα, ἐπειδὴ ἦτο ἀπασχολημένον μὲ ἄλλα, ὁ Κλεμανσώ π. χ. νὰ συντηρήσῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Ὀδύ Τζώρτζ νὰ καίη κατὰ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα τὴν κοινὴν γνώμην τῆς χώρας του, καὶ ὁ Πρόεδρος Οὐίλσον νὰ μὴ διατρέξῃ τὴν τὴν ὁποῖον δὲν ἦτο ὀρθὸν καὶ δικαίον. Εἶνε χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονός, ὅτι τὸ θεμελιώδες οἰκονομικὸν πρόβλημα μίας Εὐρώπης πεινῶσης καὶ ἀποστεινωμένης ἦτο τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ ἐγερθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Τεσσάρων. Ἡ ἐπανόρθωσις ὑπῆρξεν ἡ κυρία τῶν ἐκδόσεων εἰς τὸ οἰκονομικὸν πεδίου καὶ τὴν ἐκκατοποίησιν ὡς νὰ ἦτο πρόβλημα θεολογίας, πολιτικῆς ἐκλογικῆς σοφιστικῆς καὶ ἐν γένει ἀπέβλεψεν εἰς αὐτὴν ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἀπομὴν παρὰ τὴν ἀπομὴν τοῦ οἰκονομικοῦ μέλλοντος τῶν Κρατῶν, τῶν ὁποίων τὴν μοῖραν διεχειρίζοντο.

Ἀρτίον ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου καὶ ἐφεξῆς, τοὺς Παρισίους, τὴν Διάσκεψιν καὶ τὴν Συνθήκην, διὰ νὰ θεωρήσῃ συντόμως τὴν παρούσαν κατὰστασιν τῆς Εὐρώπης, ὅπως τὴν ἔκαμαν ὁ πόλεμος καὶ ἡ εἰρήνη. Δὲν προτίθεται νὰ διακρίνῃ μεταξὺ τῶν ἀναποφεύκτων καρτῶν τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἀποτρεπτικῶν δυνατοτήτων τῆς εἰρήνης. Τὰ οὐσιώδη γεγονότα τῆς κατὰστασως, ὅπως τὰ βλέπω, ἐκφράζονται ἀπλῶς. Ἡ Εὐρώπη συνίσταται ἀπὸ τὸ πικρότερον ἄδρυσμα πληθυσμοῦ καθ' ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου. Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς ἔχει συνηθίσαι εἰς σχετικῶς ὑψηλὸν ἐπίπεδον ζωῆς, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ τώρα ἀκόμη μερικὰ μέρη αὐτοῦ ἐλπίζουν καλλίτερον. Ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας ἡπείρους, ἡ Εὐρώπη δὲν εἶνε ἀτάρκτης. Ἰδιαίτερος δὲ δὲν ἡμῶν νὰ τροφῇ. Ἐσωτερικῶς ὁ πληθυσμὸς δὲν εἶνε ὁμαλῶς μοιρασμένος, ἀλλὰ μέγα μέρος συνιστᾷ εἰς σχετικῶς μικρὸν ἀριθμὸν πτωχῶν βιομηχανικῶν κέντρων. Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς ἐξαρτᾷ εἰς τὰ πρὸς τὸ ζῆν πρὸ τοῦ πολέμου, χωρὶς μέγα περιθώριον περισσεύματος, διὰ λεπτῆς καὶ ἀπείρους περιπλοκῆς ὁργανώσεως, τῆς ὁποίας τὰ θεμέλια ὑπεστηρίζοντο ἀπὸ ἀνθρώπων, σίδηρον, μεταφορὰς καὶ ἀδιάκοπον ἐφοδιασμὸν εἰσαγομένης τροφῆς καὶ πρώτων ὕλων ἀπὸ ἄλλας ἡπείρους.

Διὰ τῆς καταστροφῆς τῆς ὁργανώσεως αὐτῆς καὶ τῆς διακοπῆς τοῦ ρεϊματός τῶν ἐφοδίων, μέρος τοῦ πληθυσμοῦ ἐστερήθη τῶν μέσων τῆς ζωῆς. Ἡ μεταβάσεως δὲν εἶνε πλέον ἐφικτή. Διὰ τὰ ἐχρειάζοντο χρόνιά διὰ νὰ μεταφερθῶν ἀντίθετον οἱ πλεονάζοντες, καὶ ἂν ἀκόμη, τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει, ἡμποροῦσαν νὰ εὐρεθῶν χωρὶς ἔτοιμα νὰ τοὺς δεχθῶν. Ὁ κίνδυνος ἐπομένως, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀνταμετωπίζει, εἶνε ἡ ταχεία πτώσις τοῦ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς εἰς σημείον, τὸ ὁποῖον διὰ μερικῶν θὰ σημαίη πείναν, σημείον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφάρσασαν εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ πλησιάζοντες εἰς τὴν Αὐστρίαν. Οἱ ἀνθρώποι δὲν ἀποθνήσκουν πάντοτε ἡσυχά. Διότι ἡ ἀστία, ἡ ὁποία εἰς μερικῶν φέρει λήθαργον καὶ ἀμύχανον ἀπελπισίαν, ἐξωθεῖ ἄλλας ἰδιοσυγκρασίας εἰς τὴν νευρικὴν ὑστερικὴν ἀστάθειαν καὶ εἰς τρελλὴν ἀπελπισίαν. Καὶ αὐτοί, εἰς τὴν δυστυχίαν των, ἡμποροῦν νὰ ἀνατρέψουν τὰ ὑπόλοιπα τῆς ὁργανώσεως καὶ νὰ καταβυθίσουν αὐτὸν τὸν πολιτισμὸν εἰς τὰς ἀπολείρας των τοῦ νὰ κορέσων τὰς ἐπιβλητικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀτόμου. Αὐτὸς εἶνε ὁ κίνδυνος, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου δια τὰ μέσα μας καὶ τὸ θάρρος μας καὶ ὁ ἰδεαλισμὸς μας πρέπει νὰ συνεργασθῶν.

Τὴν 13 Μαΐου 1919 ὁ κόμης Μοδέντορ Ραντσόου ἀπεβύθη πρὸς τὴν Διάσκεψιν τῶν Συμμάχων καὶ Συμπραττουσῶν Δυνάμεων τὴν ἔκθεσιν τῆς Γερμανικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἐπιφορτισμένης μὲ τὴν μελέτην τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὁρων τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῆς κατὰστασως τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ. «Κατὰ τὰς δύο τελευταίας γενεάς, ἀνέφερον ἡ ἔκθεσις, ἡ Γερμανία μεταμορφώθη ἀπὸ γεωργικὸν εἰς βιομηχανικὸν κράτος. Ἐφ' ὅσον ἦτο γεωργικὸν κράτος

ἡ Γερμανία ἠδύνατο νὰ θρέψῃ 40 ἐκατομμύρια κατοίκων. Ὡς βιομηχανικὸν κράτος ἐξαρτᾷ εἰς τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως εἰς πληθυσμὸν 67 ἐκατομμυρίων. Κατὰ τὸ 1913 ἡ εἰσαγωγὴ τῶν τροφίμων ἀνῆλθεν εἰς 20 ἐκατομμύρια τόννων. Πρὸ τοῦ πολέμου, ἐν συνόλῳ 15 ἐκατομμυρίων προσώπων ἐν Γερμανίᾳ ἀπέβη ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπορίον, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν χορσιν, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως, ξένων ὑλών. Ἡ ἔκθεσις ἐξηκολούθει. «Μετὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν προϊόντων τῆς, μετὰ τὴν οἰκονομικὴν κατὰπτωσιν ἐκ τῆς ἀπολείρας τῶν ἀποικιῶν τῆς, τοῦ ἐμπορίου τῆς στόλου καὶ τῶν ξένων τοποθετησῶν τῆς, ἡ Γερμανία δὲν θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνάλογον ποσότητα πρώτων ὕλων. Πελοῖον ἐπομένως μέρος τῆς Γερμανικῆς βιομηχανίας θὰ καταδικασθῇ ἀναποφέντως εἰς καταστροφὴν. Ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς τροφίμων θὰ αὐξήσῃ ταυτοχρόνως σημαντικῶς, ἐνῷ τὸ δυνατόν τῆς ἐπαρκείας εἰς τὴν ζήτησιν αὐτὴν πολὺ θὰ ἐλαττωθῇ. Συντομῶς ἐπαίμως ἡ Γερμανία δὲν θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ δώσῃ ἄρτον καὶ ἐργασίαν εἰς τὰ πολυάριθμα ἐκατομμύρια τῶν κατοίκων τῆς, οἱ ὁποῖοι ἐμποδίζονται νὰ κερδίσουν τὴν ζωὴν των ἀπὸ τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Τὰ πρόσωπα ταῦτα θὰ ὀφείλῃ, νὰ μεταναστεύσων, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶνε πρακτικῶς ἀδύνατον, καὶ διότι ἐπὶ πλέον πολλὰ χώρα καὶ αἱ σπουδαιότεραι θ' ἀντισταθῶν εἰς τὴν παραδοχὴν Γερμανῶν μεταναστῶν. Ὅπως ἐκτελεσθῶν οἱ ὁδοὶ τῆς εἰρήνης, θὰ ἔπρεπε λογικῶς ν' ἀπαγγελλθῇ ἡ καταδίκη πολλῶν ἐκατομμυρίων προσώπων ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ καταστροφὴ δὲ αὕτη δὲν θὰ ἐβράδυνε, δοθέντος ὅτι ἡ ὕλη τοῦ πληθυσμοῦ συνετρίβη κατὰ τὸν πόλεμον ἀπὸ τὸν ἀποκλεισμὸν καὶ κατὰ τὴν ἀνωμαλίαν ἀπὸ τὴν ἐπαδεινῶσιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς πείνης. Καμία βοήθεια, ὅσον δῆποτε μεγάλη, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν τὸν ὁμαδικὸν θάνατον».

«Δὲν γνωρίζω, καὶ πράγματι ἐμφυβιάζω, ἐξ ολοκλήρου ἡ ἔκθεσις, ἐάν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συμμάχων καὶ Συμπραττουσῶν Δυνάμεων ἀντιλαμβάνονται τὰ ἀναπόφευκτα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θὰ λάβουν χώραν εἰς τὴν Γερμανίαν, βιομηχανικὴν χώραν πολὺ πικρὰ κατακτεμένην, στενὰ συνδεδεμένην μὲ τὸ οἰκονομικὸν σύστημα τοῦ κόσμου καὶ ὑπὸ τὴν ἀνάγκην εὐρισκόμενῃ τῆς εἰσαγωγῆς τεραστίων ποσῶν πρώτων ὕλων καὶ τροφίμων, ἐάν αἰφνιδίως αὕτη ἦθελεν ἀναγκασθῇ κατὰ τὴν κρίσιν στιγμὴν τῆς ἀναπτύξεως τῆς, ἀντιστοιχούσης πρὸς τὴν οἰκονομικὴν κατὰστασιν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, ὅπως ἦτο πρὸ ἡμισέως αἰῶνος. Ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ὑπογράφουν τὴν συνθήκην αὐτὴν, θὰ ὑπογράψουν τὸν θάνατον πολλῶν ἐκατομμυρίων Γερμανῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων.»

Δὲν γνωρίζω κατὰλλήλῳ ἀπάντησιν εἰς τοὺς λόγους τούτους. Ἡ κατηγορία τοιούτων εἶνε τὸσον ἀληθὴς διὰ τὴν Αὐστριακὴν, ὅσον καὶ διὰ τὴν Γερμανικὴν διευθετήσιν. Τοῦτο εἶνε τὸ ἐνδομὴν ἡμῶν θεμελιώδες πρόβλημα, πρὸ τοῦ ὁποῖου ζητήματα ἐδαφικῶν προσαρμῶν, ὡς καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ ἰσορροπία εἶνε ἀσίγητα. Μερικὰ καταστροφὰ τῆς ἱστορίας, αἱ ὁποῖαι ἀποσπορεύοντες τὴν ἀνθρωπίνην πρόδοσιν κατὰ αἰῶνας, ὀφείλοντο εἰς τὴν ἀντίδρασιν, ἡ ὁποία ἐξηκολούθει τὸ ἀλφινίδιον τέλος, εἴτε φυσικόν, εἴτε εἰς ἀνθρωπίνως πράξεις ὀφειλόμενον, παραδοκῶν εὐμενῶν ὁρων, ἐπαυριζάντων τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ πέραν τοῦ δυνατοῦ εἰς προμήθειαν ὁρίον.

Τὰ σημαίνοντα χαρακτηριστικὰ τῆς ἀμέσου κατὰστασως δύνανται νὰ ἀδραιοθῶν εἰς τρία κεφάλαια, εἰς δὲ ταῦτα ἡ ἐν τῷ παρόντι ἀπλότος κατὰστασις τῆς ἐσωτερικῆς εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς, δεύτερον ἡ καταστροφὴ τῆς συγκοινωνίας καὶ τοῦ συναλλάγματος, καὶ τρίτον ἡ ἀνικανότης τῆς Εὐρώπης νὰ ἀγοράσῃ τὰς συνήθεις τῆς προμήθειας ἀπὸ τὰς πέραν τῶν ὁκεανῶν χώρας.

(Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζων κατόπιν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω διαγράμματος σημείον πρὸς σημείον τὴν διδασκὰν καὶ ἀνισόρροπον οἰκονομικὴν κατὰστασιν τῆς Γερμανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας, ἐπάγεται).
Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ὀλίγον ἐπρόσεξα εἰς τὴν Ρωσίαν, τὴν Οὐγγαρίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν. Οἱ ὁδοὶ τῆς συνθήκης τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὴν Αὐστριακὴν Δημοκρατίαν δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὸ πραγματικὸν γεγονός τῆς ἀπελπιστικῆς κατὰστασως τοῦ κράτους τούτου. Ἡ «Ἀρμπάιτερ Τσάιτουνγκ» τῆς Βιέννης τῆς 4 Ἰουνίου 1919, ἐσχολάσε τοὺς ὁρους τούτους ὡς ἑξῆς:

«Οὐδέποτε ἡ οὐσία μᾶς συνθήκης εἰρήνης ἐπρόδωκε τὸσον χονδροειδῶς τὰς προθέσεις, αἱ ὁποῖαι καθήκοντες δῆθεν τοὺς ἐργάτας τῆς, ὅπως συνέβη μὲ τὴν συνθήκην ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν καθὲ διάταξις διαπνέεται ἀπὸ ἀνοικτεροσύνης καὶ ἀνεπαρκείας, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀνακαλυφθῇ πνοὴ ἀνθρωπίνης συμπαθείας, ἡ ὁποία μαστιγώνει κατὰ πρόσωπον ὁτιδήποτε συνδέει τὸν ἀνθρώπον πρὸς τὸν ἀνθρώπον, καὶ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐγκλημα κατ' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος, καθ' ἑνὸς ὑποφέροντος καὶ βασανιζομένου λαοῦ. Γνωρίζω ἐν λεπτομερείᾳ τὴν Αὐστριακὴν συνθήκην καὶ ἡμῖν παρὼν ὅταν διαγινώσκοντες μερικὸν ἀπὸ τοὺς ὁρους τῆς, ἀλλὰ μοὶ εἶνε δύσκολον νὰ

ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

Τρεῖς, εἰς διάστημα μηνός, μοῦ ἀπέλειψεν ἄρθρα ἡ λογοκρισία. Τοῦτο δὲν με θίγει ὡς ἀτομικὸν ζήτημα, ἀλλ' ἀνταναντᾷ εἰς ὅλους ἡμᾶς τοὺς ὡς εἰς ἐλευθερὸν λεγόμενον κράτος

Τὴν πρώτην φοράν ἐπρόκειτο περὶ ἀπαντήσεώς μου διὰ τῆς «Καθημερινῆς» εἰς δηλώσεις τοῦ κ. Βενζέλου ἐν τῇ Βουλῇ. Εἶχε δὲ τὸ ἐξῆς ἀπομνημονεύμα τοῦ ἄρθρου μου ἐκείνου, ὅτι, ἐνῷ ὁ πρωθυπουργὸς εἶχε προκαλέσει τὴν ἀντιπολίτευσιν νὰ δηλώσῃ ἂν ἀναγνωρίζῃ τὸ καθεστὼς, ἕνας βουλευτὴς (καὶ εἰς τὴν περιπτώσει ταύτην ἔτυχε νὰ εἶμαι ἐγώ, ἀλλ' ἡμποροῦσε νὰ εἶνε καὶ οἰοσδήποτε ἄλλος) θέλων ν' ἀπαντήσῃ, εὐρέθη πρὸς ἀδυναμίαν νὰ τὸ πράξῃ, διότι τὸ ἀπαιτοῦσαν ἡ λογοκρισία. Δηλαδή ἀπηγορεύθη εἰς ἕνα βουλευτὴν νὰ γράψῃ ὅσα θὰ ἔλεγεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐάν παρίστατο εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς.

Τὴν δευτέραν φοράν ἐπρόκειτο περὶ ἄρθρου εἰς τὸ περιοδικὸν «Μέλλον», ὅπου ἐπαραγγέλλεται τὸ ζήτημα τῆς ἀπὸ διεθνούς ἀπόψεως θέσεως τῆς Ἑλλάδος ὡς κράτους ἀνεξαρτήτου ἐν σχέσει καὶ μὲ τὴν κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν, ζήτημα δηλαδή ἐκτάσως ἐπίκαιρον καθ' ἡν στιγμὴν συνεζητεῖτο εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἐπιμέρους τῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι κανονίζουν τὰς νεωτέρας σχέσεις τῶν κρατῶν μεταξὺ των.

Τὸ ζήτημα, ὡς εἶπα, δὲν εἶνε προσωπικόν, ἀλλὰ γενικὸν ἐνδιαφέροντος, καὶ ὡς τοιοῦτο ἀξίζει νὰ τύχῃ τῆς προσοχῆς πάντων. Τῆς λογοκρισίας ἡ ἔννοια καὶ ὁ σκοπὸς δὲν εἶνε ὁ περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως, ἀλλ' ἡ μὴ ἀνακοίνωσις πληροφοριῶν δυναμένων νὰ ἐκθέσωσιν εἰς κίνδυνον τὰς στρατιωτικὰς μετακινήσεις ἢ ἐπιχειρήσεις, ὁσάκις κηρύσσεται γενικὴ ἐπιστράτευσις ἢ γίνεται πόλεμος.

Τὸ πολὺ δύναται νὰ ἐκπαθῇ ἡ περιοριστικὴ ἐξουσία τῆς λογοκρισίας καὶ εἰς δημοσιεύματα ἐκδιδόμενα εἰς κίνδυνον τὰς διπλωματικῆς ἢ σημασιακῆς σχέσεις τῆς χώρας μὲ ἄλλα κράτη. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ δίδεται τοιαύτη ἐλαστικότης εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς λογοκρισίας, ὥστε νὰ καταστῇ ἀπολύτως ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐκφρασις τῶν διανοημάτων.

Τοιαύτην ἔκτασιν ἀσφαλῶς δὲν ἔχει διαπιστωτικῶς ἡ λογοκριτικὴ ἐξουσία, τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ γίνετο χρῆσις μὲ ὑπερβολικὴν διακρισιν, μέχρις ὅτου ἔλθῃ ὁ εὐλογημένος καιρὸς τῆς καταργήσεώς της. Ἀσφαλῶς εἶνε τὰ καθεστῶτα, ὅπου ὁμολεῖ κανεὶς ἐλευθερία.

Ἐγὼ τὴν γνώμην διὰ τὸ κ. Βενζέλος ἔπαυσε νὰ εἶνε ἀγαπητὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοῦ δὲν ἀισθάνεται ὁ κόσμος ὅτι εἶνε ἐλεύθερος νὰ ὁμιλῇ περὶ πολιτικῆς δημοσίας.

Καὶ ἂν ἡ Βουλὴ, μὴ οὕσα Βουλὴ, δέχεται τὴν λογοκρισίαν ἀδιαμαρτυρητῶς, καὶ ἂν ὁ τύπος ἀναγκάζεται νὰ ὑποκλινθῇ εἰς αὐτὴν διαμαρτυρούμενος, καὶ ἂν ἀκόμη καὶ τὰ δικαστήρια δὲν τὴν ἀποκροῦσιν προκειμένου διὰ τὴν περικεικομένην δημοσίευσιν τῶν προσωπικῶν των, τὸ κοινὸν ὅμως, ὡς λέγει καὶ ὁ Gide, φέρει καὶ αὐτὸ βαρεῖαν τὴν εὐθύνην. «Ἡ ἀνεκτικότης τῆς ὁποίας ἐπέδειξε καὶ ἡ εὐπειθεῖα μετ' ἧς ὑπεβλήθη εἰς τὸ ἀνελεύθερον σύστημα τῆς λογοκρισίας, ἐπέτρεψαν τὴν διατήρησιν αὐτοῦ ἐπὶ πενταετίαν, καὶ ἀναμφιβόλως θὰ διηκολύνουν τὴν ἐπ' ἀπειρὸν παράτασιν του. Διότι τοῦτο εἶνε τὸ ἀνησυχητικόν. Ἀ: ἀποθανεῖσιν ἄλλοι ὡς πολιτικὴν ἀρετὴν τὴν παιδείαν καὶ αὐτὴν τοῦ κοινού».

ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

ἀντιρροῦσιν τὸ δίκαιον τῆς τοιαύτης ἐκρήξεως.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω κράτη αἱ δυστυχίαι τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἀποσύνδεσις τῆς κοινωνίας εἶνε πάρα πολὺ γνωσταί, ὥστε νὰ μὴ ἔχουν ἀνάγκην ἀναλύσεως. Αἱ χώρα αὐταὶ ὑφίστανται τὴν ζωὴν, ἡ ὁποία διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς Εὐρώπης δύναται νὰ λεχθῇ διὰ ἐξοκρίσεως πέραν τοῦ κατακλίσιον τοῦ μέλλοντος. Καὶ ὅμως αἱ ἐν λόγῳ χώρα, περιλαμβάνουσαι εὐρὸν ἔδαφος καὶ μέγαν πληθυσμὸν, ἀποτελοῦσι σήμερον ζωντανὸν παράδειγμα τοῦ πόσον ὁ ἀνθρώπος ἡμπορεῖ νὰ ὑποφέρει καὶ πόσον μία κοινωνία ἡμπορεῖ νὰ καταπέσῃ. Ὑπερ πάν ἄλλο εἶνε τὸ σημείον τοῦ πῶς εἰς τὴν τελικὴν κατὰστασιν ἡ ἀσθένεια τοῦ σώματος μεταβάλλεται εἰς ἀσθένειαν τοῦ πνεύματος. Ἡ οἰκονομικὴ στέρσις προχωρεῖ κατὰ φάσεις ἡρώδους καὶ ἐφόσον οἱ ἀνθρώποι τὴν ὑποφέρουν μὲ ὑπομονὴν, ὁ πῆριξ κόσμος ὀλίγον φροντίζει. Ἡ φυσικὴ ἱκανότης καὶ ἡ κατὰ τὸν ἀσθενεῖαν ἀντίστασις ἐλαττώνεται βαθμικῶς, ἀλλ' ὁποσοδήποτε ἡ ζωὴ ὀδεῖται τὸν δρόμον τῆς, ἕως οὗ ἐξ-

αντιλήφθαι πλέον το όριον της ανθρώπινης καρτερικότητας και υπομονής. Τότε οι άνθρωποι εκτινάσσονται του ληθάριου και τα δεσμά της συνθηκίας λύνονται. Η δύναμις των ιδεών επικρατεί. Η δέ κοινωνία στρέφεται προς ολονόμιον αληθινόν ή ψευδές φώς ελπίδας, προς ολονόμιον κατεύθυνσιν ή συμβουλήν, την οποίαν ήθελε φέρει ο άνεμος...

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

Ο ΦΩΝ ΚΑΠΠ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ

ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΑΙ ΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΜΦΩΝΙΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 4 Μαρτίου. (Αθηναϊκόν).— Διά των έφημερίων ο Κάππ διεδοσε την φήμην περί συμφωνίας μεταξύ Δρέσδης και Βερολίνου. Η είδησις διαφεύδεται. Η Δρέσδη βεβαίως μόνον ότι έλαβε προτάσεις επί μέρους των συντηρητικών, επί των οποίων διεξάγονται διαπραγματεύσεις. Τηλεγράφημα εκ Στουτγάρδης καθορίζει ότι υπό της ακολουθίας της Δημοκρατικής Κυβερνήσεως δηλαδή ότι καίτοι δεν είχε διαθεσμεύει αυτή να δεχθή τις προτάσεις βέβαις, δεν θα συγκατετίθετο εις παραχωρήσεις ειμή επί του ζητήματος των έξιλογών. **Οι συσχετάται του Κάππ**

(Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ, 3 Μαρτίου.— Ο φων Κάππ ανέλαβε την άνωστήν έπαιτείαν της άστυνομίας, διώρσε συγχρόνως τον φων Γιάκουφ ως ύπουρον των Έσωτερικών, τον φων Βιντερβαντ των Έξωτερικών, τον φων Ρίμπεργκ των Στρατιωτικών και τον φων Τρόθα των Ναυτικών.

Δηλώσεις προς τον Έμπερτ

Το κήρυξ του Κέντρου έδημοσίευσε μαχηδόν κατά του πραξικοπήματος του Βερολίνου επίσης ο στρατηγός Σέλερ, στρατιωτικός διοικητής της Δυτικής Πρωσίας έδήλωσε πίστιν προς τον Έμπερτ.

Αντιφατικά πληροφοροει.— Έπληλθεν ή δεν έπληλθε συνεννόησις

(Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ, 3 Μαρτίου.— Έξακολουθούν καταγράφονται άνωφατικά είδησεις περί της εν Γερμανία καταστάσεως, όφειλόμεναι εις το ότι αι πηγαί εξ ών προέρχονται αι πληροφορίες αύται εινε διτταί. Η μοναρχική Κυβέρνησις άγγέλλει ότι διεξήχθησαν και απέληξαν εις συμφωνίαν διαπραγματεύσεις μετά του Έμπερτ, όστις συγκατετίθη εις τον καταρτισμόν άρχου Κυβερνήσεως άνευ της συμμετοχής του φων Κάππ, συμμετεχόντων εις ταύτην αντιπροσώπων των διαφόρων Γερμανικών Κρατών. Η Κυβέρνησις αύτη θα προπαρεσκευάζεν έντός διμήνου την ένεργειαν προεδρικών εκλογών.

Εκ Στουτγάρδης άφ' έτέρου ή Κυβέρνησις Έμπερτ και Μπάουερ διαφεύδει τάς πληροφορίας ταύτας, βεβαιούσα ότι ουδέποτε θα άναγνωρίση την Κυβέρνησιν του φων Κάππ.

Ποιοι οι σκοποι του μοναρχικού κινήματος

(Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ, 4 Μαρτίου.— Έξακολουθούν, καταγράφονται γραφόμεναι προς τον Χίντεμπαργκ ίκετινων αυτών όπως έπίμνη και επαναφέρη το στρατεύμα εις την συνταγματικήν όδόν, εξ ής παρέκλινεν.

Ός εξαίεται εκ των διαφόρων τηλεγραφικών πληροφοριών, εν Γερμανία κρατεί ή γνώμη ότι οι άριστοι σκοποι του κινήματος εινε ή άποκατάστασις των άγροτικών και μιλιταριστικών προνομίων, ή άπόδοσις εις την Πρωσίαν της ισχυροτέρας θέσεως, ήν κατείχε παρὰ τη Γερμανική ήμοσπονδία και ή προπαρεσκευή του έδάφους διά την άποκατάστασιν της Μοναρχίας.

Διαδηλώσεις εις την Βιέννην εναντίον του κινήματος του φων Κάππ.

ΡΩΜΗ, 5 Μαρτίου.— Αγγέλλεται εκ Βιέννης ότι έλαβον εκεί χώραν διαδηλώσεις κατά του κινήματος του φων Κάππ και ύπέρ της διατηρήσεως του δημοκρατικού καθεστώτος.

Οι Έμπερτ και Μπάουερ θα έμφανισθούν εις την Έθνοσυνέλευσιν.

(Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ, 5 Μαρτίου.— Φαίνονται επιβεβαιούμεναι αι πληροφορίες αι διαφεύδουσαι την συμφολόγησιν συμφωνίας μεταξύ Έμπερτ και φων Κάππ. Το Συμβούλιον της Αυτοκρατορίας συνήλθεν εις Στουτγάρδην υπό την προεδρίαν των Έμπερτ και Μπάουερ. Απεφασίσθη όπως παρουσιασθούν αύροι προ της Έθνοσυνελεύσεως ζητούντες την παραιτήσιν του φων Κάππ άνευ όρων, και να προβλέψουν περί των επιβαλλόμενων μέτρων όπως διατηρηθή ή έπακμακία μεθ' όλουλήρου της Γερμανίας.

Διατηρεί ο φων Κάππ πάντοτε την άρχηγίαν

Βεβαιούται επίσης ότι ο φων Κάππ διατηρείται διά της βίας των όπλων εις Βερολίον, ένθ' όλούληρος ή Νοτιοδυτική Γερμανία ύπακούει εις τον Έμπερτ.

Ο οικονομικός σύνδεσμος των Γερμανών στρατιωτών έκωκυφόρησε μαχηδόν, ζητών των συσπειρωσιν πάντων περί τον Έμπερτ.

Συμπλοκαί εις το Βερολίον

Τηλεγραφήματα άφ' εύθείας εκ Βερολίνου άγγέλλουν ότι εις διάφορα σημεία της πόλεως, ιδίως εις την πλατείαν του Πότσδαμ, Δέπλιτς, Σφάρτενμπουργ έλαβον χώραν αίματηραί συγχρόνως μεταξύ στρατού και του πληθους. Έστημεν πολλά νεκρά και τραυματίαι. Παράστα γαγονία έστημεν εις Δρέσδη και Λειψία.

Οι μοναρχικοί κατέλαβον το Βράνδεβουργ

Τα μοναρχικά στρατεύματα κατέλαβον ώσάτως το Βράνδεβουργ, όπου εκηρύχθη ο στρατιωτικός νόμος. Έπίσης αίματηραί συγχρόνως έλαβον χώραν εις Άννόδερον και Ντόρμουντ. Υπάγον άνειράριθμοι νεκροί και τραυματίαι. Ο φων Κάππ έδημοσίευσε διάταγμα, δι' ου έφαρμόζεται ή ποινή του θανάτου κατά των παραβαόντων τάς διατάγας της Κυβερνήσεως και κατά των ύποκατηγών της άπεργίας.

Το Άνώτατον Συμβούλιον διά την εν Γερμανία κατάστασιν.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 4 Μαρτίου. (Αθηναϊκόν).— Έπιστάλουν εκ Λονδίνου. Το άνώτατον Συμβούλιον ήσυχήθη άποκλειστικώς μετ' τα γεγονότα της Γερμανίας. Απεδέχθη όλοθύμως την άποψιν της Γαλλίας περί του ότι επιβάλλεται επιφυλακτική διπλωματική στάσις, άποσκοπούσα εις την έφαρμογήν της συνθήκης ειρήνης.

Αι γνώμαι του Γαλλικού Έθνους

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 4 Μαρτίου. (Αθηναϊκόν).— Αι Γαλλί-

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ ΣΜΥΡΝΗΣ

Την 25ην Μαρτίου θα διεαχθή μετά πάσης έπισημότητας ή τελετή της παραδόσεως των σημαιών εις τα 27ον, 28ον και 30ον συντάγματα της μαρμαρικής Σμύρνης. Τας σημείας θα παραδώση ιδιούχειρος ο άρχιστράτηγος κ. Παρασκευόπουλος.

Η ΚΡΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Ήρθετο ή προπαρασκευαστική ένεργεια της προσεχούς επαναστάσεως των σιδηροδρόμων υπό την δικαιοδοσίαν του ύπουργείου της Συγκοινωνίας. Μετά την δημοσίευσιν του νόμου περί δικιχέσεως των σιδηροδρόμων του Κράτους, θα προκληθή διάταγμα κανονιστικών όλων των προβλεπομένων υπηρεσιακών οργανώσεων και λεπτομερειών των δημοσιονομικών υπηρεσιών.

Η κρατοποίησις των σιδηροδρόμων θα εξακολουθήσεται, κατά τους ύπολογισμούς των άρμοδίων, επ' άρκετον χρόνον, μέχρις ότου εν τω μεταξύ καταρτισθή ή εκ των προημάτων ένδεικνυμένη σιδηροδρομική πολιτική της Κυβερνήσεως.

Η υπό τον Γάλλον ειδικόν κ. Μπριό άποστολή, εν συνεργασία μετά των ήμετέρων ειδικών, καταρτίζει το έλον πρόγραμμα των νέων μέτρων και της ανακανονιστικής εργασίας εις την σιδηροδρομικήν υπηρεσίαν.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

ΠΑΡΑ ΤΟ Κ. ΥΠΟΥΡΓΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Έπιτροπή της Ένώσεως των λειτουργών της Μ. Εκπαιδεύσεως παρουσιασθείσα χθες το άπόγευμα εις τον ύπουργόν της Παιδείας κ. Δίγκαν, ήρώτησεν αυτόν περί της τήνης του νομοσχεδίου, δι' ου έλαμβάνετο πρόνοια περί βελτιώσεως του μισθού αυτών.

Ο κ. ύπουργός έδεδώκας την έπιτροπήν ότι το σχετικόν νομοσχέδιον εινε έτοιμον, δεν ύπεβλήθη δε τούτο εισέτι εις την Βουλήν, καθόσον έπρόκειτο να ύποβληθή συγχρόνως μετά του καταρτιζόμενου πανευπαλληλικού τοιούτου. Έν περιπτώσει δε καθ' ήν, έδήλωσεν ο κ. Δίγκαν, δεν κατορθωθή να ύποβληθή το πανευπαλληλικόν νομοσχέδιον κατά την επανέληψιν των εργασιών της Βουλής, θα ύποβληθή τότε κεχωρισμένως το νομοσχέδιον το άφ' ου τον λειτουργούς της Μ. Εκπαιδεύσεως.

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΖΑΧΧΑΡΙΣ

Κατά τηλεγράφημα προς το ύπουργείον του Έμπορίου, και' αυτάς καταπλέει εξ Ιαπωνίας άμύδιον με φορτίον ζαχχαρώς διά λογαριασμόν της Κυβερνήσεως. Το φορτίον τούτο θα διανεμηθή εις το κοινόν.

ΦΟΝΟΣ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ο Άθ. Τζαβάρας συμπλακείς προς τα εξημερώματα της χθες εν Πειραιεί μετά του Ε. Τσούτη δι' άσφαινην αίτιαν, τον έτραυματίσεν θανάσιμος διά μαχαιράς κάτωθεν του άριστερου μαστού. Ο τραυματίας εξέπνευσε ένθ' μετεφέρετο εις το νοσηματόν. Ο φονεύς δεν συνελήφθη.

ΑΙ ΕΚ ΡΩΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥ ΕΙΣ

Διά Β. Διατάγματος αίρονται τα επιβεβλημένα ύγειονομικά μέτρα εις τάς εξ Όδησσού και των άλλων Ρωσικών λιμένων προελύσεις. Τα εκ των άνωτέρω λιμένων έφεξής καταπλέοντα σκάφη θέλουν εις έλευθεροκινήσιν μετά την ιατρικήν έπίσκεψιν. Διά του ίδιου διατάγματος επιβάλλεται εις τάς εκ πάντων των λιμένων της Μεσογείου Ρωσίας προελύσεις ιατρική κατ' ά- ταμν έπίσκεψιν, άπολήψεις πλοίου, πληρώματος, επιβατών γ' θέσεως και των άποσκευών αυτών.

Ο ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Έκμισθίσθησαν χθες εις τον Πειραιά εκ Αίθερπουλ 2500 τόνοι διαφόρων ύποπρομηθειών. Εκ Θεσσαλονίκης κατέπλευσεν εις τον Πειραιά χθες το άερικον φορτηγόν «Χέτοπω» με φορτίον άλεύρων, όρούσης, κριθής, δημάτων, μακαρονίων, αλίπαστων, κηρού και ύφασμάτων. Εκ Κύπρου έκμισθίσθη φορτίον λιγνίτου. Απέπλευσεν εκ Πειραιώς δι' Αλεξάνδρειαν προς μεταφοράν εκείθεν φορτίου βελόνης το έλλανδικόν «Σαμπούζι». Αποπλέει σήμερα διά Μόντρεαλ το Καναδά προς παραλαβήν αίτου το φορτηγόν «Μαρή Μυλωνού».

Διά του εκ Νέας Υόρκης καταπλεύσαντος χθες εις Πειραιά φορτηγού «Αντιπάρει» εκμισθίσθησαν 30.000 κυτία κρέατος, εξ ών 10.700 διά Πειραιά και τα άλλα διά Κωνσταντινούπολιν.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Στρατοδικείον. Κατεδικάσθησαν υπό του Άου Διαρκούς Στρατοδικείου οι Χρ. Βούλας στρατιωτικής κατηγορούμενος επί ληστείας εις 2 1) 2) άπόν φυλάκισιν Δ. Τσουκλάς έκφορτωτής έμπορευμάτων επί κλοπή ειδών του Δημοσίου εις 6 ετών έφικτήν και Ν. Τζάβας δεκανεύς επί κλοπή και άδίκω έπιθέσει εις 6 μηνών φυλάκισιν.

Καυουργοδικείον. Δικάζεται σήμερα, ένόπιον του Καυουργοδικείου διά την ύπόθεσιν του κ. Σίμου ο διευθυντής της «Αθηναϊκής» κ. Εύελπίδης.

και έφημερίδες άσολογούνται με την στάση, ήν θα τηρήσουν οι Σύμμαχοι. Κατά τον «Μικρόν Παρισινόν», αι τελευταίαι αποφάσεις του Συμβουλίου εινε όπως τα προληπτικά μέτρα ανατιθών εις τους Φόξ και Μπήττυ. Το ύπουργείον των Στρατιωτικών εξέταζε το δυνατόν της άποστολής ενισχύσεων επί του Ρήνου εν περιπτώσει μη εκτελέσεως της Συνθήκης.

Τέ γραφεί ή «Τριμπούνα του Σικάγου»

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 4 Μαρτίου.— Η «Τριμπούνα του Σικάγου» βεβαίως ότι οι Σύμμαχοι θεωρούν συναφείς τάς επανήστασιν της Γερμανίας και την εν Τουρκία εξέγερσιν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Την διακαταμένην ιατρών Αιλικών Κανένταν διά την συμβολήν και διάσωσιν του άγαπητού μας αδελφού Άριστού, έπείσθηκα θεωρείται να εύχαριστήσωμεν και δημοσία ως διασώσαντα αυτόν εκ σοβαρώτατης ασθε- νείας και βεβαίου θανάτου.

Αι εύχνομενοίσι αδελφοί ΛΑΓΙΣΑ και ΒΑΡΦΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΗΧΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ο Άντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Ρέπουλης συνειράσθη χθες π. μ. μετά του ύπουργού των Έσωτερικών κ. Παλιτή και του ύπουργού των Ναυτικών κ. Μπαούλη. Ο στρατιωτικός άκόλουθος της Αμερικανικής πρεσβείας συνταγματάρχης κ. Σαλιπέζε έπεσκέσθη χθες π. μ. τον ύπουργόν των Στρατιωτικών κ. Γρίβαν.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Σήμεραν δίδεται εις την αίθυσαν του Ώδείου Αθηνών ή συναυλία του έκλεκτού διολόγου κ. Τόνου Σουλ- τσε. Θα έκτελέσθ εν καντόντο του Μπάχ, μίσην συνάπτην του Ταρτίνι και άλλας συνθέσεις. Συμπαράτει και ή μικρά όρχήστρα ενχώρων υπό την διεύθυνσιν του κ. Μαρ- σέκ.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Σήμεραν πέμπτην το/τέρον του Λυκείου των Έλληνών θα έχη έκαιρετικήν μουσικήν με τραγουδάκια από την χωριάδα, του Λυκείου και με ώρασην πιάνο νέας καλ λιτεχνίδας.

Η ΣΚΗΝΗ

Το άπόγευμα, ώρα 8ην μ.μ. θα δοθή εις το θέατρον «Πανελλήνιον» έκτακτος παράστασις της «Τετραπύρα- τος».

Την έσπέραν εις το «Πανελλήνιον» ή δεύτερα μουσική όρχηστρική έσπερίς των δασήμων Ρώσων καλλιτεχνών, της γαρουτρίας Ξένιας Βερσίτσκου, του βιολονέλου της φιντολάδας, Αιπαλά κλπ.

Ο Γαλλικός θέατρος «Είς τον Γύρον του Κόσμου» δίδει σήμεραν μεγάλην άταγμαματινήν με πρόγραμμα ποικίλον και έκλεκτότατον.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Με έκλεκτήν ύλην και με νέον μυθιστόρημα «Η το Περωμένη» κυκλοφορεί σήμεραν το 7ον φύλλον της «Αττικής Αίγλης».

ΘΕΑΜΑΤΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ. (Τουρνέ Κονταράτου). Την Πέμ- πτην πανηγυρική έναρεία του Έθνικού Μελοδράματος με τον «Ριγολέτον», ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Τουρνέ Κονταράτου). Νέον πρόγραμμα. Ο γύρος του Κόσμου και ο σαν τασιαστικός χορός του Ούζο. «Φωτεινόν Βάλς». Α. ΠΟΛΛΩΝ. «Τα Παναθήναια». ΕΤΟΥΛΑ. «Εξέ- δρα». ΠΑΝΟΡΑΜΑ. «Έχετε να δηλώσετε τίποτε» ακατάλλ. διά δεσποινίδας, ΚΥΒΕΛΗΣ «Β' σειρά Πει- ραιεύς». ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ. Απ. «Τετραπύρατος». Έπεινή των Ρώσων καλλιτεχνών ώρα 9 1) 1) μ.μ. Ο. ΛΥΜΠΙΑ. Παρασκευάς μέγας Ιταλικός μελοδραματικός θέατρος Μπουσόν.

ΑΤΤΙΚΟΝ. «Η σατυρική Ραωδία» Μασκάνη. ΣΠΑΝΤΙΤ. «Ο Λύκος».

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

(Δελτίον άναχωρήσεων)

ΠΕΜΠΤΗ, 5 Μαρτίου. Αερολικόν (Ιωάννα) 6 π. μ. Λευκάδα Πρέβεζαν μέχρι Κερκυρας (Έλληνίς) 7 π. μ. Χίον Σύβριν Μιτυλήνην Κων (Υπεροχή) 8 π. μ. Αθήνων (Ανατολή) 12 Κρήτην Αίγυπτον (Πά- λω) 12 Μονεμβασίαν Νεάπολιν Άγ. Πελαγία, μέχρι Κελαίων (Ναύπλιον) 12 Κύθον Σύρον Σέριον Σίβριν Μήλον Κίμωλον (Τόνιας) 12 Κύθον Σύρον Σέριον Πάρον Νάξον Ίον Οίαν Θήραν Άνάθη Άσπιδάμαν Άκρογόν (Σέριος) 12.

ΝΑΥΤΙΑΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Κατέπλευσε χθες εις τον Πειραιά εκ Πόλεως το νέα αγορασθέν έπιβατικόν άμύδιον «Μάννα» υπό του έφο- πλιστού κ. Αξασλή.

Διά του εκ Καβάλλας καταπλεύσαντος άμύδιου «Αναγώνη» άφίκοντο 4 ναυαγοί εκ του πληρώματος του παρὰ την Ίοπτην γαυαγήσαντος ιστιοφόρου «Μαρίαν».

Παρά την Ίκαρίαν καταβύθισθη συνεπείς τραυματίας το ιστιοφόρον «Ανδρέας». Το πλήρωμα έσώθη.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ευρέθη άπηγχονισμένος.

Τηλεγράφημα εκ Καλαμών άγγέλλει, ότι ευρέθη ά- πηγχονισμένος έντός της οικίας του εις το χωρίον Άρ- φαρά ο Β. Ι. Πουροθανασόπουλος, έτών 14.

Πυρκαϊά.

Κατά τηλεγράφημα εκ Τρικάλων την 10ην νυκτε- ρήν ώρα της προχθές έξεσάργη πυρκαϊά εις το χωρίον Μασδώνιον, εξ ής άπετεροώθησαν εξ όλούληρου μετ' άπάντων των εν αύταίς είδών αι οικίαι του Άχ. Μαγα- λιώτου, Κ. Τρύπα και Α. Μπαλά.

ΚΗΔΕΙΑ

Τον άγαπητόν μας σύζυγον, πατέρα και πάππον

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

(Ιατρών)

Θάνατον χθες Τετάρτην κηδεύμενος σήμεραν Πέμπτην κατ' ώρα 3ην μ. μ. εκ της εν τη δέφ Μακεδονίας άρ. 14 οικίας μας, εις τον Ιερόν ναόν του Ά' Νεκροταφείου. Πα- ρακολούνται οι συγγενείς και φίλοι, όπως εύχεστούμε- νοι συκοδέσσωσι την έκφοράν του.

Εν Αθήναις, 5 Μαρτίου 1920

Η σύζυγος Μαρινώ Ν. Θεοφίλου. Τα τέκνα Έλένη Άρ. Οικονομικού, Καλλιόπη Χ. Σκαλισάνου, Χαρί- κλεια Θ. Θωροδωρίδου, Άριστέλης Θεοφίλου, Μαρία Θεοφίλου, Άριστ. Οικονομικού, Χαράλαμπος Σκα- λισάνος, Θεόδωρος Θεοδωρίδης. Οι έγγονοι (Η παρούσα θεωρηθήτω και ως ιδιαιτέρα πρόσκλησις)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Εύχαριστών πάντας τους όπωσδήποτε μετασχόντας του πένθους μου, επί τη άπώλειά του προσφιούς μου αδελφού Π. Θεοφαντοπούλου.

Ο τεθλιμένος αδελφός ΣΠ. ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ατμόπλοιον «ΣΕΡΙΦΟΣ», (πρώην Άλκυών) Πέμ- πτην 5 πρέχοντος ώρα 6 μ.μ. διά Σύρον, Πάρον, Νάξον, Τον, Σέριον, Φολέγγα, Άνδρον, Οί- αν, Θήραν, Άνάθη, Αμοργόν. Ατμόπλοιον «ΚΕΑ» (πρώην Τούλια) Παρασκευήν 6 πρέχοντος ώρα 9 μ.μ. διά Ίαζον, Σύρον, Τήνον, Μύκονον, Ίκαρίαν, Ιακρινόβας, Βαθύ. Διά πλείονας πληροφορίες άπευθυνέσθ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Όδός Απριλίου άριθ. 1. Τηλεφ. 3.20 **ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ.** (Μέγρον Γεννηματότου). Ακτή Τζε- λάτη Πρωτοφίλων ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ.

ΕΠΙΠΛΑ πωλούνται άναχωρήσης οικογενείας, Σπ- κράτους 50, Ώραι 2—5 καθ' όκαστην.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΔΙΜΗΤΡΑΚΙΟΥ

Δεν δύναται ή να άκουσθή με ειλικρινή θλίψιν από όλον τον αντιπολιτευόμενον λαόν ή απόφασις του κ. Ν. Δημητράκου, όπως άποχώρησις του έκλογικού άγώνος. Οιοδήποτε και αν είναι οι λόγοι, οι ώθησαντες τον διακεκριμένον πολιτευτήν εις την ληφθεϊσαν απόφασιν, πάντως ή προσωπική θυσία, εις την οποίαν αυτοθούλως προέβη ούτος, όπως μη διασπασθή ή αντιπολιτευτική άγων κατά το στάδιον των εκλογών, δεν είναι δυνατόν παρά να τύχη της προσηκούσης εκτιμήσεως εκ μέρους όλων των αντιπολιτευόμενων ανεξαρτήτως κομματικής προαλείσεως. Εν πάση περιπτώσει ή κ. Δημητράκου, όστις άποχωρών του εκλογικού άγώνος δεν άσχωρεί βέβαια της πολιτικής, θα έξοκολουθή ή τηρών την άρχήν του Κόμματος των Προοδευτικών, δεν θα παύσθι από το να παρακολούθι ήνδιαφερόντως τά πολιτικά πράγματα της χώρας. Διά των έν τη 'Ηνωμένη 'Αντιπολιτεύσει πολιτικών φίλων του δύναται ν' άσκήσθι ήλην την έπαρσιν του προς την άσφαλιστέραν κατεύθυνσιν του εκλογικού άγώνος, ρίπτων εις την πλάστιγγα της 'Αντιπολιτεύσεως και το ιδίον του άναμφισβήτητον κύρος και έμμέσως ένισχύον την πεποίθησιν της μεγάλης μοίρας του 'Ελληνικού λαού προς την άγνώστη—είναι ιδίως του χαρακτηρισμός—του αντιπολιτευτικού άγώνος.

Ήδη εις την 'Ηνωμένην 'Αντιπολιτεύσιν δεν ύπαλείπεται παρά να χωρήσθι εις το πρό αυτής κείμενον βαρύν, άλλ' έξόχος ευγενής έργον, τρέψουσα την πεποίθησιν ότι ή άγων αυτής προς άποκατάστασιν των νομίμων τη βοηθεία της ψήφου του λαού θέλει στεφθή υπό πλήρους επιτυχίας.

ΑΠΟ προχθές ή Κων)πολις κατέχεται υπό Βρετανικών στρατευμάτων. Είναι δέ πιθανόν ότι θα άποβιβάσθωσι και άλλα Σιμιακικά στρατεύματα. Το άπρον της στρατιωτικής καταλήψεως της Κων)πόλεως έλήφθη, τή εισηγήσει της Μ. Βρετανίας, φρονούσης ότι ούτω δύναται ν' άποδοθώσιν αι υπό των Τούρκων μελωόμεναι σφαγαί. 'Ο Λόρδος Κάρζον, έξηγών εις την "Ανω Βουλήν τους λόγους, ούτως ύπηγόρευον την κατάληψιν της Κων)πόλεως, είπεν, ότι εις την πόλιν ταύτην εύρίσκειται ή κεφαλή της Τουρκικής αντίστασεως. 'Αλλ' έως τώρα όλος ή Σιμιακός τύπος μάς είχε δώσθι να έννοήσωμεν, ότι ή έστία της έθνικής οργανώσεως εύρίσκειτο εις την Σεβάστειαν ή άλλωθεν του έσωτερικού. 'Ο Σουλτάνος και αι Κυβερνήσεις του έκαταστήσαντο ως άνδρείκελα εις χείρας του Μουσταφά Κεμάλ, όστις βέβαια δέν έδραυει έν Κων)πόλει. Πως από χθές ήλλαξαν τόσον άποτόμως τά πράγματα και ή Κεμάλ κατέστη άρχων της Κων)πόλεως, ώστε να έπεβάλλετο ή κατάληψις της προς άποφυγήν χριστιανικών σφαγών έν τή μέλονται; 'Οπωσδήποτε εύχόμεθα όπως ή κατάληψις της Κων)πόλεως, την οποίαν έλπίζομεν προσωρινήν, χρησιμεύσθι προς έξασφάλισιν της τάξεως εις το έσωτερικόν. Καλόν είναι όμως να έχουν προς τά εκεί περισσώτερον έστρατιωτικήν την προσοχήν των οι Σύμμαχοι παρά πός τον Βόσπορον και τά Στενά των Δαρδανελίων. Διότι έμείς είναι και ή άληθινός κίνδυνος διά τους 'Ελληνας και τους λοιπούς Χριστιανούς.

ΕΑΝ ή αύξησης των ταχυδρομικών τελών, την όποιαν εισήγείται έν εκ των πολλών φορολογικών νομοσχεδίων, με τά όποια θα διακριθ ή ένεστώσα σύνοδος της λαοφιλεστάτης Βουλής της 3ης Μαΐου, πρόκειται να συντελέσθι εις την θαλάσσιαν της ταχυδρομικής ύπηρεσίας, ή λαός θα γογγύσθι μόν, άλλα θ' άνεχθθι την νέαν φορολογίαν. Ποία όμως θα ύπάρθι δικαιολογία, εάν παραμείνουν τά ίδια ταχυδρομικά, τηλεγραφικά και τηλεφωνικά χάλια; 'Ατυχώς δέ μακάρι μάς διδάσκει, ότι επί Κυβερνήσεως Φυλακισθέντων όλος ή έλλος παρατρίπτει μόνον εις την άνόρθωσιν έχι των δημοσίων ύπηρεσιών, άλλα των «μικτέρων».

ΣΧΕΤΙΚΩΣ με το περί διατιμήσεως των εφημερίδων νομοσχέδιον, το όποιον ως γνωστόν άπεσφύθη, θα ήμπορούσε νομιζόμεν να έλπει μία κατ' επανάληψιν λεχθεϊσα φράσις υπό του κ. Γέπουλη, θρησκόντος τίτλους άμεροληπίας Κυβερνητικής. 'Εάν ή Κυβέρνησις απέδραπεν εις κομματικούς ύπολογισμούς, επανέλαβε κατά μόρον ή κ. 'Αντιπρόεδρος, δέν θα εισήγετο το νομοσχέδιον περί αύξήσεως του άντιτίμου των εφημερίδων, δεδομένου μάλιστα, ότι ή πλειονότης αύτών αντιπολιτεύεται την Κυβέρνησιν. 'Αλλ' ως ύπεθέσωμεν προς στιγμήν, ότι ή Κυβέρνησις έδραπε το ζήτημα από κομματικής άποψέως και δέν εισήγε το νομοσχέδιον. Δέν θα έγινετο ούτω πρόδρομος ζημία και εις τάς συμπολιτευόμενας εφημερίδας; 'Η μήπως αύται έχουν άλλους άφαιρέσις πόρους προς κάλυψιν των ζημιών των;

ΕΔΑΒΟΜΕΝ την κάτωθι έπιστολήν. «Είς χθεσινήν σας άρθρίδιον άνέγκων ότι Στρατιωτικός τις Διοικητής έν Μακεδονία άπηγόρευεν εις τους υπ' αυτόν άνδρας την άνάγνωσην άντιπολιτευομένων εφημερίδων. 'Εξενίσθη δέ τά μέγιστα, όταν είδεν να σας έκπλήξη ή τσαυτή διαγωγή του μακρινού έκείνου άρχοντος, καθ' ήν στιγμήν τά ίδια πράγματα συμβαίνουν πολύ πλησίον σας. Και αν δέν γνωρίζετε, εύσερεσηθήτε λοιπόν να μάθετε ότι ή άνάγνωσις των αντιπολιτευομένων φύλλων έχει πο πολύλλο άπαγορευθ ή αύστηρώς εις τά Σχολείων Χωροφυλακής.» Δημοσιεύοντες κατά καθήκον την άνωτέρω ανακοίνωσιν, έλπίζομεν ν' άποβιβάσθιν έξασφαλισμένη αι πληροφορία του έπιστάλλοντος.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Προαγωγή άρχιάρου.

Προήχθη εις γενικόν άρχιάρου ή άρχιάρου κ. Κων. Σταματόπουλος.

Οι έξέδρου της 'Αν. Μακεδονίας.

Το ύπουργείον των Στρατιωτικών άπέφασεν όπως οι έξέδρου της 'Ανατολικής Μακεδονίας έκφυλασσώσιν επί διμήνου.

ΠΟΤΕ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ. - Ο ΤΟΚΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ

Κατ' ανακοινώσεως του Γενικού Γραμματέως του ύπουργείου των Οικονομικών κ. Ρινοπούλου προς τον Τύπον, τά του νέου Λαχειοφόρου Δανείου της Μεγάλης Ελλάδος καθωρίσθησαν ως εξής.

Όνομαστικόν κεφάλαιον 300.000.000 δραχμών, διηρημένον εις 1.500.000 όμολογιών των 200 δραχμών έκάστης. Τιμή έκδόσεως (έκαστης όμολογίας) δραχμαί 195.

Η δημοσία έγγραφη θ' άρχισθι την 8ην προσεχούς 'Απριλίου και θα περατωθι την 25ην του αυτού μηνός.

Το δάνειον θα έξοφληθι χρεωλυτικώς, όριζόμενον διά τέσσαρα έτησις κληρώσεων των όμολογιών, αι όποια θα έξαργυρούνται έκάστοτε.

Αι όμολογίαι, άμα τη κληρώσει των, έξοφλούνται αντί δραχμών τριακοσίων (300), παρέχεται δηλαδή εις αύτάς δώρον (π ρ ι μ) 100 δραχμών κατά όμολογίαν.

'Αλλ' αι όμολογίαι μετέχουν και λαχείων, διά το όποίον διανέμονται κατά τέσσαρας, ένεργουμένας έτησις, κληρώσεις, κέρδη τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχμών.

Το δάνειον είνε ήγγυημένον διά των πλεονασιμάτων των ύπεργήνων προσόδων και των αποδόσεων της φορολογίας του οίνουπνεύματος.

Αι έγγραφαί

Η τιμή της όμολογίας όσοισθι ως άνω διά του νόμου εις 200 δραχμάς. Οι έγγραφοίμενα όμως θα καταβάλλωσιν έν συνόλω διά την άγοράν της όμολογίας των δραχμάς 195, κρατούντες 5 δραχμάς έναντι του τοκομεριδίου της 1ης 'Ιανουαρίου 1921, το όποιον ούτω προσπληρώνεται υπό του Κράτους.

Οι έγγραφοίμενοι θα πληρώσωσι τάς όμολογίας των κατά δόσεις ως εξής.

Δραχμαί 100 κατά την έγγραφην.

Δραχμαί 50, το βραδύτερον μέχρι της 31ης Μαΐου 1920.

Δραχμαί 45 το βραδύτερον μέχρι της 30 'Ιουνίου 1920.

Διά την άγοράν των όμολογιών είνε δεκτοί μέχρι 50 δραχμών κατά όμολογίαν, οι άκόλουθοι τίτλοι αντί μετρητού χρήματος.

1ον) 'Όμολογία Δανείου 100 εκατομμυρίων 1917 έπιτάξεως, ατινες ύπολογίζονται εις την τιμήν της έκδόσεως των, ήτοι εις δραχμάς 95 έκαστη, προστιθεμένων 50 λεπτών δι' έκαστον δεδομένον μήνα τοκομεριδίου.

2ον) 'Όμολογία Δανείου 75 εκατομμυρίων 1918, υπό τους αυτούς ως και αι άνωτέρω όρους.

Η ΔΙΚΗ

ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ

20Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

(Δελτίον Τύπου)

Γην το 1) 4 π. μ. επαναλαμβάνομένης της συνεδριάσεως, καλείται ή μάρτυς κ. Δικ. Παπακωνσταντίνου, ύπομνηταρχος, όστις εις έρώτησεις του κ. Προέδρου καταθέτει ότι κατά τον Δεκέμβριον, του 1915, εύρισκόμενος εις Γρεβενά, είδοπαθή τηλεγραφικώς παρά του Χρυσού σπάθι, ότι διήρκετο εκείθεν το ταχυδρομείον των Κεν τράκων Αύτοκρατοριών. Τάς άρχάς 'Ιανουαρίου 1916, εύρισκόμενος εις Καστορίαν, έλαβε διαταγήν να άναμείνι πρόσωπον της Γερμανικής πρεσβείας, το όποιον και άφικετο κομίζον δελτίον, ήτις, ως έπληροφορήθη περιείχε χρυσόν και έγγραφα.

Εις έρώτησιν του κ. Προέδρου, ή μάρτυς, λέγει, ότι έλαβε αι άρχαί, είχαν διαταχθ ή παρά του επιτελείου, να διευκολύνουν τον Γερμανόν άπεσταλμένον. Εις έρώτησιν, εάν είχε γνώσιν διαταγών αύτών και το ύπουργείον των Στρατιωτικών, ή μάρτυς άπαντθ ότι δέν γνωρίζει. 'Απαντών ή μάρτυς εις νέαν έρώτησιν του κ. Προέδρου, λέγει, ότι ή Νομάρχης Κορυτσάς επέταξε ίσα όπως μεταδόν εις Καλαμπάκον και μεταφέρουν παρτέλιον και σιτηρά προσορίζοντάς τά Γερμανοβουλγάρικα στρατεύματα. 'Ολίγον πο της ύποχωρήσεως των Σέρβων, έλαβον διαταγήν υπό του αρχηγείου της χωροφυλακής να καταστρέψω τάς έμπορευτικές διαταγάς. Το άρχηγείον έπίσης της χωροφυλακής διεβίβασε διαταγήν, θ' ής διετάσσοντο να παρέχουν πλάνον συνδρομήν εις τά μέλλοντα να εισβάλουν Γερμανοβουλγάρικα στρατεύματα και ότι ή φοροειρηρχος Καστορίας έξήλθε και ύπεδέχθη τους Γερμανοβουλγάρους.

Εις έρώτησιν του κ. Σκουμπη (δικ.) ή μάρτυς καταθέτει, ότι ή διαταγή ήν έλαβον, όπως παραλοθ ή τάς κινήσεις των Σιμιακικών στρατευμάτων και αναφέρθ τη λεγερφικός, τή έκπονησθή έκ μέρους της προϊσταμένης του άρχης, και ότι αύτη ένήργει συνεπεία διαταγών του ύπουργείου των Στρατιωτικών.

Εις έρώτησιν του κ. Μισοίου (δικ.) ή μάρτυς λέγει, ότι ή Γερμανός Κλαίμπυ, όστις μετέφερε την βαλίτζαν ήτο παραγγελιοδόχος και ότι τή έδήλωσεν ότι ένηστον πο έξ αύτής, ύψιστα συμφέροντος, καθ' ή δέ τή έδήλωσεν ήσαν έν γνώσει έλαβε αι άρχαί των 'Αθηνών, ήτοι το ύπουργείον, το έπτελείον και τά 'Ανάτορα, και ότι έν περιπτώσει συλλήψεως αύτού ήδύνετο να παραδώσθ την βαλίτζαν, είτε εις τή έπιτελείον, είτε εις τά 'Ανάτορα, είτε και εις το ύπουργείον των 'Εξωτερικών.

Η συμπεριφορά του στρατού μας άπέβην των δύο έμπολέμων.

Εις έρώτησιν του κ. Αντωνάκη (δικ.) ή μάρτυς άπαντθ, ότι είχε διαταγήν έν περιπτώσει συναντήσεως Σιμιακικών άποστασμάτων, να συμπλακ ή μετ' αύτών, έν τούτοις όμως, όταν συντηρήθ μετά Γαλλικού άποσπασματος και έτηλεφώνησε προς τον προϊστάμενόν του Καρμπέτσον, όστις τή άπήνησεν ότι δέν άναλαμβάνει την εύθύνην τή συμπλακής.

ΜΑΡΗΣ. Η κατάθεσις σας, είνε σύμφωνος με το γεγονός, ότι ή τότε ύπουργός των Στρατιωτικών κ. Γιαννάκης έπιτάξεσε διά 3ομήνου κρατήσεως τον άξιωματικόν Ν. Μιχαηλινόν, διότι δέν έσπευσε να καταδείξ ή ένδοξασιν κατά την συνεδρίαν Αύτοκρατοριών, έξ ου ήδύνετο να παραβλασθ, σπουδαία συμφέροντα του Κράτους. Δι' αύλειαν έπίσης περί την συνεδρίαν έβλυν άπεσταλμένον, έπιμαρτήθη υπό του κ. Γιαννιμάρα και ή έκνοστήσε Νεάκης.

Ι. ΡΑΛΛΗΣ. Ποία άπάντησις σας, έδεδθ όταν άνέκει νόστας τηλεφωνικώς την ένοχλήν Γαλλικού άποσπασματος;

ΜΑΡΤΥΣ. Νά έπιστρέψωμεν και έν ή Κλαίμπυ έπί.

3ον) Γραμμάτια 'Εθνικής 'Αμύνης, εις την όνομαστικήν άξίαν των, εάν λήγουν το βραδύτερον μέχρι της 8ης 'Ιουλίου 1920. Εάν λήγουν βραδύτερον θα άφαιρηται έκ της όνομαστικής άξίας τόκος προέξοφλήσεως διά το χρονικόν διάστημα από 9ης 'Ιουλίου 1920 μέχρι της ήμέρας της λήξεως.

Αι δημόσια έγγραφα θα ένεργηθύν δι' όλων των ταμιών του Κράτους, των Τραπεζών και της 'Επιτροπής του Χρηματιστηρίου.

Ο τόκος των όμολογιών

Αι όμολογίαι φέρουσιν έτήσιον τόκον δραχμών δέκα (40) πληρωτέον ανά δραχμάς 5 την 1ην 'Ιανουαρίου και την 1ην 'Ιουλίου έκάστου έτους. Το πρώτον πληρωτέον τοκομεριδίον είνε το της 1ης 'Ιανουαρίου 1921, όπερ όμως κατά τανώτερον, προσπληρώνεται υπό του Κράτους εις τους όμολογιούχους άμα τη παρ' αύτών καταβολή του τιμήματος της όμολογίας. Η πρώτη συνεπεία πληρωμή τοκομεριδίου θα ένεργηθι κατόπιν τούτου την 1ην 'Ιουλίου 1921.

Τα τοκομεριδία και αι όπωσδήποτε κληρώμενα όμολογία πληρώνονται εν 'Αθήναις παρ' της 'Εθνικής Τραπέζης και έν ταίς έπαρχίαις υπό των ύποκαταστημάτων και άνταποκριτών αύτής.

Αι κληρώσεις

Κληρώσεις θα ένεργούνη τέσσαρες έτησις. Την 25ην Νοεμβρίου, 25ην Φεβρουαρίου, 25ην Μαΐου και 25ην Αύγουστου.

Η κληρώσις της 25ης Νοεμβρίου θα άποδίδη τά εξής κέρδη, διανεμόμενα ως άκόλουθος.

1 μέγας λαχνός έξ	1.000.000 δρ.	1.000.000
2 λαχνοί έκαστος εκ δρ.	100.000 δρ.	200.000
4 λαχνοί έκαστος εκ δρ.	25.000 δρ.	100.000
20 λαχνοί έκαστος εκ δρ.	10.000 δρ.	200.000

Εις έκαστην των λοιπών τοιών κληρώσεων (25 Φεβρουαρίου, 25ης Μαΐου, 25ης Αύγουστου) θα διανεμόνται τά άκόλουθα κέρδη ως εξής.

1 λαχνός εκ δραχμών 200.000 δραχμαί	200.000
1 λαχνός εκ δραχμών 100.000 δραχμαί	100.000
4 λαχνοί έκαστος εκ δρ.	25.000 δραχμαί 100.000
10 λαχνοί έκαστος εκ δρ.	10.000 δραχμαί 100.000

Καθ' έκαστην των ως άνω κληρώσεων θα κληρούνη και όριζόμεν τις όμολογίον εις τή άποτίον, ατινες θα λαμβάνουν δώρον (π ρ ι μ) 100. έξοφλούμεναι αντί δραχμών 300 έκάστη.

Πάσαι αι όπωσδήποτε κληρώμενα όμολογία, είτε εις τή άποτίον, είτε μετά είδικού ως άνω κέρδους θα έξοφλούνται ένα μήνα μετά την ένεργειαν έκαστης κληρώσεως.

μήνη, τότε να τή συνοδεύσωμεν μέχρι των όρίων της περιφέρειας μας. Τότε άκριβώς μου έπέδειξεν, ούτως την διήκνησιν του Δούσανη, δι' ής διετάσσοντο έλαί αι άρχαί να τήν διευκολύνουν και να τήν συνοδεύσουν μέχρι των συνόρων. Καταθέτει έπίσης, ότι τή, συνώδευσεν έν τή τή και έκτός των όρίων της περιφέρειας του, διότι διατάχθ προς τούτο από τον λοχαγόν κ. Κραϊσάκη, και ότι εις την Βιγλίτσαν ή Κλαίμπυ τή προσέφερε δάκα ειλοσόφραγκα.

Εις άλλην έρώτησιν του κ. Ι. ΡΑΛΛΗ, άπαντθ ότι έλαί αι άρχαί είχαν λάβει διαταγήν περί διευκολύνσεως των Γερμανών, αύτός δέ ή ίδιος εισήγαγεν αύτους εις τή Μητροπολιτικήν μέγισον, όπου ένέκοντο δεκτοί υπό του Μητροπολίτου, έχοντας διαταγήν προς τούτο, ως γνωρίζε έξ ίδιου, αντίληψας, διότι τούτο συνώδευσεν.

Ο κ. ΤΕΟΥΚΑΛΑΣ (συνηγ.) κάμνει εις τήν μάρτυρα τήν παρατήρησιν, ότι, ένθ εις την κατάθεσιν του ένομίου του 'Ανακτοού, αναφέρει ότι κάποιος Μπέης τού είπεν, ότι μετεφέροντο τρώματα από Κορυτσάς εις Βέσζαν, ούδεν δέ άνέφερε περί χωροφυλακών και άγωνιών των, σήμερον καταθέτει ότι, το γεγονός τούτο άναφέρουν οι άγωνιάται και οι χωροφύλακες.

Ο ΜΑΡΤΥΣ άπαντθ, ότι, πολιρκημένος από τους Βουλγάρους και υπό τάς δυσχερεστίας των συνθηκών, δέν ήδύνετο να συγκρατή όλας τάς λεπτομερείας.

Εις έρώτησιν του κ. ΜΑΤΕΣΙ, ή μάρτυς επαναλαμβάνει, ότι κατ' 'Ιούλιον 1916, έλαβε διαταγήν να καταστρέψω όσα είχε λάβει έμπορευτικά έγγραφα.

Ο κ. ΓΙΑΝΝΑΚΙΤΣΑΣ, δηλοθ ότι ούτε τούτμη διαταγήν έξέδωκε ποτέ, ούτε την άλλην, λεχθεϊσαν υπό του του Μάρτυρος περί παρακολούθησεως των 'Αγγλογάλλων.

Εις νέαν έρώτησιν του κ. Μάτεσι, ή μάρτυς λέγει, ότι την διαταγήν παρακολούθησε των 'Αγγλογάλλων, έξέδωκεν ή διοικητής τής χωροφυλακής Μακεδονίας κ. Τρουπάκης, ή όποιος εις άλλο έγγραφόν του, άνάφέρει ότι κατέστρεψε το άρχεϊον του άποσπασματος 'Ασφαλείας.

Εις έρώτησιν του κ. Λυκουρέζου, ή μάρτυς άπαντθ ότι δέν γνωρίζει, αν ή Σύμμαχος της Συνενοήσεως, ένήργουν κατασκοπήσιν και έν 'Αθήναις προς σύλληψιν του Γερμανικού ταχυδρομείου.

Εις επανειλημμένης έρωτήσεως του κ. Α. ΡΑΛΛΗ, ή μάρτυς έπιμένει διά τάς γεννημένας μεταφοράς σιτηρών από Καλαμπάκας εις Κορυτσάν και έκείθεν εις τους Γερμανοβουλγάρους, έκβιαζόμενων προς τούτο των άγωνιών.

Ο κ. ΡΑΛΛΗΣ παρατηρεί ότι δέν καταθέτει τοιοι-τόν τι εις την άνακτοού.

Ο μάρτυς άπαντθ ότι δέν ήρώτηθ.

Επίσης ή κ. Ράλλης παρατηρεί, ότι έλοι οι συλλογισμοί, τους όποιους κάμνει εις την κατάθεσιν του ή μάρτυς, έκτός των γεγονότων τά όποια καταθέτει σήμερον διά να στεπείη τάς ύπονοίας του περί τροφοδοσίας των Γερμανοβουλγάρων, δέν ισχυρίζονται επί των πραγμάτων. Ο μάρτυς έπιμένει και πάλιν, εις όσα καταθέσει.

Την 1.30 διακόπτεται ή συνεδρίασις διά την 10ην π. μ. της Παρασκευής.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Υπό του ύπουργείου τής Συγκοινωνίας ένεκρίθη ή κατασκευή γεφύρας επί του χειμάρρου Οινόυντος της Λακωνίας.

Επίσης ένεκρίθη ή κατασκευή των απαιτούμενων τεχνικών έργων επί της όδου Ρεθύμνου—'Ηρακλείου της Κρήτης, αντί προϋπολογισθείσης δαπάνης 112.000 δραχμών.

Τηλεγραφικός άγγέλλεται έκ Λαρίσης, ότι οι μαθηταί της 'Αβερσίου Σχολής επανέλαβον τά μαθήματα των κατόπιν της διεσπάρσεως του ζήτηματος των.

Χθές εις την λεωφόρον Συγγρού άμαξα οδηγούμενη υπό άγνώστου παρόσης την ροά, Αικατομένην Μαρζέλα, την οποίαν και έτραυματίσε σοβαρώς εις διάφορα μέρη του σώματος.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕΝ Η ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

ΑΠΟΒΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΓΗΜΑΤΩΝ. - ΑΙ ΕΝΕΡΓΗΘΕΙΣΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ. 4 Μαρτίου. — Η από της χθες νύχτας προεβλεπόμενη από Συμμαχικών αγγέλων κατάληψις της Κων)πόλεως συνεπληρώθη εντός είκοσι τετραώρου. Η σημασία πρώτα εἰρε την πόλιν ἤσυχον.

Τὰ Συμμαχικά ἀγέματα διασπαρμένα πρὸς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως, κατέλαβον τὰ ἐπικρατέστερα σημεία αὐτῆς, καθὼς καὶ τὰ σπουδαιότερα δημόσια καταστήματα. Τὴν γενικὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτηδεύον εἶχεν ὁ Ἄγγλος ἀντιστράτηγος κ. Οὐίλσον.

Ἡ Βουλὴ, τὸ μέγαρον τῆς Γερουσίας, τὸ Τηλεγραφείον, τὸ Τηλεφώνημα, τὸ Τηλεφωνικὸν κέντρον καὶ ἡ Ναυαρχία κατελήφθησαν ἀνεὺς ἀντιστάσεως.

ΕΝ ΕΠΙΣΤΟΙΟΙΣ

Μόνον ἡ φρουρά τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀπειράθη νὰ ἀντιστῇ, οὕτω δὲ προσεβλήθη συγκρούσει, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφανερώθησαν ἐκ μὲν τῶν Τούρκων περὶ τοὺς δέκα, ἐκ δὲ τῶν Ἀγγλῶν εἰς μόνον ναύτης. Ἐπίσης ἀπαιτιάσθη, ἑκατέρωθεν καὶ εἰς Ἀγγλικὸν ἄλυσμα, τικὸς.

ΠΟΙΟΙ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ

Τὰ Συμμαχικά ἀγέματα, ἐκτὸς τῶν πρώτων συλλήψεων, ἄς διενεργήσαν ἀπὸ τῆς προχθές, προέβησαν καὶ εἰς ἄλλας συλλήψεις.

Περὶ τοὺς πενήντηνται ἐκ τῶν Κομιτατικών συλλήφθησαν μέχρι τῆς στιγμῆς.

Ἐκ τῶν ἐπισήμων συλλήφθη ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Τζεμάλ πασάς, ὁ ἀρχίατρος Ἰσάτ πασάς, ὁ Τζινὴ πασάς καὶ ὁ γερουσταστὴς Μαχμούτ πασάς. Ἐπίσης συλλήφθησαν περὶ τοὺς δέκα ἐκ τῶν Κεμαλικῶν βουλευτῶν. Ἐγγύσθη δὲ καταλήφεται καὶ ὁ νέος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς Τζαλαλὲδὴν βέης, εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὁποίου κατεσχέθησαν μερικὰ ἐνοχυρητικὰ ἐγγράφα. Ἐν τῇματι συλλήφθη καὶ φαίνεται, ὅτι θὰ ἐκδοθῶν καὶ ἕντα τῶν ἄλλων βουλευτῶν καὶ πρώην ὑπουργῶν. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐνεργότερον ἀναμειχθέντας εἰς τὴν διοίκησιν Κεμαλὶ καὶ βουλευτῶν καὶ ἀξιωματικῶν ἐδραπέτευσαν καταφυγόντες εἰς τὴν Ἀγκυρὰν καὶ ἄλλας πόλεις.

Τὰ Τουρκικά ἱστορικὰ περιωρίσθησαν εἰς ὠρισμένους στρατώνας. Ἐξωθεν τῶν ὁποίων ἐτάχθησαν ἰσχυρὰ Συμμαχικά φρούρα.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΗΜΑΤΑ

Τὰ Ἑλληνικά ἀγέματα ἀνερχόμενα εἰς 300 περίπου ἀνδρας φρουροῦσι τὰ Πατριαρχεῖον, τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρμοστήειαν καὶ τὸ Γενικὸν Προξενεῖον.

Τὰ πολεμικά «Κιλίκις», «Θυέλλαν» καὶ «Ἀδάνη» περὶ τοὺς 150, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπὸ τῶν παλαιῶν Ἀνακτόρων μέχρις Ἀγίου Στεφάνου, τὰ δὲ δύο ἀντιπροτελλικά ἐντὸς τοῦ Κερατιῶν κόλπου καὶ πρὸ τῶν Πατριαρχεῶν.

Οἱ Τούρκοι, οἱ ὁποῖοι ἐν ἀρχῇ εἶχον ἐκταραχθῆ, φοβούμενοι ἐνδεχομένην ἔξωσιν τοῦ Σουλτάνου, καθύλασαν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀνακοινωθέντος τῶν Ἀρμολογῶν.

Τὸ ἀνακοινωθὲν προσέβηται ἐπὶ λέξει καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ κατάληψις τῆς Κων)πόλεως εἶνε προσωρινή. Αἱ Δυνάμεις δὲν προτίθενται νὰ συντηρήσιν τὴν δύναμιν τοῦ Σουλτάνου οὕτω νὰ στερηθῶσι τοῦ Τούρκου τῆς Κων)πόλεως. Ἐάν διωγῶν αἱ ταραχαὶ γενικευθῶν ἢ προσκλήθων σφαγὰς, ἢ ἀποφασίῃς αὐτῶν Συμμάχων θὰ ἀναθεωρηθῇ. Ἐκαστος ἔχει καθήκον νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου.

Ἐπρόσκαπα ἀνήκοντα εἰς διαφόρους ἐθνότητας συνελήφθησαν καὶ θὰ δώσωσι λόγον τῶν πράξεων τῶν καὶ τῶν αἰτίων, ἀπὸς προσκλήσεως ταύτας.»

ΜΙΑ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τηλεγραφεύσιν ἐκ Λονδίνου, ὅτι, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν συλήθη μέγα συμβούλιον ὅπως συσχεθῇ περὶ τῶν μέτρων τῶν ληπτῶν κατὰ τῆς Τουρκίας.

Παρόντες, κατ' αὐτὸ τὸ Δούδ Τζώρτζ, ὁ λόρδος Κάρον, ὁ κ. Οὐίλσον, Τζόρτζ, ὁ ναύαρχος Μπάρττυ, ὁ κ. Σιολόνι, ὁ κ. Βενέζουλος καὶ ὁ κ. Μπερτελό.

ΣΦΑΓΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΑΙΔΕΣΤΟΝ

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ. 4 Μαρτίου. — Εἰς γκάζον τῶν Ὑπῶντων Ἀρμολογῶν ἐβόρσαν τηλεγραφεῖαι πληροφορίας, κατὰ ἃς εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ραιδεστοῦ ἔλαβον χώραν σφαγαὶ Χριστιανῶν.

Ἰδία δολοφονία Ἑλλήνων ἐσημειώθησαν εἰς τὰ χωρία Θουμπίσι, Παναλῆ, Δεσποτῆ, Διγάν καὶ Δουλούκι. Πολλοὶ Ἑλλῆνες φέρονται τὸν κίνδυνον σφαγῆς κατέφυγον εἰς τὰ Μάλγαρα.

Ο Κ. ΜΙΛΛΕΡΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΓΕΡΜΑΝΟΝ ΕΠΙΤΕΤΡΑΜΜΕΝΟΝ

ΠΙΘΑΝΩΤΑ ΣΧΗΜΑΤΙΖΕΤΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐκ Παρισίων, ὁ κ. Μιλλεράν ἐδέχθη τὸν ἐν Παρισίαις Γερμανὸν ἐπιτετραμμένον φὸν Μέγιερ πρὸς ὃν ἄνε κοίτωνεν ἐπὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θεωρεῖ καὶ μόνον νὸ ἡμῶν Κυβέρνησιν, τὴν Κυβέρνησιν Μπάουερ.

Ἀφ' ἑτέρου ἀγγέλλεται ἐκ Βερολίνου, ὅτι οἱ Γερμανοὶ ὑφιστάμενοι ἀνεκρίνουσαν πρὸς τὸν φὸν Κάππ, ὅτι θεωροῦν ἐαυτοὺς ὡς ἀνηκῶντας εἰς τὴν Κυβέρνησιν Μπάουερ καὶ ὅτι ἐν ὀνόματι αὐτῆς θὰ διαβιβάζουν διαταγὰς πρὸς τὰς ὑφιστάμενὰς αὐτῶν ἀρχάς.

Ο ΦΟΣ ΔΕΝ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ΤΕΛΕΣΙΓΡΑΦΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΟΝ ΚΑΠΠ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Κατ' ἀνακοινώσεως ἐγκύριον πηγῆς, διαβιβάζεται ἡ πληροφορία, κατ' ἣν ὁ στρατάρχης Φὸς ἀπέστειλεν τηλεσίγραφο, πρὸς τὸν φὸν Κάππ, ὅπως ἐκκινήσῃ ἐντὸς ἑξαώρου τὸ Βερολίον.

Διαβιβάζεται ἐπίσης ἡ ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις ἤλθεν εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν φὸν Κάππ.

ΠΟΙΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΔΕΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΖΑΝ ΤΟΥΣ ΜΟΝΑΡΧΙΚΟΥΣ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Αἱ Κυβερνήσεις, Σαξωνίας, Βαυαρίας καὶ Βυρτεμβέργης ἀρνοῦνται νὰ ἀναγνωρίσουν τὸν φὸν Κάππ.

Ἐπίσης ἀγγέλλεται, ὅτι γενικὴ ἀπεργία ἐκρήχθη εἰς Κολωνίαν, Ἔσσην, Ντυσσελντόρφ.

Ἡ Ἑθνοσυμψύχουσις ἀνελήθη σήμερον εἰς Πρυτανεῖον.

Εἰς Μόναχον προσκηρύχθη παλινδρομικὴ τῆς δικτῆς στείλας τῶν Βιττεμβέργων.

Αἱ Συμμαχικαὶ ἀποστολαὶ ἀρνοῦνται νὰ ἔλθουν εἰς οἱ ἀνδράστες ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ φὸν Κάππ.

Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. 4 Μαρτίου. — Αἱ ἐνταῦθα ἐκδιδόμεναι Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύουν τηλεγραφήματα ἐξ Οὐάσιγκτον, παρέχοντα ἀνακοινώσιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σχετικῶς μετὰ τὴν συμπεριφορὰν τῶν Ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εἰς ἐνδεχομένην Συμμαχικὴν στρατιωτικὴν δράσιν, ἐν Γερμανίᾳ.

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗΝ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. 4 Μαρτίου. — Αἱ ἐπιτροπαὶ διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς Τουρκικῆς συνθήκης πλησιάζουν νὰ περατώσωσι τὸ ἔργον τῶν.

Φαίνεται ὅτι ἐν τῇ συνθήκῃ περιελήφθησαν καὶ ὅροι ἐξασφαλιστικῆς Ἑλληνικῆς συμπεριφορᾶς ἐν Τουρκίᾳ.

Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας ἡ κατάληψις τῆς Κων)πόλεως εἶνε προσωρινὸν μέτρον, μέχρις οὗ ὑπογραφῇ ἡ Τουρκικὴ συνθήκη. Ἐξ τῶν Ἑλλήνων Πρωθυπουργῶν παρσχέθη ὑπὸ τῆς Διασκεύης ἐλευθερία ἐνεργείας ἐν Μ. Ἀσίᾳ πρὸς καταδόξην τοῦ Κεμαλ καὶ τῶν ὁπαδῶν του.

Ὁ κ. Βενέζουλος ἐρωτήθη ὑπὸ συντάκτου τῶν «Γάλλων» διὰ τὰ Ἑλληνικά ζητήματα εἰπε, ὅτι: «Ὁ καθὼς σὺν τῶν μεγάλων γραμμῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχει τόσην σημασίαν ὥστε ὁ κανονισμὸς τῶν λεπτομερειῶν αἰτινῶν θὰ ἐνδράσων ἐπὶ τοῦ ὅλου ζητήματι».

ΣΥΝΤΟΜΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. (Ἀθηναϊκόν). — Καθ' ὅλην τὴν Γαλλίαν ἔλαβε χώραν χθὲς ἡ κατατάξις τῶν κληρωτῶν τῆς ἐκτάσεως 1920 εἰς τοὺς στρατώνας μετὰ τὸν πατριωτικὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ μετὰ ἐκ παραδόσεως ἐκδηλώσεως εὐθυμίας.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. (Ἀθηναϊκόν). — Ἐπιστάλλουσιν ἐξ Οὐάσιγκτον, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπέδεξε διὰ ψήφων 56 κατὰ 26 νῶν ἐπιφύλαξιν τοῦ γερουστατοῦ Λότζ ἐπὶ τοῦ 10ου άρθρου. Ὁ κ. Οὐίλσον ἐπληρώθη τὸν γερουσταστὴν

Κατ' αὐτὴν τὰ εὐρακόμενα εἰς τὸν ῥήνον Ἀμερικανικὰ στρατεύματα εἰσαπλήθησαν ἐξ Ἀμερικῆς ὅπως μὴ συμπερισχωρῶν εἰς προσάσιν ἐπὶ Γερμανικοῦ ἐδάφους, τὴν ὁποίαν θὰ διέσωσε πιθανῶς ὁ στρατάρχης Φὸς, ἐὰν δὲν λάβωσι προηγουμένως σχετικὴν διαταγὴν ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου Οὐίλσονος.

ΘΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΘΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

Ἐπικρατεῖα ὁ σχηματικὸς Οἰκουμένης Μοναρχικῆς Κυβερνήσεως ἐκ στοιχείων τῆς ἄκρας δεξιᾶς. Εἰς τὰς ἐκλογὰς διὰ τὸ Ράϊχσταγ, παμνηρυθείας διὰ τὴν 11ην προσεχούς Ἀπριλίου θὰ συμμετάσχουν καὶ οἱ κομμουνισταί.

Ο ΤΕΩΣ ΚΑΪΖΕΡ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΑΓΡΥΠΝΩΣ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Ἀγγέλλεται ἐκ Χάνης, ὅτι ἡ Ὁλλανδικὴ Κυβέρνησις ἐδωκεν τὰ μέτρα τῆς ἐπιτηδεύσεως τοῦ τῶς Κάϊζερ.

Ὁ Βουλὴν ἐκ τῆς Β' ἡμῆς τῆς ἀναγγελίας εἰς αὐτὴν τῶν μεγάλων γεγονότων τοῦ Βερολίνου κατελήφθη ὑπὸ ζωρᾶς ταραχῆς. Βηματίζει μετὰ μεγάλα δῆματα, ἐντὸς τοῦ γραφείου του, ἐναγωνίως παρακολουθῶν, τὰ γεγονότα.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΟΝΑΧΟΝ ΕΚΡΗΥΧΘΗ Η ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΙΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΡΧΙΚΩΝ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τηλεγραφεύσιν ἐκ Παρισίων, ὅτι ὁ «Χρόνος» δημοσιεύει τηλεγράφημα ἐκ Βερολίνου, ἀγγέλλον ὅτι εἰς Μόναχον προσκηρύχθη ἡ παλινδρομικὴ τῆς Μοναρχίας.

Οὐδεμία ἐπιβεβαιώσις τῆς πληροφορίας ταύτης ὑπάρχει.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΦΟΒΟΙ

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τὸ «Βῆμα» τοῦ Σικάγου ἐν κυρίῳ ἀρθρῷ ἐκφράζει φόβους ὅτι τὰ γεγονότα τῆς Γερμανίας θὰ ἔχουν ἀντικτύπον ἐν Τουρκίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Πρωσίᾳ.

Χίτσον ἐπὶ θὰ ἀποκρούσῃ τὴν νέαν ἐπιφύλαξιν. Ὁ κ. Μπράντν ἀνέκτο εἰς Οὐάσιγκτον.

ΡΩΜΗ. (Ἰδιαίτερον). — Ἀγγέλλεται ἐκ Βουκουρεστίου, ὅτι ἡ ὑπὸ τὸν Βάινα Βοσβόδα Κυβέρνησις παρητήθη. Θὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ Κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν Ἀβερέσκο.

Η ΝΕΑ ΤΙΜΗ

ΤΗΣ ΖΑΧΧΑΡΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΦΕ

Ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἡ τιμὴ τῆς ζαχαρώσεως τοῦ ἐμπορίου ἐκατοντή πρὸς 5 δραχμὰς κατ' ὅσον καὶ τοῦ καφέ πρὸς 6 δραχμὰς.

ΜΙΑ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΔΟΥΤΑΣ

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης δι' ἐγκυκλίον τοῦ πρὸς τοὺς εἰσαγγελεῖς τῶν ἐφετῶν καὶ πλημμελοδικῶν τοῦ Κράτους συνέστησεν ὅπως προειμένον νὰ ἀποφασίσιν περὶ λωποδυτῶν καὶ διαρρηχτῶν, ζητῶσι πληροφορίας σχετικῶς πρὸς τὸ ποῖον τῶν παρὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς.

ΔΙΔΟΧΙΣΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Τὴν 18ην τρέχοντος ἐνεργηθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διανομή πρὸς κατάληψιν ἐξ ὁσίων σχεδιαστῶν. Πληροφορίαι παρὰ τῇ Τηλεγραφικῇ Ὑπὸ βεστί τοῦ ἴδιου Ὑπουργείου.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

ΩΡΑ 5^η ΠΡΩΙΝΗ

Ο ΦΟΝ ΚΑΠΠ ΔΙΕΤΑΞΕΝ

ΤΗΝ ΣΥΛΛΗΨΗΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΜΠΑΟΥΕΡ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τηλεγραφεύσιν ἐκ Βερολίνου, ὅτι ὁ Κάππ διέταξε τὴν σύλληψιν πάντων τῶν μελῶν τῆς Δημοκρατικῆς Κυβερνήσεως, διότι ὁ Μπάουερ ἠρνήθη νὰ συνεχίσῃ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς συμφωνίαν.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΟ'Υ'Δ ΤΖΩΡΤΖ

ΔΙΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τηλεγραφεύσιν ἐκ Λονδίνου ἡγγεῖλαν ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὁ κ. Λόρδ Τζώρτζ ἀνέγνωσε τηλεγράφημα, κατ' ὃ εἰς τρία κινῶντα πέντε Γερμανικὰς πόλεις, συμπεριλαμβανομένην καὶ τοῦ Μονάχου, ἐξερράγησαν στρατιωτικὰ ἐπαναστάσεις, τῶν ὁποίων τὴ ἀποτέλεσμα εἶνε ἀθέδωτον. «Ἐν τούτοις, ἐδήλωσεν, ὅτι θέσας τῆς νέας Κυβερνήσεως ἐνισχύθη».

ΔΗΛΩΣΑΤΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΣΕΧΩΡΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Οἱ ὑπουργοὶ τῆς Κυβερνήσεως Μπάουερ, Σχέφερ καὶ Δικαιοσύνης καὶ Ἀλμπερ τῶν Ἐξωτερικῶν προσεχώρησαν εἰς τοὺς μοναρχικούς.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥΡΚΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΝ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΡΩΜΗ. 4 Μαρτίου. — Τηλεγραφεύσιν ἐκ Παρισίων, ὅτι οἱ Τούρκοι ἀπερροῦνται θὰ κληθῶν εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσιν πρὸς ὑπογραφήν τῆς συνθήκης τῇ 16/29 Μαρτίου.

ΠΩΣ ΚΑΤΗΡΤΙΣΘΗ

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

(*Ιδιαίτερον τηλεγράφημα)

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. 4 Μαρτίου. — Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἀνεκρινόμενῳ ἐπισήμως ἐκ Κων)πόλεως, ὅτι ἡ ἀνταπροσωπεῖα τῆς Τουρκίας, πρὸς ἣν θὰ ἐπαδῶθῃ ἡ συνθήκη τῆς εἰρήνης θὰ ἀποτελεσθῇ ἐκ τῶν Τεμίτ πασά, Ριζά βέη, Ἰλίζ πασά, Ναμὴ βέη, Σοφά βέη, Γκαλλὴ Κεμαλὴ, Ἀχμέτ Ριζά καὶ στρατάρχου Σερκέτ Τουρτοῦ.

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν θανόντα ἀφηνιόως σύζυγον, πατέρα καὶ ἀδελφόν

ΑΝΣΤΑΣΙΟΝ Κ. ΤΣΑΓΚΑΡΗΝ

κηδεύομαι σήμερον ὥραν 4 π. μ. ἐκ τῆς ἐκείας μας οἴδος Κουδανθινῶν 15, εἰς τὸν ναὸν τῆς Μεταφωσέως τοῦ Σωτήρος. Παρακαλοῦμεν ἔσθαι τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ὥστε συνοδεύσωσι τὴν ἐκφορὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1920.

Ἡ τεθλιμένη σύζυγος Ἑλένη Α. Τσαγκάρη. Τὰ τέκνα Ἑλεόδα, Κωνσταντῖνος, Παρασκευά. Οἱ ἀδελφοὶ Σπύρος Κ. Τσαγκάρης, Γεώργιος Τσαγκάρης, Βασίλειος Τσαγκάρης, Ἰωάννης Τσαγκάρης, Ἰωάν. Κωνσταντόπουλος, Δημήτριος Κωνσταντόπουλος, Χαρίλαος Κωνσταντόπουλος.

ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 24 τοῦ Καταστατικοῦ, πρὸς ἀναλόγους οἱ κ.κ. Μέτοχοι τῆς Ἀνωνύμου Κτηματικῆς καὶ Γεωργικῆς Ἐταιρείας τῇ 7/20 Ἀπριλίου 1920 ὥρα 4π. μ. μ. εἰς γενικὴν συνέλευσιν καὶ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας, ὅπως ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τῆς ὁποίας θέματα εἰνε:

- 1ον) Ἐκθεσίς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῆς τελευταίας χρήσεως.
 - 2ον) Ἐκθεσίς τῶν Ἑλεγκτῶν.
 - 3ον) Ἐγκρίσις τῶν λογαριασμῶν τῆς ἐπ' αὐτῆς χρήσεως.
 - 4ον) Ὁρισμὸς ἀξίας τῶν δελτίων παρουσίας τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
 - 5ον) Διορισμὸς ἐλεγκτῶν καὶ ὁρισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1920.
- Οἱ ἐκ τῶν μετόχων κάτοχοι δέκα τοῦλάχιστον μετοχῶν, ἔσοι ἐπιθυμῶσι, νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, δύνανται νὰ παρουσιάσωσι τοὺς τίτλους τῶν 10 τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνελεύσεως, εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας, εἴτε εἰς τὴν Τράπεζαν Θεσσαλονίκης ἐν Θεσσαλονικίᾳ.

Ἀνωνύμος Κτηματικὴ καὶ Γεωργικὴ Ἐταιρεία

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'—Αριθ. 14.

* ΓΡΑΦΕΙΑ ὁπισθεν Ἐκκλησίας Ἀγίου Ἰωάννου. *

Κέρκυρα τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1920

Ἀριθ. 8330 Τηλεγραφικῶς ἐκ Ζυρίχης

“ΑΛΗΘΕΙΑΝ”, Κέρκυραν

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ Κ. Ν. ΘΕΟΤΟΚΗ

Διαμαρτύρομαι κατὰ τῆς διατυπωθείσης κατηγορίας ὅτι ἐνέχομαι ὅπωςδῆποτε εἰς συνωμοσίαν ἢ δολοφονικὴν ἀπόπειραν κατὰ Προέδρου Κυβερνήσεως. Οὐδέποτε μετέσχον αἰουδήποτε Συμβουλίου εἰς ταύτην ἢ οἰανδήποτε ἄλλην, ἀποσκοποῦντος δρᾶσιν. Ἡ μόνη ἀφορῶσά με κατάθεσις μάρτυρος Μαμωνῶ εἶνε ψευδὴς καὶ οὐδαμοῦ στηρίζεται. Συμβούλιον ὅπερ ἀναφέρει εἶνε μῦθος. Ἀπορῶ πῶς ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων αὐτοδῆλως ἀσυστάτων ἀπχγγέλλεται τοιαύτη κατηγορία, καθ' ἣν στιγμὴν τούναντίον ἡξίουں δοθῇ εἰς ἐμέ πλήρης ἐλευθερία κατέλθω Ἑλλάδα πρὸς ἐξάσκησιν πολιτικῶν μου δικαιωμάτων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ο Κ. ΞΕΝΟΦΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΟΜΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ “ΑΛΗΘΕΙΑΝ”

Αἱ προεπάθειαι τοῦ Βενιζελισμοῦ πρὸς τρομοκρατίας τοῦ Λαοῦ.

Τὸ μύρισμα ποῦ ἀναμένει τὸν Βενιζελισμόν κατὰ τὰς ἐκλογάς.

Πῶς θὰ καταλυθῇ ἡ τυραννίς.

• Ο Βενιζέλος ἀπεξενώθη τῶν ξένων υμπαθειῶν.

• Ολόκληρος ἡ Ἑλλὰς ἀντιβενιζελικὴ.

Πῶς χαρακτηρίζει τὴν κατὰ τοῦ κ. Νικ. Θεοτόκη σκευωρηθεῖσαν κατηγορίαν.

Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἀρίκετο ὅλος ἀπροόπτως ἕνεκα σοδαρᾶς ἀσθενείας τῆς ἀδελφῆς του Κας Σ. Σταύρου ὁ συμπολίτης μας τέως Ἐπιτελάρχης τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ καὶ διακεκριμένον ἤδη μέλος τῆς Συνεργαζομένης Ἀντιπολιτευσεως ὑποψήφιος δὲ βουλευτῆς εἰς τὸν καταρτισθῆσόμενον Θεοτοκικὸν συνδυασμὸν κ. Ξενοφῶν Στρατηγός.

Ἐπωφεληθέντες τῆς καλλιτερευσεως τῆς υγείας τῆς Κυρίας Σταύρου ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ ἐγκρίτου συμπολίτου μας ἕπως εὐχαρηστηθῇ νὰ μᾶς δεχθῇ εἰς δημοσιογραφικὴν συνέντευξιν ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀκούσωμεν τὰς γνώμας του ἐπὶ τῆς καταστάσεως.

Τὸν Κύριον Στρατηγὸν εὐμενῶς ἀποδεχόμενα τὴν ἐλπίσιν μας εὐρίσκομεν εἰς μικρὸν σαλονάκι τῆς οἰκίας κ. Σταύρου. Μᾶς γνωρίζει καὶ περιττεῖται κάθε αὐτοσυστάσις. Τοῦ σφίγγομεν τὸ χεῖρ ἐκ μέρους τοῦ Κερκυραϊκοῦ Λαοῦ καὶ ἰδιαίτερος ἐκ μέρους τῆς «Ἀληθείας» ποῦ τὸν ἐπαναבלέπομεν πάλιν μετὰ τῶν ἐλευθέρων καὶ ἀτρωτῶν ἐκ τῶν κατηγοριῶν τῆς ὁποίας ὁ βενιζελισμὸς ἀκολουθῶν τὴν γνωστὴν τακτικὴν του ἐμμηχανεύθη κατὰ τοῦ τιμίου προσώπου του.

— Εὐχαριστῶ, μᾶς ἀπαντᾷ ὁ κ. Στρατηγός, τὸν Κερκυραϊκὸν Λαὸν διὰ τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις του κατὰ τὸ διάστημα τῶν τελευταίων δοκιμασιῶν μου, εὐχαριστῶ δὲ ἰδιαίτερος τὴν «Ἀληθείαν» διὰ τὰ καλὰ καὶ συμπαθητικὰ λόγια ποῦ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ γράψῃ δι' ἐμέ.

— Πῶς περάσατε εἰς τὰς φυλακὰς;

— Ὅφειλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ ἀσθηρὰ καὶ πλήρης ἀπομόνωσις εἰς ἣν, ἀνευ αἰτίας, με ἐπέβαλεν ἡ βενιζελικὴ ἀπολυταρχία ἐπὶ 25 ἡμέρας καὶ διαβίωσις ἐντὸς ἀπαισιῶς ὑγροῦ καὶ ρυπαροῦ καλλίου, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποία μεταχειρίζονται πρὸς σωφρονισμόν τῶν βαρυνόντων κακοῦργων, δὲν ἦτο καθόλου εὐχάριστος καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἐνδιατιήσεως

καὶ ὑπὸ ἔποψιν υγείας! ἀλλὰ λέγουν: ὅλα συνειθίζεαι κανεῖς εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον! καὶ εἶνε ἀληθὲς! Ὁ βενιζελισμὸς, κοντὰ εἰς τὰ τόσα ἄλλα μᾶς ἔκχευε νὰ συνειθίσωμεν καὶ τὴν ζωὴν τῶν φυλακῶν, νὰ ἔχωμεν μάλιστα εἰς τὸ σπῆιμάς καὶ ἀποσκευὰς φυλακῶν, ὅπως αἱ στρατιωτικοὶ ἔχουν ἀποσκευὰς ἐκστρατείας! Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡμεῖς ἐσυνειθίσκαμεν εἰς ὅλα αὐτὰ, αὐτὸς, ἀδιόρθωτος ὅπως εἶνε, δὲν κατάρθωσε νὰ πεισθῇ ἀκόμα ὅτι ὅσας δῆποτε καταδιώξεις, ὅσα δῆποτε μαρτύρια καὶ ἂν μεταχειρισθῇ ἐναντίον μας, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μᾶς τρομοκρατήσῃ καὶ νὰ ὑποδουλώσῃ τὸ φρόνημα πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πλήρη συνείδησιν ὅτι ἀνήκουν εἰς λαὸν ἐλευθέρων. Αὐτὸ θὰ τὸ καταλάβῃ μετὰ τὰς ἐκλογάς, ὅταν θὰ ἴδῃ τὸ μαῦρισμα ποῦ τοῦ ἐπιφυλάσσει ὁ κατατυρραννηθεὶς Λαός.

— Πῶς κρίνετε τὸ ζήτημα τῆς συνωμοσίας;

— Ἀπροκαλύπτως σὰς λέγω ὅτι, ἂν ἡ ἀποκαλυφθεῖσα συνωμοσία ἦτο πραγματικὴ καὶ ὀργανώθη ὡς μέσον πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ τὴν χαρακτηρίσω ὡς μέγιστον πολιτικὸν σφάλμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦδύνατο νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα λίαν ἐπιζήμια διὰ τὴν ἐν γένει πολιτικὴν ἐξέλιξιν τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος, ἐξ ἧς πάντες προσδοκῶμεν τὴν ἐσωτερικὴν εὐρίνηυσιν τῆς χώρας, ἵνα Λαὸς καὶ Κράτος χωρήσωσιν ἀκωλύτως πρὸς τὴν πρόοδον καὶ δυναθῶσιν ν' ἀντεπεξέλθωσι κατὰ ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν κινδύνων οὔτινες ἐλλοχεύουσι. Ἀλλὰ τὰ ἀποκαλυφθέντα ὑποπτα παρασκήνια τῆς συνωμοσίας, παρέχουσι τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἂν δὲν πρόκειται περὶ παγίδος ἐντέλως στηθείσης πρὸς ἄλλους σκοπούς, εἰς ἣν ἐπείσαν τινες παρασυρθέντες, πάντως δύναται νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι πρόκειται περὶ μονομεροῦς καὶ οὐχὶ σοδαρᾶς ἐναργείας.

Ἐχοντες ὑπὲρ ἡμῶν τὸ δίκαιον καὶ,

κατὰ τεκμήριον, τὴν μεγίστην πλειονοψηφίαν τοῦ ἔθνους, δὲν ἔχομεν ἀνάγκην συνωμοσιῶν ὅπως καταλύσωμεν τὴν τυραννίδα καὶ ἀποκαταστήσωμεν τὰς κλονισθείσας βάσεις τοῦ πολιτεύματος καὶ τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν. Ἀντιπολιτευόμεθα τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας! βέβαιον δὲ περὶ τῆς νίκης μας, δὲν θὰ ἀκολουθήσωμεν ποτὲ τὰς λαομυσήτους μεθόδους τῶν ἀντιπάλων μας, ὅπως ἐπικρατήσωμεν. Ἐμβλημα ἡμῶν εἶνε ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Λαϊκὴν Κυριαρχίαν, μέσον ἀγῶνος, ἡ νόμιμος, ἐλευθέρη καὶ ἀπτόητος ἐκδήλωσις τῶν πολιτικῶν ἡμῶν παποιήσεων, ἀπόφασις δὲ ὅπως, πειθαρχοῦντες εἰς τὴν λαϊκὴν θέλησιν, ὑποκύψωμεν εἰς αὐτήν. Ἄνευ ταρταρινικῶν ἀπειλῶν καὶ ψευτοπαλληκαρισμῶν, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας διὰ στόματος τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐκτοξεύουσι κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ οἱ σήμερον ἐπιδαίνοντες τῆς ἐξουσίας.

— Ποῦ φρονεῖτε ὅτι στηριζόμενος ὁ κ. Βενιζέλος καὶ τὰ ὄργανά του τολμῶσι ν' ἐκστομίσωσι τὴν ἀπειλὴν ὅτι δὲν θὰ σεβασθῶσι τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἂν αὕτη ἐκδηλωθῇ διὰ τῶν ἐκλογῶν ἀντίθετος πρὸς τοὺς σκοπούς των; μήπως καὶ πάλιν εἰς ξενικὴν ὑποστήριξιν;

— Δὲν φρονῶ ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ στηρίζωνται ἐπὶ ὑποστηρίξεως τῶν ξένων. Πλὴν τοῦ ὅτι ὑπάρχουσι λόγοι πείθοντες, ὅτι οἱ ἰσχυροὶ καὶ νικηταὶ τῆς σήμερον ξένοι ἐπαύσαν νὰ παρέχουσιν ἀνεπιφύλακτον ὑποστήριξιν εἰς τὴν νῦν Κυβέρνησιν, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς χώρας ζητήματα, ὡς μαρτυρεῖ καὶ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἀνεγνώρισαν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς 31 Μαΐου τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικυρώσῃ τὰς συνθήκας, ὡς μὴ ἀντιπροσωπεύουσιν τὴν Λαϊκὴν Κυριαρχίαν, πλὴν τούτου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις ὅτι αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις, αἵτινες ἐκρίναν ὅτι συμφέρον αὐτῶν εἶνε νὰ καταστήσωσι τὴν Ἑλλάδα Κράτος ἰσχυρὸν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μεσογείᾳ, θὰ ἤθελον χάριν ἐνὸς κόμματος νὰ παγίσωσιν ἐν τῇ χώρᾳ κατάστασιν τυραννικὴν, ἣν ἀποκρούει ἡ ἐθνικὴ συνείδησις καὶ ἣτις θὰ διαιωνίξεν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν, ἣτις οὐδὲως ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς βλῆφεις καὶ τοὺς σκοποὺς χάριν τῶν ὁποίων ἠθέλησαν νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν ἰσχυράν. Διὰ τοῦτο ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι αἱ Μεγάλαι Σύμμαχοι Δυνάμεις οὐ μόνον θὰ σεβασθῶσι τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνδραφεύονται ὅπως αὕτη ἐκδηλωθῇ ἀνόθευτος καὶ ἀνεπηρέαστος.

Αἱ κατὰ τῆς λαϊκῆς θέλησεως ἀπειλαὶ τοῦ βενιζελισμοῦ ἔχουσι φρονῶ,

ἄλλην βάσιν. Ἐπὶ μίαν τριετίαν καὶ πλέον ἐσυνείθισεν οὗτος νὰ κυβερνᾷ κατὰ τὸ ἀπαισιώτερον ἀπολυταρχικὸν σύστημα, καὶ νὰ περιφρονῇ ὡς ἐκ τούτου τὴν λαϊκὴν θέλησιν, ἣτις ἀφ' ἑτέρου, δεσμευομένη ἐκ τῆς ἐκκρεμότητος τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, ἐδέχετο τὰ πάντα σιωπῶσα, ἔχασε λοιπὸν τὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ οὕτως ἢ ἄλλως κυβερνῶντες δὲν εἶνε δεσπότες, ἀλλ' ὀφρεταὶ τοῦ Λαοῦ, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ Κράτος, καθ' ὃ συνεισφέρων θυσίας αἵματος καὶ χρήματος ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου αὐτοῦ. Ὁ κατ' ἀνάγκην φιλοξενηθεὶς ὀχληρὸς ξένος, διενόηθη νὰ καταστήσῃ ἑαυτὸν κύριον τοῦ οἴκου καὶ νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς ἀνεχθέντας αὐτὸν ἰδοκτῆτας! αὕτη εἶνε ἡ πραγματικὴ κατάστασις. Ἀλλὰ θὰ τὸ κατορθώσῃ μέχρι τέλους; Αὐτὸ εἶνε πλέον ζήτημα ἐξαρτῶμενον ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἐπληρώθη ὁμως ὁ κ. Βενιζέλος καὶ τὴν ὑποστήριξιν ἣν θὰ παρείχε αὐτῷ, ὡς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φαντάζεται ὁ Στρατὸς! Καὶ εἰς τοῦτο ὁμως, ἂν τὸ πιστεύῃ πράγματι καὶ δὲν τὸ μεταχειρίζεται ὡς μέσον ἐκφοβισμοῦ διὰ τὰ πολλὰ μικρὰ παιδιά, πλανᾶται πλάνην οὐκράν. Διότι πῶς εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῇ καρδιὰ καὶ νοῦς Ἑλλήνων, ὅτι ὁ ὑπερήφανος Ἑλληνικὸς Στρατὸς, οἱ τίμιμοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, οὔτινες ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι σήμερον μετ' ἀφθαστον αὐταπάρησιν θυσιάζονται ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου, θὰ μεταβληθῶσιν εἰς πραιτωριανούς, θὰ λησμονήσωσι τὰς ἐνδόξους αὐτῶν παραδόσεις καὶ θὰ μεταβληθῶσιν εἰς ὄργανα ὑπόδουλα ἐνὸς κόμματος ἢ μᾶλλον μᾶς φαντασθῇ διὰ νὰ καταπιέσωσι καὶ κατατυρραννήσωσι τοὺς ἀδελφούς των; Καὶ τὸ νὰ φαντασθῇ τις μόνον τοιοῦτόν τι ἀποτελεῖ ὕβριν διὰ τὸν ἑνδοξὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν!

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς λοιπὸν ἐν τῇ δξυνείᾳ καὶ πολιτικότητι αὐτοῦ ἄς σταθμίσῃ καλῶς τὰς ἀπειλὰς αὐτὰς καὶ θὰ ἐννοήσῃ, εἴμαι βέβαιος, εἰς τί ἀποβλέπουν! Πάντως τὸ δι' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενον εἶνε μικρὸν καὶ ταπεινὸν καὶ δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τὸν Λαὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνασκήσῃ μετὰ θάρρους τὸ ὕψιστον αὐτοῦ καθήκον.

— Πῶς εἶνε ἡ κατάσταση τῶν πνευμάτων εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα;

— Ὅτι βλέπετε εἰς τὴν Κέρκυραν ἀπὸ ἀπόψεως ἀντεβενιζελικοῦ φρονήματος κυριαρχεῖ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, μὴ ἐξαιρουμένης οὐδὲ τῆς Κρήτης.

— Πῶς κρίνετε τὴν κατὰ τοῦ κ. Ν. Θεοτόκη κατηγορίαν; φρονεῖτε ὅτι θὰ δυναθῇ νὰ ἐλθῇ διὰ τὰς ἐκλογάς;

— Γνωρίζων καλῶς πρόσωπα καὶ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Βενιζέλος απαντών εις βουλευτάς Πάπ και Ευταξίαν κατά την συνεδρίαν της Βουλής της παρελθούσης Πέμπτης επί ζητήματος χαρακτηρισμού νέας βουλής, εδήλωσε ότι αυτή δέον να χαρακτηρισθή αναθεωρητική και ουχι συντακτική. Ήνα αποφυγή ζήτημα επαναφοράς Κωνσταντίνου. "Αν αντιπολίτευσις πλειοψηφίση έκλογάς, δύναται μεταβάλλη ταύτην εις συντακτικήν, εν τούτοις δηλοί κόμμα Φιλελευθέρων αντιταχθή πάσαι δυνάμει επαναφοράν τώος βασιλέως. "Ως προς αποτάκτους αξιωματικούς εδήλωσε βαλτιώση οικονομικήν αυτών θέσιν.

ΔΙΑΔΥΣΙΣ ΒΟΥΛΗΣ

Μετά τας δηλώσεις του ανέγνωσε διάταγμα διαλύσεως βουλής. Έκλογαί ερρίσθησαν 25 Οκτωβρίου.

ΑΡΣΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤ. ΜΕΤΡΩΝ

Στρατιωτικός νόμος κατηργήθη, λογοκρισία ήρθη.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Το «Σέκολο» επιτίθεται δορυμύτατα κατά του Βενιζέλου χαρακτηρίζον αυτόν διψώντα εκδίκην κατά των πολιτικών του αντιπάλων.

— Το «Τέμπο» βεβαιού αδύνατον ενεργηθώσιν έκλογαί Θράκην καθόσον τούτο προυκαρούσε διεθνή νόμιμα έφ' όσον δέν έκνωρήσαν αι συνθήκαι.

— Όλόκληρος ό Ιταλικός Τύπος δημοσιεύει πληροφορίας καθ' ός Ιωνέσκο μεταβάς Αϊξ-Λε-Μπακ προσεπάθησε να πείση τον κ. Τζιολίτι όπως μεταβάλλει αποφάσεις του ως προς Βενιζέλον, ό κ. Τζιολίτι όμως εδήλωσε ότι λυπείται αλλά έχει ήδη έκπεφρασμένη γνώμη περί διευθετήσεως του έσωτερικού έλληνικού ζητήματος.

ΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

Γενομένης ψηφοφορίας προς καθορισμόν υποψηφίων δι' αξίωμα Προέδρου Γαλλ. Δημοκρατίας επί 813, Μιλλεράν έλαβε 528, Περé 157, Μπουρζουά 113, υπόλοιπα λευκά. Κατόπιν πλειοψηφίας Μιλλεράν άνεκηρύχθη υπό Έθνοςυνελεύσεως μόνος υποψήφιος.

Πρωθυπουργός φέρεται κ. Άριστειδής Μπριάν.

κός εθεωρήθη ήδη αντιδραστικός κατ' μάλιστα κατά μυστηριώδη τρόπον δρών κατά του καθεστώτος!

Όρισμένως σταματά τó μυαλό μας με τας καινοτομίας και τας παράδοξα τά όποια μάς παρουσιάζει ό βενιζελισμός, έξ άλλου όμως όφείλομεν να τόν εϋχαριστήσμεν διότι διά των τοιούτων ενεργειών του φαιδρύνει τας όρας της άντας μας.

Ο tempora, o mores!

•Ο Άλ.λνθός.

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Έκ των έχορων ή Άλ.λήθεια

Είς απάντησιν της τόσον κακοβούλου και άχαρκατήριου συνκοφαντίας ότι ό τέως Βασιλεύς Κωνσταντίνος και ή Πολιτική της Ουδετερότητας παρέδωκαν την Β. Ήπειρον εις τους Ιταλούς, πλὴν της τόσον γνωστής δράσεως και του Βενιζελικού διωγμοῦ κατά της Ήπειρωτικής επανάστασεως, παραδέτομεν κάτωθι απόσπασμα άρθρου δημοσιευθέντος εν τη εν Άργυροκάστρῳ έκδιδομένη έφημερίδι «Όμόνοια» υπ' αριθ. 249[96] άνήκοντι εις τόν άρνησιπατριδα Β. Κ. Ντύλιον όστις κατά τας Βουλευτικάς έκλογάς όης Δεκεμβρίου ήτο υποψήφιος Βουλευτής «ό μόνος βενιζελικός υποψήφιος ως διεφημίζετο» ή δέ Έφημερίς του «Ήπειρωτική Άμυνα» τότε, ελάμβανεν μηνιαίον επίδομα δραχμῶν (500) πεντακοσίων εκ μέρους του Στρατηγού Π. Δαγκλή, όστις πειθόμεθα ότι τά όσα γράφει προέρχονται εκ της Βενιζελικής οικογενείας της όποίας μέλος δρών ετύγχανεν.

Ίδού τό απόσπασμα:

«Οί Άλβανοί θέλουν να πιστεύουν ότι ό κ. Βενιζέλος επιμένων να δημιουργήση ζήτημα Β. Ήπειρου πράττει τούτο μάλλον «διά τόν πολόν Λαόν τόν όποιον ή τυχοδιωκτικώς δημοκρατική πολιτική του έκθρονεύσθέντος Βασιλέως Κωνσταντίνου, είχαν αποπλανήση εις επιδίωξιν τοιαύτης χιμαιρας, παρά όίότι έννοει σοβαρώς να έφασκε μόνη ιδίαν πολιτικήν. Έάν συρροή περιστάσεων ή ανάγκαι της ήμέρας τόν ήνάγκασαν να έλθη εις ιδιαιτέρας συμβάσεις

ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Δόγω άναχωρήσεως πωλώ τό επί της όδοϋ Νικηφόρου Θεοτόκη και πλησίον γαλακτωπωλείου Μαργαρίτη κητάστημά μου εις τιμήν συμφέρουσιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΤΤΑΡΤ

πράγματα έχω άκράδαντον πεποθήσιν ότι ή κατηγορία είνε παντελώς άσυστατος, ότι δέ έξυφάνθη χάριν άνομολογήτων σκοπών και προς ήκανοποίησιν ίσως εϊσεδών πόθων, διά τούτο φρονώ ότι δέν είνε δυνατόν ή να άρθή αύτη και να δυνηθή ούτως ό κ. Θεοτόκης να κατέλθη αυτοπροσώπως εις τόν έκλογικόν άγώνα, εν έναντία όμως περίπτώσει, τό ποταπόν αυτό σκηνοθέτημα ούδώς θα όφελίση τούς δημιουργούς του, διότι ό Κερκυραϊκός Λαός θα ψηφίση τόν κ. Θεοτόκην και άπόντα, άι όχι με περισσοτέρας ψήφους, διότι δέν θα χωρούν αί κάλπαι, πάντως όμως με περισσότερον φανατισμόν.

Είς τό μέρος αυτό τεματίζομεν τας έρωτήσεις μας προς τόν κ. Στρατηγόν και τόν άποχωρησάμεν εϋχαριστούμεν διά την καλωσύνην που είχε να μάς δεχθή εις δημοσιογραφικήν συνέντευξιν και εϋχόμενοι ταχέαν και ολοκληρωτικήν επικράτησιν των άρχών της πολιτικής μας ιδεολογίας προς απολύτρωσιν του Έλληνικού Λαού από ενός τυραννικού ζυγού ολοκληρου τριετίας.

Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΩΝ

Η έτέρα εκ των ένταύθα έκδιδομένων Βενιζελικών έφημερίδων κατέγινεν έσχάτως άπαντώσα εις τά παρ' ήμών γραφέντα επί της έξωτερικής πολιτικής του κ. Βενιζέλου να παραστήση, ότι αύτη έστέφθη υπό πλήρεις επιτυχίας και πάν ότι άπήλαυσε τό κράτος, όφείλεται αποκλειστικώς εις την διπλωματικήν περρίνοιαν και προβλεπτικότητα του άρχηγού της φυλής.

Έπειδή, μία εκ των φαεινών ιδεών της διπλωματικής δαιμόντητος του κ. Πρωθυπουργού, υπήρξεν ή κατά Φεβρουάριον 1915 πρότασις αυτού προς τό Στέμμα περί έξόδου της Έλλάδος εκ της ουδετερότητας και συμμετοχής αυτής διά μιας μεραρχίας στρατού!! και του στόλου εις την άλήστου μνήμης έκστρατείαν των Δαρδανελλίων, έξ της μάς έθωσαν ή τότε επέμβασις των Έποελλήνων! ήν όμως προταθείσαν συμμετοχήν έκθειάζει ή εν λόγω έφημερίς εν τη κεντημένη αυτής ταχύτητι, όπως κροή διθυράμβους διά πάν ό,τι βενιζελικόν και άνευρίσκη προδότης διά πάν ό,τι αντιβενιζελικόν, παραθέτομεν μεταφράζοντας επί λέξει και άνευ σχολίων περικοπήν εκ του βιβλίου του Ναυάρχου Φουρνέ άρχηγού των Συμμαχικών ναυτικών Δυνάμεων της Μεσογείου κατά τόν πόλεμον έχορων ως έξης:

«Τήν επαύριον της κηρύξεως του πολέμου εκ μέρους της Τουρκίας κατά Νοέμβριον 1914, ισχυρός στόλος θα επέτυχανε με τό να άπολέση δωδεκάδα μονάδων, να έκβιάση την είσοδον των Δαρδανελλίων και να υπαγορεύση εν αυτή τη Καν/πόλει την Ειρήνην. Έν ηορ ή θ ή ή έ π ι χ ε ί ρ η σ ι ς α β τ η κ α τ ά Μ ά ρ τ ι ο ν 1915 ό π ε ή έ π ι τ υ χ ί α α υ τ ή ς ή τ ό ά δ ύ ν α τ ο ς. Άπωλέσθησαν τά Άγγλικά θωρηκτά, Όκεανός, Άκατάβλητος, Γολιάθ, Θρίαμβος, Μεγαλειότης, τό γαλλικόν θωρηκτόν Μπουβέ και έτερα μεταξυ των όποιων ό Γαλάτης και ό Άκαμπος υπέστησαν σοβαράς βλάβας, χωρίς να επιτευχθή σοβαρόν τι αποτέλεσμα.

«Κατά την έναρξιν των έχθροπραξιών έκάτον χιλιάδες άνδρών ευκόλως θα ήδύνατο να καταλάβωσι την χερσόνησον της Καλλιπόλεως. Άπεστάλησαν 70.000 χιλιάδες πέντε μήνας βραδύτερον δηλ. τόν Άπρίλιον του 1915. Έπέδειξαν όμολογουμένως θάρρος και άντοχήν αξιοθαύμασιον. Άλλ' άφού εί-

χον προελάση χιλιόμετρά τινα, τούς έσταμάτησαν και ή άποτυχία των έφάνετο βεβαία. Τήν πρώτην Αύγουστου του 1915 εκ μόνων των Άγγλων ήσαν 16000 χιλιάδες φονευμένοι 8000 χιλιάδες εξαφανισθέντες και 50000 χιλιάδες τραυματίαι. Ό όλικός αριθμός των άπωλειών είνε άνωτερος της άρχικής δυνάμεως του έκστρατευτικού σώματος».

Τι τά θέλετε ή γνώμη του επιτελείου μας και ή πολιτική μας ήσαν γνώμη και πολιτική προδοτών.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΘΕΣΤΑ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

Η ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

Ένας Κύριος, άγνωστος μέχρι της στιγμής είχε την έμπνευσιν να άποστείλῃ προς τόν καλλιτέχνην κ. Ροζάν κατά την προχθεσινήν τιμητικήν του παράστασιν μίαν άνθοδέσμην αποτελουμένην από πλατύφυλλον βασιλικόν, χωρίς όμως να σκεφθή ότι ή ευγενής άλλως τε αυτή πράξις του θα έχαρακτηρίζετο ως έγκλημα και θα έξέθετεν αυτόν εις άνάκρισιν επί δυσμενεία κατά του καθεστώτος!

Βεβαιούμεν εν πάση ειλικρινεία ότι δέν γνωρίζομεν τόν μυστηριώδη άποστολέα της μικράς αυτής άνθοδέσμης. Άλλ' ούτε και ένδιαφερόμεθα να μάθωμεν, έκείνο μόνον που γνωρίζομεν είνε ότι ή άνθοδέσμη αύτη άπέκμησεν ιστορίαν και ιστορίαν μεγάλην διά τόν θόρυβον τόν όποιον ή επί της σκηνης παρουσία της προύξενσε περί αυτήν, διά τόν μυστηριώδη πέπλον ό όποιος την περιβάλλει αλλά και διά την έξαιρετικήν τιμήν την όποιαν της έκαμεν ή έσττισομική άρχή, ως διαδίδεται, να άσχολήθῃ με τό ταπεινόν της υποκείμενον!

Βεβαιούμεν επίσης ότι δέν άγνωρίζομεν ούτε έφανταζόμεθα ότι μία άνθοδέσμη από «βασιλικόν» προσφερομένη θεωρείται πράξις κολάσιμος και ποινικώς διωκτέα!

Από προχθές όμως έπληροφόρηθημεν μετά πρωτοφανούς έκπληξσεως και πληροφροσύνης και τούς φίλους άναγνώστας της «Άληθείας» ότι ό βασιλικός εκ κρυύχθη εν διωγμῳ και ό κατέχων τούτον άφεύκτως θα συλλαμβάνεται, θα προφυλακίζεται και θα εισάγεται εις δίκην ως ένοχος δυσμενείας προς τό βενιζελικόν καθεστώς! Και θα δαίτως άφ' ου ή εκ βασιλικού άνθοδέσμη ή όποία άπεστάλη προχθές προς τόν κ. Ροζάν εθεωρήθη ως περικλείουσα κινδύνους διά την ασφάλειαν του έτοιμορρόπου βενιζελικού οικοδομήματος και διατάχθη άνάκρισις, αδιάφορον άν προφορική ή έγγραφος, προς άνακάλυψιν του μυστηριώδους άποστολέως της και παντός συνεργήσαντος εις τό να φθάση ή περίφημος αύτη άνθοδέσμη μέχρι της θεατρικής σκηνης!

Είνε και τούτο, ως βλέπατε, εις εκ των πολλών νόμων τούς όποιους εν τη κυριαρχική αυτής δικαιοματι ψηφίζει ή βενιζελική, ως είπωμεν, ιδεολογία, προκειμένου να άσφαλίζη τό κινδυνεύον καθεστώς, τό όποιον φαίνεται ότι έσχάτως τρέμει και πρό των εκ βασιλικού άνθοδεσμών!!

Και κατά συνέπειαν μεθαύριον έορτήν του Σταυρού, καθ'ήν εις τας Έκκλησίας διανέμεται βασιλικός, πρέπει οι έρεεις του Υψίστου να λάβωσιν υπ' όψει τά άνωτέρω και να καταργήσωσι αυτό τό θρησκευτικόν έθιμον διότι κινδυνεύουσι και αυτό και οι Άγ. Πάντες και οι όπαδοί του Χριστού οι όποιοι θα φέρωσι την ήμέραν έκείνην βασιλικόν επί της κομμοδόχης να χαρακτηρισθώσιν ως αντιδραστικοί και να συρθώσιν εις τας φυλάκας, άφ' ου βασιλι-

ΙΔΡΥΘΗ
ΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΩ 1910

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΤΟΣ Α'. ΑΡ. Ι

ΙΔΡΥΤΑΙ
ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΠΟΥΣΙΟΣ
Α. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Α. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
Ὁδὸς Κοραΐ, 10
καὶ Πανεπιστημίου, 43

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἐσωτερικοῦ . . Δρ. 35
Ἐξωτερικοῦ . . . » 40
Ἀμερικῆς . . . » 50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον Ἄρθρον.

Ἀνασκόπησις τῶν Ἐξωτερικῶν γεγονότων τῆς
τελευταίας τριετίας.

Ἀνασκόπησις τῶν Ἐσωτερικῶν γεγονότων τῆς
τελευταίας τριετίας.

Χ.—Ἀνταπόκρισις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Π. Ρεδιάδη.—Αἱ ἐλληνικαὶ νῆσοι καὶ ἡ διασυμ-
μαχικὴ διοίκησις ἐπὶ τῶν στενῶν.

Ν. Συδάκη.—Ἡ Αὐστρία μετὰ τὴν κατάρρευσιν.

7 Ἰουνίου 1920

Πρέπει νὰ καταπαύσῃ ὁ σημερινὸς σάλος διὰ
νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τοῦ ἀγῶνος χάριν τοῦ ὁποίου
καὶ ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις» ἰδρυθῇ ἐν τῷ
μεταξῷ, ἀντὶ μοιρολατρικῶς ν' ἀναμείνωμεν,
ἐκδίδομεν πάλιν τὸ περιοδικὸν αὐτὸ διὰ νὰ προ-
παρασκευάσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὸν προσε-
χῇ ἡμῶν ἀγῶνα. Ἐν τούτοις, νομίζομεν ἐπι-
βαλλόμενον ὑπὸ τῶν σημερινῶν περιστάσεων
νὰ εἰπωμεν τὰ κατωτέρω.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν, ἐνῶ συνετελούντο ἐν Ἑλ-
λάδι ὅσα ὅλοι ἐνθυμούμεθα, ἡ «Πολιτικὴ Ἐπι-
θεώρησις» ἔγραψεν· «Ἀπὸ τὴν τρομερὰν πε-
ριπέτειαν ποῦ ἔλαχε εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ
τὴν πείραν ποῦ ἀπέκτησε κατὰ τὸ διάστημα
τοῦ μεγάλου πολέμου, πρέπει οἱ Ἕλληνες πο-
λιτικοὶ νὰ συγκοιμίσουν καὶ τοῦτο τὸ δίδαγμα
διὰ τὸ μέλλον· νὰ κατανοήσουν δηλαδὴ ὅτι
μόνη ἡ συνεννόησις τῶν ἐθνῶν τῆς ἐγγυὲς Ἀ-
νατολῆς εἶναι δυνατόν νὰ σώσῃ καὶ τὴν Ἑλ-
λάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν ἀπὸ τὴν ἐκάστοτε
ἐκδηλουμένην ἐπιβολὴν ἐκ μέρους τοῦ ἑνὸς ἢ
τοῦ ἄλλου συνδυασμοῦ μεγάλων Δυνάμεων. Ἡ
ἐγγυὲς Ἀνατολή, διὰ τοῦ Ὀμοσπονδιακοῦ συν-
ασπισμοῦ τῶν Ἐθνῶν τῆς, πρέπει καὶ αὐτὴ
νὰ καταστῇ Μεγάλῃ Δύναμει πρὸς ἐξασφάλι-
σιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔθνη
ἔπαθαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἀρκετὰς
συμφορὰς ὥστε νὰ ἀντιλαμβάνωνται τώρα
καλῆτερα τὸ νόημα τοῦ συνασπισμοῦ τῶν.
Αὐτοὶ, οἱ ὅποιοι ἐνῶ ἡμεῖς ἐπολεμούσαμεν ἀ-
πέφευγον μὲ κάθε τρόπον νὰ μᾶς συντρέξουν,
καιροσκοποῦντες πῶς νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν
διαμάχῃν μας, τώρα ὅπου εὐρέθησαν εἰς ἀνά-
λογον μὲ τὴν τότε ἰδικήν μας θέσιν, μᾶς
ἐξαναγκάζουν διὰ τῆς βίας ἑκάτεροι νὰ προσ-
χωρήσωμεν εἰς τὸ στρατόπεδόν των. Εἴθε αἱ
κοινὰ συμφορὰ νὰ σταθοῦν μαθήματα, διὰ
νὰ ροδίσῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἡ χαραυγὴ τῆς
ἀπολυτρώσεώς της». Ἀμέσως κατόπιν ὁ συν-
τάκτης τοῦ ἁρθροῦ αὐτοῦ κ. Ι. Δραγούμης ἐξ-

ωρίσθη εἰς Κορσικὴν, πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἐν-
διαφερομένων διὰ τὸ ἔργον ἡμῶν ἐξετοπίστη-
σαν ἢ ἄλλως κατεδιώχθησαν, ἡ δ' ἐν γένει ἐν
Ἑλλάδι κατάστασις ἐγένετο τιαυτή ὥστε καὶ
τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ ἡ ἔκδοσις διεκόπη. Ἐν
τούτοις δὲν μνησικαχοῦμεν κατὰ τῶν Μεγά-
λων Δυνάμεων, ὧν ἡ ἐπέμβασις ἐδημιούργη-
σε τὴν ὀδυνηρὰν τῆς Πατρίδος μας ἐσωτερι-
κὴν κατάστασιν· διότι κάτι πολὺ θετικώτερον
κρατεῖ ἡμῶν. Νομίζομεν δυνατόν, καὶ προσ-
παθοῦμεν καὶ ἐλπίζομεν, νὰ συντελέσωμεν εἰς
συνεννόησιν τῶν ἐθνῶν τῆς Βαλκανικῆς Χερ-
σονήσου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὡς πρῶτον
ἐχόντων σκοπὸν τὸ νὰ φυλάξωσι τὰ κοινὰ αὐτῶν
συμφέροντα ἀπὸ πάσης ἐξώθεν ἐκμεταλλεύ-
σεως. Πιστεύομεν ὅτι, ὅταν τοῦτο ἐπιτευχθῇ,
καὶ ἡμεῖς θὰ ζήσωμεν εὐτυχέστεροι, καὶ εἰς τὸν
γενικώτερον πολιτισμὸν θὰ συμβάλωμεν πολὺ
περισσότερον ἀπὸ τώρα διὰ τοῦ ἰδιαίτοντος εἰς
ἡμᾶς τρόπου τοῦ αἰσθάνεσθαι, σκέπτεσθαι
καὶ ἐνεργεῖν. Πιστεύομεν ἀκόμη ὅτι, ὅταν δὲν
παραλύωσιν ἡμᾶς αἱ ξέναι ἐπεμβάσεις καὶ ἐκ-
μεταλλεύσεις, ὅταν αἰσθανθῶμεν κυριοῦ τοῦ
οἴκου ἡμῶν, τῆς χώρας ἡν συναποτελοῦσιν ἡ
Βαλκανικὴ Χερσονήσος καὶ ἡ Μικρὰ Ἀσία,
καὶ ἀληθῆς προπύργιον τῆς Εὐρώπης θὰ κα-
ταστήσωμεν τὸν τόπον τοῦτον, τοῦ ὁποίου τὴν
ἀντοχὴν ἐξασθενίζει σήμερον ὁ περὶ αὐτοῦ ἀν-
ταγωνισμὸς τῶν Μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Δυ-
νάμεων.

Ὅταν ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις» ἐξεδί-
δετο ἀκόμη ἐν Κωνσταντινουπόλει, διὰ παν-
τὸς τρόπου προσεπαθήσαμεν νὰ συνεννοηθῶ-
μεν μετὰ τῶν Τούρκων καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν
τῆς Τουρκίας. Ἡ προσπάθεια ἐκείνη εἶχε φθά-
σει, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ σημεῖον νὰ ὑποβάλω-
σιν ὅλα τὰ ἐν Τουρκίᾳ ἐθνικοθηροσκευτικὰ κέν-
τρα κοινὰ αἰτήματα πρὸς τὴν Πύλιν, ὅλοι δὲ
οἱ χριστιανοὶ βουλευταὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Βου-
λῆς νὰ ὑποστηρίξωσι ταῦτα, ἐν πολλοῖς βοή-
θούμενοι καὶ ὑπὸ μουσουλμάνων πολιτικῶν·
εἴχομεν ἀκόμη ἐπιτύχει καὶ πρῶτην τινὰ προσ-

έγγισιν τῶν χριστιανικῶν βαλκανικῶν κρατῶν ἐν ὀνόματι τῶν αἰτημάτων τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμοεθνῶν τῶν αἰτημάτων τεινόντων ἐλλεικρινῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἀνέκαθεν ὑπηρετεῖ ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις». Μέγα βῆμα εἶχε συντελεσθῇ. Ἀλλ' οἱ Νεότουρκοι παραπαίοντες καὶ παραφερόμενοι μεταξὺ πανισλαμισμού καὶ παντουρανισμού, κατὰ μίμησιν τοῦ παγγερμανισμού, ἐσκήραινον ἀντὶ τῆς διαφωτίσεως τὴν ἐκ τῆς κυριαρχικῆς παραδόσεως ἐμβρόντητον συνείδρουν τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον τὰς ἄλλας ἐθνοτήτας. Ἡ δὲ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἐχειρίσθη κακοπίστως τὴν προσέγγισιν τῶν Χριστιανικῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῆς μεγαλομανεῖς βλέψεις. Ἰσως εἶναι τώρα καιρὸς νὰ ἐνθυμηθῶσιν οἱ Νεότουρκοι τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει προσπάθειάς μας καὶ ὅσα σχετικῶς ἔγραψεν ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις», τὰ ὁποῖα ἐν συνόψει ἐκθέτων ὁ κ. Μπούσιος πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἰδρυθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνταγματικοῦ Συνδέσμου, ἔλεγε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Εἶπομεν εἰς τοὺς Νεοτούρκους ὅτι τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος θὰ καταστραφῇ ἂν ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς κυριαρχίας. Ἀλλὰ τοῖς εἶπομεν καὶ τοῖς ἐδείξαμεν συγχρόνως ὅτι ἐννοοῦμεν κάλλιστα ὅτι, καὶ ἂν τὸ κράτος αὐτὸ καταστραφῇ, δὲν θὰ καταστραφῇ ὅμως καὶ ἡ ἐθνότης ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων». Ἡ Τουρκία πληρώνει τώρα τὴν μωρίαν, ὅπως ἡ Βουλγαρία τὴν κακοπιστίαν τῶν ἰθυόντων αὐτάς. Ἀλλ' ἡμεῖς ὅσον χαίρομεν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀδελφῶν μας, τόσον χαίρομεν καὶ διότι τῆς Ἑλλάδος καθισταμένης τώρα ἰσχυρότερης, προσπάθεια Ἑλλήνων πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῶν συνοίκων ἐθνῶν θὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ σεβαστοτέρα. Τοῦτο ἐλπίζοντες, ὅταν, ὑπογραφομένης τῆς πρὸς τὴν Τουρκίαν συνθήκης, τακτοποιηθῶσι πως τὰ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ, ἀνεπιφυλάκτως θὰ ἀγωνισθῶμεν πάλιν ὑπὲρ τοῦ συνασπισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Δυστυχῶς καὶ ἡ ἐν Ἑλλάδι ἐσωτερικὴ κατάστασις εἶναι κυριολεκτικῶς ἀπαισία. Κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, ἡ Ἑλλὰς τακτοποιήσασα μόνη τὰς ἐν αὐτῇ διαφοράς, θὰ συνέτρεχε τὰς Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως, ὅταν ἔπρεπε, δι' ὅλων τῶν ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν αὐτῆς μέσων, θὰ ἀπέκτα δὲ τώρα ὅσα τοῦλάχιστον καὶ τὰ ἄλλα φίλα πρὸς τὴν Συνεννόησιν ἐθνη, τὰ ἔχοντα ἀδελφοὺς ὑπὸ ξένον ζυγόν. Ἀλλὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον εἶδεν ὡς ἐξαιρετικὴν ἐυκαιρίαν προσωπικῆς δόξης ὁ φιλοδοξίαν νοσῶν γνωστὸς πολιτικός. Διὰ μέσων τερατώδους ἀσυνειδήσεως, μετέτρεψε τὴν πατροπαράδοτον μεταξὺ τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως καὶ τῆς Ἑλλάδος φιλίαν εἰς δυσπιστίαν μὲν αὐτῶν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, προ-

σωπικὴν δὲ πρὸς ἐκείνον εὐνοίαν. Ἐπέτυχεν οὕτω στρατὸς καὶ στόλος τῆς Συνεννοήσεως νὰ ἐπιβάλῃσιν αὐτὸν ἐν τῇ πατρίδι του, σφετερισθεὶς δὲ τὰς θυσίας τοῦ ἔθνους νὰ διαφημίζεται, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, ὡς διεθνὴς πολιτικός καὶ σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ φανῇ· ὁ κ. Βενιζέλος οὐδὲν ἄλλο ἐπέτυχε διὰ τῶν ῥαδιοῤῥγιῶν του, παρὰ νὰ καταστήσῃ τὴν πρὸς τὰς Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως συνδρομὴν τῆς Ἑλλάδος μικρότερην, τὴν ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ὠφέλειαν τοῦ ἔθνους ἀτελεστέραν, νὰ προσεξήσῃ δὲ τὴν οἰκτρὰν σημερινὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν. Τοιοῦτος πολιτικός δὲν δύναται νὰ διοικήσῃ παρὰ διὰ τυραννικῆς ὀλιγαρχίας. Ὀλιγαρχία τοῦ χειρότερου εἶδους ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπισεῖται τὴν ξένην ἀπειλήν, διαφθείρει διὰ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἐκνευρίζει διὰ σιμήνους θρασυδειλῶν χαφιέδων καὶ μπράβων, τρομοκρατεῖ δι' εἰδικῶν νόμων καὶ εἰδικοῦ ἀκόμη ἐνόπλου σώματος. Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι ὄχι μόνον εἶνε ἀδύνατος οἰαδήποτε ἀνωτέρα προσπάθεια, ἀλλ' ὅπως εἰς τοὺς χειρότερον χρόνους τῆς δουλείας, Ἕλληνες πολῖται ὁμιλοῦσι κρυφὰ περὶ τῶν ἀθωοτέρων αὐτῶν πολιτικῶν αἰσθημάτων καὶ σκέψεων καὶ ζῶσιν αἰσθανόμενοι νὰ κινδυνεύσιν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἡ προσωπικὴ τῶν ἀσφάλεια καὶ ἐλευθερία, μετ' αὐτῶν δὲ αἱ οἰκογένειαι τῶν καὶ τὰ συμφέροντά των. Ὁ φιλόπατρις Ἑλληνικὸς Λαὸς ὑπομένει καὶ πρέπει νὰ καρτερῇ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ παρούσα κρίσις τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων· ἀλλ' ἡ ψυχὴ αὐτοῦ πληροῦται ἀγανακτήσεως καὶ ἀηδίας. Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως οὔτε δυνάμεθα οὔτε θέλομεν ν' ἀδιαφορήσωμεν ἀπεναντίας, ἐφ' ὅσον αὐτὴ κρατεῖ, θὰ πρωτεύῃ καὶ διὰ τὴν «Πολιτικὴν Ἐπιθεώρησιν» ὁ ἀγὼν τοῦ Λαοῦ, ἐπιζητοῦντος τὴν ἀνάγκησιν τῶν ἐλευθεριῶν του.

Σ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

Ὁ κ. Γαβριὴλ Νοραντουγκιάν, πρῶν ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας καὶ μέλος τῆς παρὰ τῇ Διασκέψει τῆς εἰρήνης ἀρμενικῆς ἀντιπροσωπείας, ἀπεύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Γιογο-βουρτί-Τσαϊν» τῆς Κων/πόλεως, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ κατωτέρω χαρακτηριστικὰ σημεῖα.

«Ἐπιμένω νὰ τονίσω ὅτι οἱ κυριώτεροι τῶν Νεοτούρκων τῶν διευθυνόντων τὸ κόμμα «Ἐνωσις καὶ Πρόσδος» δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ ἀκούσῃσι τὰς συμβουλὰς αἱ ὁποῖαι τοῖς ἐδόθησαν, ἐνφ' ἂν ἠκολούθουν αὐτάς, ἄλλη θὰ ἦτο ἡ τύχη τῆς Τουρκίας. Ἐπίστευα πάντοτε καὶ πιστεύω ὅτι ἡ Τουρκία δύναται νὰ κατέχῃ λαμπρὰν θέσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐπὶ τῷ ὅρῳ οἱ διευθύνοντες αὐτὴν νὰ διαπνέωνται ὑπὸ δικαιοσύνης. Ἡ πρακτικώτερα λύσις τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος ἐκκρίσσεται ἐκ τῆς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι πᾶσα ἐθνότης ζῶσα ἐν Ἀνατολῇ θὰ κατανοήσῃ τοῦτο».

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ

Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ σημειώσωμεν ἐδῶ κατὰ σειράν, ἔστω καὶ χρονογραφικῶς, ὅλα τὰ πολιτικὰ γεγονότα τὰ συμβάντα εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν κόσμον ἀπὸ τριετίας, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δηλαδή ὅπου ἐπαινεσεν ἐκδιδομένη, λόγω ξενικῆς βίας, ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις». Μόνον γενικὴν ἀνασκόπησιν τῶν γεγονότων τῆς τριετίας ἐπιτρέπει ὁ χώρος τοῦ ἐπανεκτιδομένου περιοδικοῦ.

Πολεμικὴ περίοδος 1917-1918 μέχρι τῆς ἀνακομῆς

Ἡ Ρωσία εἶχε χαλαρώσει τὴν πολεμικὴν τῆς δράσιν ἐξ αἰτίας ἐσωτερικῆς ἐπαναστάσεως. Οἱ ὑποκινήσαντες καὶ ἐνοήσαντες τὴν μεταπολίτευσιν Ἀγγλοὶ εἶχον ὡς μόνην πρόθεσιν νὰ ἐμποδίσουν τὴν Ρωσίαν ἀπὸ μονομερῆ εἰρήνην μετὰ τὴν Γερμανίαν, ἡ ἀλλαγὴ ὅμως δὲν περιορίσθη εἰς μεταβολὴν πολιτεύματος ἐπὶ τὸ φιλελευθέρωτον, ἀλλ' ἔλαβε τὸν χαρακτῆρα κοινωνικοπολιτικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὅπου ἀρχίζει ἐπανάστασις τοιαύτη δὲν σταματᾷ καὶ δὲν τελειώνει εὐκόλα. Ἀντὶ ἐντάσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ πολέμου, τὴν ὁποίαν ἠλπίζον καὶ ἐπερίμεναν οἱ Σύμμαχοι, ἐσημειώθη χαλάρωσις αὐτοῦ τείνουσα εἰς τελείαν ἐκμηδένισιν τῆς Ρωσίας ὡς πολεμικοῦ παράγοντος.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως νέος πολεμικὸς παράγων εἶχεν ἐμφανισθῇ, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ὁποῖαι ἀπέστελλον ἤδη τὰς πρώτας, μικρὰς ἀκόμη, ἐπικουρίας εἰς τὸ γαλλικὸν μέτωπον (Ἰούλιος 1917).

Κατὰ τὴν περίοδον 1917—1918, πλὴν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐκέρχοντο πόλεμον κατὰ τῆς Γερμανίας καὶ τὰ ἑξῆς ἄλλα κράτη, ἡ Ἑλλὰς, τὸ Σιάμ, ἡ Λιβερία, ἡ Κίνα, ἡ Βραζιλία, ἡ Κούβα, ἡ Γουατεμάλα, ἡ Κόστα-Ρίκα, ἡ Νικαράγουα, τὸ Αἰτὶ καὶ τὸ Χοντῦρος, διέκοψαν δὲ τὰς σχέσεις τὸ Περού, ἡ Οὐραγουάη καὶ τὸ Ἐκουατόρ.

Ἐν τῇ μεταξὺ οἱ σοσιαλισταὶ τῶν συμμαχικῶν κρατῶν δέχονται μετὰ προθυμίας τὴν πρόσκλησιν εἰς τὸ, πρωτοβουλία τῶν σοσιαλιστῶν τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν γερμανικῶν κρατῶν, συγκαλούμενον εἰς τὴν Στοκχόλμην συνέδριον, ἀλλ' αἱ συμμαχικαὶ κυβερνήσεις ἀρνοῦνται εἰς αὐτοὺς τὰ διαβατήρια. Οἱ Γερμανοὶ σοσιαλισταὶ ἀναπτύσσον ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τῆς Στοκχόλμης ὅρους εἰρήνης, ὡς αὐτοὶ τοὺς ἀντιλαμβάνονται. Τὰ κύρια σημεῖα· α.) ὄχι προσαρτήσεις ἀντίθετοι πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν ἐθνικοτήτων, β.) ὄχι ἀποζημιώσεις, γ.) ἀποκατάστασις Βελγίου, Πολωνίας κλπ. δ.) ὕδρσις διεθνούς δικαστηρίου, ε.) ἐλάττωσις ἐξοπλισμῶν, ς.) μὴ παράτασις τοῦ ἐμπορικοῦ πο-

λέμου μετὰ τὸν πόλεμον, ζ.) φανερά διπλωματία κλπ.

Εἰς τὰς Κεντρικὰς Αὐτοκρατορίας ἡ πίεσις ἐκ τῶν κἄτω ἐξαναγκάζει τὰς κυβερνήσεις νὰ κάμουν ὑποσχέσεις περὶ παραχωρήσεων φιλελευθέρων μετὰ τὸν πόλεμον. Ἀρχίζει νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὰς βουλὰς ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης, ὅπως ἡ εἰρήνη γίνῃ χωρὶς προσαρτήσεις καὶ ἀποζημιώσεις.

Εἰς ἀπάντησιν τῶν φιλειρηνικῶν τάσεων τῶν σοσιαλιστῶν καὶ τῶν φιλελευθέρων τάσεων τῶν λαῶν τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, οἱ Σύμμαχοι συνελθόντες εἰς Παρισίους (Ἰούλιος 1917) ἐξέδωκαν ἀπόφασιν καθ' ἣν τότε μόνον θὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα, ὅταν καταστήσονται ἀδύνατον πλέον πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι ἐπανάληψιν πράξεων κακούργου ἐπιθέσεως, ὡς ἐκεῖναι διὰ τὰς ὁποίας εὐθύνονται αἱ Κεντρικαὶ Αὐτοκρατορίαι.

Ἐν τούτοις ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τῆς Ρωσίας, παρὰ τὰς αἰσιοδόξους ἐπισήμους δηλώσεις τοῦ Λόυδ Τζώρτζ, ἀνησυχεῖ πολὺ τοὺς Συμμάχους καὶ ἀναγκάζει αὐτοὺς νὰ ἐπιδιώξουν, ἀφ' ἐνὸς μὲν σύμφωζιν τῶν ἀγγλογαλλικῶν δεσμῶν καὶ παραχώρησιν εἰς τὴν Ἰταλίαν μεγαλητέρων ἀνταλλαγμάτων ἐν Ἀνατολῇ, ἀρ' ἑτέρου δὲ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ταχυτέραν ἐπικουρίαν τῆς Ἀμερικῆς.

Αἱ δὲ πανταχόθεν προσπάθειαι διὰ τὴν εἰρήνην δὲν παύουν καταπολεμοῦμεναι ἐσωτερικῶς ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις τῶν ἐμπολέμων κρατῶν, ἐνφ' ἐξωτερικῶς δὲν ἀποφεύγεται ἡ περὶ αὐτὰς συζήτησις, ὅταν γίνονται ὀριζόμεναι προσπάθειαι. Τὸν Αὐγούστον 1917 ὁ Πάπας στέλλει προτάσεις εἰρήνης πρὸς ὅλας τὰς ἐμπολέμους κυβερνήσεις ἐπὶ τῇ βάσει ἐλαττώσεως τῶν ἐξοπλισμῶν, συστάσεως διαιτησίας, ἐλευθερίας τῶν θαλασσῶν, μὴ παροχής ἀποζημιώσεων, ἀμοιβαίας ἀποδόσεως τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν καὶ ἐξετάσεως μετὰ πνεῦμα συμβιβαστικῶν τῶν λοιπῶν ἐδαφικῶν ζητημάτων. Ἡ ἀπάντησις τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν παπικὴν διακοίνωσιν, θεωρηθεῖσα ὡς ἐπαρκὴς καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους Συμμάχους, τονίζει ὅτι δὲν δύναται οἱ Σύμμαχοι νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν ὡς ἐγγύησιν μονίμου καταστάσεως εἰρήνης τοὺς λόγους τῶν τωρινῶν κυβερνητῶν τῆς Γερμανίας, καὶ ὅτι χρειάζεται πραγματικὴ ἀπόδειξις περὶ τῆς θελήσεως τῶν γερμανικῶν λαῶν. Τῆς δὲ Γερμανίας ἡ ἀπάντησις ἀναφέρει ὅτι αὐτὴ ἐπροσπάθησε νὰ τηρήσῃ τὴν εἰρήνην, δὲν μνημονεύει δὲ τίποτε περὶ ἀποδόσεως τοῦ Βελγίου.

Αἱ διαδοχικαὶ ἀποτυχίαι τῶν Ρώσων εἰς τὰς πολεμικὰς τῶν ἐπιχειρήσεις ἀπέναντι τῶν Γερμανῶν (κατάληψις Ρήγας κλπ.), αἱ συνεχεῖς πο-

λεμικαί μεταβολαί, ὁ γενικὸς ἐκτροχιασμός τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ παράλυσις τοῦ ἐφοδιασμοῦ, βαίνονιν παραλλήλως πρὸς τὴν αὐξοῦσαν δύναμιν τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ καὶ καταλήγουσιν εἰς ἐγκατάσιν τοῦ κοιμουνιστικοῦ καθεστώτος, εἰς συνομολόγησιν ἀναχωρήν καὶ ἐναρξίν διαπραγματεύσεων εἰρήνης μετὰς Κεντρικὰς Δυνάμεις.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1917 ὁ κόμης Τσερνὶν δημοσιεύει πρόγραμμα εἰρήνης. Ἡ Ἀγγλία ἀπαντᾷ τὸν Δεκέμβριον ὅτι θὰ ἦτο ἔτοιμος νὰ δεχθῇ ἀνακινώσεις περὶ τούτου καὶ νὰ τὰς συζητήσῃ μετὰ τοὺς Συμμάχους. Τὸν Ὀκτώβριον δημοσιεύονται οἱ ὅροι δημοκρατικῆς εἰρήνης ὑπὸ τῶν ρωσικῶν συμβουλίων. Περί τὸ τέλος τοῦ ἔτους γίνεται ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας ῥητὴ πρότασις ἀναχωρῆς πρὸς ὅλους τοὺς ἐμπολέμους, ἵνα καταστροφῶν ὅροι δημοκρατικῆς εἰρήνης. Ἡ Γερμανία δέχεται τὰς προτάσεις ταύτας, καὶ συνομολογεῖται ἀναχωρῇ μετὰ τὴν Ρωσίαν καὶ τοῦ συνασπισμοῦ τῶν Κεντρικῶν Ἀυτοκρατοριῶν εἰς Μπρέστ-Λιτόφσκ. Ἡ Ρουμανία ἀναγκάζεται καὶ αὕτη νὰ συνάψῃ ἀναχωρήν.

Τὸν Ὀκτώβριον σημειοῦνται αὐстроγερμανικαὶ νίκαι καὶ προέλασις εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπικουρία ἀγγλογαλλικὴ εἰς τὸ ἰταλικὸν μέτωπον καὶ ἐναρξίς μετοχῆς ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εἰς τὸ δυτικόν. Ἡ υποχώρησις τῶν Ἰταλῶν καὶ ὁ ἐκ ταύτης κίνδυνος τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος προκαλεῖ τὴν δημιουργίαν ἀνωτάτου συμμαχικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου πρὸς ἐνιαίαν διεύθυνσιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὶ ἐνιαίῳ μετώπῳ.

Ὁ ὑπαρβύχιος πόλεμος δὲν ἐπανεῖν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους, ἐντεινόμενος, νὰ κάμνῃ θραῦσιν εἰς τὸ ἀντίπαλον ναυτικόν, τῆς Γερμανίας βασιλεύουσας ἐπ' αὐτοῦ τὴν τελικὴν τῆς ὑπεροχῆν καὶ νίκην.

Μετὰ πολλὰς ἀλλαγὰς κυβερνήσεων ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἔτους 1917, περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ σχηματίζεται εἰς τὴν Γαλλίαν κυβέρνησις ὑπὸ τὸν κ. Κλεμανσώ, συγκεντροῦσα τὴν θέλησιν πρὸς νίκην καὶ πατάσσοῦσα κάθε εἰρηνοφίλον κίνησιν καὶ κάθε ἀπέναντι ταύτης κυβερνητικὴν ἀδυναμίαν εἰς τὴν χώραν ταύτην. Εἰρηνοφίλοι κλονισμοὶ παρατηροῦνται καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ἰδίως εἰς τὴν Γερμανίαν, τὴν Αὐστροίαν καὶ Ἰταλίαν, προκαλοῦντες καὶ ἀλλαγὰς πρωθυπουργῶν ἢ ὑπουργείων, ἀλλὰ παντοῦ ἐπι-ἐπικρατεῖ τελικῶς ἡ ἀποψις τῆς μέχρις ἐσχάτων συνεχίσεως τοῦ ἀγῶνος.

Παρὰ πᾶσαν ὁμῶς καταδίωξιν τῶν εἰρηνοφίλων, παντοῦ ἀναπηδᾷ, εἴτε ἐκ μέρους τῶν σοσιαλιστικῶν κύκλων εἴτε ἐκ μέρους τῶν συνετωτέρων πολιτικῶν, ἡ ὑπόδειξις τῆς ἀνάγκης συμβιβασμοῦ. Οὕτως εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ λόγος Λάνσδαν ζῆτε τὸν ἐκ νέου καθορισμὸν τῶν συμμαχικῶν πολεμικῶν σκοπῶν ἵνα γίνουν συμβιβαστικώτεροι, ὁ δὲ γερμανικὸς τύ-

πος ὑποδέχεται μὴτ' ἀνεπιφυλάκτου ἐγκρίσεως τὴν πρότασιν αὐτοῦ.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ρωσικὴν ἀναχωρήν, ἡ Ἀμερικὴ κυρήσκει τὸν πόλεμον καὶ κατὰ τῆς Αὐστρίας, παρακολουθεῖται δὲ καὶ ἀπὸ τὰς δημοκρατίας τοῦ Παναμά καὶ τῆς Κούβας.

Καθ' ὅλον τὸ 1917, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν λαϊκῶν ρευμάτων καὶ τῶν εἰρηνοφίλων τάσεων τῶν ἐντεινόμενων ἔνεκα τῆς κρίσεως τῶν τροφίμων καὶ τῆς γενικῆς κακοδαιμονίας, δὲν παύει ἡ ἀπὸ τοῦ βήματος τῶν βουλῶν ὅλων τῶν ἐμπολέμων, διεθνῆς συζήτησις περὶ τῶν σκοπῶν τοῦ πολέμου καὶ τῶν ὁρῶν τῆς μελλούσης εἰρήνης. Εἰς τὸν Λόυδ Τζώρτζ ἀπαντᾷ ὁ Γερμανὸς καγκελάριος, εἰς τοῦτον ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς, καὶ οὕτω καθέξῃς. Ὁ δὲ πρόεδρος Οὐίλσον μετὰ διαγγέλματα καθορίζει τὴν θέσιν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα, ὡς συνεταίρου καὶ ὄχι συμμάχου, καὶ ὁρίζει τοὺς σκοποὺς δι' οὓς συνεταιροίσθησαν αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι μετὰ τοὺς συμμάχους τῆς Συνεννοήσεως.

Εἰς κάθε συζήτησιν, ὡς πένρα σκανδάλου παρίσταται ἡ Ἀλσατία-Λωρραίνη, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ μὲν Γαλλία ἐπιμένει ἀπολύτως εἰς προσάρτησιν οἱ δὲ Γερμανοὶ φαίνονται ἀποκλίνοντες πλέον εἰς πρότασιν δημοψηφίσματος ἢ αὐτονομίας.

Ἐπιδιώκεται εἰς ὅλα τὰ κράτη τῆς Συνεννοήσεως, ἡ συστηματοποίησις τοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ τῆς τροφοδοσίας στρατοῦ καὶ λαοῦ, ἡ ἐντασις τῆς καλλιέργειας, ἡ ἐντατικὴ ναυπήγησις πλοίων εἰς ἀντικατάστασιν τῶν βυθιζομένων, ἡ κρατοποίησις τῶν μέσων τῆς διὰ ξηρᾶς μεταφορᾶς, ἡ ἐνιαία οἰκονομικὴ διαχείρισις τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῆς Ἀμερικῆς δανείων, καὶ ἡ ἐνιαία διεύθυνσις τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος.

Κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους 1918 ἡ εἰκὼν τῆς καταστάσεως τῶν ἐμπολέμων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἶναι ἡ ἰδίᾳ περίπου μετὰ τὴν τῶν τελευταίων μηνῶν τοῦ 1917, ὅπως περιγράφεται ἀνωτέρω.

Ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ, μετὰ τὴν προέλασιν τῶν Γερμανοαυστριακῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς ἀγὼν κατατριβῆς εἰς ὅλα τὰ μέτωπα, πλὴν τοῦ ρωσογερμανικοῦ ὅπου παρατείνεται ἡ ἀναχωρὴ μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν διαπραγματεύσεων τῆς εἰρήνης. Ὁ ὑποβρύχιος πόλεμος ἐντείνεται ὡς καὶ ὁ ἐναέριος βομβαρδισμὸς ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν πόλεων. Αἱ εἰρηνοφίλοι τάσεις ἐξακολουθοῦν, ὡς ἐπίσης, ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ βεβαιώσεις τῶν κυβερνήσεων ἀμφοτέρωθεν περὶ συνεχίσεως τοῦ πολέμου μέχρι τελικῆς νίκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ δηλώσεις ἐπισήμων προσώπων περὶ τῶν ὁρῶν ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ σκέψις περὶ εἰρήνης.

Τὴν 8 Ἰανουαρίου (ν.ῃ.) ὁ πρόεδρος Οὐίλσον, εἰς διάγγελμά του πρὸς τὸ Κογκρέσον, διατυπώνει ὁρισμένον πρόγραμμα παγκοσμίου εἰρήνης, περιλαμβάνον δέκα τέσσαρας ὁρους. Ὀλί-

γας ἡμέρας πρωτίτερα ὁ κ. Λόυδ Τζώρτζ καὶ ὁ κ. Ὁρλάνδο εἰς ἀγορεύσεις των, καθορίζουν καὶ πάλιν τοὺς συμμαχικοὺς σκοποὺς τοῦ πολέμου. Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ κόμης Χέρτλινγκ καὶ ὁ κόμης Τσερνὶν ἀπαντοῦν εἰς τὰς περὶ τούτου δηλώσεις τῶν ἀντιπάλων των. Ἐπακολουθοῦν ἀνταπαντήσεις τούτων καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

Συνεχίζεται ἐπίσης καὶ ἡ καταδίωξις τῶν εἰρηνοφίλων. Οὕτω εἰς τὴν Γαλλίαν συλλαμβάνεται καὶ φυλακίζεται ὁ πρῶν πρωθυπουργὸς κ. Καγιώ, καὶ ὁ γεροσυναστὴς καὶ ἐφημεριδογράφος Οὐμπέρ' ὁ πρῶν ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν κ. Μαλβὺ καταδικάζεται εἰς ὑπερορίαν, οἱ δὲ Μπόλο καὶ Καβαλίνι εἰς θάνατον. Ἐν Ἀγγλίᾳ φυλακίζονται πολλοὶ ἀπὸ τοὺς «διὰ λόγους συνειδήσεως» ἀρνούμενους νὰ πολεμήσουν ἐνῶ ὁ λόρδος Λάνσδαν δημοσιεύει δευτέραν ἐπιστολὴν συνιστῶν τὸν συμβιβισμὸν μετὰ τὸν ἐχθρὸν. Εἰς τὴν Γερμανίαν διατάσσεται καταδίωξις κατὰ τοῦ πρίγκηπος Λιχνόφκη, τέως πρέσβους εἰς Λονδίνον, δημοσιεύσαντος ὑπόμνημα μετὰ ἀποκαλύψεις περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου.

Ἀναλόγως τῶν ἐπιτυχῶν ἢ τῶν ἀποτυχιῶν τῶν οἰκείων πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, κυμαίνεται εἰς ἐκάστην ἐκ τῶν ἐμπολέμων χωρῶν ἡ ἐπικράτησις τῶν φιλοπολέμων ἢ φιλειρηνικῶν στοιχείων.

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους 1918 γίνεται λόγος περὶ προμηνυμάτων γερμανικῆς ἐπιθέσεως εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον. Βεβαιώνεται γενικῶς ὅτι ἡ Γερμανία εἶνε ἀναγκασμένη νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπίθεσιν ταύτην πρὶν ἢ ὁ ἀμερικανικὸς στρατὸς εἰσελθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα, προσέτι δὲ ὅτι δύναται νὰ ἐνεργήσῃ δι' ὅλων τῶν δυνάμεών της κατὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀφότου ἔπανε νὰ ἀπασχολῇται εἰς τὸ ρωσικὸν μέτωπον. Κατ' ἄλλους ἡ δικαιολογία τῆς μελλούσης ἐπιθέσεως στηρίζεται ἐπὶ τῆς κακῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τῆς Γερμανίας, ἰδίως ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως. Ἐάν, ἔλεγον, ἡ κατάστασις τῆς Γερμανίας εἶνε τοιαύτη ὥστε νὰ ἐνδεικνύεται ἀπολύτως γεωμετισμὸς τοῦ πολέμου ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, πάσης παρατάσεως αὐτοῦ δυναμένης νὰ προκαλέσῃ ἐσωτερικὴν ἐπανάστασιν, τότε παρίσταται ὡς ἀναμφισβήτητον γεγονὸς ὅτι πρὶν ἢ σταματήσουν τὸν πόλεμον αἱ Κεντρικαὶ Δυνάμεις θὰ καταφέρουν τελευταῖον δεινὸν κτύπημα εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον, μετὰ τὸ σύνολον τῶν δυνάμεων των καὶ μετὰ τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἐντάσεως τῶν πολεμικῶν των μέσων. Ἡ ἐπίθεσις, κατὰ ταῦτα, θὰ ἀπετέλει τὴν μόνιν πλέον πιθανότητα νίκης καὶ ἐπιβολῆς γερμανικῆς εἰρήνης.

Αἱ κρίσεις καὶ σκέψεις αὗται ἐγίνοντο καὶ εἰς τὰ κράτη τῆς Συνεννοήσεως ὅπως καὶ εἰς τὰ τοῦ ἀντιπάλου συνασπισμοῦ, τὸν δὲ

Μάρτιον ἐξεδηλώνετο μετὰ ὅλην τὴν τὴν μεγαλειότητα ἢ ἐπιθέσεις, προηγηθεῖσα ἀπὸ πυκνὰς ἐπιδρομὰς ἀεροπλάνων κατὰ τῶν Παρισίων καὶ ἀπὸ τὸν πρωτοφανῆ ἐξ ἀποστάσεως ὑπερεκατὸν χιλιόμετρων βομβαρδισμὸν τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας ἀπὸ ὑπερμέγεθους τηλεβόλου. Ἔργον ἡμῶν δὲν εἶνε, εἰς τὴν στήλην ταύτην, νὰ παρακολουθῶμεν τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀναφέροντες δ' αὐτὰς μόνον πρὸς συγχρονισμὸν τῶν γεγονότων καὶ καταστάσεων.

Ἦδη ἀπὸ τῆς ἰταλικῆς υποχωρήσεως τοῦ Ὀκτωβρίου 1917 εἶχεν ἀρχίσει νὰ πραγματοποιεῖται ἡ ἐνιαία διεύθυνσις τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν Συμμάχων ἐξασφαλίζουσα ὁπωσδήποτε τὴν ἐνότητα τῶν στρατηγικῶν κινήσεων. Προκειμένου τώρα νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὁ κίνδυνος τῆς μεγάλης γερμανικῆς ἐπιθέσεως, ἡ βρετανικὴ καὶ ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀποφασίζουν νὰ ὀρίσουν κοινὴν διοίκησιν τῶν ἀγγλογαλλικῶν στρατευμάτων καὶ διώρισαν κοινὸν ἀρχιστρατήγον ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ μετώπου διὰ τὴν διάρκειαν τῶν παρουσῶν ἐπιχειρήσεων. Ὡς τοιοῦτον ἐξέλεξαν τὸν στρατηγὸν Φόξ, ὑποχωροῦντος τοῦ Σέρ Ντούγλας Χέιγκ. Ὁ κ. Λόυδ Τζώρτζ ἔσχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀρκετὰς δυσκολίας εἰς τὴν χώραν του προκειμένου περὶ τῆς ἀναθέσεως τῆς ἀρχιστρατηγίας καὶ τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων εἰς ξένον στρατηγόν, ἀλλὰ κατώρθωσε τέλος ἐντεινόμενον καὶ τοῦ κινδύνου, νὰ κατανικήσῃ τὴν ἀντίδρασιν, μετὰ ἀλλάγμα τὴν ἀνάθεσιν εἰς τὸ ἀγγλικὸν ναυαρχεῖον τῆς ἀρχηγίας τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου.

Τὸ ἠθικὸν τῶν κατοίκων τῶν Παρισίων καὶ τῶν Γάλλων ἐν γένει δὲν εἶχε κλονισθῇ τόσον ἀπὸ τὸν προηγηθέντα πανικὸν ἐκ τῶν ἐναερίων ἐπιδρομῶν καὶ τοῦ βομβαρδισμοῦ, ὅσον ἀπὸ τὴν μὴ ἀνάληψιν ἐπιθέσεως ἐκ μέρους τοῦ κοινῶ ἀρχιστρατήγου.

Μετὰ τρεῖς ἀλλεπαλλήλους γερμανικὰς ἐπιθέσεις εἰς διάστημα τριῶν μηνῶν, ἡ ἐντασις τῆς γερμανικῆς πιέσεως ἐπὶ τοῦ συμμαχικοῦ μετώπου ἤρχισε καταπίπτουσα, ὁ κίνδυνος τῆς διασπάσεως τοῦ μετώπου τούτου ἢ τῆς καταλήψεως τῶν Παρισίων ἀπετράπη τὸν δὲ Ἰούλιον ἤρχισεν ἡ ἀντεπίθεσις τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων, ἐνισχυθέντων ἐπαρκῶς καὶ ἐν σπουδῇ διὰ τῶν ἀμερικανικῶν.

Οἱ Γερμανοὶ δὲν εἶχον συγκεντρώσει, ὡς ὑπετίθετο, ὅλας τὰς δυνάμεις εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον, διότι ἀπασχολοῦν αὐτοὺς, εἰς τὴν Ρωσίαν, στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀποβλέπουσαι εἰς πολιτικούς σκοποὺς. Προσεπάθουν νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς μὲν τὴν Φινλανδίαν τὴν πολιτικὴν τῆς ἀνεξαρτησίας ὑπὸ κυβέρνησιν τῆς ἀρεσκείας των, εἰς δὲ τὴν Οὐκρανίαν τὴν συνομολογηθεῖσαν εἰρήνην (9 Φεβρ. 1918 ν.ῃ.) καὶ τὴν εἰς τὴν ἀρχὴν παρμιονίαν τῆς οὐκρανικῆς κυβερνήσεως μετὰ τὴν

οποίαν είχαν διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην ταύτην, ἀποκλειομένων τῶν μπολσεβίκων στοιχείων. Εἰς τὴν Ρωσίαν, ὅχι μόνον δὲν ἐξεκένουν τὴν Λιβονίαν, Κουρλανδίαν καὶ Ἑσθονίαν, ἀλλὰ καὶ ὑπέβαλλον τὴν κίνησιν πρὸς συγκρότησιν τῶν βαλτικών ἐπαρχιῶν εἰς αὐτόνομα καὶ ἀνεξάρτητα κράτη. Προετοίμαζον δὲ καὶ ἐκστρατεῖαν κατὰ τῆς Πετροπόλεως καὶ τῆς Μόσχας, μὴ ἔχοντες ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν μπολσεβίκικὴν κυβέρνησιν μετὰ τὴν ὁποίαν εἶχον συνομολογήσει τὴν εἰρήνην τῆς 3 Μαρτίου 1918 (ν. ἡ.) Εἰσχωροῦντες εἰς τὸ ρωσικὸν καὶ οὐκρανικὸν ἔδαφος, εἴτε πολεμικῶς εἴτε καὶ εἰρηνικῶς, κατόπιν συμφωνιῶν μετὰ τοὺς μπολσεβίκους, ἔφθασαν μέχρις Ὀδησσοῦ καὶ Σεβαστοπόλεως τὰς ὁποίας καὶ κατέλαβον. Πλὴν τούτου κατέλαβον καὶ τὴν Ρουμανίαν μετὰ τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν εἰρήνην τὴν 7 Μαΐου 1918 (ν. ἡ.)

Διαρκούσης τῆς γερμανικῆς ἐπιθέσεως εἰς τὸ γαλλικὸν μέτωπον, ὁ κόμης Τσερνὶν εἰς δηλώσεις του δημοσίας ἀνακοινῶναι πρότασιν διαπραγματεύσεων γενομένην ἀπὸ τὸν κ. Κλεμανσώ, ὁ ὁποῖος σπεύδει νὰ διαψεύσῃ τὸ γεγονός, καὶ κατόπιν τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Τσερνὶν ἀποκαλύπτει ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, διαβιβασθεῖσαν δια τοῦ πρίγκηπος Σίξτου τῶν Βουρβόνων, ἀδελφοῦ τῆς αυτοκρατορίας. Εἰς ἀπάντησιν, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας τηλεγραφεῖ πρὸς τὸν Κάρολον βεβαίων αὐτὸν ὅτι οὐδέποτε ἀρφέβαλε περὶ τῆς πίστεώς του. Ἀλλ' ὁ κόμης Τσερνὶν παραιτεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ βαρὼνου Μπούριαν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῶν ἑξ πρώτων μηνῶν τοῦ 1918, ὁ ὑποβρύχιος στόλος τῆς Γερμανίας ἐξακολουθεῖ τὸ καταστρεπτικὸν του ἔργον, χωρὶς ὅμως νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἐλπίδας ὅσας ἐπ' αὐτοῦ ἐσθέρριζε τὸ γερμανικὸν ἐπιτελεῖον. Ἐξ ἄλλου, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ παραγωγικότης τῶν γερμανικῶν ναυπηγείων φαίνεται ἐλαττωμένη, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ καταστρεπτικότης τῶν ἀνθυποβρυχιακῶν μέσων τῶν Συμμάχων βαίνει αὐξοῦσα ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα. Παρὰ τὴν ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἐλάττωσιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ὑποβρυχιακοῦ πολέμου, σημειοῦται καὶ αὐξήσις παραγωγῆς πλοίων εἰς τὰς συμμαχικὰς χώρας, βοηθουμένης κυρίως εἰς τοῦτο ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τῶν ὁποίων ἡ συμβολὴ ὑπῆρξεν ἀνεκτίμητος. Τὸν Μάϊον 1918 διὰ πρώτην φοράν ἡ ναυπήγησις συμμαχικῶν πλοίων ὑπερβαίνει τὴν βύθισιν τοιούτων. Ἐτερον δὲ αξιοσημείωτον γεγονός ἐἴνε ὅτι παρ' ὅλα τὰ ὑποβρυχία καταρτίσθη νὰ μεταβιβασθοῦν ἐξ Ἀμερικῆς εἰς Εὐρώπην στρατεύματα ὑπερβαίνοντα τὸ ἑκατομμύριον ἀνδρῶν μετὰ ἀπολείας ἐκ τῶν ὑποβρυχίων μὴ ἀνερχομένης εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας ἑκατοντάδας. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ δια-

συμμαχικὴ οἰκονομικὴ ἐπιτροπὴ εἰς Παρισίους κανονίζει τὸ ζήτημα τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ναυπηγουμένων πλοίων μεταξὺ τῶν συμμάχων κρατῶν.

Παράλληλως πρὸς τὴν ἐξασφαλισθεῖσαν ἀμερικανικὴν ἐπικουρίαν εἰς ἀνδρας, εἰς χρήμα, εἰς παντοειδῆ ἐφόδια, εἰς τροφίμα καὶ εἰς πλοῖα, οἱ Σύμμαχοι διαπραγματεύονται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καὶ τὴν ἐπίτευξιν ἰαπωνικῆς βοηθείας, τοῦτο μὲν εἰς τὴν Σιβηρίαν κατὰ τῶν μπολσεβίκων καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν κατὰ τῶν Γερμανῶν ὁμοῦ καὶ τῶν μπολσεβίκων, τοῦτο δὲ εἰς τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης, ἵνα δυνηθοῦν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀπασχολήσονται τὰ γερμανικὰ στρατεύματα τὰ δρῶντα ἐν Ρωσίᾳ καὶ νὰ παρεμποδίσουν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταφερθοῦν εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως ἐλευθερώσονται τὰ εἰς τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης ἰδικὰ τῶν στρατευμάτων καὶ μεταφέρουν αὐτὰ εἰς τὸ δυτικόν.

Αἱ διαπραγματεύσεις ὅπως αὗται δὲν κατέληξαν εἰς εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα, τῆς ἰαπωνικῆς κυβερνήσεως μὴ στεργούσης νὰ παρεμβῇ εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον ἴδια συμφέροντα τῆς Ἰαπωνίας θὰ τὴν ἐξηνάγκαζον πρὸς τοῦτο. Τὸ μόνον ὅπερ ἐπετεύχθη ἦτο ἡ ἀπόβασις ἰαπωνικοῦ στρατοῦ εἰς Βλαδιβοστόκ. Ἀλλ' ἡ ἰαπωνικὴ κυβέρνησις δηλώνει εἰς τὴν ρωσικὴν ὅτι ἡ ἀπόβασις αὕτη ἔγινε διὰ λόγους καθαρώς τοπικούς. Ἡ Ἰαπωνία συνησθάνετο ὅτι δὲν ἐκινδύνευεν αὕτη ἐκ μέρους τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας, καὶ ὅτι θὰ ἦτο μάταιον νὰ ἐμπλακῇ εἰς πόλεμον πρὸς ταύτην.

Ἡ ἐσωτερικὴ καὶ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν αὐστριακῶν χωρῶν καθίσταται ὁμημέραι πλέον ἀνησυχητικὴ διὰ τὴν κυβέρνησιν. Ἐπισιτιστικαὶ ἀνωμαλῖαι ἐνισχύουν τὰς ἀπενεργίας καὶ λαϊκὰς ἐξεγέρσεις. Στρατιωτικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἡ Αὐστρία εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ὑποχέριος εἰς τὴν γερμανικὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν, ἀδύνατος δὲ καθίσταται εἰς αὐτὴν πᾶσα ἀνεξάρτητος πολιτικὴ ἐνέργεια καὶ οἰαδήποτε πολεμικὴ ἐπιχείρησις ἀνευ γερμανικῆς ἐπικουρίας. Ἐκ τούτου προέρχονται ἀποτιμῆσαι τῶν νέων αὐστριακῶν ἐπιθέσεων εἰς τὸ ἰταλικὸν μέτωπον. Αἱ χωριστικαὶ τάσεις τῶν λαῶν τῆς Αὐστρίας ἐκδηλώνονται καθ' ἡμέραν ζωηρότεραι, ἐνισχυόμεναι παντοιοτρόπως ὑπὸ τῶν Συμμάχων.

Ὅσο ἐξασθενίζει ἡ Αὐστρία ὡς κράτος, τοσούτω μᾶλλον, κατὰ τὰ ἐπσημα ἀνακονθέντα τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν, συσφίγγονται οἱ δεσμοὶ τῆς μετὰ τὴν Γερμανίαν, ἐνῶ κατ' ἀλήθειαν ὑπετάσσετο ὁλοκληρωτικῶς τὴν γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν. Ἡ νέα συνθήκη συμμαχίας μεταξὺ τῶν δύο κεντρικῶν Δυνάμεων εἶναι κατ' οὐσίαν καθυπόταξις τῆς διαδικτικῆς μοναρχίας εἰς τὴν Γερμανίαν ἢ ἀπορρόφησις ἐκείνης ὑπὸ ταύτης, γεννᾷ δὲ δυσφορίαν ἐν Οὐγγαρίᾳ κατὰ τοῦ γερμανοφλοῦ κόμητος Τίσζα,

τοῦ ἐνισχύοντος τὸν μέχρις ἐσχάτων πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Γερμανίας.

Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Γερμανίαν παρατηρεῖται ἀσυνήθης δυσφορία κατὰ τοῦ πολέμου, τοῦ ὁποίου ἡ παράτασις δὲν φαίνεται προσιωπιζομένη τελικὴν νίκην. Ἀρχίζουσιν, εἰς τὸ ναυτικὸν ἰδίως, νὰ ἐκδηλώνονται τάσεις ἀπειθαρχίας. Ἐκφρασιν δημοσίαν καὶ ἐπίσημον τῆς τοιαύτης καταστάσεως τῶν πνευμάτων ἐμφανίζει ὁ λόγος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ἐνώπιον τοῦ Ράιχσταγ, καθ' ὃν ὁ κ. φὸν Κούλμαν ἀφ' ἑνὸς μὲν κολακεύει τοὺς πηγερμανιστὰς ἐνῶ συγχρόνως φαίνεται καὶ ὑποχωρητικὸς πρὸς τοὺς ὑποστηρίζοντας συμβιβαστικὴν εἰρήνην. Εἶναι καταφανὲς ὅτι δὲν πιστεύει πλέον εἰς τὴν δυνατότητα πλήρους νίκης τῆς Γερμανίας. Καὶ ἀναγκάζεται μὲν νὰ παραιτηθῇ κατόπιν τῶν δηλώσεων του, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τινος ναυάρχου, ὁπαδοῦ τῶν ἄκρων, ἀλλ' ἡ ἀνησυχητικὴ κατάστασις ἥτις ἐπροκάλεσεν αὐτὰς δὲν ἔπαυσεν ὑφισταμένη.

Τὴν 15 Ἰουλίου (ν. ἡ.) ἡ ἐπανάληψις τοῦ βομβαρδισμοῦ τῶν Παρισίων διὰ τηλεβόλων μεγάλης ὀγκῆς προσημαίνει νέαν ἐπίθεσιν, ἴσως τελικὴν.

Τὴν 18 Ἰουλίου (ν. ἡ.) ἀντεπίθεσις τῶν Συμμάχων ἐξανγκάζει τοὺς Γερμανοὺς εἰς ὑποχώρησιν. Οἱ Γερμανοὶ εἶχον φθάσει εἰς 70 χιλιόμετρον ἀπόστασιν ἀπὸ τοὺς Παρισίους, ἤλπιζον δὲ νὰ κερδίσουν ἀκόμη 15—20 χιλιόμετρα πρὸς νότον τῆς Μάγχης καὶ νὰ φθάσουν εἰς ἀπόστασιν ὁπόθεν διὰ συστηματικῶν ἐντόνων βομβαρδισμοῦ θὰ κατελαμβάνετο ἡ πόλις, μέλλουσα νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐχέγγυον ἀνάλογον μετὰ τὴν κατεχομένην βόρειον Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον, πρὸς ὑπαγόρευσιν ὅρων εἰρήνης αὐστηρῶν εἰς τοὺς Συμμάχους. Ἐκτοτε ἀρχίζει ἡ ὑποχώρησις τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων τακτικὴ καὶ σταθερά. Ὁ ἀντίκτυπος ταύτης ἐπὶ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρατευμάτων ξηρὰ καὶ θαλάσσης, καθίσταται ὁμημέραι φανερότερος. Σημεῖα ἐξαντλήσεως καὶ ἀνυποταξίας ἐμφανίζονται εἰς τὸν στρατόν.

Ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι τῆς Γερμανίας κλονίζονται ἐπικινδύνως, ἡ ἐσωτερικὴ τῶν ἐξάντλησις προηγείται τῆς τοῦ στρατεύματος καὶ κανονίζει αὐτὴν.

Ἡ Γερμανία, ἐξασθενίζουσα ἐσωτερικῶς καὶ μὴ ἔχουσα νὰ ἀντιτάξῃ ἀρκετὰ στρατεύματα διὰ νὰ ἰσοφαρίσῃ τὰ καθ' ἡμέραν ὀγκούμενα ἀμερικανικὰ, συναισθάνεται ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ πλέον τὸν ἐχθρὸν μετὰ ἐλπίδα ἔστω καὶ καμειῖας νίκης, προσπαθεῖ δὲ μόνον νὰ ἀποφύγῃ τὸν ὄλεθρον. Αἱ ἀνάγκαι τὴν πιέζουν πανταχόθεν, οἱ σύμμαχοί τῆς εἰς τὴν Ἀνατολὴν νικῶνται καὶ ζητοῦν ἀνακωχὴν, ἐπιφέροντες οὕτω καίριον πλῆγμα εἰς τὴν πολεμικὴν θέσιν τῆς Γερμανίας. Ἡ Αὐστρία διὰ τοῦ βαρὼνου Μπούριαν κάμνει, διὰ διακοινώ-

σεως πρὸς τοὺς ἐμπολέμους καὶ οὐδετέρους, προτάσεις περὶ ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων εἰς οὐδέτερον ἔδαφος. Ἡ Γερμανία προσπαθεῖ νὰ συνάψῃ χωριστὴν εἰρήνην μετὰ τὸ Βέλγιον. Τῶν Συμμάχων αἱ ἀπαντήσεις εἶναι ἀρνητικαί.

Τὴν 30 Σεπτεμβρίου (ν. ἡ.) ἡ Βουλγαρία συνάπτει ἀνακωχὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἡ δὲ Τουρκία τὴν 30 Ὀκτωβρίου εἰς Μοῦδρον. Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἐπικρατοῦν ὁριστικῶς αἱ χωριστικαὶ τάσεις, ὁ δὲ στρατός τῆς διαλύεται κυριολεκτικῶς, οὕτως ὥστε τὴν 2αν Νοεμβρίου συνάπτει καὶ αὕτη ἀνακωχὴν. Ἡ Γερμανία ἀπομένει μόνῃ ἀπέναντι τῶν Συμμάχων, ἀγωνιζομένη ἀκόμη, παρὰ τὰς ἐσωτερικὰς τῆς ἀνωμαλίας, τὰς λιτοταξίας καὶ ἀνταρσίας τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ. Οἱ χριτικοὶ κατακρίνουν τὴν Γερμανίαν ἀ') ὅτι ἀφῆκεν εἰς τὴν Ρωσίαν δυνάμεις ποῦ θὰ ἐπέφερον τὴν νίκην, μεταβιβαζόμεναι εἰς τὰ δυτικὸν μέτωπον κατὰ τὰς ἐπιθέσεις τοῦ 1918, β') ὅτι ὁ στρατηγὸς Λούδενдорφ ἔκαμε τὴν 15 Ἰουλίου ἐπίθεσιν χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ τί θὰ συνέβαινε, ἐὰν ἡ ἐπίθεσις αὕτη, ἦν ἐγνώριζεν ὡς τελευταίαν, ἀπετύγχανε.

Τὰ ἐδάφη τῆς Αὐστρίας, Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας κατακλύζονται ὑπὸ τῶν Συμμάχων. Εἰς τὴν Βουλγαρίαν παραιτεῖται ὁ Φερδινάνδος. Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἐγκαθίσταται δημοκρατία. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν κατεχομένων γαλλικῶν καὶ βελγικῶν χωρῶν ἐκκενοῦται ὑπὸ τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων.

Ὁ πόλεμος εἶχε τελειώσει. Τὴν 11 Νοεμβρίου καὶ οἱ Γερμανοὶ ὑπογράφουν τὴν ἀνακωχὴν.

Προηγήθησαν ὁμως ταύτης ἀπὸ τῆς 4 Ὀκτωβρίου (ν. ἡ.) διπλωματικαὶ συζητήσεις δι' ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων μεταξὺ τοῦ νέου Γερμανοῦ καγκελαρίου καὶ τοῦ προέδρου Οὐίλσονος. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κόμητος Χέρτλινγκ εἶχε διορισθῇ καγκελάριος ὁ πρίγκηψ Μάξ τῆς Βάδης.

Τὴν 4ην Ἰουλίου ὁ Οὐίλσον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐορτασθείσης ἐν Ἀμερικῇ μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς δὲ τὰ Σύμμαχα κράτη τῆς Εὐρώπης μετ' ἀγωνιώδους προσδοκίας ταχίστης ἀποστολῆς ἀμερικανικῶν ἐπικουριῶν πρὸς τελικὴν ἐπικράτησιν, ἐξεφώνησεν ἀξιοσημείωτον λόγον περὶ τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης, μὴ δεχόμενος συμβιβασμοὺς ἀλλὰ προτείνων ὁριστικὰς λύσεις. Ἐξῆρσε πρὸ πάντων τὴν ἀνάγκην τῆς καταργήσεως πάσης «αὐθαιρέτου ἐξουσίας» καὶ τῆς ὁργανώσεως μονίμου εἰρήνης διὰ τὸ μέλλον. Τὸν Σεπτέμβριον ἐκφωνεῖ νέον λόγον ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων. Οἱ Γερμανοὶ ἐκτοτε συνησθάνθησαν ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ προέλθουν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὸν μέλλοντα νὰ ἐπιφέρει τὴν νίκην τῶν Συμμάχων ἀμερικανικὸν παράγοντα, παρὰ μόνον ἐὰν συνεμορφώοντο πρὸς τὰς ἐξ Ἀμερικῆς ὑποδείξεις περὶ καταλύ-

σεως του αυταρχισμού. Καί αυτός ο αυτοκράτωρ Γουλιέλμος και αυτοί οι παγγερμανιστάι είχαν πεισθή βαθμηδόν και κατ' ολίγον περί της ανάγκης ταύτης. Ἐξ ἄλλου τὸ διασυμμαχικὸν ἐργατικὸν συνέδριον τοῦ Λονδίνου ἀποδέχεται ῥητῶς τοὺς 14 ὅρους τοὺς προταθέντας ὑπὸ τοῦ Οὐίλσονος. Πανταχόθεν τὰ πράγματα ὠθοῦντο πρὸς τὴν εἰρήνην. Μετὰ τὴν Αὐστρίαν καὶ Τουρκίαν καὶ ἡ Γερμανία ἀπεφάσιζε τέλος νὰ ζητήσῃ ἀνακωχὴν προτείνουσα, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν συμμάχων τῆς, διαπραγματεύσιν ἀμέσων εἰρήνης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν 14 ὁρῶν καὶ τῶν ἄλλων διακοινώσεων τοῦ Οὐίλσονος. Οὕτως ὥστε, ὅταν εἰς τὰς ἀπαντήσεις του πρὸς τὰς Γερμανικὰς διακοινώσεις περὶ ἀνακωχῆς ὁ Οὐίλσον ἐτόνιζεν ἐπιμόνος, ὅτι πρὸ πάσης ἀνακωχῆς ἦτο ἀπαραίτητον ὅπως τὸ γερμανικὸν κυβερνητικὸν σύστημα μεταβληθῇ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ ὅτι ἡ διαπραγματεύσις θὰ διηκολύνετο. Ἐὰν τὸ πολίτευμα ἐγίνετο συνταγματικόν, τὸ ἔδαφος ἐν Γερμανίᾳ ἦτο κατὰ πάντα ἑτοιμον πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος. Αἱ ἀμερικανικαὶ δηλώσεις ἀπλῶς ἐπετάχον τὴν ἐξέλιξιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων εἰς τὴν χώραν ταύτην. Αἱ δημοκρατικαὶ ἐκδηλώσεις λαμβάνουν πλέον καθαρῶς ἐπαναστατικὸν χαρακτήρα, ὁ δὲ Κάιζερ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν καταφεύγει εἰς Ὀλλανδίαν, ὅπου καὶ παραιτεῖται τοῦ θρόνου.

Σχηματίζεται προσωρινὴ δημοκρατικὴ κυβέρνησις ὑπὸ τοῦ Ἐμπερτ. Ὁμοίως παραιτᾶται καὶ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, καὶ ὅλοι οἱ βασιλεῖς καὶ πρίγκιπες τῶν γερμανικῶν κρατῶν, μεταβαλλομένων, ὡς καὶ ἡ Αὐστρία, εἰς δημοκρατικά, μέλη ἐνιαίας γερμανικῆς δημοκρατίας.

Ἡ εἰδησις τῆς ἀνακωχῆς ἐωρτάσθη ὑπὸ τῶν λαῶν, ἐμπολέμων καὶ μὴ, μετ' ἀκράτου ἐνθουσιασμοῦ ὡς τερατισμοῦ τῶν μακροχρονίων δεινῶν τοῦ πολέμου, καὶ ὡς ἑναρξίς νέας εὐτυχστερας ἐποχῆς.

Τὰ προεόρτια τῶν διαπραγματεύσεων τῆς εἰρήνης ἐγκαινιάζονται διὰ τῆς ἀφίξεως εἰς Παρίσι τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Οὐίλσονος συνταγματάρχου Χάους. Κατὰ Δεκέμβριον φθάνει εἰς Παρίσι καὶ αὐτὸς ὁ Οὐίλσον γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτός. Οἱ Σύμμαχοι τῆς Συνεννόσεως, Ἀγγλία, Γαλλία καὶ Ἰταλία συνέρχονται εἰς τὸ Λονδίνον πρὸς κατάστροφιν τῶν σχεδίων τῶν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης. Μετὰ τοῦτο διεξάγονται ἐκλογαὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καθ' ἃς ἐπιτυγάνει ὁ συνασπισμὸς τῶν συντηρητικῶν καὶ τῶν φιλελευθέρων φίλων τοῦ Λόυδ Τζώρτζ.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ οἰκτρὰ οἰκονομικὴ δυσπραγία εἰς ὅλα μὲν τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, ἐμπόλεμα καὶ οὐδέτερα, ἰδιαίτητα δὲ εἰς τὰ ἡττηθέντα καὶ διατελούντα ἐν ἀποκλεισμῷ, δὲν ἐξηφανίσθη ὡς διὰ μαγείας κατόπιν τῆς ἀνακωχῆς, ἐγεννήθη ὅμως ἡ ἐλπίς ὅτι συνομολογου-

μένης τὸ ταχύτερον τῆς εἰρήνης, θὰ ἀποκαθίσταντο τὰ πράγματα εἰς τὴν προτέραν ὁμαλότητα. Διὸ καὶ πάντων ἡ προσοχὴ ἐστράφη πρὸς τὸ μέλλον νὰ συγκληθῇ συνέδριον τῆς εἰρήνης, προητοιμάζετο δὲ πυρετωδῶς ἡ σύγκλησις του.

Διαπραγματεύσεις εἰρήνης, ἐπαναστάσεις καὶ εἰρηνοπόλεμος.

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ἰανουαρίου 1919 ἀρχίζουν αἱ ἐπίσημοι διαπραγματεύσεις τῆς εἰρήνης, διεξαγόμεναι ἐν συνδιασκέψει εἰς τοὺς Παρίσιους. Ἡ προσοχὴ ὅλου τοῦ κόσμου εἶνε συγκεντρωμένη ἐπὶ ἑξ μῆνας εἰς τὴν πόλιν αὐτήν. Ὅλοι περιμένουν κατὰ τὸ μέγα συνέδριον. Παράλληλως δὲ μὲ τὰς διαπραγματεύσεις συνεχίζεται, παρὰ τὴν ἀνακωχὴν, κατὰστάσις εἰρηνοπολέμου μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐπαναστάσεων ἐθνικῶν ἢ κοινωνικῶν. Ἡ περίοδος αὕτη τοῦ ἀνευ ἐπισήμων πολέμων διεθνοῦς σάλου ἐξακολουθεῖ ἕως σήμερα, καὶ ἄγνωστον πότε θὰ λήξῃ.

Δύο ἐντονοὶ ἐπιρροαὶ ἡσκήθησαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπὶ τῶν λαῶν καὶ ἐθνῶν τοῦ κόσμου, ἡ ἐπιρροὴ τῆς μολοσεβικῆς Ρωσίας καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν λόγων τοῦ Οὐίλσονος. Ἐνισχύθησαν ἐκ τούτων ἡ τάσις πρὸς κοινωνικὴν ἐπανάστασιν εἰς ὅλα τὰ κράτη, καὶ ἡ τάσις πρὸς ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν ὑποδούλων ἢ ὑπὸ κηδεμονίαν ἐθνῶν.

Οὕτω σημειώνεται χωριστικὴ τάσις τῶν Καταλανῶν ἐναντίον τῆς Ἰσπανίας, ἔντασις τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰρλανδῶν κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ἰνδικὰ κινήματα κατὰ τῆς αὐτῆς Ἀναμέως καταπιγόμενα διὰ βιαίων μέσων, αἰγυπτιακὴ ἐπανάστασις κατὰ τοῦ ἀγγλικοῦ προτεκτοράτου, κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις εἰς τὴν Βαυαρίαν καὶ Οὐγγαρίαν, ἀναβρασμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοῦ βιαίως διὰ ξένης δυνάμεως ἐγκατασταθέντος τυράννου ἐμφανιζομένου ὡς ὁργάνου τῶν ξένων, κίνημα ἀνεξαρτησίας τῆς Κορέας κατὰ τῆς Ἰαπωνίας, ἀγὼν πολεμικὸς τοῦ Ἀφγανιστάν κατὰ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Συρίας κατὰ τῆς Γαλλίας, ἐπαναστατικὸς ὁργασμὸς τῆς Τριπολίτιδος καὶ Ἀλβανίας κατὰ τῆς Ἰταλίας, ἐκστρατεία τῶν Γερμανῶν κατὰ τῶν Βαλτικῶν ἐπαρχιῶν, πόλεμος τῶν Γερμανῶν καὶ Πολωνῶν, τῶν Πολωνῶν καὶ Τσεχοσλοβάκων, τῶν Πολωνῶν καὶ Οὐκρανῶν, τῶν Ρουμάνων κατὰ τῶν Οὐγγρῶν, τούτων κατὰ τῶν Τσεχοσλοβάκων καὶ οὕτω καθέξῃς. Ἐπίσης σημειώνεται καὶ ἀγὼν πάντων κατὰ τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας.

Ἡ Συνδιάσκεψις τῆς εἰρήνης ἤρχισε τὰς ἐργασίας της χωρὶς πλήρη προσυνεννόησιν μεταξὺ τῶν νικητῶν. Τὰ πρὸς λύσιν ζητήματα ἦσαν δύσκολα, ποικίλα καὶ περίπλοκα, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μετεχόντων εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν κρατῶν πολὺ μεγάλος. Τὴν προέχουσιν θέσιν ἔχει ὁ πρόεδρος Οὐίλσον, συγκεντρῶν τὴν προσοχὴν καὶ τὸν σεβασμὸν ὅλων. Ἀλλὰ μετὰ

τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν πρώτων ἡμερῶν ἤρχισαν νὰ ἐμφανίζονται αἱ δυσκολίαι, δυσκολίαι καὶ ὡς πρὸς τὴν μέθοδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀντικρουμένων συμφερόντων. Αἱ πέντε μεγάλαι Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἡμιπορούσαν, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ κ. Κλεμανσώ, νὰ κανονίσουν τὴν τύχην τοῦ κόσμου χωρὶς νὰ συμβουλευθῶν τὰς ἄλλας, παρεχώρησαν μέσα εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τοῦ συνεδρίου, θέσιν ὅπως δευτερεύουσας εἰς τὰ μικρὰ κράτη (puissances à intérêts particuliers) καὶ τὰ κατέταξαν ὅλα εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐγίνοντο διακρίσεις μεταξὺ αὐτῶν. Ἐκ τούτου προεκλήθησαν δυσσεβέσκειαι. Κατόπιν ἐγεννήθησαν δυσσεβέσκειαι ἀπὸ τὴν ιδέαν περὶ διεθνοποιήσεως τῶν γερμανικῶν ἀποικιῶν καὶ τῆς, δυνάμει ἐντολῶν τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν, διοικήσεώς των. Τὰ διάφορα κράτη ὑποβάλλουν τὰ αἰτήματά των. Ὁ στρατάρχης Φὸς καταθέτει τὴν ἐκθεσίν του περὶ τῶν ἐπιβλητέων στρατιωτικῶν ὁρῶν. Ἐπειδὴ τὰ ἐδαφικὰ ζητήματα δὲν εἶχον μελετηθῇ ἐπαρκῶς, ἀπεφασίσθη ἡ ἀποστολὴ διαφόρων ἀνακριτικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τόπου, εἰς Πολωνίαν καὶ ἄλλαχού, πρὸς ἐξακριβώσιν τῶν πραγμάτων. Ἐνεκα τῆς μὴ ὀριμάνσεως τῶν ἐδαφικῶν ζητημάτων καὶ ἔνεκα τῆς ἰδεολογικῆς ἐπιμονῆς τοῦ Οὐίλσονος, κατέγινε πρῶτον ἡ Συνδιάσκεψις μὲ τὴν Κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἐθνικὰ πάθη, ἐκ τῆς μὴ ἀμέσους λύσεως τῶν ἐδαφικῶν ζητημάτων ἐκτραχύνονται. Ἐν γένει παρατηρεῖται μεγάλῃ ἀνησυχία, εἰς τοὺς γαλλικοὺς ἰδία κύκλους, διὰ τὸν γερμανικὸν κίνδυνον, ὡς νὰ μὴ εἴχε νικηθῇ ἡ Γερμανία.

Τόσον εἶχον κάμει κατάχρησιν τοῦ ὅρου «γερμανικὸς μιλιταρισμὸς» οἱ Σύμμαχοι, τόσον εἶχον ἐπιμεινῇ εἰς τὴν καταστροφὴν του, ὥστε ὅταν ἐξέλιπε καὶ ἀντελήφθησαν ὅτι μετ' αὐτοῦ δὲν εἶχεν ἐκλείψει καὶ ἡ Γερμανία, ἀλλὰ τοῦναντίον ὁργάνωνετο ἐπὶ νέων βάσεων, κατελήφθησαν ὑπὸ τρόμου διὰ τὸ μέλλον. Τὸ γαλλικὸν σχέδιον περὶ κατακερματισμοῦ τῆς Γερμανίας εἰς πολλὰ κρατίδια ἀπεδείχθη εὐσεβὴς πόθος. Ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Λόυδ Τζώρτζ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς του τὸν Δεκέμβριον 1918 περὶ τιμωρίας τοῦ Γουλιέλμου Β' καὶ πληρωμῆς τῶν δαπανῶν τοῦ πολέμου ὑπὸ τῆς Γερμανίας, ἀποδεικνύετο χίμαιρα. Ἐσωτερικαὶ δυσσεβέσκειαι ἐγεννῶντο ἐπίσης ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακωχὴν νὰ ἀποστρατευθῶν τὰ ἐμπόλεμα κράτη. Ἡ Ἀγγλία, κατ' ἐπισήμους δηλώσεις, εἶχεν ἀνάγκην νὰ κρατῇ ὑπὸ τὰ ὅπλα 900.000 στρατοὺ διὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον μεταξὺ ἀνακωχῆς καὶ εἰρήνης. Κατὰ μείζονα λόγον ἡ Γαλλία δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποστρατευθῇ ἐντελῶς. Ἡ μὴ ἀνακοινώσις τῶν λεπτομερειῶν τῶν διαπραγματεύσεων, ὡς καὶ ἡ παράτασις αὐτῶν συνετέλεσαν ἐπίσης εἰς τὴν ἀνησυχίαν τῆς δημοσίας

γνώμης. Ἀφοῦ ἐπὶ τρεῖς μῆνας παρεπέμποντο ὅλα τὰ ζητήματα εἰς διαιτητὰς καὶ ἐπιτροπὰς, τὸν τέταρτον μῆνα οἱ πρωθυπουργοὶ τῶν τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ ὁ πρόεδρος Οὐίλσον συνέρχονται κατ' ἰδίαν εἰς ἀνώτατον συμβούλιον, μὴ συμβουλευόμενοι πλέον κανένα. Κατελήφθησαν ὑπὸ μεγάλης σπουδῆς πρὸς λύσιν ὅλων τῶν ζητημάτων. Τὴν σπουδὴν ταύτην ἐγέννησεν ἡ ἐπανάστασις τῶν Σταυράκων ἐν Βαυαρίᾳ καὶ ἡ ἐπικράτησις σοβιετικῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Οὕτως, ἀφοῦ ἐργάσθη ἡ Συνδιάσκεψις ὡς βουλὴ ἀντιπροσώπων, ἤρχισε τώρα νὰ ἐργάζεται ὡς ἐπιτροπὴ δημοσίας σωτηρίας.

Ἡ Ἰαπωνία δυσσεβεῖται διὰ τὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν θέλει νὰ τῆς ἐπιβάλλῃ ἡ Συνδιάσκεψις κατ' εἰσηγησιν τοῦ Οὐίλσονος, περὶ ἀποδόσεως τοῦ Κιάου-Τσάου εἰς τὴν Κίναν.

Οἱ Ἰταλοὶ ἀντιπρόσωποι, δυσηρεστημένοι κατὰ τοῦ Οὐίλσονος διὰ τὰς δηλώσεις του περὶ Φιοῦμε καὶ Δαλματίας, ἀποχωροῦν παταγωδῶς ἀπὸ τὴν Συνδιάσκεψιν καὶ φεύγουν εἰς τὴν Ἰταλίαν, οἱ δὲ Γερμανοὶ ἐπιχαίρουν διὰ τὴν ἀρχὴν διασπάσεως τῶν Συμμάχων. Ὅλοι ζητοῦν εἰρήνην «δικαίαν καὶ διαρκή», ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοιαύτης εἰρήνης δὲν συμφωνοῦν ὡς πρὸς τοὺς ὅρους. Ἐν τῷ μεταξὺ διαδίδονται φήμει περὶ ἀγγλο-γαλλο-ἀμερικανικῆς συμμαχίας κατὰ τῆς Γερμανίας.

Τέλος ἔρχονται οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Γερμανίας εἰς Βερσαλλίας καὶ οἱ τῆς Αὐστρίας εἰς Ἅγιον Γερμανόν, ἐπιδίδονται δὲ εἰς αὐτοὺς χωριστὰ οἱ ὅροι τῆς εἰρήνης καὶ ἀρχίζουν αἱ ἔγγραφαι δι' ὑπομνημάτων συζητήσεις, καὶ αἱ συνήθειες παρελκύσεις τῶν ἡττημένων διὰ νὰ ἐπιτύχουν ὀλιγώτερον αὐστηροὺς ὅρους. Τὴν 28 Ἰουνίου (ν. ἡ.) ὑπογράφεται ἡ εἰρήνη μὲ τὴν Γερμανίαν, ἀνευ διατυπώσεων καὶ πανηγυρισμῶν. Εἰς τὴν ψυχὴν ὅλων ἐπικρατεῖ κάποια ἀπογοήτευσις, καὶ οὐδαμῶς ἐμφανίζεται πάλιν ἡ ἄδολος ἐκείνη χαρὰ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακωχῆς. Ὁ Οὐίλσον ἀπέρχεται εἰς Ἀμερικὴν μὲ μειωμένην τὴν ἐπιβολὴν του ἐν Εὐρώπῃ, διότι συνετέλεσεν εἰς ὑπογραφὴν εἰρήνης συμβιβαστικῆς καὶ ὄχι ἀπολύτως κατακτητικῆς.

Ὁ Ἀγγλὸς πρωθυπουργὸς δὲν χαίρει τὴν ὁμόθυμον ὑποστήριξιν τῆς δημοσίας γνώμης τῆς χώρας του, μολονότι κατὰ τοὺς Γάλλους ἡ Ἀγγλία ἔλαβε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος. Ὁ Γάλλος πρωθυπουργός, ὁ τόσον δημοφιλὴς κατὰ τὴν ἀνακωχὴν, χάνει καὶ αὐτὸς μέγα μέρος τῆς δημοτικότητός του, διότι δὲν ἐπέτυχε ὅσα ἐπερίμενεν ἡ δημοσία γνώμη. Κανείς δὲν ραίνεται εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν εἰρήνην καὶ πάντες τὴν κατακρίνουν, σοσιαλισταὶ καὶ ἐθνικισταὶ ὁμοίως, ἐξ ἀντιθέτων ἀπόψεων κρίνοντες τὰ πράγματα. Αἱ δοθεῖσαι λύσεις ὀνομάζονται νόθοι, καὶ ὑποστηρίζεται εἰς τοὺς συμμαχικοὺς κύκλους ὅτι ἐπεδείχθη ὑπερβολικὴ

πρὸς τοὺς ἡττημένους ἐπιείκεια ἢ τοῦναντιον ὑπερβολικὴ αὐστηρότης. Ἡ καταβύθισις ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ ναυάρχου τοῦ ἐν Σκάπα-Φλόου γερμανικοῦ στόλου καὶ ἡ καταστροφή τῶν ἐν Βερολίῳ γαλλικῶν σημαιῶν, ἐξεγείρουν τὴν κοινὴν γνώμην εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὸ μόνον ἀντιστάθμισμα διὰ τὰς ἀπογοητεύσεις αὐτὰς εἶναι ἡ εἰδήσις περὶ συνομολογήσεως ἀμυντικῆς κατὰ τῆς Γερμανίας συμμαχίας τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ἀμερικῆς, ἥτις ἐν τοσούτῳ μειώνει εἰς τὰ ὅμματα τοῦ ὑπολοίπου κόσμου τὴν ἀξίαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀποδεικνυομένης οὕτω ἀνικάνου νὰ προλάβῃ μὲλοντας πολέμους. Μόλις ἐκυρώθη ἀπὸ τὴν γερμανικὴν συνέλευσιν ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλίων καὶ ἡ σύμβασις περὶ στρατιωτικῆς κατοχῆς τῶν παραρτήσεων ἐπαρχιῶν, αἴρεται ὁ οἰκονομικὸς ἀποκλεισμός τῆς Γερμανίας.

Τῆς αὐστριακῆς εἰρήνης αἱ διαπραγματεύσεις συνεχίζονται. Εἰς Παρισίους εἶχε κληθῇ καὶ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία, ἡ ὁποία ὅμως ἀποπέμπεται εἰς τὰ ἴδια διὰ τὴν καθ' ὑπερβολὴν εὐγλωττον ὑποστήριξιν τῶν τουρκικῶν ἀπόψεων περὶ ἀκεραιότητος τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Μετά τὴν παραίτησιν τοῦ Σονίνο, ἐπὶ κυβερνήσεως Νίττι ἡ ἰταλικὴ πολιτικὴ γίνεται διαλλακτικώτερα καὶ τὰ ζητήματα Σμύρνης, Δωδεκανήσου καὶ Β. Ἡπείρου συζητοῦνται ἰδιαίτερος μετὰ Τσιτόνι καὶ Βενιζέλου, τὸ δὲ Ἀδριατικὸν μετὰ Ἰταλίας καὶ Γιουγκοσλαβίας ἀπ' εὐθείας.

Πλὴν τοῦ αὐστριακοῦ καὶ τοῦ τουρκικοῦ ζητήματος, εἰς τοὺς Παρισίους συζητοῦνται ἐπίσης οἱ ὅροι καὶ τῆς βουλγαρικῆς εἰρήνης, ἀφ' οὗ ἐγκατεστάθησαν τὴν 26 Ἰουλίου (ν. ἡ.) εἰς Νεῖγν οἱ Βούλγαροι ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν συνήθη τῶν τέχνην ἀνέλαβον προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς χώρας των, προσπαθοῦντες κυρίως νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν Ἀμερικὴν κατὰ τῆς ὁποίας δὲν εἶχον κηρύξει τὸν πόλεμον.

Τέλος ὑπογράφεται εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανὸν ἡ εἰρήνη μὲ τὴν Αὐστροίαν, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1919, διὰ τῆς ὁποίας ἀπαγορεύεται εἰς αὐτὴν ἡ ἐνωσις μὲ τὴν Γερμανίαν. Ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Σερβία ἀνέβαλον ἐπὶ τινὰ χρόνον τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης ταύτης, λόγῳ τῶν διατάξεων περὶ μειονοτήτων. Ἡ Γερμανία ἐξαναγκάζεται νὰ τροποποιήσῃ τὸ Σύνταγμα τῆς, ὡς ἀντιβαίνει εἰς τὸν ὅρον τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλίων περὶ ἀπαγορεύσεως ἐνώσεως τῆς Αὐστρίας μὲ τὴν Γερμανίαν. Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦ Φιούμπε δὲν ἐλύθη διὰ τῆς αὐστριακῆς συνθήκης, Ἰταλοὶ νασιοναλισταὶ ὑπὸ τὸν Δανούντιο καταλαμβάνουν στρατιωτικῶς τὸ Φιούμπε, περιπλέκοντες οὕτω τὴν κατὰστασιν. Ἐσθηρίχθησαν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ μόλις ἀρχίσασα συζήτησις εἰς τὴν ἀμερικανικὴν γερούσιαν περὶ τῆς συνθήκης τῶν Βερ-

σαλλίων καὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν θὰ καταδείξῃ ὅλην τὴν ἀντίδρασιν τῶν ὑπερισχυόντων ρεπουμπλικάνων κατὰ τῆς ὅλης πολιτικῆς τοῦ Οὐίλσονος, στρεφομένης καὶ κατὰ τῶν Ἰταλῶν ὡς πρὸς τὸ Φιούμπε. Δὲν ἠπατήθησαν εἰς τὰς προβλέψεις των, διότι ἡ ἀμερικανικὴ γερούσιαν δὲν ἐνέκρινε οὔτε τὴν γερμανικὴν συνθήκην ὅπως εἶχε, οὔτε τὴν ἀγγλο-γαλλο-ἀμερικανικὴν συμμαχίαν, ὃ δὲ Οὐίλσον, ὃ ὁποῖος καὶ ἠσθένησε σοβαρῶς, περιέπεσεν εἰς πλήρη ἀδυναμίαν νὰ ἀναμυγνύεται πλέον ἐνεργῶς εἰς τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης. Ἰσως νὰ συνετέλεσεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς γερούσιαν λήψιν τῶν ἀποφάσεων τούτων καὶ ὁ φόβος ἀμερικανικῶν περιπλοκῶν μὲ τὸ Μεξικὸν καὶ μὲ τὴν Ἰαπωνίαν.

Τὴν 27 Νοεμβρίου (ν. ἡ.) ὑπογράφεται εἰς Νεῖγν καὶ ἡ βουλγαρικὴ εἰρήνη. Ὁ κ. Βενιζέλος μετὰ δεκάμηνον ἀπουσίαν ἐξ Ἑλλάδος ἐπανέρχεται εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα τῆς πολεμικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας.

Ἐνεκα τῶν μεγάλων ἐσωτερικῶν ἀνώμαλῶν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ τῆς, μετὰ τὴν πτώσιν τῆς κοινωνιστικῆς κυβερνήσεως τοῦ Μπέλα Κούν, ἀδυναμίας τοῦ νὰ σχηματισθῇ στερεὰ κυβερνήσις, ἐπεβραδύνθησαν αἱ διαπραγματεύσεις τῆς εἰρήνης μὲ τὴν χώραν ταύτην. Μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἤτοι τὴν 4 Ἰουνίου 1920 (ν. ἡ.) ὑπεγράφη καὶ αὕτη ἡ συνθήκη.

Ὅστε ἀπομένει πλέον νὰ ὑπογραφῇ μόνον μία εἰρήνη, ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας.

Ὁ κατὰ τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας ἀκήρυκτος πόλεμος τῆς Εὐρώπης, βοηθουμένης ἐν μέρει καὶ ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ τὴν Ἀμερικὴν, ἤρχισε καὶ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον συμμετέχει καὶ ἡ Ἑλλάς, ὡς σύμμαχος τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως, ἀντικαθιστῶσα τὴν Ἰταλίαν ἀρνούμενην, ἴσως ἐξ ἀδυναμίας ἐσωτερικῆς ἢ ὑπολογισμοῦ, νὰ διαθέσῃ στρατεύματα πρὸς τοῦτο. Ἡ ἐπέκτασις τοῦ μολοσεβικισμοῦ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς νικητὰς τῶν Γερμανῶν ὡς κίνδυνος κοινωνικὸς καὶ κρατικὸς μέγιστος, καταπολεμεῖται δὲ μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα.

Τὴν θέσιν τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν Ρωσίαν λαμβάνουν οἱ Σύμμαχοι τῆς Συνεννοήσεως καταλαμβάνοντες ὅλας τὰς εἰς τὴν θάλασσαν σπουδαιότερας ἐξόδους τῆς Ρωσίας, εἰσχωροῦντες ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, ἐνισχύοντες καὶ ἀναγνωρίζοντες τὰ ἐκ τῆς Ρωσίας ἰδρυόμενα ἀνεξάρτητα κράτη, ἀποκλείοντες τὴν μεγάλην χώραν πανταχόθεν ὥστε νὰ τὴν ἐξαναγκάσουν εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῶν μολοσεβίκων, παρῶντες ὀργανωμένην βοήθειαν εἰς ἀνδρας, χρήμα καὶ ἐφόδια πρὸς ὅλα τὰ ἀντιδραστικά στοιχεία, προσπαθοῦντες νὰ περιώσουν αὐτὴν διὰ «ὕγειονομικῆς ζώνης» ἢ «συρματο-

πλέγματος» κρατῶν περιοίκων, συνεννοουμένων πρὸς τοῦτο ἐναντίον τῆς.

Οὕτω, μετὰ τὴν, καὶ διαρκούντος τοῦ πολέμου, ἀναγνώρισιν τῆς Φινλανδίας, Πολωνίας καὶ τῶν ἐν Σιβηρίᾳ ἀναλαβόντων κατὰ τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως Τσεχοσλοβάκων, ὡς αὐτοπαράκτων ἔθνῶν, ἀναγνωρίζουν καὶ τὴν οὐκρανικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν σύστασιν κρατῶν Γεωργίας καὶ Ἀζερμπεϊτζάν εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ κρατῶν Λιθουανίας καὶ Λατβίας, περὶ τὸν φινλανδικὸν κόλπον. Προσπαθοῦν τὰ κράτη ταῦτα οἱ Σύμμαχοι νὰ τὰ στρέψουν ὅλα κατὰ τῶν μολοσεβίκων τῆς Μεγάλης Ρωσίας.

Οὕτω καταλαμβάνουν, μετὰ τὸ Βλαδιβοστόκ, καὶ τὸν Ἀρχάγγελον, τὴν Ὀδησσόν, τὴν Σεβαστούπολιν καὶ τὸ Βατούμ, οἱ δὲ Ἀγγλοὶ ἐγκαθίστανται στρατιωτικῶς καὶ εἰς τὸ Βακού ἐπὶ τῆς Κασπίας, πρὸς κατάσχεσιν τῶν πετρελαιοφόρων περιφερειῶν τοῦ Καυκάσου.

Συνεννοοῦνται πρὸς τοῦτοις μὲ τοὺς Πολωνοὺς, τοὺς Τσεχοσλοβάκους καὶ τοὺς Ρουμάνους, ἐνισχύοντες τὰς ἀξιώσεις των ἐπὶ ἐδαφῶν ἀνηκόντων πρότερον εἰς τὸ ρωσικὸν κράτος, καὶ δι' ὀργανώσεως αὐτῶν μὲ Συμμαχικοὺς πυρήνας στρατευμάτων ἐπιχειροῦν νὰ ἐγκαταστήσουν δυτικῶς τῆς Ρωσίας ὕγειονομικὴν ζώνην.

Ἐπιχειροῦν ἐπίσης τὴν ἐκστρατείαν τῆς Οὐκρανίας, καὶ τὴν κατὰ τῆς Πετροπόλεως, μὲ στήριγμα τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν Βαλτικὴν, τὸν φινλανδικὸν κόλπον καὶ τὴν Μαύρην θάλασσαν πολεμικοὺς τῶν στόλους. Προέρχονται εἰς διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ μεγάλου πολέμου πρὸς ἐπιχειρήσιν ἐκστρατείας κατὰ τῆς Σιβηρίας, τῆς ὁποίας τὴν κυβέρνησιν ὑποστηρίζουν ἐναντίον τῶν μολοσεβίκων τῆς Μόσχας. Αἱ διαπραγματεύσεις αὗται κατέληξαν εἰς μόνην τὴν διασυμμαχικὴν κατοχὴν τοῦ Βλαδιβοστόκ.

Ὅλος ὁ πολεμικὸς ὀργανισμὸς τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως κατὰ τῆς Γερμανίας στρέφεται πλέον κατὰ τῆς μολοσεβικικῆς Ρωσίας, ἀλλὰ καὶ ὅλαι αἱ ὑποστηρίξεις των πρὸς τοὺς ἀντιδραστικοὺς μισθοφορικοὺς στρατοὺς τῶν στρατηγῶν Ντενίκιν, Κολτσάκ, Γιούδενιτς καὶ τῶν ὁμοίων των, ὡς καὶ πρὸς τὴν Οὐκρανίαν, ἀποβαίνουν εἰς μάτην, μετὰ τινὰ βραχεῖαν περίοδον ἐπιτυχίας καὶ προαγωγῆς. Ὅλαι δὲ αἱ ἐπιχειρήσεις των, διπλωματικαὶ καὶ πολεμικαί, ἐγκαταλείπονται ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην. Φεύγουν ἀπὸ τὴν Οὐκρανίαν καὶ τὴν Ὀδησσόν. Ἐκδιώκονται ἀπὸ τὸ Βακού, ἀποχωροῦν ἀπὸ τὴν Μουρμανίαν καὶ τὸν Ἀρχάγγελον, ἐγκαταλείπουν τὸ Βλαδιβοστόκ.

Ἡ τελευταία πολεμικὴ ἐπιχειρήσις ἡ ὑποστηριζομένη ἐξωθεν, εἶνε τώρα περὶ τὴν δύσιν τῆς, ἡ ἐκστρατεία τῆς Πολωνίας κατὰ τῆς Ρωσίας.

Οἱ μολοσεβίκοι, ἐγκατασταθέντες εἰς τὴν

ἀρχὴν, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1917, ἐξακολουθοῦν κατέχοντες αὐτὴν καὶ ἐπιμένουν εἰς τὸ νὰ ἐξαναγκάσουν ὅλα τὰ πολεμοῦντα αὐτοὺς κράτη τῆς Δύσεως νὰ συνθηκολογήσουν μαζί των. Πρὸς τοῦτο προβαίνουν εἰς ἐντατικὴν ὑπὲρ τοῦ κοινωνισμοῦ προπαγάνδαν καὶ εἰς ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὰ νεότευκτα περίοικα τῆς Ρωσίας, ἐπιτυγχόντες πρόσκαιρον ἐπικράτησιν τοῦ μολοσεβικισμοῦ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ὑποκινοῦν δὲ ἐπαναστάσεις ἐθνικὰς εἰς τὰ ὑπὸ κηδεμονίαν ἀγγλικὴν ἢ ἄλλην, κράτη τῆς Ἀσίας.

Ἡ ἐπιμονὸς ἀνάμιξις τῆς Εὐρώπης εἰς τὰ ἐσώτερικα τῆς Ρωσίας, δημιουργεῖ ἀντίδρασιν ἐθνικιστικὴν εἰς τὴν χώραν ταύτην κατὰ τῶν ξένων, κατὰ τρόπον ὥστε οἱ μολοσεβίκοι πλέον δὲν ἀντιπροσωπεύουν μόνον τὸν κοινωνισμόν ἀλλὰ καὶ τὸν ἐθνικισμόν τῶν Ρώσων. Οἱ πόλεμοί των ἔχουν προσλάβει χαρακτῆρα ἀμυντικοῦ ἐθνικοῦ πολέμου.

Μετά τὴν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1919, ὑπὸ τῆς Διασκέψεως τῆς εἰρήνης, πρόσκλησιν τῶν μολοσεβίκων εἰς τὴν Πρίγκηπον πρὸς συνεννόησιν, πρόσκλησιν ἡ ὁποία δὲν κατωρθώθη νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτέλεσμά τι, πρῶτοι οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ καὶ ἀμεσώτερον ἐνδιαφερόμενοι, λόγῳ τοῦ κινδύνου ὃν διατρέχουν ἐκ τῆς μολοσεβικικῆς προπαγάνδας ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν των ἢ τὴν προστασίαν των Ἀσιατικῶν χωρῶν, ἀναγνωρίζαντες τὸ ἀδύνατον τῆς διὰ πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καταπνίξεως τῆς μολοσεβικικῆς ἐπικρατήσεως εἰς τὴν Ρωσίαν, καὶ ἐπιδιώκοντες τὸν ἐντοπισμὸν τοῦλάχιστον τοῦ μολοσεβικισμοῦ εἰς τὴν χώραν ταύτην, ὑπὸ τὴν πίεσιν καὶ τῆς φιλελευθέρως καὶ σοσιαλιστικῆς κατὰ τοῦ ἀντιρωσικοῦ πολέμου κοινῆς γνώμης τῶν ἐργατικῶν τάξεων τῆς ἰδίας τῶν χώρας ὡς καὶ ὅλων τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης καὶ αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς, πρὸ τῆς ἀρνήσεως τοῦ λαοῦ των νὰ ὑποστοῦν καὶ νέας πολεμικὰς θυσίας, ἔλυσαν τὸν ἀποκλεισμόν τῆς Ρωσίας, ἐπέτρεψαν τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τὸν λαοῦ αὐτῆς καὶ τῶν συμμαχικῶν καὶ οὐδετέρων κρατῶν, ἐδέχθησαν δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνάρεξως διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν καὶ ἄλλων κανονικῶν σχέσεων μὲ τὴν χώραν ταύτην. Καὶ οὕτω εἰς τὸ Λονδίνον τώρα συνεννοοῦνται ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀγγλίας μὲ ἀντιπροσώπους τῶν μολοσεβίκων. Καὶ τὰ λοιπὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς κατ' ἀνάγκην θὰ ἔλθουν καὶ αὐτὰ, παρὰ τὴν ἀντιπάθειαν τὴν κρατοῦσαν ἐναντίον τοῦ κοινωνισμοῦ, εἰς σχέσεις φιλικωτέρας πρὸς τοὺς μολοσεβίκοις, τῶν ὁποίων ὁ ἀγὼν τὰ μέγιστα ἐπηρεάζει τὰς ἐργατικὰς τάξεις ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου. Ὁ κίνδυνος τῆς κρατοῦσης ἀστικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως ἀπὸ τὸν μολοσεβικισμόν, ἐξαναγκάζει τὰ κράτη νὰ συμβιβασθῶν μὲ τὴν ἐστίαν τοῦ ἐφηρημομένου κοινωνισμοῦ διότι

δέν έχουν την δύναμιν νά την εξαλείψουν.

Εν τῷ μεταξύ τὰ μικρά περίοικα ἀρτιγέννητα κράτη τῆς Βαλτικῆς καὶ τοῦ Κανκάσου, ὅσα ἀπεσπάρθησαν ἀπὸ τὴν Ρωσίαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἢ μετ' αὐτόν, ὡς καὶ ἡ Ρουμανία, ἡ ὁποία ἀπέσπασε καὶ αὐτὴ τμήμα τῆς Ρωσίας, τὴν Βεσσαραβίαν, ἀφοῦ ἐχορησίμευσαν, ὡς ὄργανα τῶν Συμμάχων μεγάλων κρατῶν τῆς Δύσεως κατὰ τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας, ἤρχισαν νὰ διαπραγματεύονται εἰρήνην μὲ αὐτήν, κατανοήσαντα ὅτι συμφερότερον εἶναι δι' αὐτὰ ἡ εἰρηνικὴ συμβίωσις μὲ γειτονικὸν μέγα κράτος, ἔστω καὶ σοβιετικόν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Οὐκρανία, μ' ὅλας τὰς χωριστικὰς τῆς τάσεις ἀπὸ τὴν Μεγάλην Ρωσίαν, ἐγινε σοβιετικὴ, καὶ προτιμᾷ εἰρηνικὴν συμβίωσιν μὲ τὴν γείτονά της, μὲ ροπήν πρὸς ὁμοσπονδιακὸν σύνδεσμον μαζί της.

Μ' ὅλας τὰς διαπραγματεύσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐξεβιάσθησαν οἱ Ἀγγλοὶ ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, ἐξακολουθεῖ ἡ κατὰ τῆς ἀγγλικῆς ἡγεμονίας εἰς τὴν Ἀσίαν μπολσεβικικὴ πίεσις, μὲ κατευθυνσὶν πρὸς τὴν Περσίαν καὶ τὸ Ἀφγανιστάν, δηλαδὴ πρὸς τὴν μόνην ἀνοικτὴν ὁδὸν διὰ τὰς Ἰνδίας. Ὡς προπύργιον κατὰ τῆς μπολσεβικῆς ἐπεκτάσεως οἱ Ἀγγλοὶ εἶχον ἐγκαίρως ἐξαναγκάσει τὴν Περσίαν εἰς ἀποδοχὴν προτεκτοράτου ἀγγλικοῦ, εἶχον δὲ εὐνοήσει τὸν σχηματισμὸν τῶν κρατῶν τοῦ Κανκάσου καὶ τῆς Ἀρμενίας καὶ εἶχον καταλάβει τὴν Μεσοποταμίαν. Ἠλπίζον ὅτι διὰ σχηματισμοῦ ἀνεξαρτήτων κρατῶν μεταξύ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Ἀσίας, θὰ ἀπέτρεπον τὴν ἐπέκτασιν τῆς μπολσεβικικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου ἐν ὀνόματι τοῦ πανισλαμικοῦ εἶναι κίνδυνος νὰ ἐξεγερθῇ ἡ παραβιαζομένη ἐθνικὴ συνείδησις τῶν λαῶν, θὰ ἐχώριζον δὲ σαφῶς τὸν μπολσεβικισμὸν ἀπὸ τὰς μουσουλμανικὰς χώρας ἐπὶ τῶν ὁποίων, ὡς κατ' ἐξοχὴν μουσουλμανικὴ δύναμις ἡ Ἀγγλία, ἔχει συμφέρον νὰ ἀσκήσῃ ἀποκλειστικὴν ἐπιρροὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν.

Ἀλλ' ἡ μπολσεβικικὴ ὁρμὴ τείνει νὰ ἀνατρέψῃ τὰ πολιτικὰ σχέδια τῆς Ἀγγλίας καὶ ἀποβιβάζονται στρατεύματα ρωσικὰ ἐκ τῆς Κασπίας εἰς τὴν Περσίαν, συνομολογοῦν εἰρήνην οἱ Γεωργιανοὶ μὲ τὴν Μόσχαν, ἐκπέμπονται εἰς τὴν Κίνα χιλιάδες προπαγανδιστῶν Κινέζων διαπαιδαγωγηθέντων εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ἔρχονται εἰς συνεννοήσεις οἱ μπολσεβίκοι μὲ τοὺς εἰς Ἀζερμπεϊτζάν καταφυγόντας Νεοτούρκους, ἰδίως μὲ τὸν Ἐμβέρ καὶ μὲ τὸ ἐθνικιστικὸν κίνημα τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκμεταλλεύονται τὴν ὑποστήριξιν τῶν μπολσεβίκων πρὸς ἐπιδιώξιν ἐθνικιστικῶν σκοπῶν, δηλαδὴ πρὸς ἀνατροπὴν ἢ τοῦλάχιστον τροποποίησιν ἐπὶ τὸ εὐρυνέστερον τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης τοὺς ὁποίους ἐχάραξαν οἱ Σύμμαχοι ἐν Σάν Ρέμο, καὶ θέλουν νὰ ἐπιβάλουν εἰς τὴν Τουρκίαν. Οἱ μπολσεβίκοι διὰ τοὺς Τούρκους παρίστανται

ὡς σύμμαχοι κατὰ τῆς ἀγγλικῆς ἐπικρατήσεως εἰς τὴν χώραν τῶν.

Οἱ ὅροι τῆς τουρκικῆς εἰρήνης, μελετηθέντες ἐπὶ μακρὸν καὶ δόσαντες ἀφορμὴν εἰς πλείστας διενέξεις μεταξύ τῶν Συμμάχων, ἐπεδόθησαν πρὸ ἐνὸς μηνὸς εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ὑ. Πύλης μὲ προθεσμίαν ἐνὸς μηνὸς διὰ τὴν ἀπάντησιν. Ἡ Τουρκία ἐζήτησε μνηϊαὶν παράτασιν τῆς προθεσμίας ἀλλὰ τῆς ἐχορηγήθη μόνον δεκαπενθήμερος. Ἐλπίζεται νὰ ὑπογραφῇ ἡ εἰρήνη ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου.

Ἡ Ἑλλάς, κατὰ τὴν περίοδον ποῦ ἐξετάζομεν, ἠγωνίσθη παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Συμμάχων εἰς τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης συντελέσασα εἰς τὴν νίκην αὐτῶν κατὰ τὸ μέτωπον τοῦτο, ὅπως οἱ Ἀμερικανοὶ εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον, διότι ἀπέναντι κουρασμένων στρατευμάτων ἀπὸ τριετὴ συνεχῆ πόλεμον, ἡ ἐμφάνισις καὶ παράταξις νωπῶν στρατευμάτων, ἀκουράστων, ἔφερε κατ' ἀρχὰς μὲν τὴν ἀπογοήτευσιν εἰς ἐκεῖνα, κατόπιν δὲ καὶ τὴν ὑποχώρησιν τῶν καὶ συνθηκολόγησιν. Ἐνῶ οἱ Γερμανοὶ καὶ Βούλγαροι εἶχον ἐξαντλήσει τὰς ἐφεδρείας τῶν, προσετίθετο, καθ' ἡμέραν πληθυνομένη, εἰς τὸ ἀντίθετον στρατόπεδον, ἡ ἀμερικανικὴ καὶ ἑλληνικὴ ἐπικουρία. Ἡ Ἑλλάς, λαβοῦσα μέρος εἰς τὸν πόλεμον ἀργά, ἐχορησίμευσε διὰ νὰ φέρῃ τὴν κρίσιν τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸ μέτωπον τῆς Μακεδονίας. Μετὰ τὴν ἀνακομὴν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Μούδρου, ἡ Ἑλλάς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1919 ἔλαβε μέρος καὶ εἰς ἄλλην ἐκστρατείαν, τῆς Οὐκρανίας, κατὰ τῶν μπολσεβίκων, μετέσχε δὲ τῆς ἀποτυχίας τοῦ ὅλου συμμαχικοῦ ἐγχειρήματος κατὰ τῆς Ρωσίας. Ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἐπετροπήν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως, ἡ μᾶλλον ὑπὸ τῆς διευθυνούσης τὴν Συνδιάσκεψιν Ἀγγλίας, ἡ ἀποστολὴ στρατευμάτων καὶ κατοχῆ τῆς Σμύρνης, ἐνῶ οἱ ἄλλοι Σύμμαχοι κατελάμβανον ἄλλα σημεῖα τοῦ τουρκικοῦ ἐδάφους, εἴτε πρὸς δημιουργίαν ζωνῶν ἐπιρροῆς, εἴτε πρὸς ἀπόσπασιν τμημάτων τῆς Τουρκίας, εἴτε πρὸς ἐπιβολὴν εἰς τὴν Τουρκίαν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης. Ἡ στρατιωτικὴ κατοχὴ τῆς Σμύρνης καὶ τῆς περιοχῆς της, μετετράπη εἰς ἀκήρυκτον νέον πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας ἢ τῶν ἐθνικιστῶν, τῶν ὑπὸ τὸν Μουσταφᾶ Κεμάλ, οἱ ὁποῖοι, ἔχοντες ἀπόφασιν νὰ ἀντισταθοῦν κατὰ τῆς ολοκληρωτικῆς διαλύσεως τοῦ κράτους τῶν, καὶ ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τρίτων, κινούντες δὲ ὑπὲρ αὐτῶν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μουσουλμάνων τῶν Ἰνδιῶν πρὸς ἐκβιασμὸν τῆς Ἀγγλίας, ἐκτελοῦν τὴν ἀπόφασιν ταύτην μὲ ἀξιοσημεῖωτον ἐπιμονὴν καὶ σταθερότητα, καὶ κτυποῦν τοὺς Γάλλους εἰς τὴν Κιλικίαν, τοὺς Ἀγγλοὺς πρὸς τὸν Πόντον καὶ προχωροῦν πρὸς τὴν εἰς χεῖρας τῶν Ἀγγλῶν Κωνσταντινούπολιν, μὴ ἀφήνοντες ἡσύχους καὶ τοὺς Ἀρμένιους. Κατὰ τῆς γαλλικῆς κατοχῆς τῆς Συρίας, ἀντίστανται καὶ οἱ Ἀραβες κά-

τοιχοὶ αὐτῆς, ἐπιδιώκοντες πλήρη ἀνεξαρτησίαν. Οἱ Ἴταλοι, ἐπιζητοῦντες τὴν φιλίαν τῶν Τούρκων καὶ οἰκονομικὰ μόνον ἀνταλλάγματα, ἀποσύρονται ἀπὸ τὰ, μεταξύ Ἀτταλείας, Ἰκονίου καὶ Αἰδινίου, κατεχόμενα ὑπ' αὐτῶν στρατιωτικῶς ἐδάφη, ἀφήνοντας ὕλικὸν πολέμου εἰς τοὺς Τούρκους. Πρὸς τοῦτοις προσπαθοῦν νὰ περιορίσουν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὸ ἐδαφὸς τῆς ἑλληνικῆς κατοχῆς τῆς περιοχῆς Σμύρνης. Καὶ πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Τουρκίας (Ἀπρίλιος 1920), οἱ Τούρκοι ἐθνικιστὰὶ εἰς τὴν Θράκην, ὑπὸ τὸν Τζαφέρ Ταγιάρ, συνεννοημένοι καὶ μὲ Βουλγάρους κομιτατζήδες καὶ ὑποκινούμενοι ὑπὸ τρίτων, προετοιμάζουν ἀντίστασιν κατὰ τῶν μελλόντων νὰ καταλάβουν τὴν χώραν Ἑλλήνων. Τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ἀποσύρονται ἀπὸ τὴν παραχωρηθεῖσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα λορίδα τῆς Δουτικῆς Θράκης, μεταφέρονται εἰς Κιλικίαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκεῖ τοῦρκικῆς ἀντιστάσεως, ἀντιπαθίστανται δὲ ὑπὸ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Ἀπὸ τὸ ἰταλοκρατούμενον μέρος τῆς βορείου Ἡπείρου ἀποσύρονται τὰ ἰταλικά στρατεύματα, παραδίδοντα αὐτὸ ὡς καὶ τὸν ὅπλισμον τῶν εἰς τοὺς Ἀλβανούς, ὁμοίως δὲ πράττον καὶ οἱ Γάλλοι τῆς Κορυτσᾶς, ἐνῶ ἀνέμενετο ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, προελαύνοντας ἐκ Φλωρίνης.

Ἡ Ἀλβανία, ἀνακηρυχθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλεῖος Σονίνο τὸ 1917 αὐτόνομος ὑπὸ ἰταλικὴν προστασίαν, διέρχεται περίοδον περιπετειῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν, προσπαθοῦσα νὰ γίνῃ ἐντελὸς ἀνεξάρτητος τῇ βοήθειᾳ τῶν Ἀγγλῶν καὶ Ἀμερικανῶν καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῆς ἐπισήμου Ἰταλίας, ἡ ὁποία σὺζητεῖ τώρα ἰδιαιτέρως μὲ τὴν Ἰουγκοσλαβίαν τὴν τύχην τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τῆς Ἀλβανίας. Φαίνεται ὅτι ἡ Σκόδρα θὰ περιέλθῃ εἰς τοὺς Σέρβους. Ἡ ἀλβανικὴ ἐθνικιστικὴ κυβέρνησις, ἡ ἐγκατεστημένη εἰς Τυράννα, ὁργανώνει στρατὸν πρὸς ἄμυναν κατὰ Σέρβων, Ἑλλήνων καὶ Ἰταλῶν καὶ συγκρούεται μὲ τοὺς τελευταίους.

Ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε ὑπογραφείσας συνθήκας εἰρήνης μετὰ τῆς Γερμανίας, Βουλγαρίας, Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας, ὁ πολιτικὸς χάρτης τῆς Εὐρώπης ἐτροποποιήθη ὡς ἑξῆς:

Τὸ Βέλγιον, ἀποκατασταθέν, ἔλαβε τὴν περιφέρειαν Μαλμεντὺ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ Λίμπουργκ ἀπὸ τὴν Ὀλλανδίαν.

Ἡ Δανία, μετὰ δημοψήφισμα, ἔλαβε τὸ βόρειον μέρος τοῦ Σλέσβιγκ, ἀπὸ τὴν Γερμανίαν.

Ἡ Νορβηγία ἔλαβε τὸ Σπίτσμπεργ.

Ἡ Γαλλία, τὴν Ἀλσατίαν καὶ Λωρραίνην, ὡς καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Σάαρ ἐπὶ δεκαπενταετίαν. Ἡ ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ Ρήνου θὰ κατέχεται στρατιωτικῶς ὑπὸ

τῶν Συμμάχων μέχρι πλήρους ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης.

Ἡ Ἰταλία, τὸ Τρεντίνον, τὸ νότιον Τυρόλον καὶ τὴν Τεργέστην, τὴν Ἰστροίαν καὶ μέρος τῆς Δαλματίας ἀπὸ τὴν Αὐστροίαν.

Ἐσχηματίσθη Πολωνία ἀπὸ τὰ πολωνικά τμήματα τῆς Ρωσίας, Προσσίας καὶ Αὐστρίας.

Ἡ περιφέρεια τοῦ Τέσεν τῆς Σιλεσίας, διὰ δημοψηφίσματος θὰ προσαρτηθῇ εἴτε εἰς τὴν Πολωνίαν εἴτε εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν. Ἡ Πολωνία θὰ ἔχῃ διέξοδον εἰς τὴν θάλασσαν εἰς τὸ Δάντσιγκ καὶ διάδρομον ἕως ἐκεῖ, ἐμπορικόν.

Ἐσχηματίσθησαν ἀπὸ τὰς Βαλτικὰς ἐπαρχίας τῆς Ρωσίας τὰ κράτη Λιθουανίας, Λάτβιας, καὶ Ἑσθονίας. Ἡ Φινλανδία ἀπεχωρίσθη τῆς Ρωσίας, ἀποτελέσασα ἰδιαίτερον κράτος.

Ἀπὸ τὴν Αὐстро-Οὐγγαρίαν, μετὰ τὴν ἀπόσπασιν τῶν ἰταλικῶν, πολωνικῶν καὶ τρανσυλβανικῶν περιφερειῶν, ὡς καὶ τῆς Μπουκοβίνας καὶ τοῦ Μπανάτου, ἐσχηματίσθησαν τέσσαρα κράτη, ἡ Ἰουγκοσλαβία μαζί μὲ τὴν Σερβίαν καὶ τὸ Μαυροβούνιον, ἡ Τσεχοσλοβακία μὲ μέρος τῆς Γαλλικίας, ἡ γερμανικὴ Αὐστρία καὶ ἡ Οὐγγαρία. Ἀπηγορεύθη ἡ ἔνωσις τῆς Αὐστρίας μὲ τὴν Γερμανίαν.

Ἀπὸ τὴν Ρωσίαν ἀπεσπάρθησαν, ἐκτὸς τῶν πολωνικῶν, φινλανδικῶν καὶ βαλτικῶν περιφερειῶν, καὶ ὁ Καύκασος, ὅπου ἀπετελέσθησαν τὰ κράτη Γεωργίας, Ἀζερμπεϊτζάν καὶ Ἀρμενίας.

Ἐσχηματίσθη ἡ Ἀρμενία ἀπὸ τὰ ἀρμενικὰ τμήματα τῆς Ρωσίας καὶ Τουρκίας.

Ἡ Ἰουγκοσλαβία ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν ζώνην παραμεθόριον 2000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων περιλαμβανούσαν καὶ τὴν Στρώμνιτσαν. Πρόκειται νὰ λάβῃ καὶ τὴν Σκόδραν.

Ἡ Ρουμανία ἠρξήθη διὰ τῆς Τρανσυλβανίας, Μπουκοβίνας, μέρους τοῦ Μπανάτου ἀπὸ τὴν Αὐστροίαν, καὶ διὰ τῆς Βεσσαραβίας ἀπὸ τὴν Ρωσίαν.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχωρεῖται ἡ νοτιὰ λορίς τῆς ὑπὸ τὴν Βουλγαρίαν δουτικῆς Θράκης, μὲ ὑποχρέωσιν νὰ ἀφήσῃ βουλγαρικὴν ἐμπορικὴν διέξοδον πρὸς τὴν θάλασσαν εἰς τὸ Δεδαγάτς.

Διὰ τῶν ὅρων τῆς πρὸς τὴν Τουρκίαν εἰρήνης, ἡ ὁποία δὲν ὑπεγράφη ἀκόμη, ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι μεταβολαὶ εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἡ Ἀραβία, ἀνακηρυχθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν εἰς ἀνεξάρτητον κράτος, ἀποσπάται ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Ἡ Μεσοποταμία καὶ Παλαιστίνη περιέρχονται ὑπὸ ἀγγλικὴν ἐντολήν. Ἡ Συρία ὑπὸ γαλλικὴν. Τῆς Κιλικίας ἡ τύχη δὲν καθορίσθη ἀκόμη, ἀν καὶ εἶχε συμφωνηθῇ γαλλικὴ ἐντολὴ δι' αὐτήν. Πιθανὸν ἡ ἐντολὴ νὰ μετατραπῇ εἰς γαλλικὴν ζώνην ἐπιρροῆς. Ἡ Ἰταλία ἀποκτᾷ ζώνην ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐδάφους ἀπὸ Μερσίνας δι' Ἰκονίου καὶ Ἀφιὸν-Καραχισάρ μέχρι τοῦ Ἀδριαμυττηνοῦ

κόλπου, ως επίσης και εις την Ποντοράκλειαν. Ἡ Ἰταλία, δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας μετὰ τὴν Ἑλλάδα, παραχωρεῖ εἰς ταύτην τὰ Δωδεκάνησα πλὴν τῆς Ρόδου ἢ ὅποια ἡμπορεῖ καὶ αὐτὴ νὰ περιέλθῃ κατόπιν διὰ δημοψηφίσματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετὰ τὴν ἐνδεχομένην παραχώρησιν εἰς αὐτὴν καὶ τῆς Κύπρου. Φαίνεται ὅτι, ἂν παραχωρηθῇ ἡ Κύπρος, ἡ Ἀγγλία θὰ κρατήσῃ τὴν χρῆσιν λιμένων τινῶν τῆς νήσου. Ἡ Σμύρνη καὶ κάποια περιοχὴ τῆς, ἄνευ τοῦ Ἀϊδινίου, τῆς Φιλαδελφείας καὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Μαϊάνδρου, ποῦ μένουσιν εἰς τὴν ἰταλικὴν ζώνην, θὰ ἀποτελέσουν αὐτόνομον κράτος ἡμικυρίαρχον ὑπὸ ἑλληνικὴν διοίκησιν, μετὰ δικαίωμα προσαρτήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ πενταετίαν κατόπιν δημοψηφίσματος.

Ἡ Κωνσταντινούπολις μένει εἰς τὴν Τουρκίαν μέχρι Τσατάλτζας, ἀλλὰ μετὰ περιορισμὸν δικαιώματος διατηρήσεως στρατοῦ ἐκεῖ. Ἡ λοιπὴ ἀνατολικὴ Θράκη παραχωρεῖται εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετὰ περιορισμὸν τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς ἐπὶ τῆς Ἀδριανουπόλεως, τῆς χερσονήσου Καλλιπόλεως καὶ μιᾶς λορίδος παραθαλασσίας ἐπὶ τῆς Προποντίδος. Περιορίζονται ἐπίσης τὰ κυριαρχικά δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν νήσων Σαμοθράκης, Ἱμβρου, Τενέδου, Λήμνου καὶ Μιτυλήνης.

Ὁμοίως περιορίζονται τὰ κυριαρχικά δικαιώματα τῆς Τουρκίας ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας τῆς Προποντίδος. Ὁ περιορισμὸς τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων παραλίων καὶ νήσων γίνεται ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, αἱ ὁποῖαι ἐγκαθιστοῦν ἰδιαιτέρον καθεστὸς εἰς τὰ Στενά ὅπου θὰ ἔχουν μὲν τὴν πρωτοκαθεδρίαν αὐτὰ ὥς καὶ ἰδιαίτερα δικαιώματα, ἀλλὰ θὰ ἀντιπροσωπεύονται ὁποσδήποτε καὶ ἡ Ἑλλάς, Ρουμανία, Ρωσία, Βουλγαρία, Ἰαπωνία καὶ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι.

Ἀποσπῶνται ἀπὸ τὴν Τουρκίαν αἱ περιφέρειαι Ἐρζερούμ, Βάν καὶ Βιτλὶς καὶ συναποτελοῦν μετὰ τὰς ἀρμενικὰς περιφερείας τῆς Ρωσίας, ἀνεξάρτητον ἀρμενικὸν κράτος, τὴν ἐντολήν τοῦ ὁποίου ἐπρωτάθῃ νὰ λάβῃ ἡ Ἀμερική. Ἡ ἀμερικανικὴ γενοσὶα ἀποποιεῖται νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν ταύτην, παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Οὐίλσονος.

Εἰς τὸ Κουρδιστάν ἀναγνωρίζεται αὐτονομία μετὰ δικαίωμα ἀποσπάσεως αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν μετὰ διετίαν. Εἰς τὸν Πόντον οὐδὲν ἰδιαιτέρον δικαίωμα ἀναγνωρίζεται. Ἀλλ' ὁρίζεται προστασία τῶν χριστιανικῶν μειονοτήτων εἰς ὅλην τὴν Τουρκίαν, ἐξασκούμενη ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Τουρκία παραιτεῖται τῶν τίτλων τῆς ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου, Μαρόκου, Τύνιδος καὶ Λιβύης, τῆς Κύπρου καὶ τῶν Δωδεκανήσων.

Αὐτοὶ εἶναι περίπου οἱ ἑδαρκοὶ ὅροι τῶν

συνθηκῶν, ἀλλὰ πλὴν τούτων ἐτέθησαν καὶ ὅροι οἰκονομικοὶ καὶ ὅροι στρατιωτικοί, μετὰ τὰς πρὸς περιορισμὸν εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἀεροπορικῶν δυνάμεων τῶν νικηθέντων κρατῶν. Ὡς πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς ὅρους παρατηροῦμεν μόνον ὅτι πολὲρικαὶ ἀποζημιώσεις δὲν ὠρίσθησαν, ἀλλ' ἀποζημιώσεις διὰ καταστροφὰς γενομένας κατὰ τὸν πόλεμον εἰς βάρος τῶν νικητῶν. Ὡς πρὸς τὸ δημόσιον χρέος τῆς Τουρκίας ἀπεφασίσθη νὰ ἀναλάβουν αἱ ἀποσπώμεναι ἐπαρχίαι ἢ τὰ κράτη εἰς τὰ ὁποῖα προσαρτῶνται, τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὰς μέρος αὐτοῦ. Εἰς βάρος τῶν μικρῶν κρατῶν ἐτέθησαν διατάξεις εἰς ὅλας τὰς συνθήκας, ἀπὸ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, περὶ προστασίας τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, ἀνατιθεμένης εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Διὰ τοῦ ὅρου τούτου περιορίζονται ὁποσδήποτε τὰ κυριαρχικά δικαιώματα τῶν μικρῶν κρατῶν, ποῦ θὰ ἀναγκασθῶν κατόπιν τούτου νὰ τροποποιήσουν ἀναλόγως τοὺς καταστατικούς τῶν χάτας.

Εἰς ὅλας τὰς συνθήκας προσηρτήθη σύμβασις περὶ ὁργάνωσης τῆς ἐργασίας καὶ συμφωνία περὶ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ὁ καταρτισμὸς ὅμως τοῦ συνδέσμου τούτου τῶν Ἐθνῶν δὲν παρέχει, παρ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ἴσα δικαιώματα εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ἀλλ' ἀναγνωρίζει ἡγεμονίαν καὶ κηδεμονίαν τῶν πέντε μεγάλων κρατῶν ἐπὶ τῶν μικροτέρων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἡττημένων, καὶ συνεχίζεται οὕτως, ὑπὸ ἄλλο ἔνδυμα, ἡ κυβερνήσις τοῦ κόσμου ὑπὸ τῆς χορείας τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, ἀντὶ τῆς νικηθείσης Γερμανίας, τῆς Αὐстро-Ουγγαρίας καὶ τῆς Ρωσίας μετέχουν τῆς χορείας ἡ Ἰαπωνία καὶ ἡ Ἀμερική. Διὰ ταύτας ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα τῆς περὶ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν συμφωνίας εἶναι ἡ ὁρίζουσα ὅτι τὰ διὰ τῶν συνθηκῶν κατακυρωθέντα ὡς πρὸς τοὺς ἑδαρκοὺς καὶ ἄλλους ὅρους ἐπιτρέπεται νὰ τροποποιῶνται ἐκάστοτε ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν. Ἀλλ' ἡ παρατήρησις σημαντικὴ, ἐν σχέσει πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ συγκροτήματος τοῦ ἐπονομασθέντος «Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν» εἶναι ὅτι τὸ συγκρότημα τοῦτο εἶναι ὅλως πολιτικὸν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Συνέδριον τῆς Χάγης ποῦ εἶχε χαρακτῆρα διαιτητικὸν δικαστηρίου.

Μετὰ μίαν λέξιν, σύμφωνα μετὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἐπιβαλλόντος τὰς συνθήκας τῆς εἰρήνης πολιτικῶν καὶ διπλωματικῶν κόσμου, τίποτε δὲν μετεβλήθη ἀπὸ τὸν προπολεμικὸν χρόνον. Παρατηρεῖται δηλαδὴ μερικὴ ὑποχώρησις τῶν μεγάλων ἔθνων ἀπέναντι τῶν δικαίων κάθε ἔθνους, προσπλάτεια πρὸς μερικὴν τούτων ἀποκατάστασιν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ καθυπόταξις τούτων εἰς τὴν ἐκτετατὴν, πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν, τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν. Ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ 1914—1918 ἐξέρχονται νικητρίαι βέβαια ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία,

ἀλλ' ἐξησθεμισμένοι ὁποσδήποτε ἀπέναντι δύο νέων μεγάλων Δυνάμεων, τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Ἀμερικής, αἱ ὁποῖαι ὑπέστησαν μικροτέρας θυσίας. Ἡ Ἰταλία, ἂν δὲν παραφερθῇ ἀπὸ ἱμπεριαλιστικὰς τῆσεις, θὰ κατέχῃ προέχουσαν ἀσφαλῶς θέσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Μεσόγειον, τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ὁ μέγας ἀνταγωνισμὸς θὰ σημειωθῇ καθ' ὅλον τὸν κόσμον μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικής, ἡ δὲ Ἰαπωνία θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας μεταξὺ τῆς ὁποσδήποτε στασίμου ἀγγλικῆς καὶ τῆς αὐξανόμενης ὁμερικανικῆς ναυτικῆς δυνάμεως. Ἡ Ἀμερική, ἐξελθοῦσα ἀπὸ τὴν ἀπομόνωσίν τῆς, καθίσταται ὁσημέραι παγκοσμίᾳ δύναμις, παρ' ὅλας τὰς παρατηρούμενας ἀμφιταλαντεύσεις μεταξὺ δύο τάσεων, τῆς τάσεως τῶν στενῶς ρεπουμπλικάνων καὶ τῆς τάσεως τῶν δημοκρατικῶν ἱμπεριαλιστῶν. Τὴν ἐπικράτησιν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τάσεως θὰ σημάνῃ πιθανῶς, ἡ περὶ τὸ τέλος τοῦ παρόντος ἔτους προεδρικὴ ἐκλογή.

Ἀλλ' ἡ εἰρήνη τοῦ 1919—1920 θὰ ἀντιμετωπίσῃ μετ' οὐ πολὺ τὴν ἀντίδρασιν τῶν νέων κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, τῶν ὁποίων συνέπεια θὰ εἶναι ἡ, εἰς κάθε ἔθνος, κοινωνικὴ ἐπανάστασις ἢ τοῦλάχιστον μεταρρυθμίσις τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ καθεστώτος, ἡ τάσις πρὸς πληρὴ ἐθνικὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεγάλων κρατῶν ποῦ ἀσχοῦν κηδεμονίαν καὶ ἡγεμονίαν ἐπὶ τῶν μικροτέρων

καὶ ἀδυνάτοτέρων, καὶ ἡ τάσις πρὸς συνασπισμὸν διαφόρων γειτονικῶν ἐθνικῶν μονάδων, ἐχουσῶν κοινὸς ὅρους ζωῆς, διὰ νὰ ἀποτινάξουν τὴν κηδεμονίαν καὶ ἡγεμονίαν τῶν μεγάλων.

Ἡ εἰρήνη τοῦ 1919—1920 εἶναι σταθμὸς τῆς ἱστορίας τῶν ἔθνων κατὰ τοῦτο, ὅτι εἰκονίζει τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τῆς χωριστικῆς ἢ αὐτονομιστικῆς τάσεως τῶν ἔθνων, ὅσα ἀπέκλιναν ἰδίαν ἐθνικὴν συνείδησιν ἀνεξαρτήτως θρησκευματος καὶ γλώσσης, καὶ προμηνύει **συνασπισμοὺς ἔθνων εἰς δημοσπονδίας** βασιζομένας ὅχι ἐπὶ κατακτητικῶν ἢ ἱμπεριαλιστικῶν διαθέσεων καὶ βλέψεων, ὅχι ἐπὶ δυναστικῶν συμφερόντων, ἀλλ' ἐπὶ κοινῶν γεωγραφικῶν καὶ βιοτικῶν ὁρῶν καὶ ἀνάγκης οἰκονομικῆς αὐταρκείας. Αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀντιλήψεις, ποῦ ἐμορφώθησαν μετὰ τὴν διάδοσιν τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ συνεργατισμοῦ, προδιαθέτουν τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τρόπον ὥστε βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον νὰ μὴ ζητοῦν πλέον πολεμικὰς καὶ ἐμπορικὰς κατακτήσεις, ἀλλὰ διατηροῦντες τὸν ἐθνισμὸν τῶν καὶ τὴν ἐθνικὴν τὴν αὐθυπερίεσιν νὰ ἐπιδιώκουν ὁρους ζωῆς πλέον ὑποφερτοῦς, περισσοτέραν γενικὴν ἀνεσιν καὶ εὐτυχίαν. Οἱ δὲ πόλεμοι τοῦ μέλλοντος θὰ εἶναι πόλεμοι ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ πόλεμοι πρὸς ἀποτίναξιν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν ζυγῶν μὴ φυσιολογικῶν, μετὰ τίσιν σχηματισμοῦ φυσιολογικῶν διεθνῶν συνασπισμῶν, ἐξαρτωμένων ἀπὸ κοινὸς ἱστορικοὺς γεωγραφικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς ὁρους.

Δ.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ

Τρία ὁλόκληρα συνεπληρώθησαν ἔτη ἀφ' ὧν, διακοπείσης τῆς ἐκδόσεως τῆς «Πολιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως», ἔπαυσε νὰ γράφηται καὶ ἡ τακτικὴ αὕτη καθ' ἑβδομάδα ἀνασκόπησις τῆς ἐσωτερικῆς παρ' ἡμῖν πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς κινήσεως.

Ἀντὶ παντὸς γενικοῦ χαρακτῆρισμοῦ τῆς τριετοῦς ταύτης περιόδου, μὴ τεματισθείσης δυστυχῶς εἰσέτι, ἀλλὰ συνεχιζομένης μετ' ἀμεταπτώτου ἐντάσεως εἰς βάρος τῶν ἰδανικωτέρων συναισθημάτων καὶ ἐθνικῶν ἀπασχολήσεων, ὡς καὶ τῶν ὀλιγωτέρων βιοτικῶν ἀναγκῶν καὶ ἀντιλήψεων τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ ἔθνους, θ' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν συνοπτικὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος περίληψιν τῶν κυριωτέρων ἐκ τῶν κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα συντελεσθέντων, διὰ νὰ ἐπανελάβωμεν οὕτως εἰς τὴν τακτικὴν καὶ λεπτομερῆ ἐφεξῆς ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων ἐκάστης ἑβδομάδος.

Πρὸ τριῶν ἀκριβῶς ἔτων «ὑπείκων εἰς τὴν

βίαν καὶ ἐπιτελῶν καθήκον πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἔχων δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτῆς μόνῃς τὸ συμφέρον» ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος «ἀνεχώρη ἐκ τῆς ἀγαπητῆς πατρίδος, ἀφίπων εἰς τὸν Θρόνον τὸν υἱόν του Ἀλέξανδρον».

Ὁ ἐπίτροπος τῶν δύο Δυτικῶν Δυνάμεων, Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, κ. Ζοννάρι, ἐνεργῶν ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ εἰς Προσωρινὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ Κυβέρνησιν ἐξελεχθέντος στασιαστικοῦ κινήματος, ἐπέτυχεν οὕτω, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ἀποστολῆς του. Τὰ συμμαχικά στρατεύματα, ὑπερβάντα τὴν ἱστορικὴν οὐδετέραν ζώνην, κατέκλυσαν τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐφθάσαν μέχρι Λαμίας, ἐνῶ συγχρόνως ἀπεβιάζοντο εἰς Πειραιᾶ καὶ κατελάμβανον τὰς Ἀθήνας.

Ὁ Ἐπίτροπος τῶν Δυνάμεων διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουνίου 1917 (ν. ἡ.) συμπληρωματικοῦ ὑπομνήματός του ἐδήλου ὅτι «οὐδεμία ἀντεκδίκησις θ' ἀσκηθῇ, ἡ δὲ προκήρυξις γενικῆς

ἀμνηστίας θὰ μελετηθῇ ἀμέσως· ἡξίου μόνον νὰ μὴ συμβῶσιν «ἀταξίαι, δυνάμεναι νὰ θέσωσιν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν καὶ τὰ στενῶς συνδεδεμένα συμφέροντα τῶν ὑπῆκόων αὐτῶν καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ».

Καὶ ἐκ μέρους μὲν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ οὐδεμία διεπράχθη ἀταξία. Ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος τῶν Δυνάμεων ἔσπευσε νὰ συλλάβῃ ἀναιτίως καὶ ἀπελάσῃ εἰς Κορσικὴν πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς προσωπικότητας, πολιτευομένους, δημοσιογράφους καὶ ἀπλοὺς πολίτας Ἀθηναίων, Πειραιῶς καὶ Πατρῶν, χαρακτηρισθέντας ὡς ἐπικινδύνους διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν νέαν κατάστασιν. Παρόμοιαι συλλήψεις ἐγένοντο ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακι καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ. Οἱ οὕτως ἀκρίτως καὶ ἀναπολογήτως, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ βαναύσως καὶ ἀπανθρωπῶς, στερηθέντες τῆς προσωπικῆς τῶν ἐλευθερίας καὶ πολιτοτρόπως βασανισθέντες ἐξαπεστάλησαν εἰς τὰ συρματοπλέγματα τῆς Λέσβου πρὸς συνάντησιν τῶν προηγηθέντων ἐκεῖ πολυπληθῶν ὁμοιοπαθῶν τῶν ἐκ Μακεδονίας, ὁπόθεν ἄλλοι, ἔτι πολυπληθέστεροι, εἶχον προαποσταλῆ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γαλλίας, ἀπαρτίσαντες διάφορα «στρατόπεδα συγκεντρώσεως» τινὰς δ' ἐξ αὐτῶν φιλοξενηθέντες εἰς τὸ περίφημον παρὰ τὴν Μασσαλίαν φρούριον Ἰφ, χρησιμεύσαν ὡς εἰρκτὴ τοῦ μυθιστορικοῦ κόμητος Μοντεχρήστου.

Ἐκτὸς τῶν συλλήψεων καὶ ἀπελάσεων τούτων, ἐζητήθη καὶ ἡ ἐξ Ἀθηναίων ἀπομάκρυνσις ὑπερεκατὸν ἄλλων προσώπων, πολιτευτῶν, στρατιωτικῶν καὶ ἀπλῶν πολιτῶν, μετατραπείσα εἰς ἀπλὴν ἄστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Συγχρόνως ἐκαλοῦντο εἰς τὸ Γαλλικὸν στρατηγεῖον διάφοροι δημοσιογράφοι καὶ ἡπειλοῦντο διὰ τυφεισμῶν, ἀν' ἐξηκολούθουν γράφοντες ἐναντίον τῆς δημιουργηθείσης νέας καταστάσεως πραγμάτων. Πρὸς τούτους ἐξηναγκάζοντο εἰς ἐγκατάλειπιν τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις μένοντες ἀδελφοὶ τοῦ προαπελθόντος Βασιλέως, Νικόλαος, Ἀνδρέας, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν, καὶ Χριστόφορος.

Ὁ Ἐπίτροπος τῶν Δυνάμεων ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν τότε κυβέρνησιν Ζαΐμη νὰ συγκαλέσῃ τὴν διαλυθεῖσαν Βουλὴν τῆς 31 Μαΐου 1915. Ὁ κ. Ζαΐμης ἠρνήθη νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ ὑπέβαλε παραίτησιν. Ὁ κ. Ζοννάρι ἐκάλεσεν ἐκ Θεσσαλονίκης τὸν κ. Βενιζέλον, ὅπως σχηματίσῃ κυβέρνησιν. Οὕτω μετεχομίσθη εἰς Ἀθήνας ὁλόκληρος τὸ συνεργεῖον τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Δαυίδ, ἰδιαιτέρος γραμματεὺς τοῦ κ. Ζοννάρι, ἐκόμισεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τὸν κατάλογον τῶν νέων ὑπουργῶν, πρὸς τυπικὴν ἐγκρίσιν. Τὴν 14 Ἰουνίου 1917 ἔδιδε τὸν νενομισμένον ὄρκον, ἐνώπιον ἐνὸς ἀρχιμανδρίτου, ἡ νέα ὑπὸ τὸν κ. Βενιζέλον κυβέρνησις καὶ αὐθημερὸν ἀνελάμβανε τὴν ἐξουσίαν. Σημειωτέον ὅτι εἶχον ληφθῇ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως ἡ εἰς Ἀθήνας ἀνοδος

καὶ ἐγκαθίδρουσις τῆς νέας κυβερνήσεως διεξαχθῇ ἐν πληρεστάτῃ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ τῶν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐγκαθισταμένων πρὸς διακυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος. Αἱ κυριώτεροι ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι τῆς Πρωτευούσης εἶχον καταληφθῇ καὶ ὁχυρωθῇ διὰ συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Διὰ τῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον συντελεσθείσης κυβερνητικῆς μεταβολῆς ἐτέθη τέμα εἰς τὴν διὰ τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος δημιουργηθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1916 κατάστασιν καὶ ἐπανέσεν ὑφισταμένη ἡ ἐκ τοῦ κινήματος ἐκείνου ἀπορρεύσασα Προσωρινὴ Κυβέρνησις τῆς Θεσσαλονίκης, μεταβληθεῖσα ἤδη εἰς—κατ' ἐπίφασιν τοῦλάχιστον—κανονικὴν κυβέρνησιν τοῦ ὅλου Κράτους. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν καταστατικὴν ταύτην μετουσίωσιν τῆς ἡ νέας Κυβερνήσεως διετήρησεν ἐσωτερικῶς ἀκεραίαν τὴν στασιαστικὴν προέλευσιν καὶ σύστασιν τῆς, ἐξακολουθοῦσα μέχρι σήμερον ἀκόμη νὰ παρουσιάζῃ τὸ ἔκτροπον καὶ ἡμιστάσοβαρὸν φαινόμενον ὁπλαρχηγῶν κρύπτοντος τὴν πανοπλίαν τοῦ ὑπὸ τὸ ράσον ἐφημερίου.

Ἡ σημερινὴ κυβέρνησις, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν, ἐμφανίζεται ἄλλοτε μὲν ὡς κανονικὴ κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος, ἐν συνεχείᾳ τῶν προηγηθεισῶν αὐτῆς κυβερνήσεων, τηροῦσα τὰ προσχήματα τῆς κοινοβουλευτικῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος καὶ ἐρείδουσα τὴν ὑπαρξίν τῆς εἰς τὴν πρὸ πενταετίας ἐκδηλωθεῖσαν ὑπὲρ αὐτῆς ἐτυμηγορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἄλλοτε δὲ ὡς προὶδὸν ἐπαναστάσεως ἢ ἀντεπαναστάσεως, ὁπότε τὸ Σύνταγμα καταπατεῖται ἀδιστακτως, ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν τῆς συγκληθησομένης Ἐθνοσυνελεύσεως, ἡ ὁποία προαγγέλλεται ὅτε μὲν ὡς Συντακτικὴ, ὅτε δὲ ὡς Ἀναθεωρητικὴ. Οὐχὶ σπανίως δὲ παρουσιάζεται καὶ ὡς ἐντεταλμένη τὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν Δυνάμεων, διακηρύττουσα ὅτι τὰ συμφέροντα καὶ αἱ ἀντιλήψεις τῶν Δυνάμεων τούτων δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀνοδὸν οἰουδὴποτε ἄλλου πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἢ κόμματος, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀξίωσις αὐτῆς εὐρίσκηται ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τοῦ κυρίαρχου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐγκαθιδρύσεώς της ἡ νέα κυβέρνησις ἐξέδιδε διάταγμα ἀναστέλλον τὴν περὶ ἰσοβιότητος τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς κυρώσεως τοῦ μέτρου τούτου ὑπὸ τῆς συγκληθησομένης Ἐθνοσυνελεύσεως. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπηκολούθησεν ἕτερον διάταγμα ἀναστέλλον τὰς περὶ μονιμότητος τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων νομικὰς διατάξεις. Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐξεδόθη ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς κυρώσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἅμα συνερχομένης. Καὶ τὴν 28 Ἰουνίου ἐξεδίδετο διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεκαλεῖτο τὸ διαλῶν τὴν Βουλὴν τῆς

31 Μαΐου 1915 διάταγμα ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου 1915, ὡς παρὰ τὸ Σύνταγμα ἐκδοθέν, ἐκαλεῖτο δὲ ἡ εἰρημένη Βουλὴ εἰς Β'. τακτικὴν σύνοδον τὴν 12 Ἰουλίου 1917. Μακρὰ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις προσεπάθει νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ἔκτροπον τοῦτο μέτρον, ἡ κύρωσις τοῦ ὁποίου ἐπαρῖντο καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐν εὐθέτῳ ὥρᾳ κληθησομένην Ἐθνοσυνέλευσιν. Τὴν παραμονὴν δὲ ἀκριβῶς τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς οὕτως ἀναβιωσάσης Βουλῆς, ἐξεδίδετο καὶ νέον διάταγμα, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ὑποβολῆς εἰς τὴν ψήφον τῆς Βουλῆς, ἅμα αὕτῃ συνέλθῃ, δι' οὗ ἀνεστέλλοντο ὁρισμέναι διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νόμου. Διὰ τοῦ διατάγματος τούτου ἐπετρέπετο ἡ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἀνασύστασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ ἴδρουσις ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, τῇ προσλήψει καὶ ἱεραρχῶν ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸ γνωστὸν λαϊκὸν ἀνάθεμα κατὰ τοῦ Βενιζέλου.

Οἱ ἐν Ἀθήναις παρευρεθέντες ἀντικυβερνητικοὶ βουλευταὶ τῆς ἀναβιωσάσης Βουλῆς συνεσκέφθησαν μετὰ τῶν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς 6 Δεκεμβρίου ἀνηκόντων συναδέλφων τῶν περὶ τῆς τηρητέας παρ' αὐτῶν στάσεως ἀπέναντι τῆς δημιουργηθείσης πολιτειακῆς καταστάσεως μετὰ τῶν παρεπομένων αὐτῇ συνεπειῶν. Αἱ γνώμαι ἐδιχάσθησαν. Οἱ μὲν ὑπεστήριζον ὅτι ἡ παράνομος σύγκλησις Βουλῆς ἀνυπόστατος, καθὼς κανονικῶς διαλυθείσης καὶ ὡς ἄλλης ἀντικατασταθείσης, δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ἀντικυβερνητικοὺς βουλευτὰς τῆς Βουλῆς ἐκείνης νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰς ἐργασίας της, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ ἂν δὲν ἐπεδοκίμαζον, πάντως ὅμως διὰ τῆς παρουσίας τῶν θὰ ἐνίσχυον τὸ συντελεσθὲν κατὰ τοῦ Συντάγματος πραξικόπημα. Ἄλλοι ὅμως ἐγνωμάτευσαν ὅτι εὐρίσκόμενοι πρὸ μιᾶς καταστάσεως πραγματικῆς, καθ' ὅσονδήποτε τρόπον ἐπιβληθείσης, ἠδύναντο καὶ ὠφείλον νὰ τὴν παρακολουθήσουν ἐκ τοῦ συνέγγυς, χρησιμοποιοῦντες τὴν παλαιὰν ιδιότητά των ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ βεβαίως διαμαρτυρηθῶσι προηγουμένως διὰ τὸν ἐν γένει ἐκθεσμον τρόπον τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ νέου καθεστώτος. Ὅπως δὴποτε, δὲν κατωρθώθη νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ὑποχρεοῦσα ὅλους τοὺς ἀντικυβερνητικοὺς βουλευτὰς ν' ἀκολουθήσουν ὁμοφώνως τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην γνώμην. Καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ συμμετοχὴ μερικῶν καὶ ἡ ἀποχὴ τῶν λοιπῶν.

Ἡ γενικὴ ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀναβιωσάσης Βουλῆς ἀποχὴ θὰ ἦτο αὕτη καθ' ἑαυτὴν ἐντονος καὶ ἰσχυρὰ διαμαρτυρία, ὅχι μόνον εἰδικῶς διὰ τὴν ἀντισυνταγματικὴν αὐτὴν πράξιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ καθόλου ἀποτολμηθέντα κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτελείας τοῦ Κράτους. Ἐξ ἄλλου, ἡ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς ταύτης συμμετοχὴ ἀπάντων τῶν

ἀντικυβερνητικῶν βουλευτῶν, παρὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἐξορισθέντων καὶ διωχθέντων εὐαρεθίμων συναδέλφων, θὰ ἔφερον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς δυσχερεστάτην θέσιν τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία θὰ ἐξηναγκάζετο ἐντὸς βραχείας διαστήματος ν' ἀποβάλῃ τὸ προσωπεῖον τοῦ ψευδοκοινοβουλευτισμοῦ καὶ ν' ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῆς στασιαστικῆς καὶ ξενικῆς προελεύσεώς της τὴν καὶ παρὰ τὴν δημιουργίαν Βουλῆς κατ' οὐσίαν ὑπ' αὐτῆς ἀσκηθεῖσαν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἡ Βουλὴ τῆς 31 Μαΐου 1915 κατὰ τὴν πρώτῃν σύγκλησίν της, τὴν 3 Ἀυγούστου 1915, συνεκέντρωσε περὶ τὸ ὄνομα τοῦ βενιζελικοῦ προέδρου τῆς 182 ψήφους ἀπέναντι 124 ἀντιθέτων, ἥτοι πλειοψηφίαν 58 ψήφων. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1915 συνεκέντρώθη ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως Βενιζέλου, μετὰ τῶν ἀποσχόντων ὑπουργῶν, ἀριθμὸς ψήφων 151 ἀπέναντι 102 ἀντιθέτων, ἥτοι πλειοψηφία 49 ψήφων. Κατὰ δὲ τὴν ψηφοφορίαν τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1915 ἐψηφίσαν ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως Ζαΐμη, μετὰ τῶν ἀποσχόντων ὑπουργῶν, 117 ἀπέναντι 147 βενιζελικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὑπεροχὴ ἐμειώθη οὕτως εἰς 30 μόνον ψήφους. Ἐὰν δὲ προστεθῇ καὶ ἡ λεπτομέρεια ὅτι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτην ἀπουσίαζον 50 βουλευταί, ἐξ ὧν 15 μόνον βενιζελικοὶ ἀπέναντι 35 ἀντιθέτων, ἡ πραγματικὴ πλειοψηφία τῶν βενιζελικῶν καταπίπτει εἰς 10 μόνον ψήφους.

Αὕτη εἶνε ἡ ἐντὸς διαστήματος ὀλιγοτέρου τῶν τριῶν μηνῶν ἐξέλιξις τῆς πολυθρῦλλου ἐκείνης λαϊκῆς ἐτυμηγορίας τῆς 31 Μαΐου 1915, ἡ ὁποία ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων, ὅπως καταγγελλθῇ ὡς παράνομος ἡ διάλυσίς της Βουλῆς ἐκείνης, γενομένη κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην καὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως ἀδιαφιλονεικίτου προνομίας τοῦ ἀρμοδίου πολιτειακοῦ παράγοντος, ἀκριβῶς, διὰ νὰ ἀποφανθῇ ἐκ νέου ὁ κυρίαρχος λαὸς καὶ προκύψῃ οὕτω βιώσιμος κυβέρνησις. Ἐν ὀνόματι τῆς γελοίας αὐτῆς πλειοψηφίας τῶν 10 ψήφων ἐπὶ 316 βουλευτῶν ἐξεμαυῖθη ἡ παρέμβασις τῶν Δυνάμεων πρὸς ἀποκατάστασιν δῆθεν τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος, ἀπολήξασα εἰς τὰ γνωστὰ γεγονότα, τὰς συνεπειὰς τῶν ὁποίων ὑφιστάμεθα ἔτι καὶ σήμερον.

Καὶ αὕτη ὅμως ἡ μηδαμινὴ πλειοψηφία τῶν 10 ψήφων εἶχεν ἐκλείψει κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1917, ὁπότε οἱ ἐναπολειφθέντες πιστοὶ φιλελεύθεροι βουλευταὶ μόλις ἠριθμοῦντο εἰς 150. Εἰς τοσοῦτους περίπου, μετὰ τινῶν ἀπόντων, συνεκοσσοῦντο οἱ κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν ψηφοφορίαν τῆς 13 Ἀυγούστου 1917 παραταχθέντες ἐκ τῶν γηγενῶν βενιζελικῶν βουλευτῶν, ἐνισχυθέντες καὶ ὑπὸ 40 περίπου μεταστάντων ἢ ὑπερψηφισάντων ἰδιορρυθμῶν ἀντιπολιτευσμένων. Ἐξ αὐτῶν βραδύτερον ἀ-

πεβίωσαν τέσσαρες, ισάριθμοι δὲ ανέλαβον υπηρεσίας ἀσυμβιβάστους πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα. Οὕτως ἡ ἀρχικὴ δύναμις τῆς ἐν τῇ Βουλῇ κυβερνητικῆς φάλαγγος υποβιβάζεται εἰς 142 μόνον βουλευτάς. Ἡ μὴ ἐμφάνισις ἐν τῇ Βουλῇ συσσωμίου καὶ συγκεκοτημένης τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ἐπηρεάσε μερικοὺς ἀσθενεῖς χαρακτήρας ἀντικυβερνητικῶν βουλευτῶν, ἐξ ὧν περὶ τοὺς εἴκοσι (σχεδὸν ὅλοι ἐκ Μακεδονίας, ἑλλήνες, μουσουλμάνοι καὶ Ἰσραηλίται), μετέστησαν εἰς τὸ κυβερνητικὸν στρατόπεδον καὶ ἐνίσχυσαν τὴν ἐκπνέουσαν πλειοψηφίαν του, ισάριθμοι δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐτήρησαν στάσιν ἐπαμφοτερίζουσαν, ἀποτελοῦντες τὴν ἄκραν ἀριστερὰν τῆς συμπολιτεύσεως καὶ τὴν ἄκραν δεξιὰν τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ἡ Ἀντιπολίτευσις εἶχε τὸ ἀτύχημα ν' ἀριθμηθῇ καὶ ἐξ ἀποβιώσεων ἀπολείας πολὺ περισσότερας τῶν κυβερνητικῶν. Διὰ τὰ δημιουργηθέντα κενὰ 25 βουλευτικῶν θέσεων δὲν διενεργήθησαν ἀναπληρωματικαὶ ἐκλογαί, ἐκδοθέντος εἰδικοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διατάγματος, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς κυρώσεως καὶ τούτου ὑπὸ τῆς συγκληθησομένης Ἐθνοσυνελεύσεως. Συμπεριελήφθη ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν τῆς 31 Μαΐου ὁ διὰ τὴν Βουλὴν τῆς 6 Δεκεμβρίου, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀειμνήστου Γ. Θεοτόκη, ἐκλεγείς, ὀρκισθεὶς καὶ μετασχὼν αὐτῆς Θ. Βελιανίτης, χαρακτηρισθεὶς οὕτως ὡς πολιτικὸς κληρονόμος τοῦ ἀειμνήστου ἡγέτου του, εἰς ἀμοιβὴν τῆς εἰς τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων μεταστάσεώς του. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν παρείδυσιν ταύτην, δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὴν νεκραναστᾶσαν Βουλὴν οἱ βουλευταὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου, οἱ ὅποιοι ἐξελέγησαν μὲν συγχρόνως μετ' αὐτοὺς βουλευτάς τῆς 6 Δεκεμβρίου καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν Βουλὴν ταύτην, θὰ ἐξελέγοντο ὅμως, ὅπως μετὰσχουν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν, ἂν δὲν διελύετο αὕτη, κατὰ τὴν ὁμόθυμον γνωμοδότησιν αὐτῆς τῆς ἰδίας.

Διὰ τῆς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατασκευασθείσης Βουλῆς ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἠθέλησεν, ὡς εἴπομεν, νὰ περιβληθῇ μετὰ πᾶσαν τινὰ κοινοβουλευτικὴν ἐμφάνισιν. Τὴν Βουλὴν αὐτὴν ἐχρησιμοποίησεν, ὅπως καλύψῃ τὴν στασιαστικὴν καὶ πολεμικὴν προέλευσίν της, θεωρουμένη οὕτω ἐπιθυμίαν καὶ διεθνῇ ἀνάγκην τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως περὶ νομιμοφανείας. Ὑπὸ τὸ νόθον τοῦτο κοινοβουλευτικὸν κατασκευάσμα κατεβλήθη προσπάθεια, ὅπως ἀποκρυβῇ ἡ κατ' οὐσίαν τυραννικὴ καὶ δικτατορικὴ, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ κυρίαρχου λαοῦ, διακυβέρνησις τῆς χώρας, ἡ κατὰ τὸν γνωστὸν τρόπον μετὰβασίς αὐτῆς ἀπὸ τῆς οὐδετερότητος εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν καὶ ἡ ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς εἰρήνης αὐθαίρετος διαχείρισις τῶν Ἐθνικῶν ἡμῶν ζητημάτων.

Ἡ εἰς Β'. Σύνοδον κληθεῖσα Βουλὴ συνε-

κρότησεν, ἀπὸ τῆς 12 Ἰουλίου μέχρι τῆς 21 Αὐγούστου, καὶ, κατόπιν μηνιαίας διακοπῆς, ἀπὸ τῆς 18 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1917, τεσσαράκοντα ἑννέα ἐν ὅλῳ συνεδριάσεις. Ἐκ τῶν πρώτων ἔργων τῆς ὑπῆρξεν ἡ κήρυξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, διατηρουμένου ἔκτοτε μέχρι σήμερον ὡς τοῦ κυριωτέρου κυβερνητικοῦ ἐρείσματος. Ἐληφθῆ ἀπόφασις, ὅπως τὰ λεγόμενα ἐν τῇ Βουλῇ δημοσιεύονται μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Προέδρου. Ἐκτοτε ἐπεκράτησεν ἡ ἀρχή, ἵνα αἱ μὲν δηλώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν ὑπουργῶν, ὡς καὶ αἱ ἀγορεύσεις τῶν κυβερνητικῶν ῥητόρων, δημοσιεύονται σχεδὸν κατὰ λέξιν, ἐκ δὲ τῶν ἀγορεύσεων τῶν παραμένον ἀντιθέτων δίδονται πρὸς δημοσίευσιν ὀλίγοι μόνον λέξεις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνευ νοήματος. Πρωθυπουργός, ὑπουργοὶ καὶ κυβερνητικοὶ βουλευταὶ συνηγωνίζοντο ποῖος νὰ ἐκτοξεύσῃ περισσότερας καὶ χυδαιότερας ὕβρεις κατὰ τῶν ἀντιπάλων τῶν, ὅλα δὲ τὰ λεγόμενά των ἐστηρίζοντο ἐπὶ θρασυτάτης διαστρεφῆς τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων. Ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου διὰ τοὺς ἀντιφρονούντας βουλευτάς κατέστη προβληματικὴ, πλὴν δὲ τῶν διὰ κραυγῶν ἀσχημῶν δὲν ἐλείψαν καὶ αἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγορευόντων, προσεπικουροῦντος καὶ σωματοφύλακος τοῦ πρωθυπουργοῦ.

Αἱ μᾶλλον ἄξιοι λόγου πολιτικαὶ συζητήσεις διεξήχθησαν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ παρασταμένη ἀντιπολίτευσις ὑπέβαλεν ἴδιον σχέδιον, ὅπου διεμαρτύρετο ἐντόνως διὰ τὴν ξενικὴν παρέμβασιν καὶ διὰ τὰς συνεπείας ταύτης τολημθείσας παραβιάσεις θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἀποβλεπουσὼν τὴν Βασιλείαν, τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Δικαιοσύνην καὶ τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς διοικήσεως, ὡς καὶ τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν. Ὑπεβλήθησαν κατηγορητήρια κατὰ τῶν κυβερνήσεων Γούναρη, Σκουλούδη καὶ Λάμπρου, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ἀπεκρούσθη καὶ δὲν ἐπανήλθε πλέον, τὰ δὲ ἑτέρα δύο ἀπέληξαν εἰς παραπομπὴν τῶν ἀποτελεσάντων αὐτὰς ὑπουργῶν, πλὴν δύο, ἐνώπιον εἰδικῶν δικαστηρίων. Καὶ ἐξ αὐτῶν ὅμως ἡ ὑποδικία τῆς κυβερνήσεως Λάμπρου ἐσταμάτησεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἀπεβίωσαν τρεῖς ἐκ τῶν ὑποδίκων ὑπουργῶν, ἐξ ὧν οἱ δύο, Σπ. Λάμπρος, πρωθυπουργός, καὶ Εὐγ. Ζαλοκώστας, ὑπουργός τῶν ἐξωτερικῶν, ὑπέκυσαν εἰς τὰς καυχίας συνεπείας τῆς ἐπακολουθησάσης ἐκτοπίσεως τῶν εἰς Σκόπελον. Ἡ μόνη διεξαχθεῖσα δίκη τῆς κυβερνήσεως Σκουλούδη, κατόπιν διαφόρων φάσεων, ἐξεφυλίσθη εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ διεξάγῃται ἐν ἀπουσίᾳ σχεδὸν ὅλων τῶν ὑποδίκων, δικαζομένων ἐρήμην ἀλλὰ συγχρόνως καὶ κατ' ἀντιμωλίαν, νὰ φαίνονται δὲ ὡς ὑπόδικοι οἱ μάρτυρες κατηγορίας, ὡς

συνήγοροι αὐτῶν οἱ κατήγοροι καὶ ὡς κατήγοροι μαρτύρων καὶ εἰσαγγελέων οἱ συνήγοροι τῶν ἀπόντων ὑποδίκων ὑπουργῶν.

Ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1917 ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀπελάσεων καὶ ἐκτοπίσεων, ἡ ὁποία ἐξηκολούθησε μέχρι ἐσχάτων καὶ ὑπέβαλε διαδοχικῶς εἰς ποικίλας ταλαιπωρίας χιλιάδας Ἑλλήνων πολιτῶν, μὴ βαρυνομένων μὲ βάσιμον τινὰ κατηγορίαν, ἀλλ' ἀπλῶς ὑπόπτων διὰ τὰ ἀντικυβερνητικὰ αἰσθήματά των. Ὁ ποινικὸς νόμος ἐπλουτίσθη μετ' ἐξαιρετικὰς διὰ τὴν περίστασιν διατάξεις περὶ ιδιωνύμων ἀδικημάτων, ἤρχισαν δὲ ἀθροεῖ αἱ παραπομπαὶ καὶ αἱ καταδίκες ἐπὶ δυσμενείᾳ κατὰ τοῦ καθεστῶτος, ἐπὶ δυσφημίσει τῶν συμμάχων καὶ ἐξυβρίσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, δι' ἀπηγορευμένα ἄσματα καὶ δι' ἀπηγορευμένας εἰκόνας, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἐπεβάλλετο ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἡ ἀνάγκη τῆς εἰκόνης τοῦ εἰς Ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς προχειρισθέντος Πρωθυπουργοῦ. Συγχρόνως ἀπελύοντο τῆς υπηρεσίας παμπληθεῖς δημόσιοι λειτουργοὶ καὶ ἐξεδιώκοντο ἀπὸ τὸ στρατεῖα ὑπὲρ τοὺς χιλίους διακοσίους ἀξιωματικοὶ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Τὸ μέτρον αὐτὸ ἐφηρμοσθῆ καὶ εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἐπεκταθὲν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἀπόλυσιν καὶ ἀπόταξιν τῶν δὲν ἀφίνοντο ἥσυχοι οἱ οὕτως ἀδίκως τινασσόμενοι εἰς τὰς ὁδοὺς. Οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἐξωρίζοντο εἰς τὰς νήσους, ὁπόθεν ἀνεκαλοῦντο, ἵνα δικασθῶσι καὶ καταδικασθῶσι διὰ φανταστικὰς κατὰ τὸ παρελθὼν ὑπερβασίας των. Οὕτω βαθμυδὸν αἱ φυλακαὶ ὑπερεπληρώθησαν μετ' ὑποδίκους καὶ καταδίκους, δημοσίους ὑπαλλήλους, πολίτας καὶ πολιτευομένους.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐξεδιώχθη διὰ βίαιας ἀστυνομικῆς ἐπεμβάσεως ἐκ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς του καὶ περιεορίσθη εἰς Μονὴν μετ' ἄλλων συνοδικῶν ἀρχιερέων. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατηρτίσθη κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως. Τῇ συναγωγῇ καὶ ἱεραρχῶν ἐκ τῆς Νέας Ἐλλάδος ἀπηρτίσθη ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐπελήφθη, κατὰ κυβερνητικὴν ὑπόδειξιν, τῆς ἐκδικάσεως τῶν κατηγορηθέντων συναδέλφων των. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπεκράτησε τελεία σύγχυσις μετὰ τὴν δικαζόντων καὶ δικαζομένων. Τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας κατέπεσεν εἰς ἀπερίγραπτον βαθμόν. Ἡ κατόπιν γενομένη πλήρωσις τοῦ παρανόμως κηρυχθέντος ὡς κηρυγμένου Μητροπολιτικοῦ Θεόρου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς μετακλήσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κιτίου, ὁ ἐν ἐξορίᾳ θάνατος τοῦ Μητροπολίτου Κορίνθου, ἡ παρατεινομένη ἐγκάθειρις, δίωξις καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκοπῶν ἀπομάκρυνσις ἱεραρχῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος καὶ πλείστοι ἄλλαι λεπτομέρειαι, ἄξιοι ν' ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον ὅλως ἰδιαίτερας μελέτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἰδρυθεῖσαν παρασυνογωγὴν, ὑπὸ τὰ ὄνομα διοικητικοῦ συμβου-

λίου τῆς ἐν ταῖς Νέαις Χώραις Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἐν τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριαρχεῖῳ ἀναρχίαν καὶ τὴν ὀδοδούλωσιν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἰδιωτελεῖς κομματικὰς ἀξιώσεις τῆς κυβερνήσεως ὀλιγαρχίας, συμπληροῦσι τὴν ὅλην εἰκόνα τῆς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπεμβάσεως ἡ μᾶλλον ἐπιδρομῆς τῆς Πολιτείας δημιουργηθείσης καταστάσεως τῆς παρ' ἡμῖν Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, ἡ Ἑλλάς εὐρέθη εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι πρὸς τοῦτο παρασκευασμένη, ἐνεκα τοῦ προηγηθέντος διχασμοῦ τοῦ Κράτους καὶ ποικίλων ἄλλων γνωστῶν γεγονότων. Ἡ προπαρασκευὴ αὕτη, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐμφύχου ὕλικου, ὅσον καὶ εἰς ἐφόδια πολεμικὰ καὶ διατροφῆς στρατοῦ καὶ λαοῦ, ἀψησώλησε σοβαρῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὴν κυβερνήσιν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη φοβερὰν δοκιμασίαν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος μετὰ τὴν ἐπελθούσαν μεταβολήν, καθόσον τὰ μὲν πενιχὰ ἀποθέματα εἰχον τελείως ἐξαντληθῇ, ὁ ἔξωθεν ἀνεφοδιασμός προσέκοπτεν εἰς μεγάλας δυσχερείας, λόγῳ τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, τὰ δὲ συμμαχικὰ στρατεύματα εἶχον δικαίωμα προτεραιότητος ἐπὶ πάσης ἑλληνικῆς παραγωγῆς. Ἡ σκληρὰ αὕτη δοκιμασία, ὑπερβάσα καὶ αὐτὴν τὴν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀποκλεισμοῦ, ἐμετριάσθη βραδύτερον, ἐπεκράτησεν ὅμως ἔκτοτε καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν ἡ αἰσχροκέρδεια, ὅπου κράτος καὶ λαός, δημόσιοι ἄνδρες καὶ ἐπιχειρηματῆαι ἰδιῶται, προσκείμενοι εἰς τὸ κρατοῦν κυβερνητικὸν συγκρότημα, διεξήγαγον ἄγριον συναγωνισμόν εἰς βάρος τῶν πειζομένων ἀστικῶν ἰδία τάξεων. Ἡ κατάστασις αὕτη, παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἀφθονίαν, ἐπικρατεῖ μέχρι σήμερον. Αἱ ἐργατικαὶ ἐνώσεις, δι' ἀπεργίαν καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων, ἐπέτυχον τὴν εἰς τὸ τριπλάσιον καὶ πλέον αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων. Διὰ τῆς ἀνίσου ταύτης καὶ μεροληπτικῆς προνοίας ἐνετάθη ἔτι μᾶλλον ἡ βιωτικὴ δυσφορία τῶν λοιπῶν ἀστικῶν τάξεων. ἐνῶ ἐξ ἄλλου ὅλοι οἱ παραγωγοὶ καὶ οἱ ἀσυνείδητοι ἐπιχειρηματῆαι καὶ μεταπράται ἐπώφεληθησαν ἀπὸ τὴν περίστασιν, ὅπως δημιουργήσουν μεγάλας περιουσίας καὶ ἐπαυξήσουν τὴν ἐν τῇ διανομῇ τῶν ἀγαθῶν ἀρχικὴν ἀνισότητα.

Ἡ ἐπιστράτευσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὸν πόλεμον διεξήχθη βραδέως, μετὰ περισκέψεως καὶ κατὰ δόσεις. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν ἐν τῷ μεταξὺ συμπληρούμενον ἀνεφοδιασμόν. Ἀποτέλεσμα τοῦ τρόπου καὶ τῶν μέσων, δι' ὧν ἐπεβλήθη ἡ δικτατορικὴ κυβερνήσις, ὑπῆρξεν ὀδυνηρὰ τὴς ἀμφιβολίας τῆς λαϊκῆς συνειδήσεως περὶ τοῦ κατὰ πόσον αὕτη ἀντεπροσώπευε τὴν πατρίδα, ταύτης δὲ τῆς ἀμφιβολίας ἀπόρροια ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὰς ἀρχὰς

τοῦ ἔτους 1918 ἐκδηλωθεῖσαι ἐν Λαμία καὶ Θήβαις στασιαστικαὶ ἀπόπειραι· ἀπόδειξις ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε ἐν ἐπιστρατεύσει τοιαῦτα συνέβησαν. Ἡ Κυβέρνησις περιέστη εἰς κρίσιμον σημεῖον, μὴ δυναμένη δὲ ἐν τῇ παρατάξει τῆς ν' ἀντιληφθῆναι ὅτι τὰ κινήματα ἐκεῖνα, ὧν αὐτὴ ὑπέιχε τὴν εὐθύνην, δὲν εἶχον οὐδ' ἡδύναντο νὰ ἔχουν χαρακτῆρα γενικῆς ὑποκινήσεως ἢ ἐπιδιοκιμασίας πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ ἐπιβληθέντος καθεστώτος, προέβη εἰς ἀγρίας καὶ γενικὰς διώξεις, ἐπιβαλοῦσα διὰ συνοπτικῶν διαδικασιῶν ἀθρόας θανατικὰς ἐκτελέσεις καὶ ἐκτείνασα τὰς πιέσεις καὶ τοὺς διωγμούς ἐν τε τῇ πρωτεύουσῃ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας. Διὰ τὰ συμπεριληφθῶν δὲ εἰς τὰ μέτρα ταῦτα καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἀντιπολιτευόμενοι βουλευταί, ἐκηρύχθη ἡ λήξις τῆς Β'. Συνόδου τῆς Βουλῆς ἥτις ἐκλήθη μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς Γ'. Σύνοδον.

Ἡ Γ'. Σύνοδος τῆς Βουλῆς περιέλαβε τριᾶκοντα τέσσαρας συνεδριάσεις, ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 8 Ἀπριλίου 1918, ὁπότε διέκοψε τὰς ἐργασίας τῆς, ἐσυνεχίσθη δὲ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, συγκροτηθεῖσων ἐτέρων δέκα ἐννέα συνεδριάσεων, ἀπὸ τῆς 23 Νοεμβρίου μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου 1918.

Ὀλίγον βραδύτερον μετὰ τὰ γεγονότα τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Λαμίας ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐπιδείξῃ τὴν ὁμότητα τῶν ἀντιλήψεων τῆς, συνεπειᾶ ὁμοίας πρὸς τὰς ἀνωτέρω στάσεως ἔξωθεν τῆς Κοζάνης. Αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐφηροῦσθησαν ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακι, πλῆξασαι ἀπηνῶς καὶ ἀδιακρίτως, ἀθώους καὶ μὴ, μετὰ τὴν ἀνεπαρκῆ δικαιολογίαν ὅτι ἐπεβάλλετο ὁ παραδειγματισμὸς πρὸς ἀποτροπὴν καὶ ἄλλων παρομοίων κινήματων.

Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, παρὰ τὰς δυσμενεστάτας πολιτικὰς καὶ ψυχικὰς συνθήκας, ὑφ' αἷς ἐκινητοποιήθη καὶ διατελεῖ, ἐλθὼν εἰς ἐπαρὴν πρὸς τὸν ἐχθρόν, ἐπετέλεσε καὶ ἐπιτελεῖ τὸ καθήκον του, προσθέσας καὶ νέας ἐνδόξους σελίδας εἰς τοὺς προσφάτους θριάμβους τῶν δύο προηγηθέντων πολέμων.

Μὲ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀνακωχῆς, ἐσημειώθη, ἀπὸ γενικῆς τοῦλάχιστον ἀπόψεως, ἡ λήξις τοῦ πολέμου καὶ ἡ ἐναρξὶς διαπραγματεύσεων πρὸς καθορισμὸν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐνόμισεν ὅτι ἐπέστη πλέον ἡ ὥρα, ἵνα ρίψῃ ἐν βλέμμα περὶ ἑαυτὸν καὶ ἴδῃ εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκεται, ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, πολεμικῶς, πολιτικῶς καὶ ἐθνικῶς.

Καὶ ἀπὸ μὲν ἐσωτερικῆς ἀπόψεως εἶδεν ὅτι οὐδὲν μετεβλήθη, ἀλλ' ὅτι ἐξηκολούθουν αἱ μέχρι σήμερον ἐτι διατηρούμεναι συνέπειαι τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως, ἥτις ἐδικαιολογεῖ μέχρι τινὸς τὰ ἐκτροπα κυβερνητικὰ μέτρα. Τῆς καταστάσεως ταύτης δημιουργημὰ ὑπῆρξε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὁ σκανδαλώδης πλουτισμὸς ὀλίγων εἰς βάρος τῶν ἀφαντάστων βιοτικῶν

ταλαιπωριῶν τῶν πολλῶν. Αἱ φυλακαὶ τοῦ Κράτους καὶ αἱ ὥραιαι ἑλληνικαὶ νῆσοι ἔστενον ἐξ ὑπερπληρώσεως ὑπὸ καταδίκων, ὑποδίκων καὶ ἐκτοπισθέντων. Οὐχὶ ὀλίγοι ἦσαν καὶ οἱ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ταλαιπωριῶν καὶ ἐξευτελισμῶν τούτων προτιμήσαντες ν' ἀποκορύψωσιν ἑαυτούς, ὑποστάντες ὅμως ποικίλας ἄλλας κακουχίας. Πολλοὶ ἐκ τῶν οὕτω ταλαιπωρηθέντων ἐν φυλακῇ, ἐν ἐξορίᾳ, ἐν κρησφυγείοις πέκυψαν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος. Αἱ οἰκογένειαι τῶν διωχθέντων, πανθέντων καὶ ἀποταχθέντων λειτουργῶν τοῦ Κράτους καὶ ἰδιωτῶν ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται μυρίας στερήσεις καὶ ποικίλους ἐξευτελισμούς, μέχρις ἀφαντάστου καὶ ἀνομολογήτου βαθμοῦ. Ἡ ἀγρία ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ ληστείας νόμου ἐπὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀνιποτάκτων καὶ φυγοδικούντων ἐδημιούργησε καὶ νέαν πηγὴν δεινοπαθημάτων.

Τὸ χειρότερον ὅμως ὅλων ὑπῆρξεν ἡ βαθμὴ ἐκδηλωθεῖσα ἀποκάλυψις περὶ τοῦ προσγενομένου εἰς τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν δυσθεραπεύτου κακοῦ. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εὐρεθεὶς ἐν πλήρει ψυχικῇ διαστάσει πρὸς τὴν διὰ τῶν γνωστῶν μεθόδων τῆς στάσεως καὶ τῆς ξενικῆς βίας ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ δικτατορικὴν κυβερνήσιν, ἐπεξέτεινε τὴν ψυχικὴν ταύτην διάστασιν μέχρι σχετικῆς ἀδιαφορίας ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ ξένης πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ κυβερνήσεως γενομένην διαχείρισιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ζητημάτων, διακῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ποθῶν τὴν ταχίστην ἀπὸ τοῦ νέου τούτου ζυγοῦ ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν ἐπανάκτισιν τῶν καταπατηθεῖσων ἐθνικῶν καὶ ἀτομικῶν αὐτοῦ ἐλευθεριῶν.

Ἀπὸ δὲ ἐξωτερικῆς ἀπόψεως, κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀνακωχῆς καὶ ἐπὶ πολὺν κατόπιν τούτης χρόνον, οὐδεὶς ἐγίνετο λόγος περὶ τῶν ἐθνικῶν τοῦ ἑλληνισμοῦ αξιώσεων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ὁμοίας διεκδικήσεις ἄλλων ἐμπολέμων λαῶν, ὅχι μόνον νικητῶν, ἀλλὰ καὶ ἡττημένων. Τὸ μόνον ἐκ τοῦ εὐτρυφῶς ὑπὲρ τῶν Συμμάχων ἡμῶν τερματισμοῦ τοῦ πολέμου ἄμεσον ἀγαθὸν ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ τῆς βουλγαρικῆς ἐπιδρομῆς ἀπαλλαγὴ τῆς πολυπαθοῦς καὶ μαρτυρικῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Ἡ Κυβέρνησις ἐπράξε καὶ πράττει πᾶν τὸ δυνατόν πρὸς ἐπούλωσιν τῶν πολλῶν πληγῶν τῆς δυστήνου ταύτης χώρας, μολοντί αἱ ἐκ πείνης, κακουχιῶν καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Βουλγαρίας μετατοπίσεων ἀπώλειαι πληθυσμοῦ, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ διαπραγαί, λεηλασίαι καὶ ἀτιμώσεις, ἀφῆκαν ἀνεπανόρθωτα κενά. Ἐξ ἄλλου ὅμως δὲν παρέλειπεν ἑκτοτε εὐκαιρίαν νὰ μὴ τονίξῃ μέχρις ἀηδίας τὸ ἀπελευθερωτικὸν καὶ ἐπανορθωτικὸν τοῦτο ἔργον, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν προδοτικὴν πολιτικὴν τῶν προκατόχων τῆς, οἱ ὅποιοι δὲν ἐδίστασαν, ἐκ πείσματος ἴσως πρὸς τοὺς στασιάζοντας φιλελευθέρους, ἢ ἐξ ἔρωτος πρὸς τοὺς Γερμανοβουλγάρους, νὰ παραδώσουν τὴν πολῦτιμον ταύ-

τὴν ἑλληνικὴν χώραν εἰς τοὺς προαιωνίους ἐχθρούς τῆς φυλῆς. Τοιαῦτα ἰσχυρίζομένη ἡ βενιζελικὴ κυβέρνησις, λησιμονεῖ καὶ τὴν κατὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο βαλκανικῶν πολέμων διάστημα λιποψυχίαν τῆς καὶ τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1915 πρότασιν ἀνταλλαγῆς ἐδαφῶν καί, κυρίως, τὴν ἐνεκα τῆς παρασκηνατικῆς καὶ στασιαστικῆς πολιτικῆς τῆς δημιουργίαν τῆς ἐν Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῷ ὅλῳ Κράτει καταστάσεως, ἀποτελεσματῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ ὄντως καταστρεπτικὴ βουλγαρικὴ κατοχή. Τὸ ὑπὸ τῶν βουλγάρων καταπατηθὲν τμήμα τῆς Δυτ. Μακεδονίας, εἶχεν ἀπελευθερωθῆ πρὸ τῆς ἀνακωχῆς. Ἐκεῖ ὅμως αἱ συμφοραὶ τῶν κατοίκων δὲν ὠφείλοντο τόσον εἰς τὴν ἐχθρικὴν ἐπιδρομὴν, ὅσον εἰς τὴν ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν συμμάχων μας καὶ τῶν ὁργάνων τῆς βενιζελικῆς ἐξουσίας ἀσκήσιν πάσης βίας καὶ τυραννίας. Ἐπίσης ἔργον ἐνόχου συμμαχικῆς, συγκεκριμένως δὲ γαλλικῆς, ἀναληγίας ὑπῆρξεν ἡ κατ' Αὐγούστον τοῦ 1917 μεγάλη καὶ καταστρεπτικὴ πυρκαϊὰ τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς ὁποίας εὐρίσκειται ἀκόμη ἐν σχεδίῳ, κατόπιν ἀσκόπου δαπάνης ἑκατομμυρίων.

Ἐδέησε νὰ παρέλθουν μῆνες πολλοὶ μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀνακωχῆς καὶ τὴν ἐναρξιν τῶν περὶ εἰρήνης διαπραγματεύσεων, διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντολὴ στρατιωτικῆς ἀποβάσεως εἰς Σμύρνην. Ἡ ἐντολὴ ὅμως αὕτη ἐδόθη τότε ὅχι ὡς ἐπίσημος ἀναγνώρισις τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν ἀλυτρώτων ἑλληνικῶν χωρῶν, κατὰ τὰς ἐπαγγελίας τοῦ διεξαχθέντος πολέμου καὶ τὰς διαφημισθείσας ἀρχὰς τῶν πρωτοστατούντων εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Εἰρήνης φιλελευθέρων Κρατῶν, ἀλλ' ὡς ἀντάλλαγμα τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν κατὰ τῆς Οὐκρανίας ἀτυχή ἐκείνην ἐκστρατείαν, ἡ ὁποία προσεκόμισε μὲν καὶ νέους ἐπαίνους διὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ ἑλλήνος στρατιώτου, ἀλλ' ἐδημιούργησεν, ἐκτὸς τῶν ἀμέσων πολεμικῶν θυσιῶν καὶ ἀπωλειῶν, καὶ νέαν ἐστὶν ἀνθελληνικὴν διωγμὸν καὶ νέαν κάθodon προσφύγων ἐκ τῶν εὐήμερουσῶν καὶ πολυπληθῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τῆς νοτίου Ρωσίας.

Ἡ εἰς Σμύρνην ἀπόβασις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, γενομένη ἀνευ ἐπαρκούς ἐκ τῶν προτέρων πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς προβλέψεως, ὑπὸ τὸ κράτος ἀσυγκρατήτων μὲν μέχρις ἐνὸς ὁρίου ἀλλὰ πάντως ἀφρόνων καὶ ὑπερβολικῶν ἐξάψεων καὶ ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους στρατοῦ καὶ λαοῦ, ἐγένετο ἀντικείμενον ὑποῦλως προετοιμασθείσης νεοτουρκικῆς καὶ λεβαντινικῆς πλεκτηνῆς καὶ ἐδημιούργησεν ἐξ ἀρχῆς κατάστασιν, ἡ ὁποία περιήγαγεν εἰς κίνδυνον ὀριστικῆς ματαιώσεως τὴν γενομένην ἀτελὴ ταύτην καὶ πλημμελῆ ἀπαρχὴν ἀπελευθερώσεως, ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν διεκδικήσεων. Ἡ μεγάλη καταστροφὴ τοῦ Αἰδινίου καὶ πλεί-

σται ἄλλαι συμφοραὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς ἑλληνικῶν πόλεων καὶ χωρίων, ὡς καὶ ἡ παρατεινομένη μέχρι σήμερον ἐγκατάλειψις εἰς τὸ ἔλεος τῶν ὀρδῶν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ τοῦ μείζονος μέρους τοῦ μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ, πρόκεινται ἀψευδῆ μαρτύρια τῆς ἐλλείψεως πάσης ἐκ μέρους τῶν κυβερνώντων συναισθήσεως τῶν ἀπέναντι τοῦ ὅλου ἔθνους ὑπεχομένων εὐθυνῶν. Ἀδιαφοροῦντες πρὸς ὅλα οἱ διαχειριζόμενοι τὰς τύχας τοῦ ἔθνους ἀποβλέπουσι μόνον εἰς τὴν δημιουργίαν προσκαίρου δημοκοπικοῦ θορύβου χάριν κομματικῆς ἐκμεταλλεύσεως, μηδὲν ὅμως καὶ ταύτης ἐπιτυγχανομένης.

Ἡ εἰς Σμύρνην ἀποστολὴ ὡς Ἀρμοστοῦ τοῦ κ. Στεργιάδου ἔθεσε ποῖαν τινα τάξιν εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀπ' ἀρχῆς ἄκρως ἐθνοβλαβῆ ἀκαταστασίαν, ἡ ἀπέναντι ὅμως τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐπιδειχθεῖσα αὐστηρότης συνεδυσάθη μετὰ τὴν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἐξιχθεῖσαν ἀπέναντι τοῦ μουσουλμανικοῦ πληθυσμοῦ συγκατάβασιν, ὁμοία τῆς ὁποίας παρατηρεῖται ἀπὸ τινος καὶ πρὸς τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ μουσουλμάνους. Ἡ κυβέρνησις ἀνέλαβε καὶ διεθνεῖς υποχρεώσεις πρὸς δημιουργίαν προνομιακῶν καταστάσεων ὑπὲρ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδόξων καὶ ἀλλογλώσσων μειοψηφίῶν. Ἀσχετῶς ὅμως πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, ἡ κατ' ἀρχὴν ἐπιβαλλομένη προστασία τοῦ ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους περιληφθέντος καὶ περιληφθησομένου μουσουλμανικοῦ κόσμου καὶ ἡ ἐξασφάλις τῆς εἰρηνικῆς καὶ ἁρμονικῆς αὐτοῦ μετ' ἡμῶν συμβιώσεως διεξάγεται ὑπὸ τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως μετὰ τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ἀνελικρινῶς κομματικῆς ἐκμεταλλεύσεως, δυσαρστοῦσα καὶ τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ αὐτὸς τοὺς μουσουλμάνους, οἱ ὅποιοι οὕτω διατηροῦσιν εἰς τὸ ἀκέραιον τὸν τουρκισμόν των, ὡς ἰδέαν μᾶλλον πολιτικὴν καὶ ὀλιγώτερον ἐθνικοθηροσκευτικὴν, δὲν ἐξοικειοῦνται δὲ ἀκόμη μετὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἶναι πλέον Ἕλληνες πολῖται.

Πολὺ βραδύτερον ἐγένετο ἡ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Γαλλικοῦ στρατηγοῦ κατάληψις τῆς Ξάνθης ὑπὸ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐσχάτως μόλις συμπληρωθεῖσα διὰ τῆς πλήρους ἀποχωρήσεως τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων καὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπεκτάσεως τῆς κατοχῆς ἐφ' ὅλου τοῦ παραλιακοῦ τμήματος τῆς Δυτικῆς Θράκης μέχρι Δεδεαγάτς καὶ Καραγάτς, ὅπερ ἀποσπασθὲν ἀπὸ τῆς Βουλγαρίας ἐπεδικάσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ὑπὸ συζήτησιν Τουρκικῆς συνθήκης. Εἰς τὸ ἴδιον σχέδιον ἐπιδικάζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐκχώρησις καὶ τῆς Τουρκικῆς ἢ Ἀνατολικῆς Θράκης, μετὰ τινῶν ὅμως δουλειῶν ὑπὲρ τῆς Τουρκίας ἐν Ἀδριανουπόλει, ὑπὲρ τῆς Βουλγαρίας ἐν Δεδεαγάτς καὶ ὑπὲρ τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τῶν Στενῶν καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς παραλίου Ἀνατολικῆς Θράκης. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύ-

την δουλείαν υπάγονται και αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, Τένεδος, Ίμβρος, Λήμιος καὶ Λέσβος. Τὸ Καστελλόριζον ἐκχωρεῖται εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἥτις λαμβάνει καὶ τὰ Δωδεκάνησα, ὑποσχόμενη τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπόδοσιν τῶν λοιπῶν νήσων, πλὴν τῆς Ρόδου, τὴν ὁποίαν κρατεῖ ὡς ἰσοζύγιον τῆς ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατοχῆς τῆς Κύπρου. Εἰς τὴν ἰδίαν συνθήκην προβλέπεται καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐλληνικῆς κατοχῆς τῆς Σμύρνης μετὰ τῆς σχετικῆς ἐνδοχώρας, συνιστάμενος εἰς ἐλληνικὴν διοίκησιν ὑπὸ τουρκικὴν ἐπικυριαρχίαν καὶ λιμενικὴν συγκυριότητα καὶ με τοπικὸν κοινοβούλιον, ἀρμόδιον ὅπως, μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας του, ἀποφανθῇ περὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀριστικῆς προσορτήσεως.

Μέγιστον μέρος τῆς ἐλληνικωτάτης νοτιοδυτικῆς Μικρασίας πρόκειται νὰ περιέλθῃ ὑπὸ ἰταλικὴν οἰκονομικὴν ἐπιτροπὴν, διατηρουμένης ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ λοιποῦ ἐνδοτέρου τῆς χώρας μετὰ τοῦ ἐλληνισμοῦ τοῦ Πόντου τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας καὶ διοικήσεως. Ἐλήφθη δὲ καὶ νέα δὴθεν πρόνοια περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐντὸς τῆς ὑπολειπομένης Τουρκίας μειοψηφῶν, λησιμονηθέντων τῶν ἀπ' αἰῶνος σκληρῶν διδασμάτων.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν, ἔστω καὶ πλημμελῶς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διεξαχθεῖσαν διεκδίκησιν τῶν πρὸς Ἀνατολὰς ἐθνικῶν ἡμῶν ἀξιώσεων, ὁ προϊστάμενος τῆς Κυβερνήσεως, μηδὲν συνετισθεὶς ἐκ τῶν κατὰ προηγουμένης περιστάσεις ὑποχωρητικῶν τάσεων του, ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει πλέον ἀξιώσεις πρὸς βορρᾶν. Αἱ ἀξιώσεις αὗται περιλαμβάνουσι διὰ τὴν Μακεδονίαν τὸ Μοναστήριον, τὴν Γευγελήν, Δοϊράνην, Στρώμνιτσαν καὶ Μελένικον. Ὁ κ. Βενιζέλος ὑπόκειται νὰ διενεργήσῃ τὴν πρὸς νότον μετανάστευσιν τῶν κατοικούντων τὸ τμήμα τοῦτο τῆς Μακεδονίας ἐλλήνων πληθυσμῶν, μὴ ἀντιλαμβανόμενος ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀντὶ ἐδραιώσεως τῆς ἐπιθυμητῆς πρὸς τὸ νέον Σερβο-κροατο-σλοβενικὸν κράτος φιλίας, δημιουργεῖται ἀφορμὴ ἀντιπαθείας καὶ μίσους. Αἱ δὲ πρὸς τὰ δυτικὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος ἀξιώσεις, αἱ περιλαμβάνουσαι τὴν πολυπαθὴ Βόρ. Ἡπειρον, διατελοῦσιν ἐτι ἐν πληρεῖ ἀσφαλείᾳ. Δις ἐγένετο ἐννοεῖς προσέλασεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ πρὸς κατάληψιν τῆς Κορυτσᾶς, καὶ ἐσταματήσαμεν εἰς τὴν ἐντεῦθεν τῆς Βυλγίστης Φλωρεντιακῆν γραμμὴν. Ἡ Κορυτσά ὑπὸ τὴν γαλλικὴν στρατιωτικὴν κατοχὴν ὁργανώθη εἰς Ἀλβανικὴν δημοκρατίαν. Κάποιον πρωτόκολλον λέγεται ὅτι ὑπεγράφη ἐσχάτως ἐν Φλωρίνῃ μετὰ τῶν Ἀλβανῶν τῆς Κορυτσᾶς καὶ ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν γνωστὴν σύμβασιν τῆς Κερκύρας τοῦ 1914, ἀναγνωρίζουσαν τὴν Βόρειον Ἡπειρον ὡς Νότιον Ἀλβανίαν, μείνανσαν δὲ

ἔκτοτε ἀνεφάρμοστον, διότι εἶχεν ἐκλείψει ἡ ὅλη Ἀλβανία. Εἰς τὸ Ἀργυροκάστρον, ἐφ' ὅσον ἀποχωροῦν οἱ Ἱταλοὶ, προχωροῦν αἱ τουρκαλβανικαὶ συμμορίαὶ καὶ ἐφαρμόζουν τὰς γνωστὰς ἐκπολιτιστικὰς καὶ ἐξανθρωπιστικὰς μεθόδους τῶν.

Ἐν τῷ μετὰ τὰ στρατοδικεῖα δὲν ἔπασσαν λειτουργοῦντα μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἐντάσεως. Μία ἐκ τῶν κυριωτέρων μετὰ τῶν διεξαχθεισῶν δικῶν ἦτο ἡ τῶν Ἑσλιν, Μερκούρη, Σαγιᾶ, Παπούλα, Κωνσταντινοπούλου, κατηγορουμένων ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ κατὰ τὰ Νοεμβριανά. Οἱ τρεῖς πρῶτοι κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, ἡ ποινὴ τῶν ὅμως μετεβλήθη σιωπηλῶς εἰς ἐγκάθειρξιν ἐν τῷ Ἰζεντίν τῆς Κρήτης. Ὁ Ἑσλιν, μεταφερθεὶς εἰς Ἀθήνας, ἀπεβίωσεν ἐν τῷ Πολιτικῷ Νοσοκομείῳ. Ἐτέρα πολύκροτος δίκη ὑπῆρξεν ἡ ἐκατὸν ὅλας συνεδριάσεις τοῦ Στρατοδικείου ἀπασχολήσασα δίκη τῶν Ἐπιτελῶν Δούσανη, Στρατηγοῦ, Ἐξαδακτύλου καὶ Μεταξᾶ, διαζυγισμένη ἐρήμην. Ὁ τελευταῖος κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ὁ δὲ πρῶτος εἰς ἰσόβια δεσμά· οἱ δύο ἄλλοι ἠθωώθησαν. Πρόσφατος ἐτι εἶνε ἡ δίκη τῆς συνωμοσίας, καταλήξασα εἰς καταδίκην τοῦ Λυμπρίτη, Δερλερέ, Κακάβου καὶ λοιπῶν εἰς ἰσόβια δεσμά καὶ ἄλλων εἰς ὀλιγοχροניתέραν φυλάκισιν. Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἡ δίκη τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Γκαϊρίτζι, κατηγορουμένων ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ διεξαχθεῖσα ἐπὶ Γερμανικοῦ ἐδάφους κατὰ τοῦ Βενιζελικοῦ καθεστώτος. Τὰ Νοεμβριανά ἔδωκαν τροφήν εἰς πλείστας ἄλλας δίκας καὶ καταδικὰς σημεινόντων ἐν τῇ πολιτείᾳ, τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῷ στρατῷ προσώπων. Οἱ δημοσιογράφοι συνέβαλον εὐρύτατα εἰς τὴν ἀπασχόλησιν στρατοδικῶν καὶ δεσμοφυλάκων. Αἱ βασιλικαὶ χάριτες ἐδόθησαν μετὰ φειδοῦς, καὶ τώρα τελευταῖον ἀκόμη, ὁπότε ἠκούσθησαν ἐπαγγελίαι περὶ γενικῆς ἀμνηστίας καὶ γενικῆς ἄρσεως τῶν πειστικῶν μέτρων. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἦρθη ὑπὸ περιορισμοῦς ἐπὶ βραχὺ μόνον διάστημα, ἀπέναντι ὅμως τῆς ἐπὶ τὸ ἐμφανέστερον καταδείχσεως δυσφορίας τῆς κοινῆς γνώμης, μὴ ἀνεχομένης ἐπὶ πλείοτερον ἐτι χρόνον τὴν παράτασιν τῆς σημερινῆς τυραννίας, ἐτέθη καὶ πάλιν ἐν ἰσχύϊ πρὸς στήριξιν τοῦ καθεστώτος, ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς διαρκούσης δὴθεν ἐμπολέμου θέσεώς μας πρὸς τὴν Τουρκίαν.

Δὲν εἶμαι ὅμως μόνον τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἡ λειτουργία ἡ συνεπαγομένη τὴν δυσφορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ δημιουργοῦσα τὴν πρωτοφανῶς ἔκτροπον διὰ τὴν Ἑλλάδα κατάστασιν. Ἡ δημιουργία ἐιδικοῦ σώματος ἀσφαλείας, εἶδους πραιτωριανῆς φρουρᾶς σωματοφυλάκων, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν ἀφωσιωμένου εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τέως ὀπλαρχηγοῦ ἡ συντήρησις πληθὺς χαφιέδων, εἰς μηδὲν λογιζομένων τὴν κατάδοσιν φιλησύχων πολιτῶν, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἰδίας ὑπάρξεώς των.

ἡ χρησιμοποίησις ὅλων τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, μὴδ' αὐτῶν τῶν δικαστῶν καὶ τῶν κληρικῶν ἐξαιρουμένων, πρὸς καταπίεσιν τῶν ἀντιφρονούντων ἡ ἐπικειμένη δημιουργία ἐθελοντικοῦ στρατοῦ, με δειλαστικὰς παροχάς, ἐξ ἀνδρῶν στρατολογουμένων πάντοτε μετὰ τῶν ἐξοικειωμένων πρὸς τὰς κυβερνητικὰς μεθόδους καὶ ἀντιλήψεις ἡ μεροληπτικὴ στάσις τῶν πλείστων ἐκ τῶν λειτουργῶν τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν δηλούντων ὅτι πρόσκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐν γένει ἀνοίκειος συμπεριφορὰ, ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, τῶν ὑπαλλήλων ἀπέναντι τῶν τριπλοῦν φόρον αἵματος, χρήματος καὶ ἐργασίας καταβαλλόντων πολιτῶν ἡ ἀνεπαρκὴς γενικῶς, καὶ εἰδικῶς ἄνισος, ἀμοιβὴ τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἡ ἐκ τῆς ἀπολύσεως χιλιάδων ἀντιφρονούντων προκληθεῖσα δυσφορία κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐκ τῆς δημόσιας ἀπειραρίθμων ἀργομισθιῶν καὶ νέων κλάδων πολυτελοῦς ἀλλ' ἀνωφελοῦς διοικήσεως καὶ ὀργανώσεως προξενουμένην ἀλόγιστον σπατάλην ἡ ἐφευρέσεις τῶν ποικίλων ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς νεωστὶ καταλαμβανόμενας χώρας πολυδαπάνων ἀποστολῶν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν προσκειμένων εἰς τὸ κυβερνητικὸν καθεστῶς καὶ διαθροπνόντων τὴν ἐγωπάθειαν καὶ τὴν δοκσισοφίαν τοῦ κ. Βενιζέλου ἡ ἐπὶ κεφαλῇς ὅλων σχεδὸν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν μετάκλησις καὶ τοποθέτησις ξένων ὀργανωτῶν, ἐπεμβαίνοντων καὶ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν διακυβέρνησιν τῆς χώρας ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως, ὁμοία πρὸς τὴν λοιπὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν αὐτῆς πολιτικὴν, ἡ ἄνευ οὐδενὸς σχεδίου καὶ οὐδεμιᾶς βάσεως, ἡ ἀδιαφοροῦσα διὰ τὸ μέλλον, βιαστικὴ δ' ἐκάστοτε, ὅπως καταφέρῃ ἐκ τοῦ προχείρου τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ὀψοδὴ ποτε διατήρησιν τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ αἰὼς ἐκ τῆς ἀβελτηρίας τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐπισιτισμοῦ διενεργοῦμεναι σκανδαλώδεις καταχρήσεις καὶ ἀσύστολος αἰσχροκέρδεια, ὡς καὶ ἡ ἔλλειψις οἰαομένη ποτε λογοδοσίας διὰ τὴν ἀπὸ τετραετίας ἤδη γινομένην διαχείρισιν δισεκατομμυρίων ἡ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν καταναλωτῶν ἐν γένει ἀστοχος ἐπέμβασις τοῦ Κράτους ἐν τῇ διαρρυθμίσει τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἡ εἰς τὸ Κράτος ὑποδούλωσις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ἡ ἐπαύσεσις εἰς ἐν δισεκατομμύριον καὶ ἑπτακόσια πενήκοντα ἑκατομμύρια δραχμῶν τοῦ κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος, γενικευθεῖσης τῆς καταναγκαστικῆς κυκλοφορίας διὰ τῆς κατ' οὐσίαν καταργήσεως τοῦ νόμου ΓΧΜΒ καὶ τῆς μὴ υποχρεωτικῆς ἀπέναντι χρεοῦς ἡ συναλλάγματος εἰς τὸ ἄρτιον ἀνταλλαγῆς τῶν τραπεζογραμμάτων, ἀκόμη καὶ αὐτῶν τῶν προνομιακῶς ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς ἐκδεδομένων ἡ ἀοριστία τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους, παρουσιάζουσα ἐτήσια ἐλλείμματα ὑπερβαίνοντα τὸ δισεκατομμύριον καὶ ἀναβιβάζουσα τὸ δημόσιον

χρέος εἰς τέσσαρα μὲν, κατὰ τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἑπτὰ δὲ ἡ ὀκτώ, κατὰ ἰδιωτικούς ὑπολογισμούς, δισεκατομμύρια δραχμῶν ἡ διαρκὴς μεταρρύθμισις τῆς φορολογίας ἄνευ σταθερᾶς τινος δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον ἀφθονωτέρας ταμειευτικῆς ἀποδόσεως. Ὅλα αὐτὰ καὶ πλείονα ἄλλα, τῶν ὁποίων καὶ ἡ συνοπτικωτάτη ἐτι ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων μνημόνευσις καθίσταται ἀδύνατος, ἐντείνουσιν εἰς τὸν ὑπερτατον βαθμὸν τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἡ νεκραναστᾶσα Βουλὴ τῆς 31 Μαΐου 1915 ἐτεράτισε τὸν ἀρχικὸν τετραετὴ βίον τῆς τῆς 31 Μαΐου 1919. Διὰ διατάγματος, ἀνήκοντος εἰς τὸν τύπον τῶν κληθέντων συντακτικῶν διαταγμάτων, ὡς ὑποκειμένων εἰς τὴν κύρωσιν τῆς συγκληθησομένης Συντακτικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, παρετάθη ὁ βίος τῆς ἐπὶ ἑξ μῆνας, μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1919. Τὴν 21 Νοεμβρίου συνήλθεν εἰς Δ'. Σύνδον τῆς Κ'. Περιόδου, συνεκρότησε δὲ μέχρι τῆς 21 Δεκεμβρίου συνεδρία εἴκοσι τέσσαρας. Ἐν τῷ μετὰ τὴν παρέτεινε τὸν βίον τῆς, οἰκεία βουλήσει καὶ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω συντακτικὸν ὅρον, διὰ μίαν ἀκόμη τετραμηνίαν, μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1920. Εἰς τὰς 16 Ἰανουαρίου ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας τῆς καὶ συνήλθεν εἴκοσι ἑξεὶς φορές μέχρι τῆς 3 Μαρτίου. Αἰξάνθη καὶ τῆς δευτέρας τετραμηνίου παρατάσεως, νέον ἐξεδόθη συντακτικὸν διάταγμα, ἐγκριθὲν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς προκαταβολικῶς, διὰ τρίτην, τρίμηνον τώρα, παράτασιν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου τρέχοντος. Ἀπὸ τῆς 23 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 25 Μαΐου ἡ Βουλὴ συνεκρότησεν ἐτέρας εἴκοσι συνεδριάσεις καὶ διέκοψε τὰς ἐργασίας τῆς, ἀφοῦ ἔδωκεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν συγκατάθεσιν τῆς διὰ μίαν ἀκόμη, τετάρτην αὐτῆν, δέμηνον ἥδη, παράτασιν τῆς ὑπάρξεώς της, μέχρι 31 Αὐγούστου 1920. Θὰ εἶναι ἀρὰ γε ἡ τελευταία; Ἀς τὸ ἐλπίσωμεν.

Οἱ κατὰ τὴν Β' καὶ Γ'. Σύνδον τῆς Βουλῆς ταύτης μετασχόντες ὁπωσοῦν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀντικυβερνητικοῦ βουλευταὶ ἐσχέφθησαν ν' ἀπόσχουν ὁλοσχερῶς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Δ'. Συνόδου. Δὲν κατορθώθη ὅμως πάλιν νὰ ληφθῇ γενικὴ καὶ ὁμόφωνος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις. Ὅπως δὴ ποτε, ἡλαττώθη πολὺ ἡ ἀριθμητικὴ παράστασις τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἀντικυβερνητικῶν βουλευτῶν, εἰς οὐδεμίαν δὲ ἀξίαν λόγον ἀντιμετώπισιν τῆς Κυβερνήσεως ἠδυνήθησαν νὰ προβῶσιν οἱ βουλευταὶ οὗτοι. Εἰς τινα ζητήματα, νομοθετικὰ καὶ διοικητικοῦ ἐλέγχου, ἐγένοντο ὁπωσοῦν ἀνεκτοί, διὰ νὰ παρήγῃται ἡ ἐντίπωσις κοινοβουλευτικῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος, χάριν ἰδίας τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐντυπώσεως. Κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ἐκυρώθησαν αἱ μετὰ τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Βουλγαρίας συνομιλογηθεῖσαι συνθήκαι εἰρήνης.

Εν τῷ μεταξύ διεξήχθησαν συνεννοήσεις μεταξύ διαφόρων κορυφαίων παραγόντων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ἐνιαία αὐτῆς ὁργανώσις κατὰστάσεως. Αἱ συνεννοήσεις αὗται ἀπέληξαν εἰς τὴν σύμπληξιν τῆς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν περίπου τοῦ τρέχοντος ἔτους συνεργαζομένης Ἀντιπολιτεύσεως, τὴν ὁποίαν ἀπήρτισαν, πλὴν ἐλαχίστων ἀτομικῶν ἐξαιρέσεων, ὅλοι σχεδὸν οἱ ὁμαδικοὶ ὁργανισμοὶ καὶ οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν γινώστων ἐν τῷ πολιτευομένῳ κόσμῳ ἀνεξαρτήτων πολιτευτῶν. Ἡ συνεργασία αὕτη ἔτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδιοκιμασίας ἐκ μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου ἄλλως ἀπετέλει γενικὴν καὶ ἐπιτακτικὴν ἀξίωσιν, ὥς καὶ τῆς ἀμερίστου ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπολιτευομένου τύπου τῆς πρῶτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὁ ὁποῖος μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχε διεξαγάγει μόνος, μεθυσμένην ἐθελουσίαν καὶ ἀφοσίωσιν, τὸν δυσχερῆ ἀγῶνα κατὰ τῶν κυβερνητικῶν ὑπερβασιῶν. Εἰς τὴν συνεργαζομένην Ἀντιπολίτευσιν ἐδόθη εὐκαιρία, ὅπως ἔλθῃ τετράκις μέχρι τοῦδε εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν δι' ἀνακοινωθέντων ἐγκυκλιῶν τὴν ὅλην ἐμὴν ῥάνισιν καὶ δράσιν τοῦ κυβερνητικοῦ καθεστώτος. Ἡδη ἀσχολεῖται μὲ τὴν ποδηγέτησιν πρὸς συστηματικὴν λειτουργίαν τῶν ὑπὸ ἴδρυσιν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους λαϊκῶν πολιτικῶν συλλόγων, ἐπὶ τῆς προσφόρου ὁργανώσεως καὶ δράσεως τῶν ὁποίων πολλὰ καὶ καλὰ στηρίζονται ἐλπίδες διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἀνωδυνότεραν καὶ ὁμαλωτέραν ἐκκαθάρισιν τῆς ἀπορητοῦ ἐσωτερικῆς καταστάσεως.

Μπ.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

ΚΑΙ

Η ΔΙΑΣΥΜΜΑΧΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΤΕΝΩΝ

Ἡ ἐπέκτασις ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν νήσων Λήμνου, Ἰμβρου, Μυτιλήνης, Τενέδου καὶ Σαμοθράκης τῆς δικαιοδοσίας τῆς διασυμμαχικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελλίων, ἀκόμη ὑφ' ἣν μορφήν παρουσιάζεται αὕτη ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἀνακοινωθέντος τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἔχει σημασίαν ἐξαιρετικὴν, οὐ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀδικαιολόγητον μείωσιν τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν νήσων τούτων, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς δυσπιστίας τῶν συμμάχων πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸς ἀλλήλους. Ὁφείλεται δ' ἡ δυσπιστία αὕτη εἰς τὴν ἀοριστίαν ἣτις κυριαρχεῖ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἐκάστου τῶν συμμάχων, ὥς ἐκ τῆς ἐμβρυώδους πολιτικῆς καταστάσεως εἰς ἣν εἰσέτι εὐρίσκεται ἡ ἐκ τοῦ κολοσσίου πολέμου ἐκκολληθεῖσα Νέα Εὐρώπη.

Ἐξ ὅσων τοῦλάχιστον κατέστη μέχρι τοῦδε γνωστόν, ἐπεκτεινομένης διὰ τῆς Συνθήκης ταύτης τῆς «ζώνης τῶν Στενῶν» καὶ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν τούτων νήσων, ἐκτὸς τῆς κατεδαφίσεως τῶν ἀμυντικῶν ἔργων ἐπ' αὐτῶν, αὐτὰ ὅπωςδήποτε εἶναι σήμερον πράγματι ἀχρηστα (ὀρητήριον Μούδρου) καὶ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς κατασκευῆς ἀμυντικῶν ἔργων, στρατιωτικῶν ὁδῶν, σιδηροδρόμων προσφόρων διὰ τὴν ταχείαν μεταφορὰν κινητῶν πυροβολαρχιῶν, ἡ Γαλλία, Ἀγγλία καὶ Ἰταλία ἔχουν ἐπίσης τὸ δικαίωμα νὰ διατηροῦν ἐπ' αὐτῶν ὅσας δυνάμεις στρατιωτικὰς ἤθελον κρίνει ἀναγκαίας, τῆς ἑλληνικῆς χωροφυλακῆς τιθεμένης ὑπὸ τὴν διασυμμαχικὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν. Ἐν γένει ἡ Ἑλλὰς ἀποδέχεται πραγματικῶς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, ὡς καὶ ἡ Τουρκία (Μέρ. III) καὶ λαμβάνεται ἐπὶ πλέον καὶ πρόνοια ἐναντίον ταραξιάσεων ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων, ἀγνώστον εἰσέτι ποῖα (The Near East, May 20 1920).

Ἀληθῶς ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθεροπλοΐας τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελλίων δὲν ἔχει ἀπλῶς τὴν μορφήν ἐκείνης τῶν Παρισίων τοῦ 1856 διὰ τὴν ἐλευθεροπλοΐαν τοῦ Δονάβου, ὥς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου τοῦ 1878 καὶ τῆς τοῦ Λονδίνου τοῦ 1884, δι' ὧν μόνον ἀμυντικὰ ἔργα ἀπαγορεύονται, ἢ τῆς τοῦ 1888 διὰ τὴν ἐλευθεροπλοΐαν τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ δι' ἧς οὔτε κἂν οὐδετεροποιοῦνται αἱ ἀκταὶ τῆς διώρυγος κατὰ τὸν Bonfils. Τοῦναντίον καὶ τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα τῆς τουρκικῆς συνθήκης, ἐνθα γίνεται χρήσις (Μέρ. Ε') τοῦ ὅρου *control* ὅστις ἀγγλιστὶ δὲν σημαίνει ἀπλῶς ἐλεγχον, ἀλλὰ μᾶλλον *Διοίκησιν*, εἶναι χαρακτηριστικὴ δυσπιστίας ἐκ μέρους τῶν Μ. Δυνάμεων πρὸς τοὺς κατόχους τῶν δύο ἀκτῶν τῶν Στενῶν, τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελλίων δὲν ἀρκοῦνται αἱ Μ. Δυνάμεις εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν συμβαλλομένων κατόχων τῶν Στενῶν, ἀλλ' ἐπιβάλλουν πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν καὶ πραγματικὸν ἔλεγχον ἐπ' αὐτῶν, ἐπιτρέπον τὴν διατήρησιν συμμαχικῶν στρατευμάτων ἐπὶ τῶν νήσων καὶ ἐγκαθιδρύουν ἰδίαν αὐτοτελῆ Διοίκησιν, ἧς ἡ ἀρμοδιότης ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν περὶ νήσων ἐφ' ὧν ἦτο αὐτόδηλον, ὅτι ἡ πρὸ τοῦ πολέμου πλήρης ἑλληνικὴ κυριαρχία καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος οὐχὶ δὲ πλέον παρὰ τῶν Συμμάχων αὐτῆς, δὲν ἦτο ποτε δυνατόν νὰ ἀμφισβητηθῇ.

Πράγματι, ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἐλευθεροπλοΐας τῶν Στενῶν, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς παρὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκτελέσεως ἀμυντικῶν ἔργων ἐπὶ τῶν νήσων,

στρατιωτικῶν ὁδῶν ἢ σιδηροδρόμων καὶ ἡ ἐνάσκησις παρ' αὐτῶν ἐποπτείας ἀκόμη καὶ εἰς τὰς κινήσεις τῆς χωροφυλακῆς, εἶναι νομίζω χαρακτηριστικὴ φόβου τῶν Δυνάμεων ὅτι ἦτο ποτε δυνατόν νὰ ἀμφισβητηθῇ παρὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα ἐγκαταστάσεως πολεμικῶν βάσεων τῶν Συμμάχων ἐπὶ τῶν νήσων καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὀρητηρίων Λήμνου καὶ Μυτιλήνης παρ' αὐτῶν. Τῶν ὀρητηρίων ὅμως τούτων, ἐξ ὧν κατὰ τὴν κτηθεῖσαν ἤδη πείραν ὀρμᾶται εὐχερῶς πᾶσα ἐπιχειρήσις πρὸς παραβάσιν ἐκ νότου τῶν Στενῶν, θὰ εἶχον οἱ Σύμμαχοι ἀνάγκην μόνον ἐν ἡ περιπτώσει θὰ ἠναγκαζόντο νὰ δράσουν ἀπὸ θαλάσσης ἐναντίον ἐπικρατειῶν αἰτινες τυχόν ἤθελον ἔχει συμφέρον ὅπως καταστῶσι κύριοι ἀπόλυτοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπειλήσουν τὴν ἐλευθεροπλοΐαν τῶν Στενῶν. Τοιαῦται ἐπικράτεια θὰ ἠδύναντο νὰ εἶναι ἡ Τουρκία, κατέχουσα τὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴν, ἡ Ἑλλὰς κατέχουσα συμφώνως τῇ μετὰ τῆς Τουρκίας ὑπὸ ὑπογραφὴν συνθήκῃ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀκτὴν, καὶ αἱ πέραν τῶν Στενῶν Βουλγαρία, πᾶσχουσα ἐκ βουλγικῶν μεγαλομανίας καὶ Ρωσσία, ἣτις εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι οἰανδήποτε μορφήν καὶ ἀν' ἀποκτήσῃ τελικῶς τὸ πολίτευμά της, δὲν θὰ παραιτηθῇ ποτε τῶν ἀξιώσεών της ἐπὶ τῶν πολιτικῶν θυρῶν τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκ τούτων ἡ Ἑλλὰς, οὐ μόνον ἐνεκα λόγων τιμῆς καὶ τῶν παλαιῶν δεσμῶν φιλίας καὶ αἵματος πρὸς τοὺς Συμμάχους δὲν δύναται ποτε νὰ τεθῇ ἀντιμέτωπος αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ φαντασθῇ ὅτι εἰμπορεῖ καὶ νὰ ζήσῃ ἀκόμη, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ ἐπὶ τῶν νήσων ἀμυντικὰ ἔργα της, ἐὰν καὶ πρὸς στιγμὴν ἀκόμη στερηθῇ τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν, εὐρισκομένων ἀποκλειστικῶς εἰς χεῖρας τῶν Μεγάλων Συμμάχων ναυτικῶν Δυνάμεων. Μόνον ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ ἐστίων καὶ βωμῶν, ἀπλητισμένη ὡς κατὰ τὸ 1821, θὰ ἀπεφάσιζε τὴν παρὰφροσύνην ταύτην.

Ἡ Βουλγαρία, χωριζομένη μὲ πατροπαράδοτον, ἀρχαιότερον τοῦ πρὸς τοὺς Τούρκους μίσους ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, βαίνουσα τυχόν πρὸς τὰ Στενὰ θὰ εἶδε προηγουμένως νὰ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ πρώτου τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλως τε ἡ ναυτικὴ ἐναντίος τῆς δράσεως, θὰ ἦτο πάντοτε εὐχερὴς, καθόσον δὲν θὰ ἠδύναντο ἐκ τοῦ προχείρου νὰ διαθέτῃ τὸν ἀπαιτούμενον εἰδικὸν διὰ τὴν ἀμυντὴν τῶν στενῶν ὀπλισμόν, οὕτως ὥστε δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἐξασφαλίσεως ὀρητηρίων διὰ τὴν ναυτικὴν ἐκστρατείαν ἐναντίον της, δεδομένου ὅτι καὶ ἡ Ἑλλὰς θὰ εἶχε προηγουμένως τεθῇ κατ' ἀνάγκην ἀντιμέτωπος τῆς Βουλγαρίας. Μόνον ὡς πρόσκοπος τῆς Ρωσσίας θὰ ἠδύναντο αὕτη νὰ καταστῇ ἐπικίνδυνος, ὡς θὰ ἴδωμεν.

Τοῦναντίον ἡ Τουρκία, μάλιστα ἐν συμμαχίᾳ πρὸς τὴν Ρωσσίαν, ἦν διευκολύνει πρὸς τοῦτο τὸ ρωσσικὸν μπολσεβικικὸν καθεστῶς, δύναται πραγματικῶς νὰ καταστῇ ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν Στενῶν, κατέχουσα τὴν Ἀσιατικὴν ἀκτὴν καὶ μὴ ἐπηρεαζομένη σπουδαίως ἀπὸ θαλάσσης, μάλιστα ὡς διαμορφῶται ἤδη αὕτη εἰς καθαρὸν ἡπειρωτικὸν Κράτος, ὅπως οὐν ἀνεξάρτητον τῆς ἀνάγκης τῶν θαλασσίων συγκοινωνιῶν. Ἀλλ' ἀκριβῶς πρὸς ἀποσβῆσιν τῆς Τουρκικῆς ἀπειλῆς ταύτης οἱ Σύμμαχοι εἶχον σπουδαῖον στρατιωτικὸν συμφέρον νὰ ἐπιβάλλουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τοῦναντίον, τὴν ὀχύρωσιν ἰδίᾳ τῶν δύο εἰς ἀπόστασιν βολῆς κειμένων ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς νήσων Μυτιλήνης καὶ Τενέδου, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐν ἀνάγκῃ ἐγκατάστασις ἐπ' αὐτῶν παρὰ τῶν Συμμάχων πολεμικῶν βάσεων καὶ ἀποσποβηθῇ πᾶσα τυχόν πειρατικὴ ἀπόπειρα ἀποβάσεως, ἣτις ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πυροβολείων ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς ἠδύναντο νὰ καταστῇ ἐνοχλητικὴ.

Δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως εὐκόλον τὸ νὰ φαντασθῇ τις ὅτι οἱ Σύμμαχοι παρείδον τόσον ἐπιπολαιῶς τὴν ἀποκρίν ταύτην, ἐπιβάλλοντες τελευταίως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄσκοπον καὶ ἐπικίνδυνον μείωσιν τῶν ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν νήσων κυριαρχικῶν της δικαιωμάτων, ἐξ ἧς ἐκτὸς τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἀτόπων, ποικίλαι ἄλλαι προστριβαὶ καὶ δυσχέρειαι δύναται πιθανῶς νὰ προέλθουν κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων καθηκόντων τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν τελωνειακῶν μέσων διὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ λαθρεμπορίου ὅπερ τόσον εἰρηοῖ ἢ μικρὰ ἀπὸ τῶν τουρκικῶν ἀκτῶν ἀπόστασις τῶν ἑλληνικῶν νήσων. Καὶ ταῦτα ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων τῆς κατ' ἀρέσκειαν ἐκάστοτε καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐρημνείας τῶν διατάξεων τούτων τῆς συνθήκης εἰς τὸ μέλλον.

Εἰς τὴν παραδοχὴν ὅμως τῶν μέτρων τούτων ἡγαγον τοὺς Συμμάχους τάσεις διαφοροὶ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν, συμπύκνουσαι ὅμως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μέσων τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν διαφορῶν τούτων τάσεων. Ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας, ἣτις πάννυ προθύμως θὰ ἔστεργε κατ' ἀρχὴν εἰς πᾶσαν μείωσιν τῆς ἑλληνικῆς κυριαρχίας, διὰ τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν ὑπῆρχεν ἐπὶ πλέον κεκτημένη ταχύτης ἐκ τοῦ πολέμου, ὅποτε ἡ Λήμνος εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, ἡ δὲ Μυτιλήνη ὑπὸ τῶν Γάλλων. Ἡ ἐγκαρδιότης τῶν ἀγγλοελληνικῶν σχέσεων ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀκτῆς διήγειρε τὴν καχυποψίαν τῶν Γάλλων καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ὅπως διαμορφώσωσιν ἀπὸ τοῦδε περιπτώσεως ἐπιτρεπούσας τὴν εἰς τὸ μέλλον πραγματικωτέραν προσέγγισιν τῶν εἰς τὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴν τῶν Στενῶν, καλύπτοντες οὕτω προσχηματικῶς εἰς ἀντιστάθμισμα ποῖαν τινα σταυροφορικὴν Ἀένωτολὴν τάσιν

ὑπὸ τῆς ὁποίας, ἀσυναίσθητος ἴσως, πάντοτε διαπνέεται ἡ γαλλικὴ ἐν Ἀνατολῇ πολιτικὴ. Ἡ διπλωματία ἄλλως τε γενικῶς τείνει νὰ δημιουργῇ ὅπωςδήποτε τίτλους διὰ τὸ μέλλον.

Ἐνῷ δὲ ἡ Γαλλία κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰσηγεῖτο τὰ μέτρα ταῦτα προκειμένου περὶ τῆς Μυτιλήνης εἰς ἣν εἶχεν ἐγκατασταθῇ κατὰ τὸν πόλεμον καὶ πρὸς ἣν ἀνέκαθεν ὑπῆρξε γνώριμος, ἀφοῦ καὶ τὰ τελευταῖα αὐτῆς εἶχεν ἄλλοτε καταλάβει πρὸς ἐκβιασμόν τῆς Τουρκίας, ἡ Ἀγγλία, ἔχουσα ἀνέκαθεν σπουδαίαν ἰδέαν περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ ὁμηγηρίου τοῦ Μούδρου, ἐξ οὗ οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ 1912 διηύθυναν τὴν πολεμικὴν τὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐδέχθη παρόμοιον μέτρον καὶ διὰ τὴν Λήμνον καὶ τὰς ἄλλας νήσους. Ἡ Ἀγγλία στερῶς ἐχομένη τῆς συντηρητικῆς παροπαράδοτον πολιτικῆς τῆς, διατηρεῖ, ὡς φαίνεται, τὴν παλαιὰν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀξίας τῶν Στενῶν, ἥτοι ἐν σχέσει ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ρωσσίαν μόνον. Ἰσως μάλιστα ἡ ἐμμονὴ εἰδικῶς εἰς τὴν ἀντίληψιν ταύτην ἐξέθεσεν εἰς κίνδυνον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τὴν ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου θέσιν τῆς Ἀγγλίας, μὴ οὔσης παρασκευασμένης διὰ τὴν ἀπίθανον Γερμανοτουρκικὴν συνεργασίαν. Καίτοι ἐπομένως οὐδέποτε ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἐφαντάσθη ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ εὖρη ἀντιμέτωπον εἰς τὸν δρόμον τῆς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ θέλονσα νὰ προλάβῃ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς πιεζομένη ὑπὸ τοῦ σημαντικωτέρου τῶν ἐπὶ τῶν Στενῶν ἐχθρῶν τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ρωσσίας, εἴτε μόνης εἴτε μετὰ τῆς Βουλγαρίας, ἤθελε προτιμῇ πολιτικὴν αὐστηρὰς οὐδετερότητος καὶ ἀντιστῇ κατὰ τῆς χρησιμοποίησεως παρὰ τῶν Συμμάχων, ἰδίᾳ τῆς Ἀγγλίας, τῶν νήσων, ἐναντίον τῆς ρωστικῆς πρὸς κατὰκτισιν τῶν Στενῶν ἐνεργείας. Ἡ τόσον ἐμπειρικὴ ἀγγλικὴ πολιτικὴ στηρίζεται ἴσως εἰς τὴν στάσιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν κριμαϊκὸν πόλεμον, ἀλλ' ἰδίᾳ εἰς τὰς ὁλεθρίας παρεξηγήσεις αἰτίνας καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς ἔλαβον χώραν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ὅποτε ἀπεδόθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ πρόθεσις νὰ διατηρήσῃ τὴν οὐδετερότητά της μέχρι τέλους. Καὶ ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἠθικὴ ἐπιθυρεῖ ἀπὸ τοῦδε νὰ ἄρῃ πᾶσαν αἰτίαν ἐπαναλήψεως εἰς τὸ μέλλον τῶν ἐναντίον τῆς ἑλληνικῆς οὐδετερότητος μέτρων, οἷα ἠναγκάσθη νὰ ἐνασκήσῃ ὅταν βίᾳ κατελάμβανεν τὸ ὁχυρωμένον ἀλλὰ μὴ ἀντισταθὲν ἑλληνικὸν ναυτικὸν ὁμηγηρίον τοῦ Μούδρου.

Οἱ Σύμμαχοι ἐν τούτοις πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι, ἄνευ παρεμβάσεως τῶν πρὸ πάντων ἐν Ἑλλάδι, οὐδεὶς ἦτο ἱκανὸς νὰ παρεμποδίσῃ τὴν Ἑλλάδα μέχρι τέλους ἀπὸ τοῦ νὰ ταχθῇ εἰς τὸ πλευρόν των. Ἡ παρεξήγησις τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος ὀφείλεται εἰς διαφωνίαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου χρόνου πρὸς ἐνέργειαν. Δεδομένου ὅτι ἡ Στρατη-

γικὴ ἀσχολεῖται εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου χρόνου καὶ τόπου τῆς ἐνεργείας, θὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ ἀσφαλῶς, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν Συμμάχων καὶ τῆς Ἑλλάδος παρεξήγησις ἐν ἀρχῇ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἦτο φύσεως καθαρῶς στρατηγικῆς, οὐδέποτε πολιτικῆς. Ἡ Ἑλλάς ἠθέλησεν ἑλληνικὴν καθαρῶς στρατηγικὴν, ἐνῷ οἱ σύμμαχοι ἐπεθύμουν γενικωτέραν στρατηγικὴν συμμαχικὴν, διαφέρονσαν τῆς πρώτης κατὰ χρόνον καὶ τόπον. Ὡς ὁμως διὰ τῆς τουρκικῆς συνθήκης διαμορφοῦται ἡ Ἑλλάς, εἶναι προφανὲς ὅτι εἰς τὸ μέλλον, καὶ χρονικῶς καὶ τοπικῶς ἡ ἑλληνικὴ στρατηγικὴ θὰ συμπίπτῃ ἀναποδράστως πρὸς τὴν συμμαχικὴν καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀγγλικήν. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξαιρετικῆς σημασίας πολιτικοστρατηγικὴν ἐπιτυχίαν τῶν συμμάχων ἐκ τῆς Τουρκικῆς συνθήκης, ἀλλὰ ὁμως καὶ καθιστᾷ ἀδικαιολόγητον καὶ ἀποθαρυντικὴν τὴν ἐνάσκησιν περιοριστικῶν μέτρων παρὰ τῶν Συμμάχων ἐναντίον τῆς ἑλληνικῆς ἐπὶ τῶν νήσων κυριαρχίας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Δ. ΡΕΔΙΑΔΗΣ

Η ΑΥΣΤΡΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΙΝ

Ι

Ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας εἰς τὴν Δημοκρατίαν.

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους 1918 ἤρχισε νὰ γίνηται φανερὰ πλέον λόγος ἐν τῷ Αὐστριακῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας καὶ εἰς ὅλους τοὺς πολιτικοὺς κύκλους περὶ τῆς σοβαρᾶς πολιτικῆς κρίσεως καὶ περὶ τῆς πιθανότητος διαμελισμοῦ τῆς Μοναρχίας, περὶ τοῦ ὅσπου αἱ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φῆμαι εἶχον τὸν χαρακτηριστικὸν μᾶλλον διαδόσεων. Ἄν καὶ ἐντείνοντο αἱ ἀνησυχίαι, οὐδεὶς ἐν τούτοις ἐν Αὐστρίᾳ ἐπίστευεν ἀπολύτως ὅτι τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀποβῇ πραγματικότης, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ ἔτι οἱ Τσέχοι προσέβλεπον τοιαύτην ἐντελὴ διάλυσιν τοῦ Κράτους τῶν Ἀψβούργων οἷα συνετελέσθη βραδύτερον. Χαρακτηριστικὸν τούτου εἶναι ὅτι δύο μόλις ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ὀκτωβριανοῦ Διαγγέλματος τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου, ὅπερ ὡς ἀπαίσιον νεκρὸν σήμαντρον ἀντήχησε καθ' ἅπασαν τὴν Αὐτοκρατορίαν, ἐλάμβανεν ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὸν λόγον ὁ ἡγέτης τῶν Τσέχων εὐγενὴς Προΐγκιψ Λόμπκοβιτς ἵνα διατρανώσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Βοημία ἠθελε προαχθῇ εἰς ἀνεξάρτητον βασιλείον ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Ἀψβουργικῆς Μοναρχίας.

Ἀλλὰ μετὰ τὴν διάσπασιν τοῦ Βουλγαρικοῦ πολεμικοῦ μετώπου ἐπῆλθον ραγδαίως ὅσον καὶ αἰφνιδίως τὰ γεγονότα. Ὁ κόμης Μιχαήλ

Κάρολν ὃν εἶχον ἐπιβάλῃ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ὡς Προϋπουργὸν τῆς Οὐγγαρίας ἔδωκε τὸ σύνθημα. Ἐποφελήθει σκοπίμως προκληθεῖσης διαφωνίας αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀνωτάτην τοῦ Στρατοῦ Διοίκησιν, ἔδωκεν εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ Ἰταλικοῦ μετώπου πολεμοῦντα Οὐγγρικὰ στρατεύματα τὴν διαταγὴν νὰ καταδέσωσι τὰ ὅπλα καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἐστίας των, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἐκήρυσσε τὴν ἀπόσπασιν τῆς Οὐγγαρίας ἀπὸ τῆς Αὐστρίας. Διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἀπεκόπτετο ὁ πολιτικὸς καὶ στρατιωτικὸς δεσμός, ὁ συγκρατῶν λαοὺς τε καὶ Κράτη καὶ ἐδίδετο τὸ σύνθημα τῆς μοναδικῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ καταστροφῆς. Αἱ στρατιωτικαὶ μονάδες καὶ ὁργανώσεις διεσπῶντο καὶ διεσπείροντο τῇδε κακεῖσε, πάντες ἐτρέποντο εἰς ἑτακτον φυγὴν προσπαθοῦντες νὰ φθάσωσιν εἰς τὰ ἴδια, ὁ δὲ Αὐстро-Οὐγγρικὸς στρατὸς ἐν ἀφαντάστῳ ταχύτητι διελύετο εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη.

Τὸν πολιτικὸν ἀποχωρισμὸν τῆς Οὐγγαρίας ἠκολούθησαν μετ' οὐ πολὺ αἱ μὴ Γερμανικαὶ χῶραι τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν Πράγᾳ ἐκηρύσσεται τὸ ἀνεξάρτητον Τσεχο-Σλοβακικὸν Κράτος, ἡ Γαλιζία προσηρτάτο εἰς τὴν Πολωνίαν, αἱ Νοτιοσλαβικαὶ χῶραι ἠνοῦντο μετὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἡ Βουκοβίνα καὶ τὸ Ἑπταπύργιον (Siebenbürgen) μετὰ τῆς Ρουμανίας, ἡ δὲ Τεργέστη, ἡ Ἰστρία καὶ τὸ μεσημβρινὸν ἡ Ἰταλικὸν Τυρόλον μετὰ τῆς Ἰταλίας.

Οὕτω κατέρρεεν ἐντὸς ἡμερῶν τινῶν μόλις τὸ μεγαλοκαρεπὲς οἰκοδόμημα τὸ δι' ἐπιμόχθου ἐργασίας πολλῶν ἐκατονταετηρίδων ἀνεγερθὲν ὑπὸ τῶν Ἀψβούργων. Ὅλα τὰ ἔθνη καὶ αἱ Χῶραι τῆς ὑπερηφάνου ἐκείνης Αὐτοκρατορίας ἀπέδρων οὕτως εἰπεῖν διὰ νυκτός, ἐξ ὅλου δὲ τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ μεγαλείου δὲν ἀπέμεινε πλέον ἢ ἡ ἄλλοτε πρωτεύουσα καὶ αὐτοκρατορικὴ ἔδρα ἡ Βιέννη καὶ αἱ παλαιαὶ κληρονομικαί, ὡς καλοῦνται, αὐστριακαὶ χῶραι, ἡ Ἀνω καὶ Κάτω Αὐστρία, ἡ Στυρία, τὸ Σαλτσβούργον, τὸ Τυρόλον καὶ τὸ Φοραλμπεργκ, ἥτοι τὰ ἀποκλειστικῶς Γερμανικὰ ἐδάφη τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι μόνοι ἐξεπροσώπων ἐφεξῆς τὸν πληθυσμὸν τῆς Αὐστρίας.

Τί ὄφειλον οὗτοι ἤδη νὰ πράξωσιν; Ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν Γερμανικῶν πολιτικῶν κομμάτων ἐπίστευεν ἀκραδάντως μέχρι τέλους ἐπὶ τὴν νίκην τῶν Γερμανικῶν ὅπλων, ἀλλ' οὐδ' ἐφαντάζοντο ποτὲ δυνατότητα τὴν κατάρρευσιν τῆς γηραιᾶς Μοναρχίας. Ἐδρεύθησαν λοιπὸν πάντες ἀποροῦντες καὶ ἀπαράσκευοι πρὸ τῶν καταπληκτικῶν γεγονότων, ἐν ἀπολύτῳ συγχύσει ἀγνοοῦντες τί ποιητέον. Ἦτο ἄρα γε δυνατόν καὶ συμφέρον, ὡς ἐσκέφθησαν τινές, νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων διακυβέρνησις τῆς Αὐστρίας καὶ νὰ ἐπιχειρηθῇ ἡ ἀπὸ τῆς Βιέννης ὡς κέντρον βαθμιαία συναρμογὴ τοῦ διασπασθέντος Κράτους, ἢ ἦτο προτιμώτερον νὰ καταλί-

πωσι, κατὰ μίμησιν τῶν ἄλλων, καὶ οὗτοι τὸ παρελθὸν καὶ νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν ἐκεῖ πέραν ἀδελφῶν τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους, ἢ ἀκόμῃ ν' ἀνεγείρωσι νέον ἐθνικὸν οἰκοδόμημα ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον;

Τὰ πλείστα τῶν Γερμανικῶν πολιτικῶν κομμάτων συνέπεσε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς ὑπερτάτης ἀνάγκης καὶ ἀπογνώσεως νὰ στερῶνται ἡγετῶν ἱκανῶν καὶ ἐπιβολῆς ὡς καὶ προγράμματος, οὕτω δὲ εἰσεχώρησαν καὶ ἀνέλαβον τὴν Ἀρχὴν οἱ Σοσιαλ-δημοκρατικοί, καθότι οὗτοι εὐρέθησαν πρὸ τῶν ἀνακυφάντων αἰφνιδίως προβλημάτων πλειότερόν πως παρεσκευασμένοι ἢ τὰ ἀστικά κόμματα. Ὁ Σοσιαλ-δημοκρατικὸς βουλευτὴς Δρ. Ρέννερ μικρὸν πρὸ τῶν περιγραφομένων γεγονότων λαβὼν τὸν λόγον ἐν τῷ Αὐστριακῷ Κοινοβουλίῳ, ἐξήτησε, κατὰ τρόπον παραγόντα πολλὴν αἰσθήσιν, τὴν μετατροπὴν τῆς Αὐстро-Οὐγγαρίας εἰς Ὁμοσπονδίαν ἐλευθέρων καὶ ἀνεξαρτήτων Κρατῶν καὶ διέγραψεν ἐν ταύτῳ σχέδιον Γερμανο-Αὐστριακῆς Πολιτείας ἐν τῇ ὁποίᾳ πάντες ὅσοι ἐν Αὐстро-Οὐγγαρίᾳ εἶχον ἐθνικὸν αἰσθημα καὶ γλῶσσαν γερμανικὴν ἐδικαιοῦντο νὰ εἶναι πολῖται τοῦ Κράτους τούτου. Ὅτε λοιπὸν ἐπῆλθον αἱ θλίβεραὶ ἡμέραι καθ' ἃς τὰ πάντα κατέρρεον καὶ ἐπρυτάνευεν ἡ ἀπορία καὶ ἡ ἀβουλία, ἀνεφάνη τὸ πρόγραμμα τοῦ Δρὸς Ρέννερ ὡς τὸ μόνον μέσον νὰ καθοδηγήσῃ τοὺς κατεπτοημένους Γερμανο-Αὐστριακοὺς πρὸς ἐλευθέραν τινὰ διέξοδον. Οὕτω δὲ τὸ σχέδιον ἐκεῖνο κατέστη τὸ κέντρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου συνηντήθησαν ἐν κοινῷ πόθῳ πρὸς ἀναμορφωτικὴν ἐργασίαν οἱ Σοσιαλ-δημοκρατικοὶ καὶ τὰ Ἀστικά κόμματα τοῦ ἀπομείναντος ἠκρωτηριασμένου κορμοῦ τῆς Αὐстро-Οὐγγαρίας.

Προθύμως ἠκολούθησαν τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ ἐτάχθησαν ὑπὸ τὴν πολιτικὴν ἡγεσίαν τῶν Σοσιαλ-δημοκρατικῶν, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπανηρέθη εἰς τὴν ζωὴν τὸ Γερμανο-αὐστριακὸν κράτος, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ περιλάβῃ πᾶσας τὰς Γερμανικὰς χώρας τῆς παλαιᾶς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Δρ. Ρέννερ ἐγένετο ἀνάδοχος καὶ ἀρχικαγγελάριος τοῦ νεοπαγούς Κράτους, μιμούμενος δὲ τὴν Γερμανίαν, ἀπέκοψε καὶ οὗτος τὸ νῆμα μετὰ τῆς Ἀψβουργικῆς Δυναστείας. Ἐν τῷ ψηφισθέντι Συντάγματι ὁρίζεται ὅτι ἡ Γερμανο-Αὐστρία εἶναι Δημοκρατία καὶ ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον τμήμα τῆς Γερμανικῆς Ἐπικρατείας. Ἡ νέα Δημοκρατία ἤξισσε πρὸς τούτοις νὰ περιλάβῃ οὐ μόνον τὰς παλαιὰς Αὐστριακὰς Χώρας, ἥτοι τὴν Ἀνω καὶ Κάτω Αὐστρίαν, τὴν Στυρίαν, τὸ Σαλτσβούργον, τὸ Τυρόλον καὶ τὸ Φοραλμπεργκ ἀλλὰ καὶ τὰς γερμανοκατοικημένας ζώνας τῆς Βοημίας, τῆς Μοραβίας, τῆς Καρινθίας καὶ τῆς Δυτικῆς Οὐγγαρίας. Ἡ ὁδὸς ὁμως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Γερμανο-αὐστριακοῦ κράτους μέχρι τῆς Συνθήκης εἰρήνης τοῦ Ἀγ.

Γερμανοῦ ὑπῆρξεν αὐτόχρομα ἡ ὁδὸς τοῦ μαρτυρίου κατὰ τὴν ἐπίπονον διαδρομὴν τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη ἡ ἀρτιγέννητος Δημοκρατία νὰ ἀποσπασθῇ τοῦ πλείστου τῶν ἐπὶ τὸ μέλλον ἐλπίδων τῆς.

III

Ἡ Συνθήκη τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ. — Ἐσωτερικοὶ καὶ ἔξωτεροι ἀγῶνες.

Τὸ νέον Γερμανο-αὐστριακὸν Κράτος εἶχε νὰ παλαίῃ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὰς πλέον ἀφαντάστους δυσχερείας, ὡς καὶ πρὸς τὴν ἐπιδεικτικὴν ἀθυμίαν καὶ δυσφορίαν τῶν πολιτῶν του, κατεχομένων ὡς εἰκὸς ὑπὸ βαρυτύτης λύτης καὶ κατηφείας ἐνώπιον τῆς τοσοῦτον δοκιμαθείσης καὶ ἐξευτελισθείσης πατρίδος τῶν. Διότι πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Γερμανο-αὐστριακὴ δημοκρατία δὲν ἦτο ἔργον τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως τῶν Γερμανῶν τῆς παλαιᾶς Αὐστρίας, ἐθνικῶ καὶ πολιτικῶ τούτων δικαιώματι καὶ ἐκουσίᾳ ἀποφάσει, ἀλλὰ μᾶλλον δημιουργημα τῆς βίας καὶ τῆς ἀνάγκης. Τὰ ἄλλα ἀποσπασθέντα ἔθνη εἶχον παραλάβει μεθ' ἑαυτῶν ἐκ τοῦ γηραιοῦ ἐδάφους τῆς Αὐστρο-Οὐγγαρίας ὅ,τι καλλίτερον καὶ πολυτιμώτερον ὑπῆρχε καὶ διὰ τῶν μερῶν ἐκείνων συνέπληξαν τὰ ἑαυτῶν Κράτη, ἀφήσαντα εἰς τοὺς Γερμανοὺς ἡρημωμένα μόνον καὶ καθημαγμένα τμήματα κατὰ τὸ πλείστον ἄγωνα. Εἰς ἐπίμετρον σφοδρὰ θύελλα τοῦ χάους καὶ τῆς ἀναρχίας ἐπῆλθεν ὑπὲρ τὴν Βιέννην καὶ τὰς Χώρας. Ἡ πάλαι ποτὲ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐπιβλητικὴ Αὐτοκρατορικὴ ἰσχύς καὶ ἡ ἔννομος τάξις εἶχον ἐκλείψει ἀνεπιστρέπτει, ὁ Αὐτοκρατορικὸς στρατὸς δὲν ὑφίστατο, ὁ δὲ τρόμος τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ἐπεχείρει νὰ ἐπικρατήσῃ. Ρῶσοι καὶ Οὐγγροὶ ἀναρχικοὶ ἀνέσκαπτον τὰς ὁδοὺς, ἤνοιγον εἰς τοὺς βαρυποίνους τὰς θύρας τῶν φυλακῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀποβρασμάτων τῶν ἀγνῶν συνεκρότουν Ἐρυθρὰν Φρουρὰν ἣτις ἐπεχείρει νὰ οἰκιοποιηθῇ τὴν Διοίκησιν καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ ἐπὶ τῶν ἑρείπιων τῆς γηραιᾶς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας τὴν ἐπικινδυνότεραν κυριαρχίαν τῶν ἀγροτῶν προλεταρίων.

Ἐξετάζοντες τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ τῶν ὑστέρων ὀφείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἀσυνήθως δυσχερὲς ἔργον ἡ δημιουργία ἐκ τῆς χαώδους ἐκείνης καταστάσεως τοῦ νέου Αὐστρο-Γερμανικοῦ κράτους, ὅσονδήποτε μικρὸν καὶ πενιχρὸν τοῦτο εἶχε καταντήσῃ. Ἡ ἐπίτευξις αὕτη ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὰς θυελλώδεις ἐκείνας ἡμέρας ἀνέλαβον τὴν Κυβέρνησιν ἡνωμένα τὰ τρία μεγάλα πολιτικὰ κόμματα, ἦτοι οἱ Σοσιαλ-Δημοκρατικοί, οἱ Καθολικοὶ-Σοσιαλισταὶ καὶ οἱ Γερμανοὶ-Ἐθνικόφρονες, ἀντέταξαν δ' οὕτω ἐν θανμαστῇ συμνοίᾳ ἰσχυρὸν καὶ συμπαγῆ φραγμὸν κατὰ τῆς ἀναρχίας.

Ἀλλ' ἡ σύμπραξις αὕτη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ καθότι τὰ αποτελοῦντα

αὐτὴν κόμματα ἐχώριζον ἀντιθέσεις ἀντιλήψεων ἐπὶ τῶν οὐσιωδεστέρων τῆς πολιτικῆς ζητημάτων, πρόδηλον δ' ἦτο ὅτι θάπτον ἢ βράδιον αἱ ἀντιγωνίαι ἐκείναι ἤθελον ἐκπάσῃ εἰς σφοδρὰς διαμάχας ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ ἐξωτερικὰ ζητήματα ἡ νέα Δημοκρατία ἤξιον τὴν ἐνώσιν μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ τὴν προσάρτησιν τῶν ὑπὸ Γερμανῶν κατοικουμένων ἐδαφῶν, ἦτοι τῶν Γερμανικῶν τμημάτων τῆς Βοημίας, Μοραβίας, Καρινθίας καὶ Δυτικῆς Οὐγγαρίας. Αἱ ἀξιώσεις αὗται προσεκάλεσαν, ὡς ἦν ἐπόμενον, πάραντὰ σύγκρουσιν τοῦ Γερμανο-Αὐστριακοῦ Κράτους πρὸς τὰς Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως, κυρίως δὲ τὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ ταῦτοχρόνως καὶ πρὸς πάντα τὰ ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς ποτὲ Αὐτοκρατορίας σχηματισθέντα νέα Κράτη. Ἄν καὶ ἡ Γερμανο-Αὐστριακὴ Δημοκρατία ἐοτήριζε τὰ δίκαιά της ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοκαθορισμοῦ τῶν λαῶν, εἶδε πανταχόθεν ὀρθουμένους ἐχθρούς, τὰ δὲ πάθη, τὰ μῖση καὶ αἱ ἀντιζηλῖαι, ἃς εἶχεν ἐπισύρῃ ἄλλοτε ἡ Αὐτοκρατορικὴ ἀπολυταρχία, μετεφέροντο ἤδη ἐπλησθέντα ἴσως δὲ καὶ ὀξύτερα ἐπὶ τῆς Γερμανο-Αὐστριακῆς Δημοκρατίας.

Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐσωτερικὰ ζητήματα δὲν ἐνφανίζοντο καὶ ταῦτα ὑπὸ εὐνοϊκωτέραν ὄψιν.

Τὸ Σοσιαλ-δημοκρατικὸν κόμμα εἶχεν ἀποτόμως μεταστῇ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τῆς σφοδρωτέρας ἀντιπολιτεύσεως εἰς τὸ τῆς Κυβερνήσεως, κατέλαβε τὰ ἀνώτερα τοῦ Κράτους ὑπουργήματα καὶ ἐπεζήτηε κατ' ἀπαίτησιν τῶν ἐπιφανεστέρων ὁπαδῶν του νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σοσιαλιστικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα. Ἐν τῇ Κυβερνήσει ὅμως ἀντεπροσωπεύοντο εἰσέτι ἐπαρκῶς καὶ τὰ μεγάλα ἀστικά κόμματα, ἅτινα ἐρωμένως ἀντέστησαν κατὰ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ προγράμματος ἐκείνου, δεχόμενα μὲν τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα ἀποκρουόντα ὅμως τὸ Σοσιαλιστικόν. Ἐκ τῶν κυριωτέρων τούτων ἀντιθέσεων προῆλθον δριμεῖαι ἐπιθέσεις καὶ προστριβαί, αἵτινες ἐγένοντο τοσοῦτον μᾶλλον αἰσθηταὶ καὶ ἐπικίνδυνοι, καθόσον ὅπισθεν τῶν πολιτικῶν κομμάτων ἐξεκολάπτοντο φατρία ριζοσπαστικαὶ μεθ' ὅλων τῶν παρακολουθημάτων ἐκείνων, ἅτινα συνέπαγεται ἡ παράλυσις τῆς δημοσίας τάξεως, καὶ αἱ ὁποῖαι προσεπάθουν νὰ κατενθύνωσι τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων ὅτε μὲν πρὸς τὴν μίαν ὅτε δὲ πρὸς τὴν ἄλλην διεύθυνσιν. Εἰς ἐπίμετρον δὲ τῆς ἥδη τόσο περιπελεγμένης καταστάσεως, ἐπῆρχετο ἐκ τοῦ αὐστηροτάτου ἀποκλεισμοῦ λιμός, ἀκρίβεια ἀφόρητος, ἔλλειψις τῶν ἀπαραίτητων εἰς τὸν βίον εἰδῶν καὶ ἔλλειμμα ἐν τῇ κοινωνικῇ καὶ οἰκιακῇ οἰκονομίᾳ, οὕτως ὥστε ὁ κίνδυνος μπολσεβικικῆς ἀνατροπῆς ἐκρέματο ὡς σπάθη Δαμοκλέους ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῆς νεαρᾶς δημοκρατίας.

Ὑπὸ τοιαύτας δυσμενεστάτας περιστάσεις ἀπῆρχοντο τέλος εἰς Γαλλίαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Αὐστρίας. Ἡ συνθήκη τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, ἥν ἐκόμισαν ἐπανερχόμενοι, ἐθεωρήθη ὑπὸ σύμπαντος τοῦ λαοῦ ὡς καταδίκη εἰς θάνατον. Ἡ πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐνωσις εἶχεν ἀπαγορευθῇ. Τὰ γερμανικὰ τμήματα τῆς Βοημίας καὶ τῆς Μοραβίας προσηρηθήσαν εἰς τὴν Τσεχο-Σλοβακίαν, ὁλόκληρον τὸ μεσημβρινὸν Τυρόλον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ δὲ Γερμανο-Αὐστρία ὑπεχρεώθη νὰ καλῇται τοῦ λοιποῦ μόνον Δημοκρατία τῆς Αὐστρίας.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ προσέκοιπεν εἰς νέας μεγάλας δυσχερείας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐκύρωσε τὴν συνθήκην καὶ ὑπέγραψε τὸν ὅρον τῆς παραιτήσεως τῆς πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐνώσεως ὡς καὶ τῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τῶν ἐκτεταμένων Γερμανικῶν ἐδαφῶν, περὶ ὧν ἐγένετο ἤδη λόγος, ἀλλ' ὁ λαὸς τῆς οὕτω δημιουργηθείσης Αὐστρίας συναισθάνεται ἔκτοτε ὅτι τὸ μικρὸν καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἀγόνων ὄρεων καὶ κοιλάδων τῶν Αὐστριακῶν Ἀλπεων περιορισθὲν Κράτος δὲν δύναται νὰ ἦ βιώσιμον, ἀσφαλῶς δὲ μέλλει νὰ καταρρεύσῃ, ἐὰν δὲν τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐνωθῇ ὑπὸ οἰανδήποτε μορφῇ πρὸς χώραν ἐξασφαλίζουσαν αὐτῷ εὐρύτεραν οἰκονομικὴν ὑπόστασιν. Ἀπελπισία, ἀτονία καὶ ἀθυμία ἐκυρίευσαν ἔκτοτε τὸν λαὸν ὁλόκληρον, ἡ δὲ νίκη τῶν Σοσιαλ-δημοκρατικῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς διὰ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν καὶ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς τῆς Βιέννης ἐν ἔτει 1919 εἶναι βεβαίως ἡ κυριωτέρα ἀφορμὴ τῆς ψυχολογικῆς ταύτης καταστάσεως. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ κόμματος τούτου, ἣτις συμπεριέλαβε καὶ τὴν διοίκησιν τῆς πρωτευούσης, ἥδη εὐρισκομένης εἰς τὰς χεῖρας τῶν Σοσιαλιστῶν, ἠνέωξε βαθὺ χάσμα μετὰ τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν τῆς Κάτω καὶ Ἀνω Αὐστρίας, τοῦ Σαλτσβούργου, τῆς Στυρίας καὶ τοῦ Τυρόλου, πάντων γενικῶς καθολικῶν καὶ συντηρητικῶν φρονημάτων ἀφ' ἐνός, καὶ τῆς «Ἐρυθρᾶς Βιέννης» ἀφ' ἑτέρου, τὸ δὲ χάσμα τοῦτο περικλείει κινδύνους δυναμένους ν' ἀποβῶσιν ὀλέθριοι εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος.

III

Ἡ Βιέννη καὶ αἱ Αὐστριακαὶ Χώραι.

Ἡ Δημοκρατία τῆς Αὐστρίας ἀποτελεῖται ἐκ τῆς πόλεως Βιέννης, τῆς καὶ πρωτευούσης αὐτῆς, ἐχούσης περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια πληθυσμὸν καὶ τῶν καλουμένων κληρονομικῶν χωρῶν ἦτοι τῆς Ἀνω καὶ Κάτω Αὐστρίας, Στυρίας, Σαλτσβούργου, Τυρόλου καὶ Φορλμπεργκ, ἃς συνέειχε πρὸς τὴν Βιέννην κυρίως ἡ Ἀψβουργικὴ Δυναστεία.

Μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῶν Ἀψβούργων ἤρχισαν αἱ Χώραι ἐκείναι νὰ αἰσθάνονται κάπως πλεονέτεραν ἀνεξαρτησίαν, ἐφ' ὅσον δὲ ἐμπεδοῦτο ἐν Βιέννῃ ἡ ἐξουσία τῶν Σοσιαλ-δημοκρατικῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἠῦξανον καταφανῶς αἱ κατὰ τῆς

πρωτευούσης δυσανεξικαὶ καὶ αἱ ἀποχωριστικαὶ τάσεις. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐκάστη αὐστριακὴ χώρα κέκτηται ἰδίαν τοπικὴν Κυβέρνησιν καὶ Κοινοβουλευτικὴν ἀντιπροσωπειάν ἐνῶ ἐν Βιέννῃ ἐδρεύει ἡ κεντρικὴ Κυβέρνησις καὶ τὸ Κεντρικὸν Κοινοβούλιον ἡ Ἐθνοσυνέλευσις. Τὸ μῖσος ὅμως καὶ ἡ ἀποστροφή τῶν συντηρητικῶν χωρῶν πρὸς τὴν Σοσιαλιστικὴν Βιέννην ἔσχον ὡς συνέπειαν, ἵνα αἱ Χώραι εὐρύωσι σημαντικῶς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητος τῶν τοπικῶν Κυβερνήσεων τῶν εἰς βάρος τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας καὶ μάλιστα ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ ἀναπτυχθῇ μετὰ τῶν Χωρῶν καὶ Βιέννης αὐτόχρομα αἰσθημα ἐχθρότητος, ἐνεκα τῆς ὁποίας ἐμειοῦτο ὁλοὲν τὸ κύρος τῶν ἀφορῶν τὰς Χώρας ἀποφάσεων τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἡ μὲν Βιενναία πολιτικὴ φρονεῖ ὅτι ἡ Βιέννη εἶναι ἡ κεφαλὴ αἱ δὲ Χώραι τὰ μέλη τοῦ Αὐστριακοῦ Κράτους, ὅτι δὲ κύριος πολιτικὸς παράγων εἶναι ἡ Κεντρικὴ ἐξουσία, ἐξ ἧς ἐκπορεύονται αἱ τῶν Χωρῶν προνομίαι. Αἱ Χώραι ἀντιθέτως δοξάζουσιν ὅτι αὐταὶ πρωτοστατοῦσιν, ὅτι ἐξ αὐτῶν πηγάζει ἡ ἰσχύς καὶ ἡ ἐξουσία ὧν μέρος μεταβιβάζεται εἰς τὸ Κράτος. Ἡ ἔρις αὕτη εἶναι μεγίστης σημασίας καθότι ἐκ τοῦ ζητήματος ἐὰν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξομάλυνσις τῆς ἀντιθέσεως ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου θέματος ἐξαρτᾶται αὕτη αὕτη ἡ ὑπαρξις τοῦ νέου Αὐστριακοῦ Κράτους. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ Βιέννη σκέπτεται συγκεντρωτικῶς, αἱ Χώραι σκέπτονται ἀποκεντρωτικῶς καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν ἀναδημιουργίαν τῆς Δημοκρατίας ἐπὶ βάσεως ὁμοσπονδιακῆς.

Αἱ ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ τῶν Χωρῶν ἀξιώσεις ἔχουσιν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ἠναγκασμένον, παρα τὴν πρόσφατον αὐτοῦ σύστασιν, ν' ἀναθεωρήσῃ καὶ ἐκ τρίτου τὸν Συνταγματικὸν αὐτοῦ Χάρτην. Τὸ ἀρχικὸν Σύνταγμα ἐψηφίσθη κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Γερμανο-αὐστριακῆς δημοκρατίας, ἦτοι εὐθύς μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν. Ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἐξετείνεται ἐπὶ πασῶν τῶν Γερμανικῶν χωρῶν τῆς πρώην Αὐστρο-Οὐγγρικῆς Μοναρχίας, ὥριζε δ' ὅτι ἡ Γερμανο-Αὐστρία ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ Γερμανικοῦ κράτους.

Μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ ἐδέχθη ν' ἀναθεωρηθῇ τὸ Σύνταγμα ἐκεῖνο καὶ νὰ τροποποιηθῇ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους αὐτῆς, οὕτω δὲ προέκυψε τὸ δεύτερον Σύνταγμα. Ἡδη εὐρίσκεται τὸ Κράτος καὶ πάλιν πρὸ νέας ἀναθεωρητικῆς κρίσεως, πρόκειται δὲ, ὡς λέγεται, νὰ ὑποβληθῶσι τροποποιήσεις ἱκανοποιῶσαι τὰς ὁμοσπονδιακὰς ἀξιώσεις τῶν Αὐστριακῶν χωρῶν. Συμφώνως πρὸς ταύτας ἡ Αὐστριακὴ Δημοκρατία ἤθελε μετατραπῇ εἰς κράτος Ὁμοσπονδιακὸν συγχροτούμενον ἐξ ἀπολύτως ἀνεξαρτήτων καὶ αὐτονόμων πολιτῶν ἀντιπροσωπευομένων ἐν τῇ Κεντρικῇ Ὁμοσπονδιακῇ Κυβερνήσει ἐν Βιέννῃ διὰ τὰ γενικὰ κοινὰ συμφέροντα.

Οἱ «Συγγενερωτικοί» παρατηροῦσιν ὅτι τοιαύτη τις μεταβολή ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν κατὰ τμήσιν τῆς Αὐστρίας εἰς ἀσημάντους πολιτικούς σχηματισμούς καθόσον ὁ ὅλος σήμερον πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνέρχεται μόλις εἰς ἑξ ἑκατομμύρια, ἑξ ὧν τὰ δύο ἀνήκουσιν εἰς τὴν Βιέννην τὰ δὲ λοιπὰ τέσσαρα, κατανεμόμενα εἰς ὅλας τὰς Αὐστριακὰς χώρας ὁμοῦ, ἴτοι τὴν Ἄνω καὶ Κάτω Αὐστρίαν, Στυρίαν, Σαλτ-βοῦργον, Τυρόλον καὶ Φοραλμπέργκ θὰ ἀποδώσῃ μικροσκοπικούς καὶ καχεκτικούς κυβερνητικούς καὶ διοικητικούς ὁργανισμούς ὑστεροῦντας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μικρῶν κρατιδίων τοῦ παλαιοῦ Ρωμαίκο-γερμανικοῦ Κράτους.

Βεβαίως ἀφθονοῦσι τὰ ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως τῆς ἥδη ἐπὶ τοσοῦτον συμκυνθείσης Αὐστρίας, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ταῦτα παρατάσσονται τόσῳ μᾶλλον αὐξάνει ἐν ταῖς Χώραις τῆς ἀπὸ τῆς Βιέννης χειραφετήσεως ἡ ἐπιμονή. Παράδοξον καὶ καταπληκτικὸν ἀληθῶς ἐν τῇ ἀναλογίᾳ τοῦ σύμπτωμα ἀναμνησθεὶς τὸ ἐγγὺς ἀκόμη παρελθόν. Ὅπως ἄλλοτε αἱ μὴ Γερμανικαὶ χώραι καὶ οἱ λαοὶ τῆς Αὐτοκρατορίας ἠγωνίζοντο ν' ἀποσπασθῶσι τῆς Βιέννης καὶ ἀπῆλθον τὴν μετατροπὴν τῆς Ἀψβουργικῆς Μοναρχίας εἰς Κράτος Ὁμοσπονδιακόν, οὕτω καὶ νῦν παρατηροῦμεν ὅτι καὶ αἱ εὐαρίθμοι ἐναπομείναντες εἰς τὴν Αὐστρίαν καθαρῶς Γερμανικαὶ χώραι ὁμοίως ἀγωνίζονται ν' ἀποσπασθῶσι τῆς Βιέννης καὶ τῆς Αὐστριακῆς ἐξουσίας, ἀξιοῦσαι τὸν μετασχηματισμὸν εἰς Ὁμοσπονδιακὸν τοῦ μικροῦ καὶ ἀποκλειστικῶς γερμανικοῦ Αὐστριακοῦ Κράτους. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει τι τὸ ἀσυμβίβαστον ἐν τῇ τελουμένῃ ἐν Βιέννῃ πολιτικῇ, ἀλλ' ὁπωσδήποτε αἱ ἐριδες αὗται ἀνὰ μέσον Βιέννης καὶ Αὐστριακῶν χωρῶν προσιωνίζονται σοβαροῦς καὶ εὐρυτάτους κινδύνους εἰς τὴν Αὐστριακὴν Δημοκρατίαν καὶ τὸν τοσοῦτον δοκιμασθέντα πληθυσμὸν τῆς. Τὸ ἀποχωριστικὸν κίνημα προσέλαβεν ἤδη ἀπειλητικὴν ὄψιν εἰς τινὰς χώρας· τὸ Τυρόλον, τὸ Σαλτ-βοῦργον καὶ ἡ Ἄνω Αὐστρία ἐπιτακτικῶς ἐπικαλοῦνται τὴν ἐνωσίν των μετὰ τῆς Γερμανίας, τὸ Φοραλμπέργκ ἔχει ἤδη τὸν ἑνα πόδα ἐπὶ τῆς Ἑλβετίας, ἡ δὲ Στυρία ἀπειλεῖ ν' ἀνακαλέσῃ τοὺς βουλευτάς της ἐκ τῆς ἐν Βιέννῃ ἐθνοσυνελεύσεως, ἐὰν αὕτη ὡς καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν δεχθῶσι τὸ ταχύτερον τὴν ὑπὸ μορφὴν Ὁμοσπονδιακοῦ πολιτεύματος τροποποίησιν τοῦ Συντάγματος κατὰ τοὺς ὑπὸ τῶν Χωρῶν ἐκφρασθέντας πόθους. Ἐπομένως ὁ κίνδυνος ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται διότι καὶ ἐὰν μία μόνον τῶν Αὐστριακῶν χωρῶν ἀποσπασθῇ τῆς πολιτικῆς δέσμης καὶ λάβῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν Γερμανικὸν γείτονα θὰ δώσῃ τὸ σύνθημα καὶ εἰς τὰς ἄλλας τῆς γενικῆς καὶ τελικῆς ἐξουλώσεως.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ Συνθήκη τοῦ

Ἀγ. Γερμανοῦ προφυλάσσει ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν Αὐστρίαν ἀπὸ τοιούτου τινὸς κινδύνου, ἀλλὰ δέον νὰ μὴ παροραθῇ ὅτι οἱ λαοὶ ὧθοντο ὑπὸ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης διαρρυνῶνται πᾶσαν ἐπιταγὴν καὶ πᾶσαν Συνθήκην καὶ δύνανται νὰ καταστήσωσι τεμάχιον χάριτος ἀνευ ἀξίας καὶ αὐτὴν τὴν Συνθήκην τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ. Ὅθεν τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνὰ μέσον Βιέννης καὶ Αὐστριακῶν Χωρῶν εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος διότι ἐν αὐτῷ περιέχεται κεκαλυμμένον τὸ πρόβλημα τῆς υπάρξεως ἢ μὴ τῆς Αὐστρίας.

IV

Αἱ σχέσεις τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας πρὸς τὰ Διάδοχα Κράτη. — Ἐνωσις μετὰ τῆς Γερμανίας ἢ Ὁμοσπονδία τοῦ Δυναστεύου.

Τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πρῶν Αὐстро-Οὐγγρικής Μοναρχίας σχηματισθέντα διάδοχα Κράτη, ἡ Τσεχο-Σλοβακία, ἡ Γιουγκοσλαβία, ἡ Πολωνία, ἡ Οὐγγαρία κτλ. εἶχον, ἀμέσως μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς Γερμανο-Αὐστριακῆς Δημοκρατίας ἀποκαταστήσει διπλωματικὰς μετ' αὐτῆς σχέσεις καὶ ἀποστείλει πρεσβευτάς εἰς Βιέννην, ἀλλ' αἱ φιλοφρονήσεις αὗται ἦσαν μᾶλλον τυπικαὶ τὸ δὲ μόνον ἐνδιαφέρον ζήτημα ἦτο νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν κληρονομικὴν αὐτῶν μερίδα ἐκ τῆς περιουσίας τῆς διαμελισθείσης Μοναρχίας. Πρὸς τὸ νέον Γερμανο-Αὐστριακὸν Κράτος ἐνεφοροῦντο μόνον ὑπὸ αἰσθημάτων ἐχθρότητος, εἶχον δὲ πάντα προσχωρήσει πρὸς τὸ μέρος τῶν νικητῶν. Τὰ πρὸς τὴν Αὐστρίαν σύνορά των ἀπέκλεισαν ἐριμνηστικῶς καὶ συμπεριφέροντο πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς ὑπὸ λεπτῶν κατοικουμένην χώραν, πρὸς τὴν ὁποίαν καθημερινῶς καὶ εἰς πᾶσαν εἰκαιρίαν ἐβόων τὸ «οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις.» Οὕτως ἡ Γερμανο-Αὐστριακὴ Δημοκρατία εὐρέθη περιστοιχισμένη ὑπὸ πλήθους νέων ἐχθρῶν, ματαίως δ' οἱ κυβερνῆται αὐτῆς ἐτόνιζον ὅτι δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ τῆς παλαιᾶς Αὐστρίας ἀλλὰ περὶ νέου, ὡς ἐκεῖνα, ἐλευθέρου Κράτους. Οὐδεὶς ἐδίδοε προσοχήν, οὐδεὶς διέθετε τεμάχιον ἄρτου ἢ ἀνθρακὸς διὰ τὴν εἰς ἐντελὴ ἔνδειαν περιελθοῦσαν καὶ ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους θνήσκουσαν Αὐστρίαν, τῆς ὁποίας εἶχον ἀφαιρέσει τὰς εὐφορωτέρας πεδιάδας, τὰ ἀνθρακουργεῖα καὶ τοὺς πλουσίους σιτοβολῶνας.

Μόνον ἀφοῦ ὑπεγράφη ἡ Συνθήκη τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ καὶ συνετελέσθη ἡ διανομὴ τῆς Ἀψβουργικῆς κληρονομίας, αἱ δὲ διπλωματικαὶ ἀποστολαὶ τῶν Κρατῶν τῆς Συνεννοήσεως ἐνεκατεστάθησαν ἐν Βιέννῃ, ἤρχισαν νὰ ὑποχωρῶσι πὼς αἱ ἐχθρικαὶ ἐκεῖναι διαθέσεις καὶ νὰ καθίστανται αἱ σχέσεις ἀνὰ μέσον Αὐστρίας καὶ τῶν διαδόχων Κρατῶν κάπως ὁμολώτεραι. Οἱ διπλωμάται τῆς Συνεννοήσεως ἄλλως τε κατενόουν, ὅτι συμ μέρων ἦτο νὰ ἐπέλθῃ τὸ ταχύτερον ἀγαθαὶ καὶ ὅσον τὸ δυνατόν φιλικώτεροι ἐπικοινωνίαι μετὰ Αὐστρίας καὶ Διαδόχων Κρατῶν καὶ τούτων πρὸς ἀλλή-

λα, μέχρι τοῦδε ὅμως δὲν κατέστησαν δυνατὰ αἱ τοιαῦται προσεγγίσεις. Αἰτία τούτου εἶναι ἅψ' ἐνὸς μὲν ἡ ἀνεξάληπτος ἀνὰ μέσον τῶν Κρατῶν ἐκείνων δυσπιστία, ἅψ' ἑτέρου δὲ τὸ γεγονός ὅτι ὑφίστανται εἰσέτι ἅλνται μετὰ τῶν διαφορῶν ἐπὶ ἐδαφικῶν ζητημάτων. Ὑπερέχει δὲ τῶν δύο τούτων λόγων ὁ πάντοτε ὑπολανθάνων φόβος τῆς Μοναρχικῆς ἀνατροπῆς καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν Ἀψβούργων. Τὸ ψυχολογικὸν τοῦτο φαινόμενον παρατηρήθη ἰδίως ὅτε ἐνῶ ἐπὶ τινὰ καιρὸν δυσπίστως ἠτένιζον οἱ ἐν Πράγᾳ πρὸς τὴν Βιέννην καὶ μᾶλλον φιλαρέσκως προσεμειδίων τῇ Μπολσεβίκῃ Οὐγγαρίᾳ τοῦ Μπέλα-Κούν διότι ἐφοβούντο ὅτι ἡ Μοναρχικὴ ἀνατροπὴ καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Δυναστείας ἐβυσσοδομοῦντο ἐν Βιέννῃ, μετεβλήθη αἴφνης ἡ εἰκὼν ἐντελῶς ἀπὸ τῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ νίκης τῶν ὁπαδῶν τῆς Μοναρχίας. Ἡ Πράγα ἐφάνη κάπως διαλλακτικώτερα πρὸς τὴν Βιέννην, στραφεῖσα καχυπόπτως πρὸς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ τὴν Πολωνίαν, καθόσον ἐκεῖθεν εἰκάζεται ὅτι δύναται νὰ προέλθῃ ἡδη ὁ κίνδυνος Μοναρχικοῦ ἀνατροπικοῦ κινήματος.

Κατὰ ταῦτα αἱ μὲν σχέσεις τῶν διαδόχων Κρατῶν πρὸς ἀλλήλα κατατρύχονται πανταχόθεν ὑπὸ ἀφορήτου δυσπιστίας καὶ διατελοῦσι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἀνευ διεξόδου, ἡ δὲ Αὐστρία παραπαεῖ ἀβοήθητος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἀγνοοῦσα ποῦ καὶ πὼς νὰ ζητήσῃ καὶ εὕρῃ τὸ ἀπαραίτητον ἔρεισμα. Οἱ πάντες ἐν Αὐστρίᾳ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ μορφή ὑπὸ τὴν ὁποίαν διεπλάσθη τὸ Κράτος τοῦτο ὑπὸ τῆς Συνθήκης τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ οὐδὲ τὸν βίον αὐτοῦ ἐξασφαλίζει οὐδὲ τὴν διάρκειαν τῆς ἐθνικῆς του υπάρξεως ἐγγυᾶται. Φαίνεται ὅτι ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Λονδίνῳ ἀναγνωρίζουσιν ἐπίσης ὅτι ἡ Αὐστρία διὰ νὰ ζήσῃ πρέπει νὰ συνδεθῇ πρὸς ἰσχυρότερον τινὰ οικονομικὸν παράγοντα. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ὑπάρχουσι δύο πιθανότητές, ἡ μετὰ τῆς Γερμανίας ἐνωσις ἢ ἡ ἵδρυσιν Δυναβικῆς Ὁμοσπονδίας. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ Γαλλία ἀντετάχθη κατὰ τῆς πρώτης τῶν δύο ὑποθέσεων καὶ παρεκώλυσε ταύτην διὰ τῆς ἀπαγορευτικῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς Συνθήκης τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ. Τὸνναντίον ἐφάνη ὑποστηρίζουσα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν ἰδέαν περὶ Δυναβικῆς Ὁμοσπονδίας. Ὁ ἐν Βιέννῃ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κ. Ἀλλιζὲ ἐκόμισε μεθ' ἑαυτοῦ ἐντελῶς καθωρισμένα περὶ τούτου σχέδια ὃ δὲ τότε πρωθυπουργὸς κ. Κλεμαγκώ ὑπέδειξε ὅλος ἰδιατέρως ἐν Παρισίοις εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας Δρ. Ρέννερ νὰ μεταβῇ εἰς Πράγαν καὶ Βελιγράδιον καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ στενωτέραν ἐπαφὴν καὶ συνάφειαν πρὸς νέον τινὰ συνασπισμὸν Κρατῶν, αἱ πρὸς ἀλλήλα συνεννοήσεις τῶν ὁποίων θὰ ἔτεινον εἰς τὸ νὰ συναντηθῶσιν ἐπὶ τοῦ οικονομικοῦ πεδίου ἡ Πράγα μετὰ τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Βε-

λιγράδιον μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐπεκτάσεως μέχρι Βουκουρεστίου καὶ Ἀθηνῶν. Εἰς τὰς σχετικὰς ὅμως εἰσηγήσεις ἐπεφυλάσσετο τόσον ἐν Πράγᾳ ὅσον καὶ ἐν Βελιγράδιῳ ψυχρὰ μᾶλλον ὑποδοχὴ, ἀπερρίπτοντο δὲ διαρρήδην αἱ περὶ Ὁμοσπονδίας τοῦ Δυναστεύου προτάσεις τοῦ κ. Ἀλλιζὲ ἐκ φόβου μὴ ἡ τοιαύτη Ὁμοσπονδία γίνῃ ἀφετηρία ἐπανορθώσεως τῆς Ἀψβουργικῆς Μοναρχίας.

Ἡ πράγματι μὴ ἀνεπιτυχὴς ἰδέα Δυναβικῆς Ὁμοσπονδίας, ἥτις θὰ ἐπέφερε τὴν σύσφιγγιν τῶν οικονομικῶν τοῦλάχιστον σχέσεων τῶν Διαδόχων Κρατῶν καὶ θὰ ἐξυπηρετεῖται ἀμοιβαίως τὰ ἑαυτῶν συμφέροντα, παρεμερίσθη λόγῳ τῆς ἀρνητικῆς στάσεως τῶν Κρατῶν τούτων, ἡ δὲ μᾶλλον εὐνοϊκῶς πρὸς τὸ σχέδιον ἐκεῖνο διακειμένη Αὐστρία ἀπέμεινε καὶ πάλιν μεμονωμένη ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ αὐτῆς ἐδάφους. Ἀλλ' ἡ ἀποτυχία τῶν περὶ ὧν ἐλέχθη διαπραγματεύσεων ἀνεροῖσε παρὰ τῷ λαῷ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς εἰς τὴν Γερμανίαν προσορτήσεως μετὰ πλείονος ἴσως ἢ πρὶν ζωηρότητος. Αἱ ἐλπίδες νέας ζωῆς καὶ εὐημερίας αἰτίνες πρὸς στιγμὴν προσεμείδισαν διὰ τῆς πιθανότητος τῆς Δυναβικῆς Ὁμοσπονδίας, διεψεύσθησαν κατόπιν τῆς ἀποφασιστικῆς ἀρνήσεως τῶν Διαδόχων Κρατῶν, οὕτω δὲ μετὰ τῆς ἀπαγορευτικῆς ἀνέλαμψεν ἐκ νέου ὁ ἐθνικὸς ἐνωτικὸς πόθος.

Ἡ ψυχολογικὴ αὕτη κατάστασις προσέλαβεν ἐσχάτως ἰδιαίτερον ὄλος ἔντασιν ἐν Τυρόλῳ, Ἄνω Αὐστρίᾳ καὶ Σαλτ-βοῦργῳ καὶ τοῦτο διὰ δύο λόγους. Ὁ εἰς ἀποδοτέος εἰς τὴν ἐκ λόγων ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὀξυνομένην ἀντιγωνίαν ἀνὰ μέσον Χωρῶν καὶ Βιέννης, ὃ δ' ἕτερος εἰς σοβαρὰν ἀντίθεσιν, ἐθνικῆς φύσεως, μετὰ Αὐστριακοῦ λαοῦ καὶ τῆς Γαλλικῆς πολιτικῆς. Φαίνεται ὅτι ἡ Γαλλία εἶχεν εἰσηγηθῇ τὸν σχηματισμὸν νέας ὁμάδος Κρατῶν ἥς θὰ προέστατο οἱ Τσεχοί. Ἡ ὁρὰς αὕτη θὰ συνεκρότειτο ἐκ τῆς Τσεχο-Σλοβακίας, τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ τῆς Πολωνίας, ἐνδεχομένως δὲ θὰ συνέπραττον αὐτῇ ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Ἑλλάς, κύριος δὲ σκοπὸς τοῦ συνασπισμοῦ τούτου θὰ ἦτο νὰ συνέχῃ καὶ συγκρατῇ τὴν Γερμανίαν ἀπὸ πάσης πρὸς νότον ἐπιρροῆς. Ἐν τῷ κύκλῳ τούτῳ ἡ Αὐστρία θὰ παρίστα τὴν γέφυραν μετὰ τῶν πρὸς Βορρᾶν καὶ τοῦ πρὸς Νότον Σλαβισμοῦ. Ἀλλ' ἡ ἐθνικὴ τοῦ Αὐστριακοῦ λαοῦ ὑπερηφάνεια ἀντετάχθη ἐξοφμένως κατὰ τῶν σχετικῶν διαβημάτων, ἡ δὲ νέα αὕτη ἀποτυχία ἐπανάφερε μετὰ ζωηρότερας θερμῆς εἰς τὴν λαϊκὴν ψυχὴν τὸν πόθον τῆς ἐθνικῆς πανγερμανικῆς ἀποκαταστάσεως.

Ἐκ τούτων δυνατὰ τις ἴσως νὰ συναγάγῃ ὅτι τὰ ζωτικὰ ταῦτα διὰ τὴν Αὐτρίαν ζητήματα μοιραίως φέρονται πρὸς λύσιν τινὰ. Αἱ Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως θὰ εὐρεθῶσι πιθανὸν εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀποφασίσωσι θάττον

ἡ βράδιον τίνι τρόπῳ θὰ παράσχωσιν εἰς τὴν Δημοκρατίαν τῆς Αὐστρίας τὰ μέσα τῆς περαιτέρω ὑπάρξεώς της.

Ν. ΞΥΔΑΚΗΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Κων]πολις, τῇ 25 Μαΐου 1920.

Ὅταν μετὰ τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον οἱ Νεοτούρκοι, ἀπελπισθέντες τελείως ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τοῦ **ἐξοθωμανισμοῦ**, ἀνέγραψαν ὡς πρόγραμμα πρὸς σωτηρίαν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους τὸν **ἐκτουρκισμόν** αὐτοῦ, τὸ μόνον μέσον ὅπερ ἐφαντάσθησαν πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ ἦτο ἡ ἐξόντωσις καὶ ἡ ἐκμηδένισις τῶν συνοικίων ἀλλογενῶν καὶ ἀλλοθρήσκων λαῶν. Ὁ Μέγας εὐρωπαϊκὸς πόλεμος εὗρε τοὺς Νεοτούρκους ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἐξωφρενικῶν σχεδίων των. Δὲν εἶχεν ἀπομείνει περιφέρεια τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, ὅπου δὲν εἶχον ὀργανωθῇ ὑπὸ τῶν Νεοτούρκων ἄγριοι διωγμοί, φόνοι, ἀτιμώσεις κατὰ τῶν ἀντιφρονούντων, ἀδιακρίτως φυλῆς καὶ θρησκευματος. Μετὰ τὴν ἥτταν, ὁ βασανιστὴς ἔμεινε κατεπτοημένος· ἀλλ' ἡ μελλητικὴ πολιτικὴ τῶν Συμμάχων ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ πλέον τοῦ ἔτους διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς τύχης τῆς Τουρκίας, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ Νεοτουρκισμὸς ἀνεθάρρυνε καὶ ὠπλίσθη πάλιν διὰ ν' ἀνισταθῇ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Συμμάχων νικητῶν. Οὕτως ἡ Τουρκία σήμερον εὐρίσκεται ἐν πλήρει ἀναβρασμῷ. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καθ' ἣν ἤρχισε νὰ ἐκδηλώνεται οὗτος, ὡς μόνον ἀντίδοτον κατ' αὐτοῦ εὐρέθη ἡ κατάληψις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Ἀγγλικῶν δυνάμεων. Ἡ κατάληψις αὕτη κυρίως γίνεται αἰσθητὴ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, ὅπου ἅπασαι αἱ ὑπηρεσίαι αὐτῶν εἶναι τεθειμέναι ὑπὸ τὸν Ἀγγλικὸν ἔλεγχον. Ὁμοίως ἡ τηλεγραφικὴ καὶ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν Ἀγγλῶν.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Κων]πόλεως οἰστορηλατηθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τῆς ἄκρας πίστεως, ἣν εἶχεν ἐμπνεύσει αὐτῷ ἡ δεξιότης τῶν ἀπειρῶν μέσων ὧν ἐγένετο χρῆσις πρὸς παράστασιν τοῦ κ. Βενιζέλου ὡς τοῦ Μεσίου τῆς φυλῆς, μετὰ γὰρ ἀποκαρδίωσιν ἐδέχθη τὰς μετ' ἐγκαυχήσεως ἐν τῇ Βουλῇ γνημόνας δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ πρὸ τριακονταετίας προνομιακοῦ καθεστώτος, θεωρηθέντος ὡς τοῦ καταλληλοτέρου νέου καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ. Περὶ τούτου ὅμως θὰ γράψω ἰδιαιτέρως εἰς τὴν προσεχῇ ἀνταπόκρισιν.

Ἀλλὰ δέον νὰ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ μεγάλου σάλου τοῦ γεννηθέντος μεταξὺ τῶν οἰκείων πληθυσμῶν ἐκ τῆς γνώσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιδοθείσης εἰς τοὺς Τούρκους συνθήκης, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τύχην τῶν ἐπιδικαζομένων αὐτοῖς διὰ τοῦ θου

ἀρθρου τοῦ περὶ προστασίας τῶν μειοψηφίων σχεδίου τῆς Συνθήκης καθ' ὃ ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διευκολύνῃ εἰς τοὺς ἐκδιωχθέντας βιαίως τῶν ἐστίων ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου 1914 τὴν ἐπάνοδον εἰς τὰς πατρίδας των καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κινήτων καὶ ἀκινήτων κτημάτων των. Ὡς εἶναι γνωστὸν, μέγα μέρος τούτων εἶχεν ἐξωσθῇ καὶ πρὸ τῆς εἰρημένης χρονολογίας, μὴ συμπεριλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν ἐπανερχομένων εἰς χώρας ἐπιδικαζομένας διὰ τῆς συνθήκης εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι οἱ πληθυσμοὶ τῆς ὑπαίθρου χώρας τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Προποντίδος, τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ Ἀδριατικηνοῦ κόλπου, οἱ μέλλοντες νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ οὐδετεροποιηθὲν καὶ οἰογεὶ διεθνοποιηθὲν μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀποκλείονται νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς ἐστίας αὐτῶν. Ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἄλλοτε, ἥτις ἦτο ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Βενιζέλου, εἶχε δεχθῇ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν τούτων καὶ εἶχεν ὡς ἐπιθανολογεῖτο καὶ τότε, δεσμευθῇ δι' ἐπὶ τούτῳ συμβάσεως, ἀγνώστου παραμεινάσης εἰς τοὺς ἀντιχεῖς πληθυσμοὺς τοὺς ἀποσπασθέντας ἀγρίως ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων των. Ἀλλὰ τί ἡμποδίζει σήμερον, ἀφοῦ διὰ τοῦ πολέμου οὐδεμία σύμβασις ἔμεινεν ἐν ἰσχύϊ, νὰ μεταλλάξῃ σκέψιν ἡ Κυβέρνησις καὶ νὰ μὴ ἐμποδίσῃ διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ὡς ἄνω περισταλτικῆς διατάξεως τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πληθυσμῶν τούτων εἰς τὸ προσφιλες πατριὸν των ἔδαφος, ἀφοῦ γινώσκει καλῶς, ὅτι καὶ οἱ εἰς τὰς πόλεις τῶν εἰρημένων χωρῶν κατοικοῦντες πληθυσμοὶ θὰ ὑποστῶσι τὰς συνεπείας τῆς ἐρημώσεως τῆς ὑπαίθρου χώρας ἐκ τῶν περιοίκων ὁμογενῶν, θὰ εἶναι δὲ ἀδύνατος οὐχὶ πλέον ἡ βελτίωσις τῆς θέσεώς των ἐν τῷ ἀγρίῳ οἰκονομικῷ συναγωνισμῷ, εἰς ὃν θὰ ἀποδοθῶσιν αὐτοὶ ὅλοι οἱ σύννοικοι λαοί, ἀλλ' οὐδὲ ἡ διατήρησις ἐν τῷ πατρίῳ ἔδαφει.

Ἐν μέσῳ τοῦ ἐνδουσιασμοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν ἀπελευθερωθεῶν χωρῶν, ἀγωνία κρατεῖ εἰς τὸν Πόντον, οὐδὲ καθιστάσαν, βεβαίως, τὸν ἐκεῖ Ἑλληνισμόν αἱ διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι κοινὴν γνώμην ὄψιμοι δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐν τῇ Βουλῇ τὸν Ἀπρίλιον· διότι ἡ ὅλη πολιτικὴ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως δεικνύει ἐπίμονον τάσιν ἀπεμπολήσεως τῆς ἑλληνικωτάτης πρωτενούσης τοῦ ποτὲ Βασιλείου τῆς Τραπεζούντος. Ἀλλ' ὥς ἐλπίζομεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Οὐίλσονος εἰς ὃν ἀνετέθη ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἀρμενίας.

Χ.

Τακτικῶς ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις» θὰ ἐκδίδεται 16 σελίδος, ἐκτάκτως δὲ εἰς περισσώτερας σελίδας. Τὸ σημερινὸν φυλλάδιον ἀποτελεῖται ἐκ 32 σελίδων λόγῳ τῆς ἀνασκοπήσεως τῶν γεγονότων ὁλοκλήρου τριετίας.

ΙΔΡΥΘΗ
ΕΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
Τῶ 1910

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 2

ΙΔΡΥΤΑΙ
ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΠΟΥΣΙΟΣ
Α. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Α. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
Ὀδὸς Κοραΐ, 10
καὶ Πανεπιστημίου, 43

ΣΥΝΔΡΑΣΜΑΙ
Ἐσωτερικοῦ . . . Δρ. 35
Ἐξωτερικοῦ . . . > 40
Ἀμερικῆς . . . > 50

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον Ἄρθρον.
Ἐξωτερικὴ Ἐπιθεώρησις.
Ἐσωτερικὴ Ἐπιθεώρησις

Ἀνταπόκρισις ἐκ Κων)πόλεως
Ἀλβανικὰ.
Εἰδήσεις

14 Ἰουνίου 1920

Ὡστε ἡ Ἑλλάς ἀνέλαβε νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτὴ μόνη εἰς τὴν Τουρκίαν τὰς ἀποφάσεις τῶν νικητρίων Μεγάλων Δυνάμεων. Τοῦτο, κατὰ τὰς ἐπισημότερας πληροφορίας, διότι αἱ Δυνάμεις αὗται ἐκρίναν ὅτι, ἔνεκα τῶν ἑσωτερικῶν καὶ ἑξωτερικῶν περιστάσεων τῶν, ἡ διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ πίσεις εἶναι τὸ προχειρότερον ἀλλὰ καὶ τὸ παρουσιάζον ὀλιγώτερα ἑλαττώματα περὶ θαναγκαστικὸν κατὰ τῆς Τουρκίας μέσον.

Ἀφ' ἧς ἤρχεν συζητουμένη ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκη, οἱ Τούρκοι καὶ οἱ καλοθεληταὶ αὐτῶν ὥς ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς παραχωρήσεως τῆς Θράκης καὶ τῆς Σμύρνης εἰς τὴν Ἑλλάδα φέρουσι τὴν ἑσωτερικὴν ἡμῶν κατάστασιν καὶ τὴν δῆθεν ἐχθρότητα μεγάλων μέρους Ἑλλήνων κατὰ τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννόησεως· οἱ βενιζελικοὶ ἀγρίως καταδιώκοντες καὶ συστηματικῶς συκοφαντοῦντες τοὺς συμπατριώτας τῶν ἡμῶν, δίδουσι τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἑλλάδος. Εὐτυχῶς ἡ ὑπὸ τῶν Δυνάμεων ἀνάθεσις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντολῆς τόσον ἐμπιστευτικῆς ὅσοι ἡ ἀγγελθεῖσα, δεικνύει ὅτι οὐδέποτε αὐταὶ ἐπίστευσαν σοβαρῶς τὰς κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ συκοφαντίας· διότι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἠλλαξεν ἀπὸ τῆς χθὲς, τέκνα δὲ αὐτοῦ, ὡς αὐτὸς αἰσθανόμενα καὶ σκεπτόμενα, εἶναι οἱ ὑπὸ τὰ ὅπλα Ἕλληνες, οἵτινες πρόκειται πάλιν νὰ πολεμήσωσιν ἵνα ἐπιβληθῶσιν εἰς τὴν Τουρκίαν αἱ θελήσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ὅταν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θα ἔχῃ ἐκπληρώσει τὴν εἰς αὐτὸν ἀνατεθεῖσαν ἐντολὴν οἱ Μεγάλοι ἡμῶν Σύμμαχοι δὲν θὰ θελήσωσι νὰ ἀκούσωσι τὰς αὐτὰς συκοφαντίας ὀθενδήποτε προερχομένας.

Εἶναι ἥδη γνωστὸν τί κερδίζομεν ἡμεῖς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐπιδοθείσης εἰς τοὺς Τούρκους συνθήκης καὶ τί οἱ μεγάλοι Σύμμαχοί μας. Δὲν πρόκειται νὰ ἀπαριθμήσωμεν τὰς παντοειδῆς θυσίας εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθη ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Δίκαιος κριτὴς, ὁ ὁποῖος θὰ ἐλάβανεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἱστορικὰ δι-

καιώματά μας, τὴν ταλαιπωρίαν τῶν τόσων ὑπὸ ζυγὸν ἀδελφῶν μας, τὴν μεγάλην τοῦ ἑλληνικοῦ ἐκπολιτιστικῆς δυνάμιν, τὴν ποικιλόμορφον ἐμφανιζομένην ἕως τ' ἀποκεντρώτερα τῆς μέχρι τοῦδε Τουρκίας, τὸ ὅτι τέλος ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴ εἶναι τὸ μόνον μέρος γῆς ὑπὸ τὸν ἥλιον ὅπου δυνάμεθα ὡς ἔθνος νὰ ζήσωμεν καὶ ν' ἀναπνεύθωμεν. Δίκαιος κριτὴς βεβαίως δὲν θὰ εὗρισκεν ὅτι δωρεὰν λαμβάνομεν ὅσα ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκη μᾶς παραχωρεῖ. Ἀπ' ἐναντίας, θ' ἀνεγνώριζεν ὅτι ἀναλαμβάνοντες τὴν τελευταῖον ἀνατεθείσαν εἰς ἡμᾶς ἐντολὴν, ἀριτοβληρόνομεν μάλιστα τὴν ἀνάγκησιν τῶν δικαίων μας. Δὲν παραπονούμεθα. Ἐμάθομεν πλέον ὅτι, μικρὸς λαὸς ἡμεῖς, πρέπει νὰ ὑφιστάμεθα μεγαλειτέρας τῶν ἄλλων θυσίας διὰ νὰ εἴμεθα σεβαστοί. Ὑπὲρ ποτε δὲ τώρα ἐπέισθημεν ὅτι εὖνοια τῶν ἰσχυρῶν ξένων πρὸς ἓν πρόσωπον, εἴτε πρωθυπουργός, εἴτε δικτάτωρ, εἴτε βασιλεὺς ἡμῶν εἶναι, δυνατόν μὲν νὰ ὠφελῶσι τὸ πρόσωπον τοῦτο, οὐδόλως ὅμως τὸ ἔθνος. Εἴμεθα ἀκόμη βέβαιοι ὅτι, ἂν εἴχομεν κυβερνήτην ὀλιγώτερον τοῦ κ. Βενιζέλου ἐπαινούμενον διεθνῶς, θὰ ἐθυσιάζομεν μὲν ὀλιγώτερα θὰ ὠφελούμεν δὲ καὶ θὰ ὠφελούμεθα περισσότερο. Καὶ ταῦτα ἐννοοῦντες, θεωροῦμεν καὶ θὰ θεωρήσωμεν πάντοτε ὡς ἀνηθικότητα μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου προσωπικὴν ἢ κομματικὴν ἐμετάλλευσιν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου ἐθνικῶν κερδῶν, ἀδικίαν δὲ τὴν ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἑσωτερικά μας οἰουδήποτε ξένου.

Δὲν θὰ εἴπωμεν βέβαια τώρα ἂν καὶ πῶς ἄλλη ἔπρεπε νὰ ἦτο σήμερον ἡ θέσις καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Καὶ τ' ἀνωτέρω, ἀμέσης συμπεραινόμενα ἐκ τῆς ἀναθέσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς νέας ἐντολῆς, σημειοῦμεν μόνον διὰ τὸ μέλλον. Ἐλπίζομεν ἀκόμη νὰ ὑπαχθῶσιν ἐγκαίρως οἱ λεγόμενοι Νεότουρκοι εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν πραγμάτων. Ἄλλως, τόσον τὸ χειρότερον δι' αὐτοὺς τοὺς καὶ κυρίως αἰτίους τῶν σήμερον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ συμβαινόντων. Οἱ Ἕλληνες θ' ἀναλάβομεν τὸ νέον ἀγῶνα

ήνωμένοι εν τῇ κοινῇ ὁρμῇ, ἀποφασισμένοι νὰ νικήσωμεν καλῶς καὶ ταχέως. Καὶ ἡ νίκη, ἡ ἀπὸ τοῦ πολέμου τοῦ 1913 μὴ ἐγκαταλείψασα τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα, θὰ στέψη αὐτὰ καὶ εἰς τὴν χώραν, ἀνὰ τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ὤδευσε μετὰ τῶν στρατιῶν τοῦ Ἀγῆσιλάου, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Βυζαντινῶν Βασιλέων. Δὲν γνωρίζομεν ποῖαν χρῆσιν θὰ κάμωσι τῆς Ἑλ-

ληνικῆς νίκης οἱ μεγάλοι ἡμῶν Σύμμαχοι. Ἀλλὰ τὰ ἔθνη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅταν λήγοντος τοῦ πολέμου θὰ τείνωμεν πρὸς αὐτὰ τὴν χεῖρα, καλοῦντες εἰς συμφιλίωσιν καὶ σύμπραξιν, τὰ ἔθνη αὐτά, μεθ' ὧν τόσα ἔχομεν κοινὰ συμφέροντα, θὰ ἔχουν ἐκτιμήσει καὶ ἐκ τοῦ πολέμου τούτου τὴν Ἑλληνικὴν ἰσχὺν καὶ εὐγένειαν.

Σ.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

13 Ἰουνίου 1920

Τὴν 13)25 Ἰουνίου, ἥτοι σήμερον, συμπληρώνεται ἡ προθεσμία τῆς ἐπιδόσεως ἀπαντήσεως τῆς Ὑ. Πύλης περὶ τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης τῶν χαρὰχθέντων ἀπὸ τὴν συνδιάσκεψιν τοῦ Σάν Ρέμο. Ὅσοι ἐπλησίαζεν ἡ λήξις τῆς προθεσμίας ταύτης, τόσῳ ἐνετεινέτο ἡ ἐπαναστατικὴ ἐνέργεια τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἐνῷ συγχρόνως ὁ Τζαφέρ Ταγιάρ, μετὰ τὴν βοήθειαν καὶ Βουλγάρων, ὠργάνωνε τὸ κίνημά του εἰς τὴν Θράκην ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τῶν ὁποίων ἡ κατοχὴ ἐφθασεν ἕως τὸν Ἑβρον.

Σκοπὸς καὶ τῶν δύο κινήματων ἄμεσος εἶναι ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὅρων τοῦ Σάν Ρέμο καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις οὕτω τῆς κυβερνήσεως τῆς Πόλεως εἰς τὴν αἴτησιν ἀναθεωρήσεως τοῦ σχεδίου τῆς συνθήκης. Καὶ ἐνῷ ὁ μέγας Βεζύρης Δαμάτ Φερὶτ πασᾶς μεταβαίνει εἰς Παρισίους διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὴν ἀπάντησιν τῆς Πύλης, νὰ ζητήσῃ νέαν δεκαπενθήμερον παράτασιν τῆς προθεσμίας, καὶ νὰ ἐπιδώσῃ τέλος τὴν ἀπάντησιν ζητῶν ἀναθεώρησιν, τὰ σώματα τοῦ Κεμάλ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν γίνονται ἐπιθετικώτερα. Μετὰ τὴν σύναψιν κάποιας ἀνακοινῆς ἡ ἐκχειρία μετὰ τοὺς Γάλλους εἰς τὴν Κιλικίαν, συνεκέντρωσεν ὁ Κεμάλ δυνάμεις περισσοτέρας πρὸς τὴν Προποντίδα, καὶ μετὰ τὰ Δαρδανέλλια ἐπετέθη κατὰ τῆς Νικομηδείας καὶ τῆς Ποντοπρακείας. Εἶναι πιθανὸν ὅτι, ἐν συνεννοήσει μετὰ τὸν Ταγιάρ, ἐτοιμάζει ἐπιθέσιν πρὸς κατὰληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἐνέργεια αὐτῇ τῶν ἐθνικιστῶν ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ σοβαρῶς τὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις, καὶ ἔγινε, κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαπενθήμεριαν, πολὺς λόγος εἰς τὸν τύπον περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ὅρων τοῦ Σάν Ρέμο ὑπὲρ τῆς Τουρκίας. Ἰδίως ὁ γαλλικὸς καὶ ἰταλικὸς τύπος υπεστήριζαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης πρὸς ἀποφυγὴν νέου πολέμου καὶ τὴν ἀνάγκην περιορισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν διεκδικήσεων ὑπῆρχαν δὲ πληροφορίες ὅτι καὶ αἱ κυβερνήσεις τῶν δύο τούτων κρατῶν θὰ ἐνεκοιπώνοντο τὰς ἀπόψεις ταύτας. Ἡ μᾶλλον ἀνησυχουσα Δύναμις εἶνε ἡ Ἀγγλία, ἡ ὁποία ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὸν κίνδυνον τῆς μολοσεβι-

κικῆς προελάσεως εἰς τὴν Περσίαν καὶ τὸν, ὡς ἀποτέλεσμα μολοσεβικῆς προπαγάνδας, ἐμφανιζόμενον ἐθνικιστικὸν ἀναβρασμὸν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐνῷ τῶν ἄλλων δύο δυνάμεων ἡ ἀνησυχία στρέφεται μᾶλλον περὶ τὴν ἀγγλικὴν ἐκτιμῆσιν εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἐν τούτοις ἡ Ἀγγλία φαίνεται ὀλιγώτερον διατεθειμένη νὰ παραδεχθῇ ἀναθεώρησιν τῶν ὅρων τοῦ Σάν Ρέμο, καὶ ἀπ' ἐνδὸς μὲν διαπραγματεύεται πρὸς τοὺς μολοσεβίκους, ἀπ' ἐτέρου δὲ προσπαθεῖ νὰ εὕρῃ στρατιωτικὰς δυνάμεις, ἱκανὰς νὰ κατασυντρίψουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γαλλία δείχνουν ὅλην τὴν δυνατὴν διαλλακτικότητά πρὸς τὸ ἐθνικιστὸν κίνημα καὶ τὴν Τουρκίαν ἐν γένει.

Ἡ ἔλλειψις ἀρκετῶν ἀγγλικῶν δυνάμεων δυνάμεων ἀναγκάζει τὴν Ἀγγλίαν νὰ προσπαθῇ μετὰ εἰρηνικὰ μέσα νὰ περιορίσῃ τὴν ὁρμὴν τῶν μολοσεβίκων, νὰ σκεφθῇ δὲ, ὡς πρὸς τοὺς Τούρκους, τὴν χρησιμοποίησιν ξένου στρατοῦ πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης.

Ἡ ἀληθινὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων ἐφανερώθη εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ Χάϊθ, ἀπροόπτως γενομένην πρὸ τῆς διασκέψεως τῆς Βουλώνης.

Μόλις ἤρχισεν ὁ θόρυβος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ὅρων τῆς τουρκικῆς εἰρήνης, ὁ κ. Βενιζέλος καὶ ὁ Ἑλλην πρεσβευτὴς τῶν Παρισίων προέβησαν εἰς δηλώσεις πρὸς ἀγγλικὰς καὶ γαλλικὰς ἐφημερίδας, βεβαιώνοντες ὅτι ἡ συνθήκη τῆς εἰρήνης, ὡς ἐχαράχθη εἰς τὸν Σάν Ρέμο, εἶναι τελειῶς ἐκτελεσθῆ καὶ βιώσιμος καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἐτοιμὴ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μέσων χωρὶς νὰ ζητήσῃ τίποτε ἀπὸ κανένα. Ὁ κ. Βενιζέλος μετὰ ἔμφασιν ἰδιαίτερον ἐτόνιζεν ὅτι: «ἐὰν ἐπετρέπετο ὑπὸ τῶν Συμμάχων εἰς τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα νὰ ὑπερβοῦν τὴν οὐδετέραν ζώνην, θὰ ἠδύναντο εὐκόλως νὰ διασκορπίσουν καὶ νὰ καταστρέψουν ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ Κεμάλ».

Ὅριστικὴν καὶ κατηγορηματικὴν πρότασιν περὶ ἀναλήψεως ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν ἐθνικιστῶν Τούρκων, ὑπέβαλεν εἰς τοὺς κ. Λόυδ Τζώρτζ καὶ Μιλλερὰν ὁ κ. Βενιζέλος κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ Χάϊθ. Πρότασις

τοιαύτη γενομένη καθ' ἣν στιγμὴν τὰ ἀγγλικά στρατεύματα ὑφίσταντο ζωερὰν ἐπίθεσιν εἰς τὴν Νικομηδείαν ἐκ μέρους τῶν Τούρκων, ἥτο εὐπρόσδεκτος ἔστω καὶ μόνον ὡς καθιστῶσα δυνατόν προσωρινὸν ἀντιπερισπασμὸν ἀπὸ τὴν Σμύρνην πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, ἔστω καὶ ἂν δὲν πρὶνκαί νὰ ἐμμείνη ἕως τὸ τέλος ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ὅρων τοῦ Σάν Ρέμο, τόσῳ μᾶλλον ὅσοι, κατὰ τὰς ἐφημερίδας, ὁ κ. Βενιζέλος ἐπρότεινε νὰ ἀποστείλῃ μίαν μεραρχίαν ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν Νικομηδείαν, ἀφορῶς ἐκεῖ ὅπου ὑφίστανται τὴν ἐπίθεσιν οἱ Ἀγγλοι.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐκστρατεία εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἠμπορεῖ τῷ ὄντι νὰ ἀποβλέπῃ εἰς δύο τινά, ἢ εἰς τὴν ἐνέργειαν ἀπλοῦ προσωρινοῦ ἀντιπερισπασμοῦ πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν παρὸντα κινδύνων τῶν ἐθνικιστῶν, ἕως ὅτου ἡ Ἀγγλία δυνήθῃ νὰ συγκεντρώσῃ καὶ ἄλλας δυνάμεις περὶ τὴν προτεινόμενάν, ἢ ἀποβλέπει εἰς ἀπόδειξιν πρὸς τοὺς Τούρκους, ἐθνικιστὰς καὶ μὴ, ὅτι οἱ Σύμμαχοι ἐννοοῦν σταθερῶς νὰ ἐπιβάλλουν ἀμεταβλήτους τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης ὅπως τοὺς ἐχάραξαν εἰς τὸ Σάν Ρέμο.

Ἐὰν κατορθώσουν νὰ κρατήσουν τὴν Κωνσταντινουπόλιν οἱ Σύμμαχοι, τότε θὰ ἐξακολούθῃσιν νὰ ὑπάρχουν δύο τουρκικὰ κράτη, τὸ ἐν ὑποχείριον τῶν Συμμάχων περὶ τὴν πρωτεύουσάν, τὸ ἄλλο μετὰ τὴν Ἀγκυραν, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μακρὰν καθεὺς εὐρωπαϊκῆς ἐπιβολῆς. Τὸ ζήτημα τώρα εἶναι, ὅχι ἂν δύνανται, ἀλλ' ἐὰν θέλουν οἱ Σύμμαχοι, καὶ ἰδιαίτερος οἱ Ἀγγλοι, νὰ διατηρήσουν τὸν χωρισμὸν τῆς Τουρκίας εἰς δύο κράτη, ἢ μήπως θεωρήσουν ὅτι εὐκολώτερον θὰ ἐπεβάλλοντο εἰς τὸν Μουσταφᾶ Κεμάλ ἕαν ἐγκαθίστατο οὗτος εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ εὐρίσκειτο ὑπὸ τὸ πρόχειρον μέσον ἐπιβολῆς, ὁποῖον εἶναι, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν, τὰ τηλεβόλα τῶν στόλων.

Ἐὰν πάλιν οἱ Σύμμαχοι, εἴτε δὲν εἰμπορέσουν εἴτε δὲν θελήσουν νὰ κρατήσουν τὸν Μουσταφᾶ Κεμάλ μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παύσῃ ὁ διχασμὸς τοῦ κράτους, περιερχομένου ὁλοκλήρου εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐθνικιστῶν, τότε πρὸς αὐτοὺς καὶ μόνους θὰ διαπραγματευθοῦν τὴν εἰρήνην.

Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ὁ ἀγὼν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Θράκην θὰ τείνῃ ὁπωσδήποτε εἰς ἐπιβολὴν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης εἰς τοὺς Τούρκους, εἴτε αὐτοῖσι ὡς καθωρίσθησαν εἰς τὸ Σάν Ρέμο, εἴτε καὶ τροποποιημένων κατὰ τι, τόσῳ μόνον ὅσοι νὰ μὴ θιγῶν καιρίως τὸ γόητρον καὶ τὰ συμφέροντα τῶν συμμάχων τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν 8ην Ἰουνίου συνήλθεν ἡ διάσκεψις εἰς τὴν Βουλώνην, μετέσχον δὲ αὐτῆς ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰαπωνία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ἑλλὰς. Ἐλαβεν ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ κατ' ἀρ-

χὴν, εἰς τὴν πρώτην συνάντησιν τοῦ Χάϊθ πρὸς τριῶν εβδομάδων, λυθέντος ζητήματος τῆς γερμανικῆς ἀποζημιώσεως, ἐπίσης συνεζήτησε τὸ ζήτημα τοῦ περιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ, τὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων μετὰ τὴν Ρωσίαν, ὡς καὶ τὸ τουρκικόν.

Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας ἐπρότεινε εἰς τὴν διάσκεψιν νὰ ἐλθῇ εἰς διαπραγματεύσεις ἀπ' εὐθείας μετὰ τὸν Μουσταφᾶ Κεμάλ, καὶ νὰ ἀναθεωρηθῇ ἡ τουρκικὴ συνθήκη, ἀλλ' ὁ Λόυδ Τζώρτζ ὑπέστησε τὴν πρότασιν τοῦ κ. Βενιζέλου περὶ βίας ἐπιβολῆς τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῶν ἐθνικοφρόνων. Ἀπερροφθῇ δὲ καὶ ἡ αἴτησις τῆς τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας περὶ δεκαπενθήμερον νέας παράτασεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀπάντησιν.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Βενιζέλου, ὑποβληθεῖσα πρῶτον κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ Χάϊθ καὶ κατόπιν εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Βουλώνης συνοψίζεται εἰς τὰ ἑξῆς:

Νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰς 90000 ἀνδρῶν ποῦ μένουσιν ἐντοπιζόμενοι εἰς τὴν Σμύρνην, ἐναντίον τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ ποῦ διεξάγει πόλεμον κατὰ τῶν Συμμάχων καὶ δὲν φαίνεται καθ' ἵλον διατεθειμένος νὰ ὁμιλήσῃ μετὰ αὐτοὺς περὶ εἰρήνης. Ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὁ κ. Βενιζέλος νὰ καταστήσῃ τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἐθνικιστῶν ὀλιγώτερον πολεμικὸν καὶ μᾶλλον προσιτὸν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς εἰρήνης. Προτείνων προέλασιν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ δὲν προβάλλει κανένα ὄρον, δὲν ζητεῖ ἀπὸ τοὺς Συμμάχους οὔτε ἐφόδια οὔτε ἀνταλλάγματα, οὔτε ἐδαφικὰς ἐπεκτάσεις, οὔτε τίποτε ἄλλο, διότι ἔχει ὑπ' ὄψιν τοῦ μόνον τὴν γενικὴν εἰρήνευσιν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα ποῦ ἔστειλε ὁ κ. Βενιζέλος πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον κ. Παρασκευόπουλον συνάγεται ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ζητηθῇ κανὲν ἀντάλλαγμα διὰ τὰς νέας πολεμικὰς θυσίας τῆς Ἑλλάδος. «Τὸ ἀνώτατον συμβούλιον, λέγει τὸ τηλεγράφημα, ἐνέκρινε προέλασιν... Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης δὲν θὰ βοηθήσῃ μόνον ἀμέσως τοὺς συμμάχους ἡμῶν, ἀλλὰ θὰ ὑψώσῃ συγχρόνως τὸ στρατιωτικὸν γόητρον ἡμῶν καὶ θὰ πορίσῃ θαυλὰς ὠφελείας, ἐξασφαλίζουσα τὴν ἐπιβολὴν τῶν ὅρων τῆς συνθήκης εἰς τοὺς Τούρκους.»

Ἀπὸ τὰς τηλεγραφικὰς πληροφορίας τῶν ἐφημερίδων συνάγεται ἐπίσης ὅτι ἐδόθη ἐξοισιოდότησις εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ δράσῃ πολεμικῶς εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ὅπως ἐκκαθαρίσῃ αὐτὴν ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ἐθνικιστῶν. Θὰ ἐνεργήσῃ δὲ ὑπὸ ἰδίαν τῆς εὐθύνης καὶ εἰς οὐδεμίαν περίπτωση θὰ ἐκθέσῃ τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτήν. Περὶ τῆς Θράκης δὲν γίνεται λόγος, μολονότι ἐλέγχῃ κατ' ἀρχὰς ὅτι ὡς ὅρους τῆς στρατιωτικῆς ἐνεργείας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν, ὁ κ. Βενιζέλος εἶχε

θέσει α) οικονομικήν υποστήριξιν ἐκ μέρους τῶν Συμμάχων καὶ β) ἄδειαν ὅπως καταληφθῇ ἀμέσως ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη.

Εἰς τοὺς Συμμάχους, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, διότι ἡ Ἰταλία δὲν δείχνει διάθεσιν νὰ ἐπεμβῇ στρατιωτικῶς κατὰ τῶν Τούρκων, ἀπομένει ἡ φροντίς διὰ τὴν ἄμυναν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Στενῶν. Πρὸς τοῦτο ἀποστέλλεται στόλος ἀγγλικός, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπάρχοντος γαλλικοῦ θὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ βοήθεια, διότι εἰς ἄλλας θύσας δὲν εἶναι διατεθειμένη ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις. Κατὰ τινὰ τηλεγραφήματα καὶ ἡ Ρουμανία προσεφέρθη νὰ συνεργασθῇ κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὴν ἄμυναν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Οὕτως εἰσερχόμεθα εἰς νέον πόλεμον εἴκοσι μῆνας μετὰ τὴν ἀνακωχὴν τοῦ 1918. Ἡ εἰρήνη μὲ τὴν Τουρκίαν ἐπρεπε νὰ εἴχε συνομολογηθῇ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακωχὴν. Μὴ συνομολογηθεῖσα ἐγκαίρως, ἐπέτρεψε εἰς τοὺς Τούρκους νὰ κάμουν ὅλας τὰς δυνατάς παρελκύνσεις καὶ νὰ προετοιμασθοῦν πρὸς ἀντίστασιν, ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἀσυμφωνίας μεταξὺ τῶν Συμμάχων. Τὸ κίνημα τῶν ἐθνικιστῶν Τούρκων ὑπεστήριξαν ἐμπράκτως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Συμμάχους, ἀλλ' ἡ Ἀγγλία φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ κτυπηθῇ τὸ κίνημα αὐτό. Μὴ ἔχουσα διαθέσιμους δυνάμεις ἀρκετὰς, ἀναθέτει εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν φροντίδα περὶ τούτου. Εἰσερχομένη εἰς τὸν νέον τοῦτον πόλεμον ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἔχη πρὸ ὀφθαλμῶν

ὅτι θὰ ἔχη νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπὶ ἐκτεταμένου ἐδάφους καὶ ὀργανωμένας ἐχθρικὰς δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ ἄτακτα σώματα καὶ πληθυσμοὺς ἐχθρικοῦς διακειμένους πρὸς αὐτήν. Ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ συμμάχων, ἐπιβάλλουσα ὑποχρεώσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπέναντι τούτων, γεννᾷ ἀντιστοίχους ὑποχρεώσεις καὶ αὐτῶν ἀπέναντί της. Ἐπομένως δικαιολογεῖται νὰ ἀναμένῃ ἡ Ἑλλὰς πᾶσαν υποστήριξιν καὶ ἐπικουρίαν ἐκ μέρους τῶν συμμάχων της. Ἀλλὰ πλὴν τούτου, ἀφοῦ ἡ νέα ἐκστρατεία ἀναλαμβάνεται ὑπὸ μόνῃς τῆς Ἑλλάδος καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ὅχι μόνον αὐτῆς ἀλλὰ καὶ τῆς ὅλης συμμαχίας, ἔχει δικαίωμα ἡ Ἑλλὰς νὰ ζητήσῃ καὶ ἀνταλλάγματα, φύσεως ἐδαφικῆς ἢ ἄλλης.

Ὡς πρὸς τὴν ἀναθεώρησιν τῆς συνθήκης τοῦ Σάν Ρέμο, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀναλαμβάνόμενος ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα νέος ἀγὼν ἀποκλείει ἐντελῶς πᾶσαν τροποποίησιν ἐπιβλαβὴ διὰ τὴν Ἑλλάδα τῶν ὅρων τῆς τουρκικῆς εἰρήνης, ἀφοῦ ἀνελήφθη ὁ ἀγὼν αὐτὸς ἀκριβῶς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀναθεωρήσεως.

Ὁ νέος πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας κ. Τζιολίτι, εἰς ἀνταποκριτὴν τοῦ πρακτορείου Χαβᾶς ἐδήλωσεν ὅτι, ὅπως ἡ Γαλλία εἶναι φίλη τῆς Ἰταλίας, οὕτω καὶ ἡ Ἰταλία εἶναι φίλη τῆς Γαλλίας, καὶ ὑπενθύμisen ὅτι κατὰ τὴν κήρυξιν

τοῦ πολέμου συνεβούλευσε αὐτὸς νὰ δηλώσῃ ἀμέσως ἡ Ἰταλία οὐδετερότητα, πράγμα ποῦ ἐξυπηρετεῖ σπουδαιότατα τὴν Γαλλίαν τότε. Εἰς τοὺς πρωθυπουργοὺς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀπηύθυνεν ὁ κ. Τζιολίτι τηλεγράφημα ταυτόσημον ὅπου τονίζεται ἡ παροπαράδοτος φιλία τῶν χωρῶν τούτων μετὰ τὴν Ἰταλίαν, παγιωθείσα διὰ κοινῶν ἀγώνων ἐπὶ τετραετίαν χάριν κοινού σκοποῦ. Δίδεται δὲ ἡ διαβεβαίωσις ὅτι πᾶσα ἐνέργειά του θὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ αἶσθημα τοῦ ἀγαθοῦ τῶν οἰκείων χωρῶν καὶ τῆς ἀνάγκης παγκοσμίου εἰρήνης.

Ἐξεδηλώθησαν ἀμφιβολίαι διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἑλληνοϊταλικῆς συμφωνίας μετὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κ. Τζιολίτι, ἀλλ' ἔως τώρα δὲν ἐφάνησαν σημεῖα δεικνύοντα διάθεσιν ἀλλαγῆς κατευθύνσεως τῆς ἰταλικῆς πολιτικῆς. Ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐπερωτώμενος διὰ τὴν τύχην τῶν Δωδεκανήσων, ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς :

«Συμφωνίαι ἐπετεύχθησαν ἐν Παρισίοις μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας σχετικῶς μετὰ τὴν τύχην τῶν Δωδεκανήσων. Αἱ συμφωνίαι αὗται ἦσαν καθαρῶς τοπικοῦ χαρακτῆρος, ἀφορῶσαι ὑπόθεσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχε διαφορά ἀντιλήψεων μεταξὺ τῆς Ἰταλικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

«Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον ἔλαβε γνῶσιν τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ συνεννοήσεις αὗται εὐρίσκοντο ἐν καλῇ ὁδῷ καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐπεδοκίμασε τὴν ἄμεσον λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ διὰ τῆς συνεννοήσεως μεταξὺ Ἑλληνικῆς καὶ Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως».

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι διὰ τῶν ὁρῶν τῆς συνθήκης τοῦ Σάν Ρέμο παραιτεῖται ἡ Τουρκία ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας παντὸς τίτλου καὶ δικαιώματος αὐτῆς ἐπὶ τῶν Δωδεκανήσων καὶ ὅτι εἰς τὰ Δωδεκάνησα περιλαμβάνεται καὶ τὸ Καστελόριζον, τὸ ὁποῖον ἀφαιρέθην κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1915 ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν κατοχὴν ὑπὸ Γάλλου ναυάρχου, ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς εἶναι εἰς τίνας κατοχὴν εὐρίσκεται τώρα. Παρεδόθη εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Ἰταλίας ὅπως καὶ τὰ ἄλλα Δωδεκάνησα, ἢ παραμένει ὑπὸ γαλλικὴν κατοχὴν;

Καὶ ἄλλης περιφερείας ὑπὸ ἑλληνικὴν κατοχὴν ἐστερήθη ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τῶν Γάλλων, τῆς Κορυτσᾶς, ὅπου κατελύθησαν αἱ ἀρχαὶ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1916. Καὶ ἐνῶ ἀνεμένετο ἡ ἀπόδοσις τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰς τὸν νόμιμον κάτοχον, αἴφνης, ἀποχωρούντων τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων, παραδίδεται ἡ χώρα εἰς τοὺς Ἀλβανούς, ὅπως καὶ ἡ λοιπὴ Βόρειος Ἡπειρος ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν.

Τὸ ἐθνικιστικὸν κίνημα τῶν Ἀλβανῶν κατὰ τῆς Ἰταλίας εἶχε φυσικὰ ἀντίκτυπον καὶ εἰς τὴν Βόρειον Ἡπειρον, ὅπου οἱ Ἑλληνες κάτοικοι ὑφίστανται ποικίλας πιέσεις. Καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπερωτηθεὶς ὁ Ἀγγλος ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Χάρμσουερθ εἶπε :

«Ἐπειδὴ παρουσιάσθησαν ἀπρόοπτοί τινες δυσχέρειαι, ἐδέχθη ν' ἀναβάλωμεν τὸν ὁριστικὸν διορισμὸν ἐπισήμου Ἀγγλοῦ ἀντιπροσώπου ἐν Ἀλβανίᾳ ἀλλ' ἔχομεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶναι ἐπιθυμητὸν νὰ διορίσωμεν ἀντιπρόσωπον.

«Λυπούμεθα ὅτι δὲν ἔχομεν πληροφορίας ἐπισήμους ἐπὶ τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ καταστάσεως. Ἐν τούτοις μανθάνομεν ἐκ πηγῶν μὴ ἐπισήμων ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ κατέλαβον τοὺς Ἁγίους Σαράντα καὶ τὴν Χειμάραν καὶ ὅτι μέχρι τοῦδε ἡ στάσις τῶν ἐφάνη ἐχθρική ἐναντι τῶν Ἑλλήνων κατοίκων.

«Συμμεριζόμεθα τὰς ἀνησυχίας τὰς ἐκδηλωθείσας ἐν τῷ περιβάλλῳ τούτῳ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς παρουσίας καταστάσεως τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐν τῇ Βορείῳ Ἡπείρῳ. Ἡ κατάσταση αὕτη εἶνε συγχρόνως σκοτεινὴ καὶ λεπτὴ, ἀλλ' εἰμεθα σχεδὸν βέβαιοι ὅτι αἱ Κυβερνήσεις Ἑλληνικὴ καὶ Ἰταλικὴ εὐρίσκονται εἰς συνεννόησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ θὰ πράξωσι πᾶν τὸ δυνατόν, ὅπως ἐμποδίσωσι νὰ διατρίψωσιν οἱ πληθυσμοὶ οὗτοι σοβαροὺς κινδύνους.»

Παρά τὰς συκοφαντίας μερίδος τοῦ Ἰταλικοῦ

τύπου κατὰ τῆς Ἑλλάδος ὡς ὑποκινούσης δῆθεν τοὺς Ἀλβανούς ἐναντίον τῆς Ἰταλίας, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ σημερινὸς ἀγὼν τῶν Ἀλβανῶν σκοπὸν ἔχει τὴν ἐπίτευξιν πλήρους ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας τῶν ἀπὸ κάθε ξένην κατοχὴν, προστασίας ἢ βλάβην.

Τὸ γραφεῖον τοῦ ἀλβανικοῦ τύπου εἰς Παρισίους ἐδημοσίευσεν ἀνακρινόμεν τὸ ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων λέγει ὅτι πρόκειται περὶ ἀγῶνος τοῦ ἀλβανικοῦ ἔθνους ποῦ ζητεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν ξενικὴν κυριαρχίαν καὶ προσέτεται :

«Οἱ Ἀλβανοὶ ἀπευθύνουν κατὰ τῆς Ἰταλίας πολλὰ παράπονα ἐνεκα τῆς ἐχθρικῆς στάσεώς της κατὰ τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως καὶ ἐνεκα τῶν συνεννοήσεων αὐτῆς μετὰ τῶν γειτόνων τῆς Ἀλβανίας πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ διαμελισμοῦ της».

Εἰς τὰς χθεσινὰς ἐνώπιον τῆς βουλῆς δηλώσεις του ὁ κ. Τζιολίτι ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ Ἰταλία παραιτεῖται τῆς ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας προστασίας μὴ θέλουσα ἄλλο τι παρὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας ταύτης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

13 Ἰουνίου 1920

Ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ἐναγωνίως ἀνέμενε τὴν ὑπογραφὴν τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκης, θεωρῶν αὐτὴν ὡς τέρμα πολυετῶν ἀγώνων καὶ ποικίλων ἐπ' ἐσχάτων δοκιμασιῶν καὶ ὡς ἀφετηρίαν πρὸς ἐναρξιν τακτοποιήσεως τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δημιουργηθεισῶν ἀνωμαλιῶν. Ἐπανακτῶν οὕτω τὴν ψυχικὴν ἡρεμίαν καὶ ἐνόητά του, θὰ ἠδύνατο μετὰ νέαν ἀκμὴν νὰ συνεχίσῃ τὸν σπουδαῖον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκπολιτικὸν προορισμὸν του.

Πρὶν ἢ φθάσῃ ὁμοῦ εἰς τὸ προσδοκώμενον τοῦτο τέρμα, καλεῖται εἰς νέον ἀγῶνα, ἢ σπουδαιότης τοῦ ὁποίου οὐδένα διαφεύγει. Ἡ νέα ἐμπόλεμος κατάσταση ἐξεδηλώθη δι' ἀπλῆς πρὸς τὸν στρατὸν διαταγῆς τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ πρὸς προέλασιν, ἥτις καὶ ἤρχισεν ἐκτελουμένη, σημειώσασα ἐξ ἀρχῆς ἐπιτυχὴ ἀπώθησιν τοῦ ἀντιπάλου.

Διὰ τῆς νέας ταύτης ἐθνικῆς περιπετείας, εἰς τὸν κ. πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς λοιποὺς κυβερνῶντας τὴν Ἑλλάδα συνεταίρους του παρέχεται νέα πάλιν εὐκαιρία πρὸς παράτασιν τῆς ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας ἐπιβληθείσης παραμονῆς των ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, μετὰ ὅλας τὰς παρομαρτούσας ἀπολαύς, πρὸς νέαν ἀναβολὴν τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως καὶ νέας ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, τῆς μεγάλῃς δηλαδὴ πλειονότητος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐν συνεχείᾳ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθεισῶν ἀντιλήψεων καὶ μεθόδων των. Ὁ-

σον καὶ ἂν προσπαθῇ τις νὰ συγκεντρώσῃ τὴν προσοχὴν του, ὅπως παρακολουθῇ ἀπερίσπαστος, μετὰ τοῦ προσήκοντος ἄκρου ἐνδιαφέροντος, τὸν ἀρξάμενον νέον ἀγῶνα, δὲν δύναται νὰ μὴ προσκόψῃ εἰς κάθε βῆμα καὶ εἰς κάθε βλέμμα τοῦ ἐνώπιον τῆς παρατεινομένης ἐσωτερικῆς κατὰδυναστεύσεως καὶ κακοδαιμονίας.

Ἀναχωρήσας διὰ τὸ τελευταῖον ταξιδίον του ὁ κ. πρωθυπουργὸς ὁμίλησε πρὸς τὸ πλήρωμα τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου «Λέοντος» διὰ τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν ζητήματα καὶ εἶπεν ὅτι «Ἡ Ἀντιπολιτεὺσις ἐπέδειξεν ἀθλίαν στάσιν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὑπάρχει κίνδυνος ν' ἀναθεωρηθοῦν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Σάν Ρέμο. Ἀς ὁφῶνται οἱ αἵτιοι.» Καὶ ταῦτα λέγων ἐξήγαγε τὸ μανδήλιόν του καὶ ἀπέμαξε τὰ δάκρυά του. Εἰς Λονδίνον ἐδήλωσεν ὅτι «ἐπανεφέρει τὸν στρατιωτικὸν νόμον λόγῳ τῆς στάσεως τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ὅτι δὲν θὰ δεχθῇ ἐν Ἑλλάδι ἀναρχίαν, ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸ παρὸν πολίτευμα καὶ προτιμοῦν τὴν μοναρχίαν, διότι παρουσιάζει μονιμότητά τινα». Εἰς Παρισίους ἐδήλωσεν ὅτι ὁ «Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐκλόνησεν ἰσχυρῶς τὸ οἰκοδόμημα τῆς βασιλείας ἐν Ἑλλάδι, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θ' ἀλλάξῃ οὔτε μοναρχίαν οὔτε πολιτικὴν, ἀλλ' ἴσως ἐξωθηθῇ εἰς τὸν πειρασμὸν, ὅπως ἀλλάξῃ πολίτευμα.» Διασφαρτίζων δὲ τὴν τελευταίαν ταύτην δήλωσιν του, εἶπεν ὅτι «πλανῶνται ὅσοι στηρίζουν τὸ ζήτημα τῆς εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ἐπανόδου τοῦ Κωνσταντίνου ἐπὶ τῆς

διὰ τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν ἐκδηλωθησομένης σχετικῆς ἐπιμηγορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διότι τοιαύτην ἐπιμηγορίαν θεωρεῖ ἀδύνατον, ἀλλ' ὅτι ἔλαβε συγχρόνως ἀπὸ τῶρα τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἀντεπεξέλθῃ ἐναντίον τοιοῦτου τινὸς ἐνδεχομένου, κηρυττόμενος κατὰ τῆς βασιλείας καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας. Δι' ὧν τούτων τῶν δηλώσεων τοῦ ὁ κ. πρωθυπουργὸς οὐδὲν ἄλλο κατ' ἔρωσε πλὴν τῆς προσθήκης καὶ νέων ἐτισελίδων εἰς τὴν πληθύν τῶν γνωστοτάτων μέχρη τοῦδε ἀνακολουθῶν καὶ ἀσυναρτησιῶν του.

Ἐδηλώθη ἐπισήμως ὅτι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἀρξάμενου νέου ἀγῶνος δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος σκέψις περὶ συμπληρωματικῆς ἐπιστρατεύσεως. Πρὸς ὀλίγων ἄλλως ἡμερῶν ἐκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα οἱ κληρωτοὶ τοῦ 1921, ἐδημοσιεύθη δὲ καὶ ἐγκύκλιος περὶ ἐθελοντίας κατατάξεως εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατὸν ἀνδρῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ἀπολυθείσας κλάσεις, κεκτημένων ἢ μὴ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ὁμογενῶν, ἡλικίας ἐτῶν 20 μέχρι 40. Εἰς τοὺς οὕτω κατατασσόμενους χορηγεῖται πλὴν τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν, ἡμερησίου μισθοῦ, συσσιτίου, ἱματισμοῦ κλπ., πρόσθετον ἐπίδομα ἐκ δρ. 100, 125 καὶ 150 κατὰ μῆνα καὶ δρ. 150, 300 καὶ 500 ἐφάπαξ, ἀναλόγως τῆς τριμῆνου, ἑξαμῆνου ἢ ἐτησίας ὑπηρετίας τῶν. Συγχρόνως καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ στρατοῦ κατοχῆς τῆς Δυτικῆς Θράκης ἐκέλευσεν ὑπὸ τὰ ὅπλα τέσσας ἡλικίας, ἡτοι τὰς κλάσεις 1911—1920, ἐκ τῶν κατοικούντων ἢ κατογομένων ἐκ τῶν μερῶν τῆς καταληφθείσης χώρας Ἑλλήνων τὴν καταγωγὴν.

Κυβερνητικὴ πωτοβουλία εἶχε γίνεαι ἐναρξίς συγκροτήσεως συλλαλητηρίων πρὸς ἐκφράσιν εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς ληφθείσας ἐν Σάν Ρέμο ἀποφάσεις. Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν συλλαλητηρίων τούτων ὁργανώθη ἐν Πειραιεὶ, σημειώσαν πλῆρη ἀποτυχίαν. Τὸ ἐν Ἀθήναις συγκροτηθὲν παρουσίασε κατ' ἀρχὰς ποίαν τινα συρροὴν κόσμου. κατόπιν ὅμως τῶν κομματικῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ προσώπων, κατέληξε καὶ αὐτὸ εἰς ὅμοιον κατάντημα. Ἠγγέλθησαν καὶ ἐκ τινῶν ἐπαρχιῶν παρόμοιαι συγκεντρώσεις. Ἀγνοεῖται ἂν θὰ συνεχισθῶν, κατόπιν τῶν νέων γεγονότων. Ἐορίσθη ἡ ἰδέα, ὅπως κληθῇ ὁ ἀντιπολιτευόμενος λαὸς εἰς ἰδιαίτερα συλλαλητήρια διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Μὴ ὑποστηρικθῆσα δὲν τῇ ἰδέᾳ αὕτη ἐσταμάτησε, πιθανῶς δὲ θὰ ἐγκαταλειφθῇ καθ' ὅλοκληρίαν. Ἡ Ἀντιπολίτευσις δέον ν' ἀρκεσθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν συλλογικὴν ὁργάνωσιν τῶν ὁμοφρόνων πολιτῶν. Ὅλοι αἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας συσταθεῖσαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου προσωριναὶ ἐπιτροπαὶ ἀναμένουν τὴν ἰδρῖσιν τοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ Συλλόγου, ἵνα ἀναπτύξωσι καὶ αὐταὶ ἀνάλογον ζήλον. Ἐζητήθη ἡδὴ ἡ ἀδεια τῆς προκαταρκτικῆς συνελεύσεως διὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἰδρῖσιν Συλλόγου τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, οὐδεὶς δὲ ὑπάρχει λόγος διὰ νὰ μὴ χορηγηθῇ αὕτη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς.

Μολονότι πρὸς ὀλίγων μόλις ἡμερῶν ἐδημοσιεύθησαν λεπτομερῶς ὅλοι αἱ ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δημοσίευσιν πάσης ἐγγένει πληροφορίας, κρίσεως ἢ συμβολικῆς παραστύσεως περὶ τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν συμμαχικῶν πολεμικῶν συνθέσεων καὶ ἐπιχειρήσεων, ἢ κινδύνους ἔθεσεν ἀπὸ προχθὲς εἰς ἐφαρμογὴν καὶ τὴν προληπτικὴν ἐπὶ τοῦ τύπου λογοκρισίαν, μετὰ τὴν διασάφησιν ὅτι καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὸν ἴδιον σκοπόν. Ἡ προληπτικὴ λογοκρισία, διςχεραίνουσα εἰς μέγαν βαθμὸν τὸ ἐκτυπωτικὸν ἔργον τῆς δημοσιογραφίας, δὲν καλύπτει καὶ ἐλαττωσὶ τοὺς ὑπευθύνους· ἔχομεν παραδείγματα καταδίκης δημοσιογράφων διὰ δημοσιεύσεις ἐγκριθείσας ὑπὸ τῆς λογοκρισίας, ὡς καὶ διὰ μὴ δημοσιευθείσας, συνεπείᾳ μὴ ἐγ κρίσεως. Πρόσφατοι δὲ εἶναι αἱ καταδίκες τοῦ ἐν Βόλῳ δημοσιογράφου Κ. Νταϊφᾶ, δημοσιεύσαντος εἰδήσιν ληφθεῖσαν ἐκ τοῦ Ἀθηναίου τύπου, καὶ τοῦ ὑπευθύνου τῆς Ἀθηναϊκῆς διὰ τὴν ὑπ' ἄλλον, ἀθωωθέντος, ἐξ ὕβρις τοῦ παντ. κ. Μελετίου Μεταξάκη. Ἀξία μνείας ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ κατόπιν προφυλακίσεως τῶρα μόλις ἀρξάμενη ἀνάκρισις τοῦ δημοσιογράφου Κατωπόδη, κατηγορουμένου ἐπὶ διενεργείᾳ προπαγάνδας ἐν Λονδίνῳ κατὰ τοῦ ἐνταῦθα καθεστώτος.

Δυνάμει ἐιδικοῦ νόμου, ἄρτι ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐδόθη ἡ ἀδεια εἰς τοὺς βουλευτὰς κατηγοροῦν τῆς κυβερνήσεως Σκουλούδη νὰ ἀποσύρουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἐναντίον τινῶν ἐκ τῶν ὑποδίκων κατηγορίαν. Συνεπείᾳ τῆς ἀδείας ταύτης ἐζητήθη καὶ ἐνεκρίθη ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀπαλλαγὴ τῶν κ. κ. Δ. Ράλλη καὶ Στ. Δραγούμη. Ἡ δίκη ἐξακολοῦθαι διὰ τοὺς λοιποὺς, τέσσαρας ἀπόντας καὶ ἕνα μόνον παρόντα. Ἐγένετο καὶ ἰατρικὴ ἐξέτασις τοῦ μὴ προσερχομένου, λόγῳ ἀσθενείας, κ. Στ. Σκουλούδη ἐξ ἧς ἀπεδείχθη ὅτι δύνανται μὲν νὰ προσέλθῃ ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ κινδύνου διὰ τὴν ζωὴν του. Ἐξακολοῦθαι ἐπίσης καὶ ἡ δίκη τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Γκαϊρλιτς. Ἡ εἰς θάνατον καταδίκη τοῦ κ. Σπ. Μερκουρη μετεβλήθη εἰς 15ετῆ δεσμῶν, ἡ δὲ ἰσόβιος ἐγκάθειρος τοῦ κ. Παπούλα εἰς 20ετῆ. Παρεχωρήθη χάρις εἰς τοὺς κ.κ. Ὑψηλάντην, Βούρον, Κορδελλαν καὶ τινὰς ἄλλους πολιτικούς καταδικασθέντας, ὡς καὶ στρατιώτας καταδικασθέντας ἐπὶ λιποταξίᾳ. Ἡ κίνησις τῶν ἐγκαθειμένων ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν λοιπὴν κομμικὴν κίνησιν τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν. Παρατηρεῖται ὅμως καὶ μετὰ τῶν ἐπισήμων ἀρκετὴ κίνησις. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μετέβη εἰς Θράκην, ὁπόθεν ἐπέστρεψεν ἀναγγείλας τὴν ἐκεῖ ἐγκατάστασιν καὶ καλὴν λειτουργίαν τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν. Οἱ ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Παιδείας ἐξῆλθον εἰς προεκλογικὴν περιοδείαν ἀνὰ τὰς οἰκείας περιφερείας. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην, διὰ ποσοστὴν ἀρὰ γε φορᾶν, ἵνα ἐπιθεωρήσῃ τὰ σχέδια τῆς

ἀνοικοδομήσεως. Ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ ἐκεῖ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας, διὰ νὰ καθορίσῃ τὴν ἐλευθέραν ζώνην τοῦ λιμένος. Εἰς Σύμωρην μετέβη καὶ ἐπανῆλθεν, ἵνα μεταβῇ καὶ πάλιν, εἰς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὡς νομικὸς σύμβουλος, διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ὁργανικοῦ χάρτου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ διοικηθῇ τὸ τμήμα ἐκεῖνο. Ἐπέστρεψεν ἐκ Σεργίας ὁ κ. Γ. Κορινᾶς ἀποκομίζων ὑποσχέσεις περὶ παροχῆς σεργικοῦ σίτου ἐκ τῆς νέας ἐσοδείας, ἀπέναντι διαφορῶν διευκολύνσεων ὑπὲρ τοῦ σεργικοῦ ἐμπορίου, ἀπὸ τοῦδε ἐφαρμοσθεῖσων, ὡς καὶ παροχῆς δανείου ἐκ 15 ἑκατομ. δραχμῶν, πρὸς ἀγορὰν ἑλληνικῶν καπνῶν, χάρις εἰς τὸ ὅποιον, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ αὐστηρῶς ἀπαγορευτικὰ μέτρα ἐναντίον πάσης ἐξώθεν εἰσαγωγῆς, τὸ σεργικὸν δηναρίον ὑπερετιμήθη εἰς τὸ διπλάσιον περὶ τοῦ ἐντὸς 20 ἡμερῶν.

Ὁ ἐν Παιρισὶ γενόμενος φόνος τοῦ Ἀλβανοῦ Ἐσσάτ πασσᾶ ἀπεκάλυψε τὴν λανθάνουσαν ὑπαρξίν ἐδρας ἀλβανικῆς κυβερνήσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ, παρ' ἣ μάλιστα ὑπῆρχε διαπεπιστευμένος καὶ προσβεβλητὴς τῆς Ἑλλήν. Κυβερνήσεως. Ὑπῆρχεν ἀκόμη ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀλβανικὴ ἀντιπροσωπεία, ἀλβανικὴ ἀστυνομία καὶ ἀλβανικὸν στρατιωτικὸν σῶμα μετὰ πολεμικὸν ὕλικόν, μετὰ ἐπιτεταγμένα οἰκίσματα, καὶ κατασκευασεῖς καὶ μετὰ γαλλικὴν προστασίαν, ἡ ὁποία ὅμως οὐδόλως ἐφάνη ὀφελίμος πρὸς τῆς τελεσιγραφικῆς ἀξιόσεως τοῦ ἡμετέρου στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας διελύθη ὅλη αὕτη ἡ ἀλβανικὴ σκηνοπηγία, ἐξ ἧς ἡπειλεῖτο ἡ δημοσία τάξις τῆς πολυπαθοῦς Μακεδονικῆς πρωτευούσης.

Συνέπεια τῆς τελευταίας κατὰ τῶν Ἰταλῶν ἀλβανικῆς ἐξεγέρσεως εἰς τὰ περίξ τοῦ Αὐλώνος ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν κατάληψις πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τῆς Χειμάρρας. Ὁ ἐν Ἰωαννίνοις Γεν. Διοικητὴς συνηντήθη μετὰ τινος Ἀλβανοῦ νομάρχου, Τρομάρα ὀνομαζομένου, ἵσως διὰ τὴν περίστασιν, ἔλαβε δὲ παρ' αὐτοῦ διαβεβαιώσεις περὶ τῶν φιλικῶν διαθέσεων τοῦ ἀπέναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Εἰς Γένοναν συνεκροτήθη Ναυτικὸν Συνέδριον, διὰ τὸ ὅποιον εἶχεν ἐκλεγῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ναυτικῶν σωμάτων τῆς Ἑλλάδος ὁ κ. Ἰ. Σπεταιώτης, εἰς δὲ ὅμως ἡρνήθη τὴν ἀναγνώρισιν ἡ Ἑλλ. κυβερνήσις διὰ λόγους πολιτικούς, ἀποστείλασα ἐκεῖ τὸν κ. Σοφιανόπουλον μετ' οὗ ὁ κ. Ἰ. Σπεταιώτης ἦλθε καὶ εἰς διαπληκτισμούς. Τὸ Συνέδριον ἀπεδέχθη νὰ ἐκφράσῃ διάμαρτυρίαν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως.

Ἐγεννήθη ζήτημα ἐν Σουηδίᾳ διὰ τὴν τύχην τῶν ἐν Ἑλλάδι κρατουμένων εἰσέτι αἰχμαλώτων Βουλγάρων, ἀνετέθη δὲ εἰς τὸν διάσημον τοῦ Βορείου Πόλου ἐξερευνητὴν κ. Νάνσεν νὰ κατέλθῃ εἰς Ἑλλάδα καὶ πληροφορηθῇ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ κ. Νάνσεν ἐρχεται εἰς κα-

τάλληλον ἐποχὴν, ἵνα δυνηθῇ μετὰ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην νὰ κάμῃ καὶ συγκριτικὰς μελέτας μετὰ τοῦ παγωμένου Βορρᾶ καὶ τῆς διακεκαμμένης ζώνης τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν ἐπελήφθη τῆς μελέτης τῆς παρατηρουμένης τελευταίου προοιούσης στασιμότητος τοῦ ἐμπορίου, προσωνιζομένης πιθανὴν δημιουργίαν κρίσεως μετὰ σημαντικῆς συνεπείας. Γνωρίζοντες ἐκ προηγουμένης πείρας τὴν συντηρητικότητά τοῦ ἐμπορίου ἡμῶν κόσμου ὡς πρὸς τὴν λήψιν γενικῶν καὶ ὁριστικῶν ἀποφάσεων, δυναμένων νὰ ἐξαγάγουν ἐκ τῆς κομματικῆς ἰδιοτελείας καὶ τῆς ἐγκληματικῆς ἀδιαφορίας τοὺς κυβερνῶντας τὴν χώραν, δὲν ἔχομεν μεγάλας ἐλπίδας ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συνεδριῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου. Παρ' ἡμῖν ἀνέκαθεν, δυστυχῶς, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀντὶ πάσης σκέψεως πρὸς δημιουργίαν γενικῆς ἀνακουφίσεως, ἐπικρατεῖ ἡ ἀντίληψις τῆς ἀτομικῆς ἰδιοτελείας· ἕκαστος περιθάλλει τὸ ἴδιον συμφέρον, ὅπως ἐπωφεληθῇ μᾶλλον ἐκ τῆς γενικῆς δυσφορίας, ἀντὶ ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὴν ἄρσιν ἢ τὸν μετριασμόν της. Εἰς ἐνίσχυσιν δὲ τῆς ἐμφύτου ταύτης ἰδιοτελείας τοῦ ἀτόμου ἐρχεται καὶ ἡ κρατικὴ παρέμβασις, δημιουργὸς ποικίλης ἀμέσου καὶ ἐμμέσου αἰσχροκερδείας καὶ παντοίων καταδολειύσεων πάσης τυχόν σπανίας καλῆς θελήσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἱσχυρίσθη ὅτι ὑφίστατο μεγάλας ζημίας ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε διατιμῆσεως τοῦ μονοπωληθέντος ἄρτου καὶ προέβη εἰς τὴν ὑπερτίμησίν του, κατὰ 33 % διὰ τὸν λευκὸν καὶ κατὰ 20 % διὰ τὸν πιτυροῦχον. Ἀπεφάσισε ἐπίσης νὰ ὑπερτιμῇ καὶ τὴν παρεχομένην ζάχαριν. Δὲν παρουσιάζει ὅμως οὔτε εἰς τὸν λαόν οὔτε εἰς τὴν Βουλὴν, οὔτε εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, κανένα ἀπολογισμόν τῆς μέχρι τοῦδε διαχειρίσεώς του, διὰ νὰ φανῇ ἂν ὄντως ὑπάρχῃ ζημία, ἢ ὄχι, καὶ ἂν ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα ζημία ὀφείλῃται εἰς λόγους πραγματικούς, ἀξίους ἐκτιμήσεως, ἢ μᾶλλον εἰς λόγους ἀσώτου, ἀναλγῆτου καὶ χαριστικῆς προμηθείας, συντηρήσεως καὶ διανομῆς τῶν χορηγούμενων εἰδῶν. Ὅλοι αἱ δημόσιαι διαχειρίσεις καὶ ὅταν ἀκόμη προϋποθέτουν κοινοβουλευτικὴν ἐμπιστοσύνην, ὑπόκεινται πάντως εἰς ἔλεγχον, οὐδεμία δὲ εἶναι ἀπηλλαγμένη λογοδοσίας πρὸς τὸν φορολογούμενον ἢ τροφοδοτούμενον λαόν.

Ἐγένετο ἀπόπειρα νὰ ἐπιρριφθῇ ἡ ὑπερτίμησις τοῦ ἄρτου εἰς τὴν ὕψωσιν τῶν ἐργατικῶν, ἐδόθη ὅμως ἀρμόδια ἀπάντησις ἀποδεικνύουσα ὅτι μόνον εἰς 3 1/2 λεπτὰ τὴν ὁκτὴν τοῦ ἄρτου ἀναλογεῖ ἡ αὔξησις τῶν ἐργατικῶν, ἐνῶ ὁ ἄρτος ὑπερετιμήθη κατὰ 20 καὶ 40 λεπτὰ τὴν ὁκτὴν. Τὸ ἐργατικὸν κέντρον Ἀθηνῶν προέβη εἰς ἐντονὸν διαμαρτυρίαν διὰ τὴν γενικὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν τροφίμων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ἄρτου, καὶ ἐξήτησεν ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν νὰ λάβῃ σύντονα καὶ ὁριστικὰ μέτρα πρὸς πάταξιν τῆς λυμαινόμενης τὸν λαόν καὶ ἀκαταδιόκτου παραμενοῦ-

σης αλχοοκερδείας, απειλούν ότι εν ἐναντία περιπτώσει θὰ κηρύξη γενικήν ἀπεργίαν. Εἶχεν ἀποφασισθῇ καὶ ἡ συγκρότησις συλλαλητηρίου διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλ' ἀπηγορεύθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι καὶ ἡ ἐνοχος ἀβελτηρία τῶν ἀρμολίων, ἕνεκα τῆς ὁποίας 200 χιλ. δκ. κρέατος κατεψυγμένου, ἀντὶ νὰ πωληθῶν ἐγκαίρως εἰς χαμηλὴν τιμὴν, ἀπαγορευμένης ἐπὶ τι διάστημα τῆς σφαγῆς ἐντοπίων βωδινῶν, κατεδικάσθησαν εἰς ἀποσύνθεσιν καὶ ἔθεσαν εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν ὑγίαν μέχρι τῆς ἐνταφιάσεώς των. Ἐτερον μέγα φορτίον παρηγγέλθη, ἀφίχθη καὶ ἐλλείπει ψυγίων ἐπεστ' ἀρὴ μὲ ὑπερόγκον ζημίαν. Μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνάληψιν τῆς σιδηροδρομικῆς κινήσεως τὰ εἰλητήρια τῶν ἐπιβατῶν καὶ τὰ κόμιστρα τῶν τροφίμων ὑπερτιμήθησαν εἰς ἀσύγκριτον βαθμόν. Ἡ ὑπερτίμησις τῶν κομίστρων ἰδίᾳ ἔσχεν ἀμεσον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν κρεάτων, λαχανικῶν, ὀπωρικῶν, γαλακτερῶν, λιγνίτου καὶ λοιπῶν ὁμοίων εἰδῶν, κατόπιν δὲ πολλῶν πολλαχόθεν παραπόνων ἀπεφασίσθη ἡ ἐλάττωσις των. Καὶ μὲ ὅλας ὅμως τὰς γενομένας ὑπερτιμήσεις ἡ κρατικὴ ἐκμετάλλευσις τῆς συγκοινωνίας ζημίαν μόνον θὰ παράγῃ εἰς βίαιος τοῦ δημοσίου, ἕνεκα τῆς ἀλογίστου καὶ ἐδῶ σπατάλης. Ἐπικεῖται δὲ ἡ εἰς τὸ Κράτος παράδοσις καὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσ/νίκης—Δεδεαγάτς—Κων/πόλεως. Καὶ συγχρόνως μελετᾶται ἡ χάραξις τῆς γραμμῆς Καλαμπάκας—Ἰωαννίνων—Αἰθῶνος.

Ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως κατ' ὀρθὴν δι' ἐμπαθοῦς, πεισματικῆς, ἀδίκου καὶ ὅλως ἀμελετήτου ἐφαρμογῆς ἀρχικῶς ὀρθοῦ καὶ ἐπιβαλλομένου, μέτρον νὰ δημιουργήσῃ ὅχι μόνον παράπονα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἀλλὰ καὶ συνεπείας γενικωτέρας ὡς πρὸς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, ἕνεκα τῆς παρατηρουμένης χαλαρώσεως τῆς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἐπιδόσεως ἐκ μέρους τῶν τε ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἐπιμύρτων, λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης ἐκκοσμιότητος καὶ τῆς ἐνταφείσεως δυσαρμονίας. Ἡ διάταξις ἰδίᾳ περὶ τῆς «ἡρτημένης» προσεχοῦς ἐσοδείας, τῆς ὁποίας σκοπεῖται ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ τῶν δικαιούχων ἰδιοκτητῶν καὶ παραδόσις εἰς τοὺς κολλήγους, πρὶν ἢ γίνωσιν ἀκόμη αὐτοὶ ἰδιοκτῆται καὶ μόνον καλλιεργηταί, ἐδημιούργησε σοβαρὸν ζήτημα δημοσίας τάξεως. Τὸ Ἐπιμελητήριον Βόλου δι' ἐντροβεστάτου καὶ σοβαρωτάτου ἐγγράφου του ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθαρῶς δημοτικῶ καὶ ἀναρχικοῦ μέτρον, συντελοῦντες εἰς τὴν ἐπιβράδυνσιν τῆς συγκομιδῆς ἐπὶ κινδύνῳ τῆς ἐσοδείας, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπερτίμησιν καὶ ἀπόκρυψιν τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς δημοτριακῶν καὶ ὀσπρίων. Ἡ δὲ νέα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπουργικὴ ἐγκύκλιος δὲν εἶναι δυστυχῶς τοιαύτη, ὥστε νὰ διευκολύνῃ τὸ ζήτημα.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 5ῃ Ἰουνίου 1920

Ἐγγίζει ἡ λήξις τῆς ἐπιπροσθέντος δεκαπενθήμερου προθεσμίας πρὸς ἐποδοχὴν ἐκ μέρους τῶν Τούρκων τῶν ὑποβληθέντων ὁρων τῆς Συνθήκης τοῦ Σάν Ρέμο, τὰ πάντα δὲ προμηνύουσιν, δι' εἴμεθα εἰς τὰς παραμονὰς τῆς κινήσεως τοῦ τηλεβόλου. Πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους μία δρᾶξ Κομιτατικῶν, ἐπὶ κεφαλῇς ἔχουσα τὸν Μουσταφᾶ Κεμάλ, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐρζερούμ καὶ συνεκάλεσεν ἐν εἶδος Ἐθνοσυνελεύσεως, δι' ἧς ἀπεκλήρουσε τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Δαμάτ Φερχίτ Πασᾶ, τὴν σχηματισθεῖσαν μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Κομιτατικῆς Βουλῆς, ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀναχωρῆς μετὰ τῶν Τούρκων ἐν Μουδρῳ. Καὶ ἐνῷ ὁ Μουσταφᾶς Κεμάλ παρεσκεύαζε τὸ Ἐθνικιστικὸν κίνημα, ὁ Ναπολέων τῆς Νέας Τουρκίας, ὁ Ἐμβέρ, συνεπήγγνε τὸν Τουρκικὸν σύνδεσμον, οὗτος τὰ νήματα ἐθελόκοντα παρὰ τῇ ἐν Γερμανίᾳ καταφυγούσῃ σπειρᾷ τῶν θλιβερῶν ἡρώων τοῦ Κομιτάτου, Ταλαὰτ, Ἀζεμὺλ καὶ λοιπῶν, οἵτινες συνενωθέντες μετὰ τῶν παλαιῶν συνεογατῶν των, εἰς οὓς προσετέθησαν καὶ οἱ Μποσεβίκοι, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν δι' ὅλων τῶν μέσων ἐπιδιώξιν τῆς ματαιώσεως τῶν ἀποφάσεων, ἃς θὰ ἐπέβαλλον εἰς τὴν ἡττηθεῖσαν Τουρκίαν οἱ νικηταὶ Σύμμαχοι.

Ἐὰν ἡ διπλωματία τῶν ἀντιζηλιῶν δὲν ἔκλειε τὰ ὄμματά της εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν ὁρων τῆς ἀναχωρῆς, ὁ Τουρκικὸς στρατὸς θὰ ἀφωπίζετο τελείως, θὰ ἐγίνετο ἀκριβὴς ἡ παράδοσις τῶν τηλεβόλων καὶ πολεμοφοδίων καὶ δὲν θὰ ἐξεθρασύνοντο ὅσον οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ἐθνικιστικοῦ κινήματος, ὥστε καὶ εἰς διασπαγὰς πολεμοφοδίων ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Συμμάχων φρουρῶν καὶ εἰς φόνους καὶ σφαγὰς πολλὰς τῶν φρουρῶν νὰ ποδοιῶντο. Διὰ τῆς ἐπιδειχθείσης ἀνοχῆς τῶν Συμμάχων καὶ τῆς μονοτονίᾳ ὑποσηροῦσεως ἐνίων ἐξ αὐτῶν, ἐπετεύγη, ὥστε αἱ ἀσθενεῖς καὶ ἀνὰς Κεμαλικαὶ δυνάμεις νὰ ἐξελιχθῶσιν εἰς Ἐθνικιστικὸν κίνημα ὁργανωμένον, συμπεριλαμβανόντος σήμερον πολλὰ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, μὲ ποικιλοτρόπων τὴν Ἀγκυρᾶν. Ποῦ τινος ἡ συνελθούσα ἐκεῖ ἐθνοσυνέλευσις ἐκόνουξεν ἀντὶ τὴν νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἐπιληφθεῖσα δὲ τοῦ νομοθετικοῦ της ἔργου. Ἐψηφισε νόμον, κηρύσσοντα ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας «πᾶσαν ἀντίστασιν, ἐμπρακτικὴν, προσηλικὴν ἢ γοατικὴν κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καταπονηθείσης πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Καλιφάτου καὶ τοῦ Θρόνου καὶ τῶν Ὀθωμανικῶν γαροφῶν ἀπὸ τοὺς ἔξονους καὶ πᾶς ἀντίστασιν κατὰ πάσης καὶ ἀντὶ τὴν ποσοβολῆς». Ὀμοίως δι' ἐτέρον νόμον ἐκόνουξεν ἀναστροφὰς νὰ ἀποσπασθῶσι διὰ τὰς τύχας τοῦ Ἐθνους οἰονομήποτε ἄλλους, ἐκτὸς τῶν

παρὰ τῇ Συνδιασκέψει πληροξουσίῳ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἐπέριψε δὲ εἰς τοὺς ἀντιπάλους τῆς τὴν ἐνδύνην τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ χυθῇ πρὸς κατάντησιν τῆς καὶ αὐτῆς ἀντιστάσεως. Καὶ ἀδελφικὸν μὲν αἷμα δὲν ἐχύθη, διότι εἶναι γνωστὴ ἡ ἐπακολουθήσασα συμπαγνία τῆς Κυβερνήσεως Ριζᾶ Πασᾶ, τοῦ διαδεχθέντος τὴν πρῶν Κυβέρνησιν τοῦ Δαμάτ Φερχίτ, καὶ τῆς σημερινῆς τὸ δεύτερον Κυβερνήσεως τοῦ ἰδίου Δαμάτ Φερχίτ μετὰ τῶν Ἐθνικιστῶν τοῦ Κεμάλ. Ἀλλὰ φαντάζεται τις ὑπὸ τοιούτους ὁρους τὰ μαρτύρια, τὰ ὁποῖα ἐφίσταται ὁ Ἐλληνισμὸς τῶν μερῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπεκτείνεται τὸ Ἐθνικιστικὸν κίνημα. Εὐτυχῶς ἡ περίοδος τῆς λύσεως τοῦ δράματος εἶναι ἐγγύς.

Ἡ δύναμις ἡ ἀπελευθέρωσις, ἥν ἡ Συνθήκη τοῦ Σάν Ρέμο ὑπεσχέθη εἰς τοὺς ἀλυτρώτους πληθυσμούς νὰ γίνῃ ἀναιμάκτως σχεδόν, ἐὰν ἐπετρέπετο εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα νὰ ὑπερβῶσιν ἀπὸ πολλοῦ τὴν οὐδετέραν ζώνην, καὶ νὰ καταστρέψωσιν ἐκδόλως τὰς ἐν ἀρχῇ περισυλλεγείας Κεμαλικὰς δυνάμεις. Δὲν θὰ ἐγεννᾶτο δὲ οὕτω ἡ ἀφορμὴ καὶ εἰς τὸν Ταγιάρ νὰ ζηλεύσῃ δόξαν Κεμάλ καὶ νὰ δημιουργήσῃ τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ἐν μικρογραφίᾳ ἀσθενὲς Ἐθνικιστικὸν κίνημα ἐν Θράκῃ. Ἡ ἰδία κομωδία ἐπαίχθη μετὰ τῆς ἐπισήμου Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ταγιάρ, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς, ὅτι οὗτος δὲν κατεδικάσθη ἐρήμην εἰς θάνατον, ὡς ὁ Κεμάλ. Καὶ ὁ λόγος εἶναι προφανής. Διότι ἡ δυσκαλία τῆς ἐκτελέσεως τῆς καὶ αὐτοῦ δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν ἦτο ἡ αὐτή. Ἐνεκα τοῦτου ἀκριβῶς τοῦ λόγου ἡ ἐπίσημος Κυβέρνησις, ἀφοῦ ἐκάμινε τοὺς ὀφθαλμούς της εἰς τὸν πρὸ μηνῶν ὑπ' αὐτοῦ διενεργηθέντα ὀπλισμὸν τοῦ Τουρκικοῦ λαοῦ καὶ τὸν ἀφωπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἔσπευσε νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπεδέχθη τὴν διαβεβαίωσιν του περὶ πλήρους ὑποταγῆς εἰς τὰ κελεύσματα τῆς ἐπισήμου Κυβερνήσεως.

Ἀφελθεὶς ἐλεύθερος τῇ συνοδείᾳ Γάλλου ἀξιωματικοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀδριανούπολιν, ὅπου μετὰ συντόνον προσπαθείας ἐπεδόθη, τῇ βοήθειᾳ καὶ τῶν Κεμαλιστῶν, μεθ' ὧν ἤρχισε νὰ συνεννοῖται, εἰς τὴν διοργάνωσιν τοῦ Κινήματος ονοσηματικώτερον, ἐξαπέλευσε δὲ τὴν ἐξῆς ἐγκύκλιον.

«Αἱ Συνεννοητικαὶ Δυνάμεις ἐξεχώρησαν τὴν Θράκην εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἕνεκα λόγων ἀποκλειστικῶς πολιτικῶν. Πλειοψηφία 80) τοῦ Τουρκομουσουλμάνων, ἀπὸ αἰῶνων ἐσχηματισμένη, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑλληνικῆς μειονοφηγίας, ἥτις ἐπανελημμένως καὶ μισαρῶς ἀπέδειξε τὸν φανατισμὸν καὶ τὰ ἄγρια καὶ αἰμοδορά ἐνστικτὰ της. Αἱ συνεννοητικαὶ Δυνάμεις ἐπαφῆκαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Στρατὴν ἀποκλειστικῶς, τὴν κατάληψιν τοῦ ἐκχωρηθέντος εἰς τὴν Ἑλλάδα μέρους, ἐδή-

λωσαν δὲ, ἐπὶ τῇ βράσει γνωμοδοτήσεως τῶν στρατιωτικῶν εἰδικῶν των, ὅτι οὐδὲ ἓνα ἄνδρος ἐννοοῦσι νὰ ἀποστείλωσι διὰ τοιαύτην ἀδελφείας ἐκδόσεως ἐκστρατείας. Συνεπῶς ἡμεῖς τῶρα ἐξοικονομεῖν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πολεμήσωμεν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους πολλὰκις ἐνίκησαμεν καὶ ἐξολοθρεύσαμεν, διότι δὲν ἔχουν καμμίαν πολεμικὴν ἀξίαν. Διὰ τοῦτο ὅλοι ἐμπνεόμεθα ἀπὸ ἀπόλυτον πεποίθησιν ὡς πρὸς τὴν ἐκβασιν. Μὴ ἀνηυχῆτε διὰ τὰς οἰκογενεῖας σας. Ἐὰν οἱ Ἕλληνες προσβῶσιν εἰς παραμικρὰ ὀμύτητα κατὰ τῶν Τουρκομουσουλμάνων εἰς τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα θὰ κατορθώσωμεν νὰ καταλάβωμεν, θὰ τιμωρήσωμεν δεκαπλασίως τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, τοὺς ὁποῖους κρατοῦμεν δυνήρους εἰς χεῖράς μας.

«Αἱ φιλόανθρωποι καὶ φιλοδίκαιοι Ἀνάνεις, αἱ ἀγνωρίζοντες τὰ ἀπαράβια δικαιώματα τῆς κυριαρχίας ἡμῶν ἐν Θράκῃ, εἶναι ἐτοιμαὶ νὰ μᾶς ὑποστηρίξωσι παντοιοτρόπως ἐν τῇ ἀμύνῃ τῆς ἐποθέσεώς μας, ἡ δὲ Βουλγαρία, ἡ κινδυνεύουσα περισσότερο ἡμῶν, ἐν περιπτώσει προσαρτήσεως τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν μας τὰς Μεραρχίας Τούνηας καὶ Χιζαργράδ, τελείως ἐροδιωμένους, ἀνέλαβε δὲ πᾶσαν ὑποστηρίξειν, ὅσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐπισιτισμοῦ, ὅσον καὶ πυρομαχικῶν. Συνεπῶς, ὅσον ἡ ὕλική, ὅσον καὶ ἡ ἡθικὴ μας θέσις εἶναι πολὺ ἰσχυρὰ καὶ ἀπορόβλητος. Μέχρις οὗτοι λοιπὸν ἡ Ἐνδρὴν λάβῃ δικαίαν τινὰ ἀπόφασιν, δὲν θὰ κατεβόσωμεν τὰ ὄπλα, ἀμυνόμενοι μέχρι τέλους, ὅσον τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τοῦ Σουλτάνου, ὅσον καὶ τῶν δικαίων συμμεροῦχων τῆς Θράκης».

«Αἱ ἀποφάσεις αὗται πρόειπεν νὰ ὑποβληθῶσι μέχρι καὶ τοῦ κατωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ τοῦ τελευταίου στρατιώτου».

«Τὰ τακτικὰ στρατεύματα τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος ἔλαβον διαταγὰς ὅπως, ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἐπεμβῶσιν εἰς τὰς ἐκδρομαρξίας καὶ διὰ τὸ πυροβολικόν, τὸ μηχανικόν καὶ τὰ μυδραλλιοδόξα».

Ἀνέφερον εἰς τὴν προηγουμένην μου ἀνταπόκρισιν, δι' ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετ' ἀποκαρδιώσεως ἐδέχθη τὰς ἐν τῇ Βουλῇ δηλώσεις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, περὶ τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ πρὸ τοιαυτοῦτατος προνομιακοῦ καθεστῶτος, ὡς τοῦ καταλληλοτέρου καταστατικοῦ χάριτος τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Τουρκίας.

Ἡ τοιαύτη ἀποκαρδιώσις λόγον ἔχει οὐχὶ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τοῦ ὄνειρόν του, τῆς Ἐθνικῆς του ἀποκαταστάσεως, εἰς ἣν καὶ οἱ μύλλον ὄνειροπλόοι ἐκ τῶν ὁραματιστῶν ἀπὸ ἀοκετοῦ χρόνου δὲν ἐπίστεον πλέον, ἀλλὰ τὴν ὑπόκρυψιν του ὑπὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἡ πρὸ τοιαυτοῦτατος ἡδὴ γενεὰ ἐθεώρει ὡς ἀνεπαρκὲς διὰ τὴν ἐν γένει προκοπὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Τουρκίας. Καὶ διερωτᾶται τις διατὶ ἀφοῦ κατεδικάσθη

νά ζήση και πάλιν υπό τὸν ζυγὸν τοῦ ραγιαδι-
μοῦ, τὸν ὅποιον μάτην ζητοῦσιν οἱ παρηγοροῦν-
τες αὐτὸν νὰ παραστήσωσιν, διὰ αἱ ἐν Τσαϊά-
τσα Ἑλληνικαὶ λόγχοι θὰ τὸν καταστήσωσιν ἡ-
τιον ἐπαχθὴ καὶ δυσβάστακτον, διατὶ ἀφοῦ ἡ
σιτυγὴ μοῖρα τοῦ ἥτο νὰ ἐξακολουθήσῃ ζῶν ὑπὸ
τὸ ραγιαδικὸν σύστημα τῆς ἀναγνωρίσεως προ-
νομιῶν ὑπὸ τῆς κυριάρχου φυλῆς εἰς τὴν καὶ
ἐφεξῆς μέλλουσιν νὰ ἄρχηται καὶ νὰ καταδυνα-
στεύηται Ἑλληνικὴν ἐθνότητα, διατὶ τοῦλάχιστον
δὲν ἐπεδιώκετο συντόμως, ὥστε τὸ προνομιακὸν
τοῦτο καθεστὼς νὰ προσλάβῃ τὴν μορφήν, ἣν
ἐγκαίρως τὸ Πατριαρχεῖον ἔσπευσε νὰ φέροι
εἰς γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δι'
ὑποβολῆς ὑπομνήματος ἀναλύοντος τὴν ἀληθῆ
μορφήν, ἣν δέον νὰ προσδώσῃ ἡ Συνθήκη εἰς
προνομιακὸν τοῦτο καθεστὼς, ἐὰν θὰ κατήντα
τοῦτο μόνον νὰ ἀποκομίσῃ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς
Τουρκίας μετὰ τὴν διὰ τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων
ἐπικρατήσασαν ἀρχὴν τῆς ἐλευθέρως ἀναπτύξε-
ως τῶν λαῶν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν δυνάμεων τῶν
ἐθνῶν τοῦ κόσμου.

Οἱ ἐν Τονοκία Ἑλληνορθόδοξοι δὲν ἔσπευ-
ν νὰ ἐκληφθῶν ὡς μειοψηφία καθ' ὁμοιότητα
τῶν μειοψηφικῶν, περὶ ἃν ἐπρονόησεν ἡ Συν-
θήκη τοῦ Ἀγίου Γεωργίου· δὲν ἦσαν ποτε κοι-
νότητες μειοψηφούσαι, ἀλλ' ἔθνος ἀναγνωριζό-
μενον ἐκκαταί και ἐξ ἀρχῆς καὶ ἡπ' αὐτῶν τῶν
Τούρκων καὶ δι' ἄλλων μὲν, ἀλλὰ καὶ δὴ διὰ
τῶν Ἑθνικῶν Κανονισμῶν, ὥστε πᾶσα βελτίω-
σις τῆς θέσεως αὐτῶν ἔδει νὰ ἀναζητηθῇ οὐχὶ
μόνον ἐν τῇ ἐπικυρώσει κεκτημένων ἀτελῶν ἰσο-
πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἀλλ' ἐν τῇ ἀναγνω-
ρίσει, ἃν οὐχὶ καθαρῶς πολιτικῶν ἀντονομιστι-
κῶν δικαιωμάτων, δηλουμένων εἰς ἀνεξάρτη-
τον σύστημα διοικήσεως, τοῦλάχιστον δικαιω-
μάτων Ἑθνοτικῶν, δι' ὧν ἤθελεν ἐξασφαλισθῇ
ἐν ἀνταλόνῳ μοῖρα μετὰ τῶν κυριάρχων ἡ ἐπὶ
τῆς αὐτόνομος χώρας συγκυριαρχία τῶν Ἑλ-
λήνων μετὰ παντὸς οἰουδήποτε κυριάρχου τῶν.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ἐκοίθη ὡς δισπελίτευκτον,
μένει ἀνεξήγητον διατὶ δὲν ἐπεζητήθη τοῦλάχισ-
τον νὰ ποσοδοθῇ τελειοτέρα τις μορφή εἰς τὸ
πολυποικίλον καὶ ἀλλήλοσυγκρουόμενον ἀνατολι-
κὸν τοῦτο κατασκευάσμα τοῦ προνομιακοῦ λεγο-
μένου καθεστώτος, οὗτινος ἡ παραδογὴ καὶ μό-
νον τῆς ἐκστρατείας πολλῶν διατάξεων αὐτοῦ,
ἡδύνετο σημαντικῶς νὰ ἐπεκτείνῃ τοῦτο καὶ
πολλὰς αὐτοῦ νὰ ἄσῃ διαυσιωθημένης. Ἡοῦτοι
ἀλλήλων εὐδόως νὰ ἐκστρατεύωσιν οἱ ἔροι τῆς ἐ-
ξασκήσεως τῶν προνομίων τῶν ἀναγνωρισμένων
εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν λ. χ., διὰ νὰ συμ-
περιληφθῶν ἅπασαι αἱ διαφοραὶ αἱ ἀφοροῦσαι
τὴν ποσοπικὴν κατάστασιν τῶν Ἑλληνορθόδο-
ξων, αἱ ἀναφερόμεναι ἐν γένει εἰς τὴν σφαῖραν
τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ κληρονομικοῦ δικαίου,
ἐνῷ διὰ τῶν ἡπατομένων προνομίων αὐτὰ πε-
ριορίζονται εἰς τὰς ἐκ τοῦ γένους καὶ τῶν δια-
θνηκῶν υἱὸν ἀπορορούσας διαφοράς. Διατὶ νὰ
μὴν ἀναγνωρισθῇ π. χ. δικαστικὴ ἐξουσία καὶ

ἐπὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας, αἰρομένου
τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιλογῆς, ὡς οἱ σημερινοὶ
Ἑθνικοὶ Κανονισμοὶ ζητοῦσιν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν
θεμάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πατρικὴν
ἐξουσίαν, ἐπιτροπείαν, κηδεμονίαν καὶ λοιπῶν.

Ἡ ἐπιθεδαίωσις πάλιν ἄλλων δικαιωμάτων,
μὴ ἀναγνωριζομένων μετὰ τὸ ὑπάρχον καθεστὼς
τῶν προνομίων, ὡς τὸ περὶ συντάξεων ληξιαρ-
χικῶν πράξεων, θεωρουμένων ὡς δημοσίων
ἐγγράφων, καὶ τὰ τοῖς παρόμοια, ἐὰν προσε-
πικυροῦντο ὑπὸ τῆς συνθήκης, θὰ ἦσαν ἐκ τοῦ
μέσου τὰς πολυποικίλους καὶ συστηματικὰς δι-
αυσιωθήσεις, οἷτινες εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐπαύρι-
ον τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης, θὰ γεννηθῶ-
σι μετὰ τὴν πάσης οἰασθῆσιν Κυβερνήσεως, ἐν-
τεταλμένης τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τού-
των καὶ τῶν Πατριαρχείων. Μένει ἀρὰ γε και-
ρὸς νὰ ἐπλέξῃ τις καὶ νὰ εὐχρηθῇ τὴν διόρθωσιν
τῶν παραλείψεων τούτων ;

X.

ΑΛΒΑΝΙΚΑ

Ἡ Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις παρηκολούθη-
σεν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς τὰ Ἀλβανικὰ πράγ-
ματα, δι' εἰδικῆς συνεργασίας, καὶ τὴν ἐξέλιξιν
αὐτῶν μετὰ τὰς σχετικὰς λεπτομερείας μέ-
χρι τῆς διακοπῆς τῆς. Τώρα πάλιν, ὁπότε ἐπα-
ναλαμβάνει τὴν ἐκδοσὴν τῆς, θεωροῦμεν καλὸν,
χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς, ἀλλὰ καὶ γενικώ-
τερον, χάριν αὐτοῦ τούτου τοῦ ζητήματος, τὸ ὁ-
ποῖον οὐχὶ μόνον ὡς ζήτημα Βαλκανικόν, ἀλλὰ
καὶ ὡς μερικόν, ἐνδιαφέρει καθ' ἡμᾶς τὰ μά-
λιστα τὸν Ἑλληνισμὸν, θεωροῦμεν καλὸν ἐν συν-
τόμῳ νὰ περιλάβωμεν τὰ διατρέξαντα κατὰ τὴν
τελευταίαν τριετίαν, ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρω-
μα τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐκτυλιχθέντων, ὡς ἀπαρά-
τητον δὲ συγχρόνως ἐφόδιον διὰ τοὺς μέλλοντας
νὰ παρακολούθῃσιν τοῦτο ἐν τῇ περαιτέρῳ ἐ-
ξελίξει του.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1917 Βουλγαρικὸς καὶ
Αὐστριακὸς στρατὸς εἶχον κατέλθει μέχρι Σβέ-
σδας, Μοσχοπόλεως, Λίμνης Σβιρλίνης, Κολω-
νίας, Τεπελενίου καὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ
Ἀδων ποταμοῦ. Οἱ Ἱταλοί, ἅμα τῇ εἰσόδῳ των
εἰς τὸν πόλεμον, κατέλαβον τὸν Ἀδλῶνα μέχρι
τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ Ἀδων καὶ μέχρι Βα-
σιάρι, τὸ μικρόν δὲ τοῦτο τμήμα εἶχον μεταβάλ-
ει εἰς ὀχυρωμένον στρατόπεδον. Τόσον οἱ Αὐ-
στριακοὶ ὥσον καὶ οἱ Ἱταλοὶ προσεπάθον τότε
νὰ κολακεύσων τὴν ἐθνικιστικὴν κίνησιν τῶν
Ἀλβανῶν, ὥρῳσαν δὲ παρὰ τὰς στρατιωτικὰς
των σημαίας τῆς κατοχῆς, καὶ τὴν Ἀλβανικὴν
τοιαύτην, καὶ εἰδοποίησαν περὶ τούτου ἐπισή-
μως τὴν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἔδραν
τῆς ἐθνικιστικῆς κινήσεως, δηλαδὴ τὸν Ἀλβα-
νικὸν Σύλλογον «Βάτρον». Ὁ Σύλλογος οὗτος
καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἐξηκολού-
θει νὰ δοῇ πολιτικῶς, καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς
Ἀμερικῆς εἰς τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτήν, ἐξα-

κολοῦνθαι δὲ ἀκόμη νὰ θεωρῆται ὡς μόνος ἀντι-
πρόσωπος τῆς καθαρᾶς ἐθνικιστικῆς Ἀλβανι-
κῆς Ἰδέας.

Ὁ Ἑσάτ Πασᾶς, ὅστις ἀπὸ τῆς ἀναχωρή-
σεως τοῦ τέως ἡγεμόνος τῆς Ἀλβανίας Πρίγ-
κηρος τοῦ Βηδ ἦτο ἀναγνωρισμένος Κυβερνή-
της τῆς Ἀλβανίας, μόλις ὑπεχώρησεν διὰ τῆς
Ἀλβανίας οἱ Σέρβοι καὶ διηνθύνθησαν πρὸς
τὴν Κέρκυραν, ἤρξαντο δὲ αἱ Αὐστριακαὶ ἐπι-
θέσεις κατὰ τοῦ Δυρραχίου, ἡραγκάσθη νὰ ἀνα-
χωρήσῃ ἐκεῖθεν καὶ δι' Ἱταλίας μετέβη εἰς Πα-
ρισίους. Ἀργότερον κατήλθεν εἰς Θεσσαλονί-
κην, ἐσχημάτισεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν του Κυ-
βερνήτην Ἀλβανικὴν, ἀναγνωρισθεῖσαν ἐπισή-
μως ὑπὸ τῆς Γαλλίας, Σερβίας καὶ Ἑλλάδος,
μὴ ἀναγνωρισθεῖσαν ὅμως ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας,
καὶ καταπολεμηθεῖσαν ὑπὸ τῶν συμμαχῶν Ἱτα-
λῶν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀρχεῖται ἡ διχο-
γνωμία τοῦ Ἑσάτ πρὸς τὴν Ἱταλίαν. Ὁ Ἑσάτ
Πασᾶς, στρατολογήσας Ἀλβανὸς μόνον ἐκ τῶν
ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἀλλαχοῦ, προσέφερεν ὑπηρε-
σίας εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Συμμάχων.

Ἡ στρατιωτικὴ Ἱταλικὴ κατοχὴ ἐπεξετάθη
ἀργότερον ἐπὶ τῆς Β. Ἠπείρου, ἐκτὸς τῆς Κο-
ρυτσᾶς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο Γαλλικὴ στρα-
τιωτικὴ τοιαύτη μετὰ ἐκδίωξιν ἐκεῖθεν τῶν
Ἑλληνικῶν ἀρχῶν. Οἱ Γάλλοι ἀντικατέστησαν
τὴν Ἑλληνικὴν κατοχὴν καὶ ἐκῆρξαν τὴν Ἀλ-
βανικὴν Δημοκρατίαν τῆς Κορυτσᾶς, περικλα-
βόνουςαν τὴν χώραν, τὴν κειμένην εἰς τὴν κοι-
λάδα τοῦ ποταμοῦ Ντεβόλη μέχρι τοῦ ὄρους Κιά-
σι. τὰ ἐκεῖθεν τοῦ ὁποῦ κατεῖχον οἱ Ἱταλοί.
Ἡ πολιτεία αὕτη ὑπέστη πολλὰς μεταμορφώ-
σεις διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς Γαλλο-Ἀλβανικὴν
τινα διοίκησιν.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἀλβανοὶ ἀπέστειλαν ἀντι-
πρόσωπόν των, ὁ ὁποῖος διέμενε μέχρι τῆς ἀνα-
κωγῆς ἐν Λονδίνῳ, καὶ παρηκολούθει τὴν ἐξέ-
λιξιν τοῦ Ἀλβανικοῦ ζητήματος παρὰ τοῖς Συμ-
μάχοις. Μόλις ἐγένετο ἡ ἀνακωγὴ, μετὰ τῶν
πρώτων ἀντιπροσωπειῶν, κατέφθασεν εἰς Πα-
ρισίους καὶ ἡ Ἀλβανικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Μεγ-
μὲτ Κορίτσα καὶ Μιχαὴλ Τούρτουλη, ἱατροῦ,
ἀπεσταλμένων τῆς ἐν Ἀμερικῇ «Βάτρον». Συ-
δὸν συγχρόνως συνεκαλεῖτο εἰς Τύρρινα Παν-
αλβανικὸν Συνέδριον, πρὸς ἐκλογὴν Κυβερνή-
σεως, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ἱταλῶν
ἐμελλε νὰ διοικήσῃ τὴν ἐκκενωθεῖσαν ὑπὸ τῶν
Αὐστριακῶν Ἀλβανικὴν περιόχην.

Ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐπεκορότησαν οἱ φίλοι τῆς
Ἱταλικῆς κατοχῆς καὶ ἐξελέγη Κυβερνήτης
ὑπὸ τὸν Τουρχὰν Πασᾶν, ἐπὶ Βηδ Προσφυπου-
ρὸν ἐν Δυρραχίῳ. Εἰς τὸν Τουρχὰν ἀνετέθη ἡ
προεδρεία τῆς παρὰ τῇ Διασκέψει ἐπιτροπῆς,
τὴν δὲ Κυβερνήτην τῆς μέσης Ἀλβανίας, καὶ
ἰδίως τῶν παραλίων μερῶν, διεξῆγεν ἐπὶ πολὺ
ἡ Ἱταλικὴ στρατιωτικὴ κατοχὴ. Τὴν Σκόδραν
κατέλαβον, ἅμα τῇ ἐκκενώσει ὑπὸ τῶν Αὐστρια-
κῶν, οἱ Σέρβοι, τοὺς ὁποῖους ἀντικατέστησαν
οἱ Γάλλοι, κρινέντος τούτου ὡς μέτρου ἀναγ-

καίου, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν εἰς προστριβὰς μετὰ
τῶν ἔξω τῆς Σκόδρας καὶ νοτίως ταύτης ἐ-
στρατοπεδευμένων Ἱταλῶν. Τὴν Γαλλικὴν ταί-
την διοίκησιν, πρὸ ὀλίγων μόλις ἑβδομαδίων,
ἀντικατέστησεν ἡ Ἱταλικὴ κατοχὴ, ὁμοίᾳ σχε-
δὸν πρὸς τὴν ἐν Δυρραχίῳ.

Ἡ ὑπὸ τὸν Τουρχὰν ἐν Παρισίοις ἐπιτροπὴ
εἶρε μεγάλην ἀντίδρυσιν ἐκ μερῶν τῶν Ἀλ-
βανῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἱ ὅποιοι ἀμέσως διε-
κήρυξαν, ὅτι αὕτη δὲν ἐτύγχανε τῆς ἐμπιστο-
σύνης των, ὡς ὁρῶσε σιμφῶνως πρὸς τὰς ὑπο-
δείξεις ἐκείνων, τῶν ὁποίων σκοπὸς πολιτικὸς
ἦτο ἡ διὰ παντὸς τρόπου διεύθυνσις ἐν Ἀλβα-
νίᾳ. Ἐπίσης ἡ ἐν Δυρραχίῳ Κυβερνήτης κα-
τέστη ἀντιδημοτικὴ καὶ προεκάλει τὴν δυσφο-
ρίαν τοῦ λαοῦ διὰ τὴν ξενοφιλίαν τῆς, οὕτως
ὥστε ἡραγκάσθη πρὸ μηνῶν νὰ παραιτηθῇ.

Εἰς Παρισίους καὶ παρὰ τῇ Διασκέψει με-
τέβη καὶ ὁ Ἑσάτ Πασᾶς, ἀκολουθούμενος ἀπὸ
τὸν ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Κυ-
βερνήσεως του, ἀλλ' οἱ ἐν Παρισίοις ἀπέδωσαν
φαίνεται ἐπισημότερον χαρακτῆρα εἰς τὴν ὑπὸ
τοῦ Τουρχὰν προεδρευομένην Κυβερνήτην. Ὅ-
λαι αἱ αὐτὸν μεταβάσαι ἐπιτροπαὶ καὶ αὐτὴ ἡ
ὑπὸ τὸν Τουρχὰν, καθ' ἀρχὰς περικεκαλυμμέ-
νως τελευταίον δὲ ἀπροκαλύπτως, ἐξήτησαν
τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας των, τὸ
ὁποῖον καὶ ἐπέφερε τὴν τελείαν δυσἀρέσκειαν
τῶν Ἱταλῶν καὶ τῶν Ἀλβανικῶν ἐπιτροπῶν
τῶν Παρισίων.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον συνήλθεν
εἰς Φιέρη Παναλβανικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον
ἀνέθεσε τὴν διαχείρισιν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέ-
σεων εἰς δεκαμελὴ ἐπιτροπὴν, παρὰ τὰς ἀντε-
νεργείας τῶν συνυπουργῶν τοῦ Τουρχὰν καὶ
τοῦ Ἱταλικοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς. Δὲν ἐγνώ-
σθη μάλιστα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως
αὐτῆς, παρὰ ὅταν ὑπεδείχθη εἰς τὰ μέλη τῆς
ὑπὸ τὸν Τουρχὰν Κυβερνήσεως νὰ παραιτηθῶ-
ν τῆς ἀρχῆς. Τὸ ἐν Δυρραχίῳ ὑπουργεῖον ἀν-
τέστη καθ' ἀρχὰς εἰς τὰς ὑποδείξεις αὐτὰς,
ἀλλὰ τότε πλέον ἤρξαντο αἱ φανεραὶ καθ' αὐ-
τῆς ἀντιγενλήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐφθασαν καὶ με-
χρι πολιτικῶν φόνων. Τέλος ἡ ὑπὸ τὸν Τουρ-
χὰν Κυβερνήτην ἡραγκάσθη νὰ παραιτηθῇ, ἐ-
ξελέγη δὲ τοιαύτη ὑπὸ τὸν ἐξ Ἑλλάδος Ἀ-
νὴρ Πασᾶν, μετὰ μετὰ δεδηλωμένων ἐθνικιστι-
κῶν φρονημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων πλέον τοῦ ἡ-
μίσεος Χοισιανοί. Ἡ Κυβερνήτης αὕτη ὥσι-
σεν ὡς ἔδραν τῆς ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου τὰ Τύ-
ρινα, ὡς φαίνεται δὲ θὰ τύχῃ καὶ τῆς ἀνα-
γνωρίσεως τῆς Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως, διότι
ἀγχηματίσθη καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἱταλοῦ Πρω-
θυπουργοῦ Νίτι κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Λον-
δίῳ διαμονήν του, διότι ἀκριβῶς ἐκεῖθεν ἀ-
νέχωρσεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν ὑπουργὸς
Μεγμὲτ Κορίτσα, ἀντιπρόσωπος τῶν ἐν Ἀμε-
ρικῇ Ἀλβανῶν τῆς «Βάτρον» παρὰ τῇ Δια-
σκέψει.

Ἡ νῦν Ἀλβανικὴ Κυβερνήτης ὥρισε πρὸς

δρον της εν Ευρώπη Ἀλβανικῆς ἐπιτροπῆς τὴν πρόεδρόν της Ἀκίφ Πασᾶν, ἀπὲρ τοῦ ἐπὶ τινι χρόνῳ, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Τουρῶν, καθολικοῦ ἱερέως Μπούμης.

Ἐν Βελιγραδίῳ συνήλθε Ἀλβανικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον θὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ξενικῆς προστασίας καὶ θὰ ζητήσῃ ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς νῦν Κυβερνήσεως τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῶν ἐλευθεριῶν, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὰς ἰδέας τῶν ἐθνικοφρόνων Ἀλβανῶν, θίγονται ὅπωςδήποτε, διὰ τὴν ξένην Δύναμιν καὶ μάλιστα ἐκ τῶν μεγάλων τοιούτων, ἡ ὁποία ἐπιδίδωκε τὴν δημοκρατίαν συμφορόντων ἐν τῇ χώρᾳ, θὰ ἔχῃ δικαιώματα ἀνεγνωρίσματα ἐπεμβάσεως ἐν Ἀλβανίᾳ. Εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ Συνεδρίου τούτου συνέτεινε τὰ μάλιστα ἡ πολιτικοὶ δὴλωσις τῆς Γιουγκοσλαβικῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τῇ Διασκέψει, μὴ ἀποδεχθείσης τὴν προσάρισιν τῆς Σκόδρας εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, μετὰ τῆς δηλώσεως τοῦ Σέρβου Πρωθυπουργοῦ πρὸς τῆς Σκουπίνης διὰ τὴν οἰκιστὴν τῆς Γιουγκοσλαβίας πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἀλβανίας.

Ἡ ὑπὸ τὴν Ἀκίφ Πασᾶν Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἐδρεύει εἰς τὰ Τύραννα, τὴν ἰδιαιτέραν παρτίδα τοῦ Ἑσᾶ Πασᾶ, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκπροσωποῦσα τὰς ἰδέας τῶν περὶ τὴν «Βάτρα», ἥτοι τὸν Ἀλβανικὸν πολιτικὸν Σύλλογον τῶν ἐθνικιστῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Οἱ δὲ αὐτῆς διορισθέντες διοικητικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τούτου. Ἐπίσης, ἀμέσως μόλις ἢ ἐν λόγῳ Κυβερνήσεως ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν, ἡ «Βάτρα» ἀπέστειλεν ἐκ Βοστώνης τὴν μπάνταν τῆς, τὴν ὁποίαν συνοδεύουν τιμητικῶς περὶ τοὺς 100 νέοι, μέλη τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου. Ἡ μπάντα ἐπεσκέφθη, ἀποβιβάσθη εἰς Δυρράχιον, τὰ Τύραννα, τὸ Ἐλβασάν, τὸ Βεράτιον κτλ.

Ἄλλ' ἡ Κυβέρνησις τῶν Τυράννων εἶδεν ἀρκετὴν ἀντίδοσιν ἀπὸ τοὺς δπαδούς τοῦ Ἑσᾶ Πασᾶ, ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθει νὰ μένῃ εἰς Παρισίους μετὰ τὸν τίτλον τοῦ Προέδρου τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως. Ἐνας ἐκ τῶν δπαδῶν του, ὁ Ὁσμὰν Μπάλης, ἀνηγγέλθη, διὰ ἐπολιόρρησε τὰ Τύραννα καὶ ἐζήτησε νὰ παραδοθῇ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ διαλυθῇ αὐτή. Ἡ λύσις ὅμως τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὑπῆρξε πολὺ διάφορος τῶν ἀγγελθέντων, διότι ὁ Ὁσμὰν Μπάλης ἐδέχθη νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις Ἑσᾶ Πασᾶν τετραμελὲς ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας 2 μέλη εἶναι δπαδοὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ δύο μέλη Ἑσᾶτικοί, ἐπρόκειτο δὲ νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτοῦ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις διώρισεν ἤδη τὸν πολιτικὸν Ἀσπιστὴν τῆς κ. Γκαστόλδη, ταγματάρχου, μετὰ τὸν Δυρράχιον. Ὁ κ. Γκαστόλδη ἀπὸ ἐτῶν ἀγορεύει μετὰ τὴν Ἀλβανικὴν ὑπόθεσιν, καὶ εἶνε ἀρκετὰ γνωστὸς ἐν Ἀλβα-

νίᾳ, ἰδίως διὰ τὴν ἀπέναντι τοῦ Βῆδ καὶ τοῦ Ἑσᾶ στάσιν του. Τὸ Δυρράχιον καὶ τὰ πέριξ διοικούνται ὑπὸ τοῦ Χαμίτ βέη Τοπιάνη, συγγενοῦ τοῦ Ἑσᾶ Πασᾶ, τὸν ὁποῖον διώρισεν ἡ ὑπὸ τὸν Ἀκίφ Κυβέρνησις.

Ὁ τηλεγράφος ἀνήγγειλε κατὰ τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας, δι' ὁσέως γίνεται νὰ ἀραιεθῇ ἡ ἐντολὴ διὰ τὴν Ἀλβανίαν ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν εἰς τὴν Ρουμανίαν. Τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σοβαρὸν, παρὰ μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν γίνεται ὁσέως περὶ ἐπαναφορᾶς τοῦ Πρίγκηπος Βῆδ εἰς Ἀλβανίαν, διότι μόνον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ δύναμις νὰ σκεφθῇ οἱ ἀρμόδιοι περὶ τοιαύτης ἐντολῆς, καὶ τοῦτο διότι ἡ Ρουμανία δὲν ἔχει οὐδὲν μετὰ τὴν Ἀλβανίαν, καὶ ἐνδιεφερόμενον διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κηδεμονευομένου τῆς Ἡγεμόνος ἔστειλεν ὀλίγας δεκάδας ἐθελοντῶν εἰς Δυρράχιον.

Καὶ ἄλλοις ἐγράφη εἰς τὴν «Π. Ἐπιθεώρησιν» περὶ τῆς δρώσεως τῆς δριάδος τῶν βουλευτῶν τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, ἡ ὁποία ἐργάζεται ἀπὸ τοῦ 1914 ὑπὲρ τῶν συμφορόντων τῶν Ἀλβανῶν, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀντιπρόεδρον αὐτῆς κ. Ὁμπρέϊ Χέριππερ, ἄλλοις διπλωματικὸν ὑπάλληλον τῆς Μ. Βρετανίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ δριάς αὕτη τελευταία ἐπέδωκεν ὑπόμνημα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, διὰ τοῦ ὁποῖου δηλώνει, δι' εἶναι σύμφωνος καθόλου μετὰ τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τοῦ Φόρδιν Ὁφφίς, ἐν ὁσέως πρὸς τὴν λύσιν τοῦ Ἀλβανικοῦ ζητήματος, ἡ ὁποία λύσις φαίνεται, δι' εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τελείας ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀλβανίας.

Ὀλίγας ἡμέρας πρὸς τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων κατοχῆς τῆς Κορυτσᾶς καὶ τῆς περιφερείας αὐτῆς, ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, συνταγματάρχης Κρετίν, εἰδοποίησε τὴν Ἀλβανικὴν τῆς πόλεως ἐπιτροπὴν, δι' ὅτι θὰ ἀπεχώρῃ ἐκεῖθεν καὶ δι' ἥτο διατεθειμένος νὰ παραχωρήσῃ ὅπλα καὶ πολεμοφόδια εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ ποσὸν 4 σχεδὸν ἐκατομμυρίων φράγκων, τὰ ὁποῖα εἶχε δανεισθῇ κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἢ ξένη κατοχὴ. Ὑπέδειξε μάλιστα δι' ὅτι ἴδιον εἶχε γίνῃ καὶ εἰς Σκόδραν, ὅπου ὁ Ἀἴμος ἠγόρασε παρὰ τῶν Γάλλων ὅπλα καὶ πολεμοφόδια καὶ τὰ ἐδώκεν πρὸς τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράννων. Τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς διοικήσεως ἐπιτροπῆς, καὶ τὴν 7ην Μαΐου, ἡμέραν Παρασκευῆν, οἱ Γάλλοι ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν, παραδόντες τὴν διοίκησιν εἰς Ἀλβανικὰς ἀρχάς, ἀντιπροσωπεύουσας τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν. Ὁ Ἑλληνικὸς σιοατὸς κατέλαβε τὴν οὐδέτερον ζώνην μέχρι Καπετιόνης, ἥτοι τὴν γραμμὴν Φλωρεντίας.

Ἐν Φλωρίνῃ συνετάχθη πρωτόκολλον ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς πόλεως Κορυτσᾶς καὶ τῆς Ἀλβα-

νῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ὁποῖου τὸ περιεχόμενον δὲν ἐγνώσθη ἀκόμη. Ἀγεται, δι' ὁσέως περὶ τὴν μὴ κατάληψιν τῆς πόλεως μέχρις ὁριστικῆς περὶ ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συνεδρίου, καὶ ἐξασφάλισιν ἐν τούτῳ τῶ μετὰξὺ, ὅλων τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων εἶχον οἱ κάτοικοι αὐτῆς καὶ τῶν περιχώρων, ἐν ὁσέως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ὑπόστασιν τῶν καὶ τὴν δημοκρατικὴν καὶ σχολικὴν διαπαιδαγώγησιν. συγχρόνως δὲ ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκκενώσῃ τὴν πόλιν καὶ τὴν περιχώρην αὐτῆς εἰρηνικῶς, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν θὰ ἐπεδικάζετο ὁριστικῶς αὕτη εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Καταλήγοντες, δὲν νομίζομεν ἄσκοπον νὰ δώσωμεν εἰς γραμμὰς τινὰς εἰκόνα τῆς σημερινῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως ἐν Ἀλβανίᾳ.

Ὁ Ἑσᾶ Πασᾶς τῶν Τυράννων, ἐδολογικήθῃ ἐν Παρισίοις, ἀπὸ τὸν συμπολίτην του Ρουστὴμ Πράλια, σπουδαστὴν τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἰταλίᾳ. Καὶ ἐν Δυρράχιῳ κατὰ τὸν Μαΐον τοῦ 1914, διὰ ἐγένοντο αἱ κατὰ τοῦ Ἑσᾶ ταραχαί, ὅστις ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν τῆς Κυβερνήσεως Τουρῶν, ὦν ἐνεκεν καὶ ἀπεμακρύνθη ὁ Ἑσᾶ, ὁ φονεὺς Ρουστὴμ ἦτο μετὰξὺ τῶν πρώτων σιασιαστῶν, καὶ, ἐκείνῳ μάλιστα, οἱ ὁποῖοι πρὸς σιγὴν ἐσκέφθησαν, δι' ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ φονεύσουν τὸν Ἑσᾶ. Τὰς οἰκογενεῖας Τοπιάνη, μὴς τῶν ὁποῖων μέλος ἐπιφανὲς ἦτο ὁ Ἑσᾶ, καὶ τὴν οἰκογένειαν Πράλια, χωρίζει ἐχθρὰ παλαιά, ἐπομένως εἰς ταύτην δύναται νὰ ἀποδοθῇ ὁ ἐν Παρισίοις φόρος. Βεβαίως ὅμως καὶ λόγοι πολιτικοὶ συνετέλεσαν εἰς τὸν φόρον τοῦ τέως ἀρχηγοῦ μεγάλου τιμήματος τῆς Ἀλβανίας. Ἡ ἐπιστροφή εἰς τὰ Τύραννα τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία εἶχε σταλῇ πρὸς τὸν Ἑσᾶ, μετὰ τὴν ἐντολὴν νὰ συμβιβάσῃ τὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράννων, πρὸς τὸν διεκδικητὴν τῆς προεδρίας ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας, τὸν Ἑσᾶ; καὶ ἡ συγκατάθεσις αὐτοῦ, ὅπως ἀναγνώρισῃ τὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράννων ὡς Ἀλβανικὴν, ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ, δι' ὁ φόρος δὲν ἦτο ἄμοιρος πολιτικῆς σημασίας.

Ἡ κατὰ τῆς Ἰταλικῆς κατοχῆς τοῦ Αὐλώρος, καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας Ἰταλικοῦ Προτεκτοράτου ἐπανόστασις φαίνεται περιορίζεσθαι δὲ ἰδίᾳ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Αὐλώρος, ὅπου κυριολεκτικῶς, κατὰ τὰ γραφόμενα τοῦ Ἰταλικοῦ τύπου, προβαίνει καὶ μέχρι πράξεων ἐντελῶς ἀπονενομημένων καὶ ἀκαταλόγιστων. Ἀπὸ μὲν ἰδίως αἱ συγκρούσεις μετὰξὺ ἐπαναστατῶν καὶ Ἰταλικῶν ἀποστασιαστῶν ἦσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ ἐφαλκίσουν τὴν προσοχὴν τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς, ἐπὶ τῆς καταστάσεως, νὰ λάβῃ δὲ οὗτος τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Φαίνεται ὅμως, δι' δὲν ἐπέτυχεν ἡ κατὰσβεσις τῆς ἐπαναστάσεως μετὰ τὴν συγκρούσιν ἐν τῇ ἐνδοχώρα τοῦ Αὐλώρος καὶ τὴν ἐκεῖθεν ἀποχώρησιν τῶν Ἰταλῶν διὰ τῆς πόλεως, πρὸς τὴν περὶ

τὰ 3 χιλιόμετρα ἀπέχουσαν παραλίαν καὶ τὴν ἐπιβίβασιν μέρους αὐτῶν ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων, ἐπανεστίασεν ἡ πόλις τοῦ Αὐλώρος καὶ τὸ χωρίον Κάνινα, τὸ ὁποῖον ἔπειτα κατεστράφη, βουβαρδισθὲν ἐκ τῶν πλοίων τὸ πλεῖστον δὲ μέρος τῶν Μουσουλμάνων κατοίκων, ἐνωθὲν μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν, ἀπεχώρησε μετ' αὐτῶν ἐκ τῆς πόλεως, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς μικρὰν σχετικῶς ἀπὸ ταύτης ἀπόστασιν, δηλαδὴ εἰς τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ Αὐλώρος κατείχον οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐπαναστάται.

Ἡ παράδοσις ἐξ ἄλλου τῆς Ἰταλικῆς φρουρᾶς Τεπελενίου εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, ἡ αἰχμαλωσία τοῦ ὑποστρατήγου Καβάλο μετὰ 56 στρατιωτῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ ἄλλα ἐπεισόδια εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς μετὰξὺ Ἀρζέν-τη καὶ Ἀδού χωρᾶς, δεικνύουν δι' ἡ ἐπανόστασις εἶνε ὁργανωμένη καὶ διενδύεται, τόσον στρατιωτικῶς, ὅσον καὶ πολιτικῶς, πρὸς ὁρισμένον σκοπὸν, ὑποστηριζομένη ἐξωθεν.

Ὁ Ἰταλικὸς τύπος μέμφεται ὡς ὑπεύθυνον τὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράννων. Κατὰ τὸν Ἰταλικὸν ἐπίσης τύπον, οἱ Ἀλβανοὶ ἐπαναστάται βοηθοῦνται ἀπὸ τοὺς Γιουγκοσλαφούς καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, διότι λέγουν, δι' μετὰξὺ αὐτῶν ἐθεάθησαν διενδύοντες τοὺς ἐπαναστάτας ἀξιωματικοὶ Σέρβοι καὶ Ἕλληνες.

Φαίνεται ὅμως, δι' αἱ εἰδήσεις αὗται προέρχονται ἐξ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν, καὶ δι' θεωροῦνται ὡς Σέρβοι ἐπαναστάται Ἀλβανοί, προσερχόμενοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεδικάζθησαν ἐν Δουδίῳ εἰς τὴν Σερβίαν. Τὸ μόνον βέβαιον εἶναι, δι' δύο τῶν οὐμμάχων μεγάλων Δυνάμεων παρακολουθῶν μετ' ἐνδιαφέροντος, ἀπὸ διαφόρων ὅμως ἀποψεων, τὴν δρώσιν τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων κατοχῆς τῆς Ἀλβανίας, καὶ δι' ἡ στάσις τῶν Δυνάμεων αὐτῶν εἰς τὸ Ἀλβανικὸν ζήτημα, καὶ ἐν γένει εἰς τὸ Ἀδριατικόν, ἐθεάσθητε πολὺ τοὺς Ἀλβανούς σιασιαστές, ἐπὶ τῶν ὁποῖων οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὺν ἡ Κυβέρνησις τῶν Τυράννων, ἥτις δὲν ἀνεγνωρίσθη ἀκόμη οὔτε δὲ αὐτῆς τῆς Ἰταλίας, τῆς διεκδικούσης προστασίαν ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας.

Ἡ σημερινὴ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις διεδέχθη τὴν παρατηρηθεῖσαν προηγουμένην ὑπὸ τὸν Τουρῶν καὶ ἠναγκάσθη, διὰ λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητος, νὰ μεταθέσῃ τὴν πρωτεύουσάν της εἰς Τύραννα. Ἡ Κυβέρνησις αὕτη εἶρε καὶ ἀρχὰς μεγάλην ἀντίδρασιν, τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐκ μέρους τῆς Ἰταλίας, ἡ ὁποία διεφάνη καὶ ἀρχὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς μεταθέσεως τῆς πρωτεύουσας.

Ἐξ ἄλλου ὁ Ἑσᾶ διὰ τῶν δπαδῶν του ἀντίστη καὶ μέχρις ἐσχάτων ἀκόμη, ὑπεκίνησε μάλιστα καὶ στάσιν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Ὁσμὰν Μπάλης ἐπολιόρρησε τὰ Τύραννα καὶ ἐζήτησε τὴν διάλυσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις

διέφυγεν αὐτὸν τὸν κίνδυνον διὰ πολιτικῶν τῆς ἐνεργείας, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐπὶ τοῦ Ἑοσάι καὶ τῶν ὁπαδῶν του καὶ ἡ ἐλλεικτικὴ συνεργασία τούτων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως. Οὕτω, ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ Κυβέρνησις καθίσταται ἰσχυροτέρα ἐσωτερικῶς.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γάλλων τῆς Σκόδρας, ἡ πόλις αὕτη μετὰ τῶν περιχώρων τῆς ἀνεγνώρισε τὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράνων καὶ διοικεῖται ἤδη ἀπ' ἐνθεῖας ὑπ' αὐτῆς. Οἱ Μιρδῖται καὶ Μαλεσόροι ἀπ' ἀρχῆς μετέχουν δι' ἀντιπροσώπων τῶν τῆς Κυβερνήσεως Τυράνων.

Μέχρις οὐριστικῆς ἀποφάσεως τῆς Συνδιασκέψεως, ἡ Κορυτσά καὶ ἡ λοιπὴ Β. Ἡπειρος διοικεῖται ἤδη ἐπὶ Ἀρχῶν Ἀλβανικῶν, ἐξαρτωμένων ἀπὸ τὴν ἰδίαν Κυβέρνησιν.

Μόνον εἰς τὸν Ἀδλῶνα καὶ τὴν σχετικὴν ἐδοχώραν τῆς οἱ Ἱταλοὶ ἐφαρμόζουν σύστημα Ἱταλο-Ἀλβανικῆς διοικήσεως καὶ δὲν ἀνεγνώρισαν τὴν Κυβέρνησιν τῶν Τυράνων. Εἰς τὸ Δυροόχιον ἐπίσης ὑπάρχει στρατιωτικὴ κατοχή, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ διοίκησις ἐξαρτᾶται ἐκ Τυράνων καὶ ὁ διοικητὴς αὐτοῦ, Χαμὴτ Βέης Τοπιάνη, διωρίσθη ἐπὶ τῆς ἰδίας Κυβερνήσεως, παρὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν δυσφορίαν τῶν Ἱταλικῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ἀφοῦ οὗτος νυγχανεὶ ὁπαδὸς καὶ συγγενὴς τοῦ φονευθέντος Ἑοσάι.

Εἰς τὴν ἐλικράτην τῆς ἐν λόγῳ Κυβερνήσεως οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν ἡ συρροὴ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἐθνικοφρόνων, οἱ ὁποῖοι ἐδέχθησαν νὰ λάβουν διαφόρους θέσεις διοικητικὰς καὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ὁ παρὰ τῇ Ἀγγλικῇ Πρεσβείᾳ ἐμπορικὸς ἀκόλουθος, κατόπιν περιοδείας αὐτοῦ ἀνὰ τὰς Ἰονίους νήσους, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Ἡπειρον, συνήγαγε τὰς ἐξῆς πληροφορίες, ἃς συνεκέντρωσεν ἐν ἐιδικῇ πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἐκθέσει. Ἐκ ταύτης ἀποσπῶμεν τὰ ἐξῆς:

Ἡ Ἱταλία, ὡς ἐκ τῶν γεωγραφικῶν λόγων καὶ τῆς θέσεως τοῦ συναλλάγματος, παρουσιάζεται σημερὸν ὡς ὁ κυριώτερος παράγων τοῦ Κερκυραϊκοῦ ἐμπορίου. Ἀγγλικὸν ἢ Γαλλικὸν ἀτμόπλοιοι πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ Γαλλικὴν ἀτμόπλοιοι πρὸς τὴν Ἱταλικὴν Ἑταιρίαν, τῆς μὲν Τεργεσταίας Λόβδ τὰ ἀτμόπλοια προσεγγίζουσι δις, τῆς δὲ Πούλια ἀπ᾽ τῆς ἐβδομάδος. Φαίνεται ὅτι οὐδεὶς ἀνταγωνισμὸς ὑπάρχει ἐκ μέρους τῆς Γαλλίας ἢ τῆς Ἀμερικῆς. Ὑπάρχει ἐν τούτοις ἐν Κερκύρᾳ Γαλλικὴν κατὰστῆμα, τὸ ὁποῖον πωλεῖ ἅπαντα τὰ εἶδη εἰς τιμὰς πολὺ εὐθηνάς. Ἐγνώσθη προσέτι ὅτι Γερμανικὸς οἶκος προσέφερεν ἱατρικὰ θερμόμετρα ἀντὶ 24 λιρετῶν τὴν δωδεκάδα.

Καίτοι τὸ ἐμπόριον τῆς Ἡπείρου εὐρίσκειτο πρὸ τοῦ πολέμου κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς χεῖρας τῆς Ἀυστρίας, ἐν τούτοις σήμερον, τοῦτο εὐρίσκειται μονοπωλιακῶς εἰς χεῖρας τῆς Ἱταλίας, ἥτις ἔχει σχεδὸν τὰ 2/3 τῆς ὅλης εἰσαγωγῆς. Καὶ ὁ λόγος τῆς ταυτῆς ἐπικρατήσεως εἶνε προφανής, καθόσον τὰ Ἱταλικά ἀτμόπλοια προσεγγίζουσι δις τῆς ἐβδομάδος εἰς Ἀγίους Σαράντα, ὁπόθεν τὰ Ἱταλικά ἐμπορεύματα μεταφέρονται ἀμέσως εἰς Ἰωάννινα. Τὴν αὐτὴν ἐν τούτοις γραμμὴν θέλουν ἤδη ἐγκαινιάσει καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀτμοπλοικαὶ Ἑταιρίαι, αἵτινες σήμερον δὲν δύνανται νὰ μεταφέρωσιν ἐμπορεύματα ἢ μέχρι Πρεσβείας, ὁπόθεν ἢ εἰς τὰ Ἰωάννινα μεταφορὰ εἶναι δυσχερὴς ἐνεκα τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς ὁδοῦ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἡπείρου φαίνονται ἀρκετὰ εὐποροὶ. Ἡ μόνη ἐγκωρία βιομηχανία εἶναι ἡ τοῦ καπνοῦ, τὰ κυριώτερα δὲ προϊόντα ἐξαγωγῆς εἶναι τὰ ἔρια, ὁ τυρὸς καὶ τὸ βούτυρον. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐπικρατοῦς ταύτης θὰ ἐπιτευχθῇ κυρίως διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ὑδραυλικῆς δυνάμεως, ἥτις εἶναι ἄφθονος, πρὸς παραγωγὴν ἡλεκτρικῆς δυνάμεως, πολλὰ δὲ ἠδύναντο ἐπίσης νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἐν τῇ τυροκομίᾳ. Ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰωαννίνων ὑπάρχει ἡδη ὑποκατάστημα τοῦ Ἱταλικοῦ Ἐμπορικοῦ Ἰνστιτούτου, ἰδρύθη δὲ ἐσχάτως καὶ Γαλλικὸν Ἐμπορικὸν Γραφεῖον ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἡράκτορος τῆς Γαλλίας.

Ἐν Ζακύνθῳ ὑπάρχει ἀρκετὸν χρῆμα, καθόσον μόνον αἱ παρὰ ταῖς Τραπεζαῖς καταθέσεις ἀνέρχονται εἰς 10,000,000 δραχμὰς. Τὸ κυριώτερον τῶν ἐξαγομένων προϊόντων εἶνε ἡ σταφίς, ἡ δὲ βιομηχανία τοῦ σάκωνος εἶναι ἐν τῇ νήσῳ σπουδαιότατη.

Τὸ χαρακτηριστικὸν σημεῖον τῆς ἀγορᾶς τῶν Πατρῶν εἶναι ἡ μεγάλη αὐξήσις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Οἱ λόγοι τῆς αὐξήσεως ταύτης ἦσαν εὐνόητοι διαρκούντος τοῦ πολέμου καὶ ἀμέσως μετ' αὐτόν. Τὸ Ἀγγλικὸν ἐν τούτοις ἐμπόριον ἀναλαμβάνει νῦν τὴν θέσιν του, ἡ δὲ Ἀγγλία εἶναι νῦν μετὰ τῶν πρώτων εἰσαγωγικῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὰς πρώτας ἐτη τοῦ πολέμου οἱ ἔμποροι κατέφυγον εἰς Ἀμερικὴν καὶ Ἰσπανίαν πρὸς ἀγορὰν εἰδῶν, ἅτινα ἄλλοτε ἐπρωμυθεύοντο ἐξ Ἀγγλίας ἀλλὰ νῦν τὸ ἐμπόριον ἐπανέρχεται εἰς τὰς προγενεστέραις αὐτοῦ πηγὰς. Σημειωτέον ἐν τούτοις ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ ἐτους περισσύτεροι τῶν 50 περιοδεύοντων Ἀμερικανῶν ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων ἐθεάθησαν ἐν Πάτραις, ἐνῷ πολὺ ὀλίγοι τοιοῦτοι Ἀγγεῖ ἐπεσκέφθησαν τὴν Πατραϊκὴν ἀγορὰν. Ἐκ πάντων τούτων ἄγεται τις εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν ἐμπόριον κατακτᾷ ὁσημέραι ἔδαφος ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Αἱ αὐταὶ ὡς ἂν διὰ τὴν Πατραϊκὴν ἀγορὰν ἐκτεθεῖσαι παρατηρήσεις ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν Κλαυδίων. Ἰδιαιτέραι προσπάθειαι τοῦ Γαλλικοῦ ἢ Ἱταλικοῦ ἐμπορίου οὐδαμῶς ἀναφαίνονται. Τὰ κυριώτερα τῶν ἐξαγομένων προϊόντων εἶνε ἡ σταφίς, τὰ σῦκα, τὸ ἐλαιόλαδον, ὁ οἶνος καὶ οἱ καρποί. Ἐσχάτως ἐγένετο ἀπόπειρα καλλιέργειας ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς ὀρύζης καὶ τοῦ βάμβακος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ARMENIKA

Τὸ Μικτὸν Συμβούλιον τοῦ Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Κωνσταντινουπόλει, διὰ νὰ ἐορτάσῃ τὴν τρίτην ἐπετηρίδα τῆς Ἀρμενικῆς ἀνεξαρτησίας, ἠνοίξε τὴν 15ην Μαΐου τὰς ἀπὸ πολλῶν μηνῶν κλειστάς, λόγῳ τῶν διωγμῶν, ἐκκλησίας.

Ἐτελέσθη δοξολογία καὶ τὰ σχολεῖα ἐσχόλασαν. — Ὁ Καθολικὸς τῆς Ἀρμενίας, δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὸν Ἀρμενικὸν λαόν, καλεῖ αὐτὸν νὰ ταχθῇ περὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀρμενικῆς Δημοκρατίας πρὸς ἀποσπῶσιν παντὸς κινδύνου, δυνάμενον νὰ πλῆξῃ τὴν πατρίδα, ἐνεκα ταραχῶν ὑποκινουμένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν.

Μπολσεβικικὸν κίνημα εἶχεν ἐπικρατήσει ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν κάποιου Χατσαδουρῆ εἰς Ἀλεξανδρούπολιν (τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῆς διαλαδῶσεως τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τοῦ Ἐριβάν καὶ τοῦ Κάρε), ἀλλ' Ἀρμενικαὶ δυνάμεις ἐβάδισαν κατ' αὐτῆς καὶ τὸ κίνημα κατεστάλη ταχέως.

Ὁ Ἀγγλος συνταγματάρχης Χάμελλ, ὅστις λόγῳ τοῦ κινήματος τούτου εἶχε διακοφῇ τὸν ἀνεφοδιασμὸν τοῦ Ἀρμενικοῦ κράτους καὶ λαοῦ, ἐπέστρεψε, μετὰ τὴν καταστολὴν, εἰς Ἐριβάν καὶ ὁ ἀνεφοδιασμὸς τῆς Ἀρμενίας θὰ ἐξακολουθήσῃ ὅπως καὶ πρὶν.

Ἀρμενικὴ ἀποστολὴ μετέβη εἰς Μόσχαν ὅπως διαπραγματευθῇ μετὰ τῶν Μπολσεβίκων ἐπὶ τῇ θέσει τῆς ἀναγνώρισεως τῆς Ἀρμενικῆς ἀνεξαρτησίας ὑπὸ τῶν Σοβιέτ. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη εἶχε προηγουμένως ὑπογράψῃ εἰς Βλαδικαύκασον τὰ προκαταρκτικὰ τῆς συνθήκης. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως τῆς Μόσχας, ἐξοργισθεῖσα διὰ τὰς ἐχθρικὰς ἐκδηλώσεις, αἵτινες συνέβησαν εἰς πλείστας Ἀρμενικὰς πόλεις, συνέλαβε τὴν Ἀρμενικὴν ἀντιπροσωπείαν.

Δύναμις Τούρκων καὶ Κορδῶν διήλθε διὰ Μπακού, πιθανῶς μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ προετοιμάσῃ ἐν Ναχitsebάν (Περσο-Καυκασιακὰ ἰσνόρα) ἀτίθεισιν κατὰ τῆς Ἀρμενίας.

Οἱ Κορδοὶ ἤρχισαν ἤδη νὰ κáμνουν ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν γεωτονικῶν τῶν Ἀρμενικῶν χωρίων. Οἱ Τούρκοι ἐξ Ἐρζερούμ σχεδιάζουν νὰ ἐπιτεθῶν πρὸς τὸ Κάρε.

Ὁ Ἀρμενικὸς στρατὸς εὐρίσκεται, ἐκτὸς ἐλαχίστων οργανωμένων σωμάτων, εἰς χαλῶν κατὰστασιν, ἄνευ στολῶν, ὅπλων καὶ πολεμοφοδίων. Μόνον ὑποδήματα ὑπάρχουν. Αἱ λιποταξίαι ἐφάσσαν εἰς μεγίστην ἀναλογίαν. Ὁ στρατὸς οὗτος ἀμειψοῦται εἰς 20,000.

Προκειμένου περὶ σοβαρᾶς διαπραγματεύσεως, ὁ Λόρδος Κάρεν ἠρώτησε τηλεγραφικῶς τὴν Ἀρμενικὴν Δημοκρατίαν ποῖοι ἦσαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἐριβάν ἀπήντησεν, ὅτι οἱ κ. κ. Μπογὸς Νουμπάρ καὶ Ἀχαρονιάν δύνανται νὰ διαπραγματευθῶν μετὰ τῆς Ἀγγλίας.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἡ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἀνασημασίῃσα διὰ τῆς προσλήψεως δύο νέων ὑπουργῶν, τῶν

Ὀρμποφ καὶ Ὀμαρτσέφσκη, ἐχρωματίσθη καθαρῶς ἀγροτικῇ.

Εἰς Φιλιπούπολιν συνέβησαν κομμουνιστικαὶ ταραχαί, ἐξ ἀφορμῆς διαλέξεως ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἰδείου ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῶν ἀντιμπολσεβικικῶν δυνάμεων τῆς Κορμαίας. Εἰς τὴν διάλεξιν ἐπρόκειτο νὰ παραστῇ καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Σταμπολίνσκη, ὅστις τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἀνέβαλε τὸ ταξείδιόν του. Οἱ κομμουνισταὶ εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν ὁμήρας ἐντὸς τοῦ θεάτρου, αἱ ὁποῖαι ἐξεργάστησαν καταστρέψασαι αὐτὸ, φονεύσασαι καὶ τραυματίσασαι 150 πρόσωπα. Κατόπιν φενομένους ἀλλήλων βεβήλθαι συγκρούσεις κομμουνιστῶν καὶ στρατοῦ.

Τὴν 1 Ἰουνίου (ν. ἡ.) ἐφθάσαν εἰς Σόφίαν οἱ 5 Λιασμηματικοὶ ἐπιτροποὶ, ἐπιφορτισμένοι τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς Συνθήκης εἰρήνης.

Ἡ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἀπλήθυνε διακοίνωσιν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ἱταλίας ζητοῦσα ὅπως ἐπέμβουν παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει πρὸς ἀπόλυσιν τῶν κρατουμένων ἐν Ἑλλάδι Βουλγάρων αἰχμαλώτων πολέμου. Ὁ Γάλλος ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴς λέγεται ὅτι ἀνέλαβε νὰ ἀπευθυνθῇ σχετικῶς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ νεοδιορισθεὶς εἰς Ρουμανίαν Βουλγαρὸς ἀντιπρόσωπος κ. Θεόδ. Νέντκωφ ἐδήλωσε πρὸς Ρουμανικὴν ἐφημερίδα, ὅτι ἀνέκαθεν ὑπῆρξε φίλος τοῦ ρουμανικοῦ ἔθνους καὶ ἤδη ἀποστέλλεται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεώς του ὅπως πραγματοποιήσῃ προσέγγισιν τῶν δύο χωρῶν, ἀπαραίτητον διὰ τὴν εὐτυχίαν ἀμφοτέρων.

Κατόπιν προσκλήσεως τῆς Νοτιοσλαβίας καὶ Ρουμανίας, ἐπιτροπὴ Βουλγάρων βουλευτῶν, ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῇ τὸν πρωθυπουργὸν Σταμπολίνσκη, ἀνεχώρησε διὰ Βελιγράδιον καὶ κατέπιν δὲ Βουκουρεστίον, ὅπως συνεννοηθῇ ἐπὶ διαφόρων πολιτικῶν καὶ οικονομικῶν ζητημάτων. Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Σόφιας, ὑπεγράφη ἑμπορικὴ σύμβασις μετὰ ἔξ Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας.

ΔΟΥΝΑΒΙΣ

Ἡ Συμμαχικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Δουνάβεως ἀπεφάνθη ὅτι θὰ θεωρήτῃ οὗτος Γερμανικὸς ποταμὸς ἀπὸ τοῦ Οὐλμ μέχρι τοῦ Πάσσαου, αὐστριακὸς ἐκεῖθεν μέχρι Τέμπεν, Τσεχοσλοβακικὸς μέχρι Πάσσαου, οὐγγρικὸς μέχρι Μπάτσα, σερβικὸς μέχρι Πράζδοβα, ρουμανικὸς μέχρι τῶν ἐκβολῶν του. Πάντως ἡ ναυσιπλοία θὰ εἶναι ἐλευθέρᾳ ἐφ' ὅλοκλήρου τοῦ ποταμοῦ διὰ τὰ πλοῖα πάσης ἐθνικότητος.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπλήθυνε πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν τῶν Πρεσβευτῶν ἐν Παρίσις αἰτησὶν ὅπως ἀντιπροσωπεύηται εἰς τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς τοῦ Δουνάβεως.

ΚΥΠΡΟΣ

Ἐδημοσιεύθη προκήρυξις ἀπαγορεύουσα τὴν ἀποβίβασιν καὶ ἐγκατάστασιν εἰς Κύπρον ἀπόρων με-

ταναστών. Οί επαρχιακοί άρμοσταί θά δύνανται μέ ειδικήν άδειαν νά επιτρέπουν τήν αποβίβασιν μόνον εάν ό μετανόστης παρέχη έγγυήσεις ότι διαθέτει τά μέσα νά συντηρηθῇ επί πέντε έτη καί τά έξοδα τῆς αναχωρήσεώς του, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ό Υπατος Άρμοστής θά θεωρεῖ αναγκαίαν τήν ύπερφρίαν του. Ἡδὴ ἀπό τοῦ 1882 εἶχεν άναφανῇ ἡ άνάγκη νομοθεσίας πρὸς αποκλεισμόν τῶν ἀλλοτῶν καί ἀπό τοῦ 1884 ό Σέρ Ρ. Μπίντολφ εἶχεν άπαγορεύσει άπολύτως τήν εἴσοδον εἰς τοὺς ἐξ Ἀγγλίας, Τουρκίας ἢ ἄλλων χωρῶν ἀπόρους Ἰσραηλίτας.

— Μερικαὶ εκατοντάδες Ἀρμενίων προσφύγων ἐγένοντο δεχταὶ καί μερικοὶ Ἕλληνες ἀναμένονται ἐκεῖ. Ὑπῆρχον ἤδη 2,000 Ρώσσοι πρόσφυγες καί ἀναμένονται ἔτι 1000. Ἐπὶ πλέον ὑπάρχουν καί Ἑβραῖοι πρόσφυγες. Ἡ συρροή αὕτη ἀρχίζει νά γεννᾷ ἀνησυχίας, ἰδίως ὡς πρὸς τὸν κίνδυνον λοιμωδῶν νόσων. Λαμβάνονται συνεπῶς πάντα τά άναγκαῖα προφυλακτικά μέτρα.

ΝΟΤΙΟΣΛΑΒΙΑ

Ὁ κ. Βόνιτς, μέχρις ἐσχάτων πρεσβευτῆς εἰς Παρίσιον, τῇ συμπράξει ὅλων τῶν κομμάτων ἐσχίσεν Οὐκουμηνικήν Κυβέρνησιν, ἀναλαβὼν τήν προεδρείαν. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν ἀνέλαβεν ό κ. Τρόνμπιτς καί τὸ τῶν ἐσωτερικῶν ό κ. Πρόνιτς, τῶς πρωθυπουργός. Ἡ νέα κυβέρνησις ἔχει ἀποστολὴν τήν διεξαγωγὴν ἐκλογῶν διὰ τήν σύγκλησιν συντακτικῆς ἐθνικοσυμβουλείας πρὸς καθορισμόν τοῦ πολιτεύματος, καί ἐξωτερικῶν προγράμματι τὴν ἀκαμπτον στάσιν εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Ὁ τόπος ἔχει μεγίστην ἀνάγκην ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καί κυβερνητικῆς σταθερότητος πρὸς περισυλλογὴν.

— Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τοῦ Βελιγραδίου», ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἀπεφασίσθη ἡ ἔνωσις πασῶν τῶν ἐν τῷ Νοτιοσλαβικῷ Βασιλείῳ ὀρθόδοξων ἐκκλησιῶν.

— Ἡ σιδηροδρομικὴ ἀπεργία ἔληξε, τῆς ἐνώσεως τῶν σιδηροδρομικῶν ἐργατῶν δηλωσάσης ότι δὲν ἔχει πολιτικὰ ἐλατήρια καί προειδοποιήσας τὰ μέλη της νά φυλάσσονται ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἔθνους, τοὺς Οὐγγρους, ἀλλὰ καί τοὺς Ἰταλοὺς, οἱ ὅποιοι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ κομμουνισμοῦ, δοκιμάζουν νά νοθεύσουν τὴν φιλοπατρίαν τῶν ἐργατῶν.

— Ἡ ἀποστράτευσις συνεπλήρωθη τὴν 5 Μαΐου (ν. ἡ.) ὁπότε κατηργήθη συγχρόνως καί ἡ στρατι-

ωτικὴ λογοκρισία τῶν ἐπιστολῶν καί τηλεγραφημάτων.

— Ἐπὶ τῆς προηγουμένης κυβερνήσεως Πρόνιτς ἐπιτροπὴ ἐξ 70 γνωστῶν Μαυροβουνιωτῶν, ἀντιπροσωπευόντων τὸν πληθυσμὸν τοῦ Μαυροβουνίου, ἐγένετο δεκτὴ εἰς ἀκρόασιν ὑπὸ τοῦ Ἀντιβασίλεως, παρουσίᾳ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ, καί ἔλαβε διαβεβαιώσεις ότι, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, οὐδὲν ζωτικὸν συμφέρον τοῦ πληθυσμοῦ θά παραμεληθῇ.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν ἔδωσαν πλειοψηφίαν 215 περίπου βουλευτῶν εἰς τὸν συνασπισμὸν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀδερέσκου ἀπέναντι 100 τῶν ἄλλων κομμάτων.

Τὸ κόμμα τοῦ Ἀδερέσκου ὀνομάζεται Λαϊκὸν καί ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν Ἐθνικοφρόνων Φιλελευθέρων (τοῦ Βρατιάνου), τῶν Συντηρητικῶν δημοκρατικῶν (τοῦ Τάκε Ἰωνέσκου) καί τῶν Προοδευτικῶν Συντηρητικῶν (τοῦ Μαργιλιάν). ἡ δὲ μειοψηφήσασα ἀντιπολίτευσις ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Ἐθνικοφρόνας Δημοκρατικοὺς (τοῦ Γισόργα), τὸ Ἐθνικόφρον Τρανσυλβανικὸν κόμμα (τοῦ Μάξου) καί τὸ Ἀγροτικὸν μετὰ τοῦ ὁποίου συμπράττει καί ἡ Δημοκρατικὴ ἔνωσις τῆς Βουκοβίνας (τοῦ Νίστοργ).

Εἰς τὰ νέα ρουμανικὰ ἐδάφη αἱ ἐκλογαὶ ἀπέβησαν ἀπολύτως εὐνοϊκαὶ διὰ τὴν Κυβέρνησιν. Ἐπὶ 121 ἐδρῶν ἐξελέγησαν 56 τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, 21 τοῦ Ἐθνικοφρόνου Τρανσυλβανικοῦ, 6 Σάξονες, 5 σοσιαλισταί, 4 ἀγροτικοί, 2 Σουάβοι καί 2 φιλελεύθεροι.

— Ἡ ἐφημερίς «Ἀδερέσκου», εἰς ἄρθρον ἀποδόμενον εἰς τὸν κ. Ἰωνέσκο, συνηγορεῖ ὑπὲρ Ἑλληνορουμανικῆς συμμάχιας.

— Καθιερώθη ἐπισήμως ὁ ἐορτασμός τῆς Σοσιαλιστικῆς πρωτομαγίας (ν. ἡ.) κλειομένων τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, γραφείων καί σχολείων. Ἐφέτος τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐγένετο μεγάλη σοσιαλιστικὴ διαδήλωσις ἄνευ οὐδεμιᾶς ταραχῆς.

— Τὴν 15ην Μαΐου οἱ Βασίλεις εἶχον ἐκκινήσει ἐκ Βουκουρεστίου πρὸς περιοδείαν εἰς Βουκοβίναν καί Βεσσαραβίαν, ἥτις διήρκεσε 12 ἡμέρας.

— Ὁ κ. Τάκε Ἰωνέσκο, ὁ νέος ὑπουργός τῶν ἐξωτερικῶν, ἐδήλωσεν εἰς ἀνταποκριτὴν τοῦ «Χρόνου τῶν Παρισίων» ότι ἡ Ρουμανία θά διατηρήσῃ τὰς καλλυτέρας δυνατός σχέσεις μετὰ τῆς Τσεχοσλοβακίας, Νοτιοσλαβίας καί Ἑλλάδος. Μετὰ τῶν ἄλλων γειτόνων της θά διατηρήσῃ καλὰς σχέσεις παρὰ τὸ πρόσφατον παρελθόν. Ἐπίσης ἡ Ρουμανία θά σεβασθῇ τὰς ἐθνικὰς μειονηφίας.

Φ. Δ.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ ὅπως ἀποστείλωσι τὸ ταχύτερον δι' ἀσφαλούς μέσου τὴν συνδρομὴν των, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σημερινὰς ἐξωτερικῶς δυσχερεῖς συνθήκας τῆς ἐκδόσεως φύλλου ὡς ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις».

Ἡ «Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις» δημοσιεύει, ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ ἀγγελίας καί εἰδοποιήσεως.

“ ΑΛΛΙΑΝΣ ”

Ἀνώνυμος Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρεία
Ἰδρυθεῖσα τῷ 1880

Ὅλην κεφάλαια καί ἀποθεματικά
Φρ. Χρ. 115,115,168

Ἀσφάλεια κατὰ τοῦ πινός ὑπὸ ὅρους ἐλευθεριωτάτους
Διεύθυνσις διὰ τῆς Ἑλλάδος. Σταδίου, 24